Yıl: 1 Sayı: 4 Haziran 1988 1000 TL (KDV dahil)

emeğin bayrağı

AYLIK SOSYALİST DERGİ

YENİ
12 EYLÜL'LERE
HAYIR

DEVRİMCİ SOSYALİST PARTİ
İÇİN HAZIRLIK
GÖREVLERİ

YENİ BİR DEVRİMCİ
YÜKSELİŞ KAÇINILMAZDIR

DİZAYN-DİZGİ

MASAÜSTÜ YAYINCILIK SİSTEMİ

En son teknoloji ile tüm yayıncıların hizmetinde.

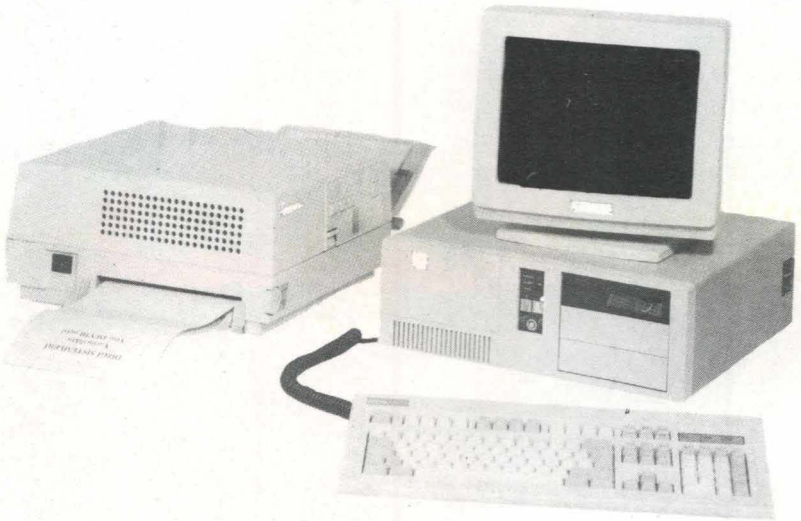

Pikaj yapmadan mizampajlı olarak kitap sayfası, Dergi, Broşür, Katalog ve her türlü Reklamlarınız dizilir, grafikleri çizilir, ekranda orijinal görüntüsü kontrol edilerek sisteme bağlı Laser Basıcıda **Normal Kağıda, Aydıngere, Asetata, Polyestere veya Kuşe Kağıda** matbaa baskısı kalitesinde istediğiniz kopya sayısında **3 puntodan 255 puntoya** kadar normal, **kalın**, *italik*, konturlu şekilleri ile ve erkek veya dişi olarak aynı anda sayfada kullanarak ayrıca otuz çeşit tramlı ve dolgu, bir dizi özelliğiyle diğer tüm dizgi sistemlerden daha ekonomik ve daha avantajlı yeni sistemimizi siz **Yayıncılar, Yazarlar, Reklamcılar, Grafikerler** kullanmak istemezmisiniz. **Gelin görüşelim.**

Kazım Gürkan Cad. Hamam sok.
No. 2/10
Cağaloğlu/İSTANBUL
Tel. 513 17 93

BU SAYIMIZDA

"Sosyalist parti" tartışmaları, ilgili kamuoyunda güncelliğini hala korumaktadır. Parti sorunu, her zaman, her türden oportünist, revizyonist vb. ile M.L'ler arasında temel bir ayrılık konusunu oluşturmuştur ve oluşturacaktır da. Evet, parti; ama *nasıl bir parti?* 1. sayımızda, devrimci ya da sosyalist bir partinin bugünkü politik koşullarda yasal olarak kurulmasının olanaksızlığını sergilemiştik. Bu sayımızda ise, **"Devrimci Sosyalist Parti İçin Hazırlık Görevleri"** isimli yazısıyla Ekrem ATEŞ arkadaşımız *"nasıl bir parti?" sorusuna açıklık getiriyor.*

1. sayımızdan başlayarak yayınladığımız **"Proletaryanın Durumu, Sendikal Hareket ve Görevler"** başlıklı dizi yazımızı, yazının hem çok uzaması ve hem de yer darlığımızdan dolayı ilerde bir broşür halinde yayınlamak üzere yarıda kestik. Ayrıca geçen sayımızda yayınlanan en sondaki imzasız mektup, Aydın E tipi Cezaevi'nde müebbet hapisle yatmakta olan Hüseyin TORUN'a aittir.

Okuyucularımızdan olumlu ve olumsuz çokça eleştiri aldık. Bunlardan biri de güncel konulara yer vermenin gereksiz olduğu, bunların günlük basında zaten yer aldığı şeklindedir. Oysa, biz, bu konuya gerekli ağırlığı vermede yetersiz kaldığımızı düşünüyoruz. Zira, dergimiz **"ÇIKARKEN"** yazımızda da belirttiğimiz gibi, sadece teorik bir yayın değil, aynı zamanda politik ajitasyona da ağırlık veren bir yayın politikası izlemektedir. Bu nedenle, Türkiye ve dünyadaki politik gelişmeleri Marksist bir bakış açısıyla sergilemek, yayın politikamızın hedefidir. Bu sayımızda ve önümüzdeki sayılarımızda güncel politik gelişmelere daha fazla yer ayırmayı önümüze koyduk.

Saygılarımızla.

İÇİNDEKİLER

BAŞYAZI
"Anarşi ve Terör" Yaygarası....2

HABERLER-YORUMLAR
1 MAYIS'ta Yasaklar Zinciri kırıldı....3
KISA-KISA....6

GELECEK ELLERİMİZDEDİR
Yeni Bir Devrimci Yükseliş Kaçınılmazdır....7
Devrimci Sosyalist Parti için Hazırlık Görevleri....14
Özgürlükler Meydanlarda Alınır....20
Eylemliliği yükseltmek gerekiyor....25

GENÇLİK GELECEKTİR
Polis-İdare işbirliğine son....28
Faşizmin Saldırıları Sökmedi, Sökmeyecek....30

EKONOMİ-POLİTİKA
'88 Bütçesi....31

İÇ POLİTİKA
Yeni 12 Eylül'lere Hayır....33
Bir boşluk doldurulmaya çalışılıyor....37
DİSK'in reformcu ağaları ne yapıyor?....39

İŞÇİLER-HALKLAR ELELE
Ortadoğu, ABD Saldırganlığı ve "Liderlik" rolü....43
Sosyal-Emperyalist işgalciliğin de iflası....47
Gorbaçov'u Yalanlarcasına....51
Göçmen işçiler üzerine....52

CEZAEVLERİ
M.Mehmet KINIK Sıkıyönetim İşkencecilerince öldürüldü....57
ÖO Şehitleri Şehitlerimizdir....58

KÜLTÜR-SANAT
Nazım HIKMET....59

OKUYUCUDAN OKUYUCUYA
Mektuplar....63

EMEĞİN BAYRAĞI

SUN Yayıncılık Ve Matbaacılık San.ve Tic. Ltd.Şti Adına Sahibi: Yalçın ATEŞ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Mehmet ÇAMSARI

Yönetim Yeri: Ankara Cad.107/71-72 CAĞALOĞLU-İSTANBUL **TEL:** 513 68 04

Hesap No: Yalçın ATEŞ Yapı Kredi Bankası Sirkeci Şubesi Hesap No: 033704-8

Yurtdışı Hesap No: Yalçın ATEŞ Yapı Kredi Bankası Sirkeci Şubesi Döviz Tevdiat Hesabı No: 615691-3

Posta Çeki No: 302074

DİZGİ: Dizayn Dizgi **Tel:**513 17 93
BASKI: Yeni Doğuş Veb Ofset
DAĞITIM: Hürriyet Holding A.Ş.

İLAN KOŞULLARI:
Arka kapak: 400.000 TL
Kapak içi : 300.000 TL
Tam sayfa : 240.000 TL
1/2 sayfa : 120.000 TL
1/4 sayfa : 60.000 TL

ABONE KOŞULLARI:
Yurtiçi: 6 aylık: 5.000 TL
yıllık:10.000 TL
Yurtdışı: 1 yıllık
30 $-60 DM
65 HLF-180 FF
50 SF-215 SK

"ANARŞİ VE TERÖR" YAYGARASI

"Anarşi ve terör"! Evet, yine o eski şarkı; yeniden sıkça söylenir oldu. Bir yargaradır gidiyor: "anarşi ve terör yeniden hortladı!"

"Hortlayan" -siz doğrulan anlayın- nedir? Kısaca öğrenci iylemleri, işçi grevi ve direnişleri, kadınların örgütlenme çabaları, zindanlardaki özgürlük tutsaklarının direnişleri, Kürt halkının tam hakları için mücadelesi, gecekondu halkının eylemleri, vb. dir. Bunlar niçin "anarşi" olsun, neden "terör" olarak görülüp değerlendirilsin?

Yüksek Öğrenim gençliği haklarını aradı, sesini yükseltti. İşçilerle birlikte 1 Mayıs'ı kutladı, vb. Hemen egemenlerce "anarşi ve terör"le suçlandı.

Yüksek Öğrenim gençliği ne istiyor? Ne yapıyor?

Yüksek öğrenim gençliği;

Özerk-demokratik üniversitenin gerçekleşmesini; YÖK'ün dağıtılmasını, polis ve idare işbirliğinin sona erdirilmesini; polis baskısının son bulmasını; yoz, politik ve duyarsız gençlik yerine, gençliğin halktan yana olmasına; özgür bilim ve demokratik eğitim ortamının sağlanmasını; örgütlenme hakkını; dernekler üzerindeki baskıların ve öğrencilere politika yasağının son bulmasını; yeterli kredi, yurt ve sağlıklı barınma koşullarının sağlanmasını istiyor. Bu istemleri için de yemek boykotu, açlık grevi, yürüyüş vb. eylemlere gidiyor, örgütleniyor, kısacası eylemliliğini yükseltiyor.

Soruyoruz: **Bu istemler yüksek öğrenim gençliğinin en doğal hakları değil midir? Bu doğrultu da eylemliliği yükseltmek niçin "anarşi ve terör" olsun?**

Dahası var. "Anarşi ve terör" yaratmakla suç-lanan yalnızca yüksek öğrenim gençliği değildir. Aynı şekilde de işçiler de suçlanıyor.

Peki, işçiler ne istiyor? Ne yapıyor?

İşçiler;

Elkonmuş sendikal ve diğer demokratik hakların geri verilmesini; daha çok sendikal özgür-lükler; politik özgürlükler kazanmak; itildikleri sefaletten çıkmak; 1 Mayıs'ları özgürce kutlamak istiyorlar. Bu doğrultuda, grev eylemlerini, yemek boykotundan miting ve gösterilere kadar eylemlerini, 1 Mayıs eylemlerini yükseltiyor, genel grev istemini dile getiriyorlar.

Yine soruyoruz: **Bunlar işçilerin en doğal hakları değil midir? Bu doğrultuda eylemliliği yükseltmek niçin "anarşi ve terör" olsun?**

Tamamı bu kadar da değil. Bu istemlere kırın ve kentin diğer milyonlarca emekçinin istemlerini ve Kürt halkının tam hakları doğrultusundaki istemlerini ve eylemliliğini ekleyin. Bunlar da niçin "anarşi ve terör" olsun? "Anarşi ve terör" bunlar olmadığına göre, öyleyse nedir?

"Anarşi ve terör", milyonlarca ve on milyonlarca işçinin, gencin, emekçinin ve Kürt halkının en doğal istemleri karşısında yer alarak, onların eylemliliğini kırma, önleme çabasıdır; toplumun engin çoğunluğunu baskı altında tutarak, toplumda korku yaratmaktır, insanlara hiç bir gelecek vaat etmemektir. "Dış güçler'e bel bağlamaktır, onların ülkeyi talan etmelerine, yeni maceralara sürüklemelerine suç ortaklığı yapmaktır. "Anarşi ve terör" yaygarasıyla bütün bunlar gizleniyor, ya da gizlenmeye çalışılıyor. "Anarşi ve terör"ü yaratıp kışkırtanlar, eskiyi, çürüyeni savunup, koruyanlardır. "Kökü dışarda" olanlar, "dış güçlerin kışkırtmasıyla hareket edenler" de bunlardır.

Ayrıca sormak gerekiyor; hani 12 Eylül'le "anarşi ve terör" durdurulmuştu? Eylülcüler "anarşi ve terörün kökünün kazındığını" ilan etmemişler miydi? "Türkiye'nin daha iyiye gittiği" yaygarası koparılmıştı. Devrimci harekete ağır bir darbe indirilmesi başarılmış olmasına rağmen, hiç de özlendiği gibi olmamıştır. Devrimci hareketin yeniden doğrulmasıyla o özlenen "mezar sessizliği" bozulmuştur. "Demir ökçe siyaseti" iflas etmiştir. Demek ki, "anarşi ve terör" yaygarasını yeniden koparmak boşuna değil. Amaç, bu yaygarayla, hedef şaşırtmak, emekçi yığınlarını pasifize etmek, devrimci eylemliliği ezmek için yeni saldırıları örgütleyerek, baskıları arttırmaktır

1 MAYIS'TA YASAKLAR ZİNCİRİ KIRILDI

İşçi sınıfının birlik, mücadele ve dayanışma günü 1 Mayıs tüm baskılara ve engellemelere rağmen kitlesel olarak kutlandı.

Egemen sınıflar, faşizm ve ANAP Hükümeti, '88 1 Mayıs'nı kutlatmama kararlılığındaydılar. Ki, 1 Mayıs'ların kutlatılmaması kararı bir devlet politikasıydı zaten. 12 Eylül askeri darbesi sonrasında 1 Mayıs'ın bir tatil (!) günü olmaktan çıkarılması da bu politikanın sonucuydu.

Bundan dolayıydı ki, 1 Mayıs yaklaştıkça tedbirler artırıldı. Ülkenin dört-bir yanında, özellikle de İstanbul başta gelmek üzere Ankara, Adana ve İzmir'de olağanüstü tedbirler alındı. Şehirlerin giriş-çıkışları sıkıca denetlendi. Polis tarafından mimlenmiş yüzlerce devrimci ve ilerici (güvenlik gerekçesiyle) keyfi bir şekilde gözaltına alındı. Arama taramalar yaygınca yapıldı. Tiplerinden hoşlanılmayanlarda dahil yüzlerce kişi karakollara dolduruldu. 1 Mayıs kutlamaları için istenen miting ve salon toplantılarına, hiç bir yasal gerekçe gösterilmeden izin verilmedi. Salon toplantılarının yapılabileceği yerlerin sahipleri özel olarak polis ve valilikler tarafından tedhit edildiler.

Devletin ve özel sektörün tüm propaganda aygıtı harekete geçirildi. 1 Mayıs'ı kutlatmama kararlılığı dile getirildi. Tehditler sürekli tekrarlandı. Tehditler yoğun faşist baskılarla elele sürdürüldü. 1 Mayıs'ı gerekçe gösteren faşizm, proletarya ve yığınlara, Kürt halkına, devrimci ve ilerici politik yoğunluklara saldırdı. Böylece ülkede, bir korku, panik ve teslimiyet havası eğemen kılınmak istendi. 1 Mayıs'ı kararlılıkla kutlama amacında olan işçilere, öğrencilere, ilerici aydınlara, emekçilere gözdağı verilerek, kararlılıkları geriletilmek istendi. Ve tüm bunlar 'huzur' adına, 'barış' adına, 'güvenlik' adına yapıldı.

30 Nisan günü İçişleri Bakanı Mustafa Kalemli, şöyle diyordu: *"Türkiye'nin 1 Mayıs diye bir bayramı yoktur. Güvenlik kuvvetlerinin herhangi bir şekilde vazifelerini yapmalarına karşı çıkan olursa, devletin kanunları vardır, tatbik edilir."*

12 Eylül'ün sivil planda devam ettiricisi ANAP, sopa politikasıyla 1 Mayıs kutlamalarını engellemek için elinden geleni ardına koymadı. O bu saldırganlığıyla gericiliğin ve faşizmin etkisindeki kitleleri politik olarak etkilemek için de kullandı.

ANAP ve gericiliğin diğer politik sözcüleri her zaman olduğu gibi, bu kez de "dış güçler kışkırtıyor, ülkenin huzur ve güveni bozulmak isteniyor" demogojisine sarıldılar. Örneğin Adalet Bakanı Oltan Sungurlu, şöyle diyordu:

"Dış kaynaklı şer güçleri, bazı olayları sokağa dökmek suretiyle amaçlarına ulaşma çabası içindeler. Bu organize güçler, gayretlerini anarşiye çevirme amaçlarından asla vazgeçmezler"

Gericiliğin güçleri, her zaman devrimcileri, 1 Mayıs'ları kutlayan ilerici ve devrimci güçleri dıştan emir almakla, huzuru bozmakla, anarşi çıkarmakla suçlamışlardır. Amaç; kendi saldırganlıklarını, katliamlarını, dışa bağımlılıklarını gizlemek, yığınları aldatmak ve devrimci güçlere, fikirlere karşı kışkırtmak, 1 Mayıs'ların kitlesel olarak, yaygın, etkin, ve militanca kutlanmasını engellemektir, yüzlerini gizlemektir.

Evet, gericilik korkunun da verdiği güçle gözü döndükçe saldırıyordu. Ama devrimci güçler, işçiler, öğrenciler, ilerici aydınlar, emekçiler '88 1 Mayıs'ını alanlarda kutlama kararlılığındaydılar. Bunun için de hazırlanıyorlardı.

Nitekim, tüm yasaklamalara, estirilen bunca teröre karşın, 1 Mayıs ülkenin bir çok yerinde, kahrolası şu köhne zindanlarda, değişik mücadele biçimleriyle kutlandı. Başta İstanbul olmak üzere İzmir ve Ankara'da yasaklar çemberini kıran işçi ve öğrenciler, ilerici aydınlar ve devrimci politik yoğunluklar 1 Mayıs'ı coşkuyla kutladılar.

İstanbul'da binlerce kişi, kararlılıkla, coşkuyla, faşizm ve sermayeyi lanetleyen şiarlarla, Taksim'e doğru aktı. İstanbul polisi, İsrail siyonistlerinin vahşetini aratmayacak şekilde *'Yaşasın 1 Mayıs'* şiarıyla ilerleyen göstericilere saldırdı. Zorla göstericileri dağıttı. Ara sokaklarda devam eden gösteriler sırasında *"Kahrolsun faşist Diktatörlük", "Bijı Yek Gulan", "1 Mayıs yasallaşacak"* şeklinde sloganlar atıldı. Daha sonra saat 12'de bir grup, Feriköy mezarlığına giderek '77 Taksim meydanında katledilen işçileri andı. Taksim'deki gösteriler sırasında yüzlerce kişi gözaltına alındı. İstanbul DGM'si, gözaltı süresini 15 güne çıkarttı. Gözaltına alınanlar baskılı polis sorgulamalarına rağmen direnişçiliklerini orada da sürdürdüler; baskılara açlık grevleriyle yanıt verdiler...

1 Mayıs'ın Ardından

1 Mayıs'ın yasakları parçalayarak kutlanmasının ardından da tehditler dinmek bilmedi. Evren 1 Mayıs kutlanamaz demişti. Ama kutlandı. Kutlamanın ardından da Evren, yeni bir askeri müdahale tehdidini yinelemeyi sürdürdü.

ANAP ve başı Özal, kutlamaların ardından daha da pervasızlaşarak, proletarya ve yığınları tehdit etmeye devam etti. Öyle ki, SHP'yi bile 1 Mayıs'ı kutlamakla, 1 Mayıs *"olaylarını"* kışkırtmakla suçladı.

DYP ise, ANAP'ın dizginsiz zorbalığını destekledi. DYP ve lideri Demirel'den farklı bir tutum beklenemezdi. DYP, Köksal Toptan'ın ağzından politik tutumunu şöyle dile getiriyordu:

"1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kutlanması önerilebilir. Böyle bir yasal imkan yokken kanunları zorlayarak kutlamaya kalkışmak yanlış. 1 Mayıs Türk işçisinin bayramı olamaz."

Görüldüğü gibi, demokrasi havariliğine soyunan DYP'de, 1 Mayıs'a karşıdır. 1 Mayıs'a düşmanlıkta ANAP'la yanyanadır. *"1 Mayıs Türk işçisinin bayramı olamaz"* diyen DYP, öte yandan politik etkisini yaymak için, tam bir politik sahtekarlıkla *"1 Mayıs'ın işçi bayramı olarak kutlanması önerilebilir"* diyerek demogoji yapıyor. '77 1 Mayıs katliamının suç ortayı Demirel ve partisinin bu suçu da unutulmuş değildir.

Burjuva liberal gerici bir parti olan

SHP'de 1 Mayıs düşmanlığını gizlemedi. Ama bunu daha ince taktiklerle yaptı. 30 Nisan'da yaptığı bir açıklamasında, İnönü, 1 Mayıs'ın *"tüm dünyada işçilerin dinlenme günü", "emeğe saygının bayram yapılarak, eğlenerek, dinlenerek kutlandığı birgün"* olduğunu, bir *"muharebe günü"* olmadığını, söylüyordu.

1 Mayıs'ın ardından yaptığı açıklamada ise, şöyle diyordu: *"1 Mayıs işçi bayramıdır. 1 Mayıs'ı takvimden çıkartamayız. Bugün emeğe saygı, kırlara gitmek ve dinlenmektir. Bunları yapamadıktan sonra demokrasi yerleşemez."*

"...1 Mayıs için ne düşündüğümü dün açıkça anlattım. Kavga edilen bir gün olarak görmüyorum... 1 Mayıs'ta herkesin çalışma barışına katkıda bulunacak bir davranışa girmesidir."

İnönü, 1 Mayıs günü, Ankara'da çeşitli semtlerde otobüsle tur atarak, halkın 1 Mayıs bayramını kutladı.

SHP'nin, 1 Mayıs'ın *"takvimden çıkartılamayacağı"* için kutlanmasını önermesi rastlantı değildir. Aksine, bilinçlidir. Çünkü SHP biliyor ki, 1 Mayıs'ların kutlamasını engellemeye faşizmin ve gericiliğin gücü yetmiyor, yetmeyecek. Çeşitli milliyetlerden Türkiye işçi sınıfı, 1 Mayıs'ı kutlama geleneğine -zayıflığına rağmen sahiptir. Bunu bildiğinden dolayıdır ki, SHP, 1 Mayıs kutlansın diyor.

Diyor demesine ama, amaçta 1 Mayıs'ı yozlaştırmaktır. 1 Mayıs'ın devrimci içeriğini boşaltmaktır. Uluslararası proletaryanın uluslararası sermayeye karşı birlik, mücadele ve dayanışma günü olan bugünü, burjuvaziyle uzlaşma, anlaşma günü olarak kutlattırmaya çalışıyor. 1 Mayıs'ı *"Çalışma barışına katkı yapılacağı bir gün"* haline getirme, 1 Mayıs'ı bir dinlenme ve kıra çıkıp eğlenme günü haline getirme politikası bunu gösteriyor.

SHP'nin 'Çalışma barışı' dediği şey, işçi sınıfının burjuvaziyle peşkeş çektirildiği; işçi sınıfının burjuvazi tarafından kuzu kuzu sömürüldüğü bir ortamdır. SHP'ye göre, işçi sınıfı, 1 Mayıs'larda kapitalizme, burjuvaziye, kapitalist sömürüye karşı başkaldırmamalı, kapitalist köleliğe boyun eğmeli, bir tatil günü olarak 1 Mayıs'larda kırlara çıkmalı; çıkmalı, ama fazla ileriye de gitmemelidir.

'88 1 Mayıs'ı yeterli olmasa da, kitlesel olarak kutlandı. Binlerce işçi, ilerici aydın, faşizme ve gericiliğe karşı kavga bayrağını yükseltmiş, SHP'nin aşağıdaki çağrılarını da reddetmiştir. Hatırlardadır, daha geçen sene İnönü ve SHP kurmayları, 1 Mayıs'ı bir toplantıyla kutlamak isteyen SHP İstanbul İl Örgütü'nü engellemişlerdi. İnönü Evren'le görüştükten sonra, sözkonusu toplantıyı iptal ettirmişti. Ki, SHP İstanbul İl Örgütü'nün 1 Mayıs'ı kutlama çabası iki nedenle bağlıydı. Birincisi, SHP tabanından gelen baskı nedeniyle; ikincisi, SHP'nin prestijini yükselterek işçi ve emekçi kitleleri etkileme taktiği nedeniyle.

Ama generaller, Cumhurbaşkanı, sermaye çevreleri istemeyince İnönü'de olur dedi ve söz konusu toplantının yapılmasına bile karşı çıktı.

Peki, geçen yıl bu tutumu sergileyen SHP ve lideri İnönü, ne değişti de bugün taktik değiştirmeye, İnönü, otobüs turlarıyla halkın 1 Mayıs'ını kutlamaya başladı?

Değişen, anti-faşist toplumsal muhalefetin etkinliğinin artması, sınıf kavgasının daha bir ilerlemesi, 1 Mayıs'ları yığınsal olarak, bir kavga günü olarak kutlama kararlılığının artması, gelişen demokratik mücadelenin SHP tabanını zorlaması, SHP tabanındaki işçi ve emekçi kitlelerin SHP kurmaylarını geçen yıla göre daha fazla zorlamasıdır. Ek olarak, yerel seçimlerin yaklaşması da bir diğer etken oldu.

SHP, gelişen toplumsal muhalefeti, demokratik yığınsal kavgayı reformist seçeneğinin girdabına almak, pasifize etmek, düzenin sınırları içinde tutmak için söz konusu taktik değişikliği gerçekleştirdi.

SHP'nin politik taktiği, 1 Mayıs'a sahip çıkar görünerek, bugünü bir kavga günü olmaktan çıkararak, sermaye için, sömürü düzeni için zararsız, telikesiz bir gün haline getirmeye yöneliktir. Bu taktikte, SHP'nin faşizm ve sermayeye güven verme, kitlelerin tabandan, bağımsız girişkenliğinin gelişmesini engelleme politikasıyla uyumludur; bu politikanın bir yansısıdır.

Abdullah Baştürk ve Fehmi Işıklar başta olmak üzere bir grup SHP milletvekilinin tutumları üzerinde de durmak gerekiyor. 1 Mayıs'ı kutlamak için gelen bu millet vekilleri, zoru görünce Taksim'de 1 Mayıs'ı kutlamak isteyen kitleyi kendi başına bıraktılar. Bu tutumlarıyla da polisin saldırısı için elverişli ortam oluşturmuş, polisi daha fazla cesaretlendirici bir rol oynamışlardır. 1 Mayıs öncesi, 1 Mayıs'ı Taksim'de kutlama kararlılığını dile getiren bu baylar, gün gelip çatınca, kitleleri bir başına bırakarak altlarında taksileri ile 150 metre ilerdeki Taksim anıtına çiçek bırakarak, alandan ayrılmışlardır. Verdikleri sözde durmamışlardır.

1 Mayıs'ın ardından Petrol-İş sendikası genel Başkanı Münir Ceylan'ın takındığı tutumda ilginçtir. Bay Ceylan şöyle diyor:

"Her şeyi göze alarak ve ne pahasına olursa olsun biz bu 1 Mayıs'ı kutlayacağız, Taksimde olacağız demedik. Böyle bir anlayış sonunda büyük olasılıkla işçiler ve demokratlar polisle çatışır, kan gövdeyi götürür. Sonuçta ne olurdu? Gerici iktidarın, gerici basının göstermeye çalıştığı '1 Mayıs terör, anarşi günüdür' imajı pekişirdi. Sonuçta işçiler kaybeder, gericiler kazanırdı. Bizlere düşen bu imajı silmek..."

1 Mayıs öncesi, 1 Mayıs meydanlarda kutlanmalı diyen sendikalardan biriydi Petrol-İş Sendikası 1 Mayıs'ın kutlanmasına iktidarın izin vermeyeceği de açıktır. O gün kutlama kararlılığını dile getiren Ceylan, 1 Mayıs'ın ardından tornistan ediyor. Yasaklar çemberinin Taksim'de kırılmasına, 1 Mayıs'ın kitlesel olarak, militanca kutlanmış olmasına karşı çıkıyor. *"Hak verilmez, alınır"* diye bağıran Ceylan, 1 Mayıs sözkonusu olunca bunları söylememiş gibi davranıyor...

Ceylan, gerçekte, tam da bir sendika ağasına yaraşır tarzda soruna bakıyor. 1 Mayıs'ın bir kavga günü olduğunu yadsıyor. 1 Mayıs'ın kutlanmasının yolunun kitlesel militan eylemlilikten geçtiğine gözlerini kapıyor. 1 Mayıs'ın kutlanma hakkının egemenlerce verilmeyeceğini, zorla koparılıp alınacağına karsı

çıkıyor. O, işçi sınıfının gücüne, savaşçılığına inanmıyor. 1 Mayıs öncesi yaptığı çıkışların sahte olduğunu, koltuğunu, prestijini koruma amacına yönelik olduğunu sergiliyor.

1 Mayıs'larda terör estirerek, 1 Mayıs'ları terör günleri olarak lanse etmek, faşizm ve sermayenin taktiğidir. Bu taktiği bozmanın yolu, faşizm ve sermayeye boyun eğmek, teslim olmak değildir. Aksine, bunun yolu 1 Mayıs'ların karakterini en geniş kitlelere göstermekle, bununla elele yığınsal olarak, militanca meydanlarda 1 Mayıs'ları kutlamak yoludur. Açıktır ki, Ceylan, faşizme teslimiyeti öğütlüyor. Bu da, O'nun reformist politik konumuna uygundur. Bu tutum, aynı zamanda, reformcu sendika ağalarının da tutumudur.

'88 1 Mayıs'ının Ayırıcı Özelliği

'88 1 Mayıs'ını '80 sonrası 1 Mayıs'lardan ayıran özellik, bir yandan karşı-devrimin 1 Mayıs'ı kutlatmama kararlılığı, öte yandan da devrimci ve demokrat güçlerin, ilerici aydınların kutlama kararlılığıydı.

Egemenler, dolu-dizgin terörle 1 Mayıs'ı kutlatmama politikası izlediler. Örneğin '87 1 Mayıs'ının salonlarda kutlanmasına izin vermek zorunda kalırlarken, '88 1 Mayıs kutlamalarına bu olanağı bile tanımadılar. Onlar, açıkça bir güç gösterisine girdiler. Devrimin, devrimci mücadelenin, kitlelerin nabzını, kuvvetini ölçtüler.

Öte yandan, devrimci-sosyalist, devrimci-demokratik ve ilerici güçler, kitleler 1 Mayıs'ı özellikle İstanbul'da alanlarda kutlama kararlılığındaydılar. Tüm tehdit ve baskılara rağmen bu kararlılık sarsılmadı, aksine bilendi. Bu kararlılık bir '87 ve öncesinde yoktu.

Sonuçta, 1 Mayıs İstanbul ve diğer bazı yerlerde alanlarda kutlandı. Yasak çemberi kırıldı. Faşizmin tehditleri tutmadı. Devrimci ve ilerici güçler, polisin saldıracağını, gözaltına alınacaklarını, işkence tezgahlarından geçeceklerini bile bile, faşizme meydan okudular ve dikkatlerin yoğunlaşma noktası olan Taksim'e doğru aktılar. Taksim, binlerin faşizme ve sermayeye karşı kin dolu harkırışlarına, direngenliğine, militanlığına, coşkusuna tanık oldu. Tüm eksikliklerine karşın özellikle İstanbul'un şahsında '88 1 Mayıs'ında insiyatif faşizme kaptırılmadı. Ve bir sonraki 1 Mayıs'ın, 1 Mayıs'ların daha bir militanca, kitlesel olarak kutlanmasının yolu açıldı.

'88 1 Mayıs kutlamaları bir kez daha gösterdi ki, anti-faşist mücadele, ekmek ve özgürlük kavgası giderek gelişiyor, kitleselliği artıyor; kitlesel mücadelenin direngenliği, kararlılığı yoğunlaşıyor. Teslimiyet, korku, çekingenlik havası giderek daha fazla dağılıyor. Mücadele istemi kabarıyor, yığınların devrimci güçlerin kendine güveni gelişiyor. Faşizmin dinmek bilmeyen saldırılarının ancak mücadele ile geriletileceği, püskürtüleceği bilinci ilerliyor, güçleniyor.

Fakat, burada şu gerçeği vurgulamalıdır: Proletarya ve müttefiği olan kentin ve kırın emekçi katmanlarının mücadelesi yeni bir devrimci yükselişe doğru aksa da henüz geridir. Yenilen sınıflar hala saldırıya geçebilmiş değil. Yığınsal mücadele hala ülke çapında genelleşmiş değil. Anti-faşist mücadelenin kitleselliği hala zayıf. 1 Mayıs kutlamalarında da bunu görmek mümkündür. 1 Mayıs, tüm engellemelere karşın kitlesel olarak özellikle İstanbul'da kutlanmıştır. İstanbul dışındaki illerde 1 Mayıs'ın kitlesel olarak kutlanması zayıf kalmıştır.

1 Mayıs kutlamalarının pratiğinin gösterdiği gibi, **günün yakıcı görevi**, her araçtan yararlanarak kitlesel politik mücadeleyi geliştirmek, devrimci bir önderlik altında yönlendirmektir.

'88 1 Mayıs'ının genelleşmemesinde ve kitleselliğindeki zayıflık bir yanıyla devrimci hareketin içerisinde bulunduğu zayıflıkla, öte yandan da revizyonizm ve reformizmin engelleme, pasifize etme çabasıyla bağlıydı.

Devrimci hareketin ezici bir bölümü, hala etkin toparlanma dönemine girebilmiş, aktif ve yaygın olarak politik çalışmaları başlatabilmiş değil. Bu durum, kitlesel mücadeleyi sekteye uğrattığı gibi, revizyonist ve reformist politik akımların kitle mücadelesini kendi reformist-pasifist çizgilerinde engelleyebilme ve geriye çekebilmelerine elverişli bir zeminde oluşturmuştur.

Yanı sıra, reformist sendika ağaları, yaptıkları tüm keskin çıkışlara rağmen, gerçekte, işçilerin militanca yığınsal olarak 1 Mayıs'ı meydanlarda kutlamalarını engellemişlerdir. Baskı ve saldırılara boyun eğmeyi, daha fazla ileri gitmemeyi öğütlemişlerdir.

Diğer yandan, Türk-İş'in gerici sendika ağaları, zaten 1 Mayıs'a sahip çıkmadıkları gibi, işçi sınıfına 1 Mayıs'ları unutturma, kutlatmama çizgisini izlediler.

1 Mayıs pratiğinin bir kez daha kanıtladığı gibi, sosyalist öncüyle işçi sınıfı hareketinin birbirinden kopukluğu, ikisini de zayıf düşürmekte ve hareketin temel zaafını oluşturmaktadır. Ve bu durum, revizyonist ve reformist akımlara, her rengiyle sendika ağalarına olağanüstü avantajlar sağlamaktadır.

1 Mayıs kutlamalarının zaaflarından birisi de, devrimci demokrat ve ilerici güçler arasında zamanında, sağlam bir eylem birliğinin örgütlenememiş olmasıdır. Eğer böylesine bir eylem birliği örgütlenebilseydi, 1 Mayıs kutlamaları daha etkin ve yaygın, daha bir kitlesel ve militanca kutlanabilirdi.

'89 1 Mayıs'ı Daha Güçlü Kutlanmalıdır

'88 1 Mayıs kutlamaları, gelecek 1 Mayıs'ların, '89 1 Mayıs'ının daha güçlü, daha birleşik, örgütlü, yaygın ve militanca kutlanmasının yolunu açmıştır. Görev, 89 1 Mayıs'ını daha etkin ve yaygınca kutlamaktır.

Bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm güçleri gelecek yıl 1 Mayıs'ı ülke çapında organize bir tarzda kutlama perspektifiyle hareket etmelidir. Devrimci politik yoğunluklar, kitle örgütleri, sendikalar, devrimci ve ilerici yayın organları arasında etkin bir eylem birliği cephesi örgütlenmelidir. 1 Mayıs'a hazırlık çalışmasını etkin, atak, yaygın bir politik çalışmayla, bir kampan olarak ele almalıdırlar. ★

SA KISA KISA KISA KISA KISA KISA KISA KISA KISA KI

❒ **Sendike ve İşveren İşbirliği yapmalı:** Diyor Sosyal Güvenlik Bakanı Aykut.

■ Hangi şartlar altında, bu acımasız sömürü sürerken, kıyımlar, tensikatlar alabildiğine sürerken, asgari ücretle ev kirası ödeyemez durumda bırakılan işçilerin ekonomik talepler uğruna örgütlendiği sendikalarını işverenle birlik yapsın.

❒ **Koç'un 87 cirosu 4.7 milyar Dolar:** 87 cirosu 86'ya göre % 74 artarak 2 Trilyon 419 milyar liradan 4 trilyon 208 milyar liraya çıktı.

■ Koç ve benzeri holdingler 1980 sonrasi kar oranları önceki yıllara nazaran % 100'ün üstünde artışlar elde ederken gerçek kaynak nedir? işçi sınıfının sömürüsü, artan baskılar ve sendikal çalışmaların engellenmesidir.

❒ **Televizyonda "DİKKAT":** Köy okullarımıza yardım kampanyası açıldı TRT'de yayınlanan "Dikkat" isimli kısa programlarda köy okullarından görüntüler verilerek vatandaşların yardım kampanyasına katılmaları isteniyor.

■ MADDE 42 "Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. İlk öğrenim kız ve erkek bütün vatandaşlar için zorunludur ve devlet okullarında parasızdır.

❒ **ÖZAL, Başbakan IPI'da konuştu:** Hür basınsız demokrasi düşünülemez diyor.

■ TOPLUMSAL KURTULUŞ Dergisi toplatıldı "yaşamak direnmektir" başlıklı yazısı nedeniyle toplatılan derginin yazı işleri müdürü Felemen AK tutuklandı.

❒ **İŞÇİ SAĞLIĞI ve İŞ GÜVENLİĞİ HAFTASI:** Başladı.

■ Bakırköy'de kurulu bulunan Emayetaş fabrikasında çalışan 600 işçinin iş akitleri fesh edildi.

■ Eresin otelinde 5 işçinin işine son verildi.

■ Gebzede kurulu bulunan mutafcılarda 40 kapsan'da 50 boruştaş'ta 48 işçinin işine son verildi.

■ Nasıl işçi sağlığı? Nasıl iş güvenliği?

❒ **BAŞARILI OPERASYON VE CANAN'IN SEVİNCİ:** Levent'teki bir kavak ağacının tepesinde 13 saat mahsur kalan korsan adlı kediyi geceyarısı gelen itfaiye ekipleri kurtardı.

■ Hayvan hakları olunca itfaiye iyi çalışıyor. Söz konusu insan hakları olsa olay gecekondu mahallelerinin birinde gelişse acaba ilgi alanlarına girer miydi..?

❒ **İCRAATIN DOZERİ:** Alibeyköy mareşal fevzi çakmak caddesi 1. küme evleri belediye ve İSKİ'ye ait akiplerce yıkıldı.

Kartal Yakacık mahallesinin üst kesiminde yer alan çöplük mevkiinde 2 bin civarında bulunan gecekondu semti yıkıldı.

■ "Vatandaş bir gecede gecekondusunu kuruyor biz tapu veriyoruz diyor, sayın Özal, kimden bahsediyor yoksa boğazdaki villalar gecekondu mudur?

❒ **PAZARCILAR KAZAN KALDIRDI:** Kadıköy salı pazarının çevresinde tezgah kurulması yasaklandı. Belediye aleyhine satıcılar "ekmeğimizi geri isteriz" oyumuzu al ekmeğimizi çal" diye bağıran kadınlı erkekli yaklaşık 100 pazarcı gösteri yaptı.

❒ **HÜRRİYET GAZETESİ 40. YILINI KUTLUYOR.**

■ Büyük hürriyet 40. yılında nasıl büyük olduğunu bir kez daha kanıtladı. Ankara bürosunda 3, istanbul bürosunda 2, gazetecinin işine son verildi, Çağdışı işten çıkarma kervanı büyük Hürriyet'le devam ediyor.

❒ **İKİ YILDA 43 CEZAEVİ AÇILDI:** Sivil cezaevleri sayısı 644'e yükseldi.

■ Çağ atlayan Türkiye'nin nacizane hükümet görevlileri biraz daha uğraşırlarsa cezaevleri sayısıyla ilkokulların sayısı nerde ise denk duruma gelecek.

❒ **BULGARİSTANDA İDAM CEZAZI:** 3 Bulgar vatandaşı, kurşuna dizilerek idam edilecek.

■ Glasnost gelişme belliki burayıda etkilemiş.

❒ **POLONYADAN**

BİNLERCE ÇELİK İŞÇİSİ GREVDE: Ulaşım sektöründe yapılan grevin ardından 4000 çelik işçisi greve gitti, grev süresince grev işçilerine polis saldırıları sis bombaları ve benzeri tepkilerle cevap verildi.

COPLU 1 MAYIS: Varşova ve birçok kentte gösteri düzenlemek isteyen işçileri polis, zor kullanarak dağıttı.

■ Dünyanın çeşitli ülkelerinde 1 Mayıs kutlamaları görkemli bir şekilde sürerken Polonya ve Türkiye'de gösteriye izin verilmedi, gösteri yapanlar ise zor kullanarak dağıtıldı. Türkiyenin durumu zaten belli 1 Mayıs işçi bayramı değildir, deniliyor ve işçi düşmanı politika izleniyor. Ya Polonyada durum nasıl?

❒ **SOVYETLERDEN.**

TÜRK İNŞAAT SEKTÖRÜ SOVYETLERDE: STFA, ENKA, SOLAK, MİR, GARANTİ İNŞAAT ve benzeri inşaat firmaları otellerle ilgili ihale bir yol önce açılmış ve Sovyetler Birliğinde ön elemeyi kazandılar.

KORAY-BAYTUR firması Sovyetler birliğinde biri 750, diğeri 250 yataklı iki otel inşa edecek. Toplam 80 milyon dolara mal olacak inşaat bedeli. Sovyetlerin Türkiye'ye satacağı doğal gaz bedelini oluşturduğu fondan ödenecek.

SOVYETLER'de RAMAZAN: Glasnost politikasının yürürlüğe girmesinden buyana ülkede daha rahat yaşam tarzı gözlenmeye başladı, diyen yetkililer herhalde 30 milyon müslüman açısından olaya bakıyorlar, çünkü Glasnost politikası ile Sovyetlerde camiler dolup taşıyor.

SUNGAİT'te 60 KİŞİ TUTUKLANDI: SSCB, nin Azarbaycan Cumhuriyetin'deki Sungait kentinde resmi açıklamalara göre 32 kişinin öldüğü 28 Şubat olayları ile ilgili 60 kişi tutuklandı.

SSCB'de İLK ALMAN BİRAHANESİ: Leningrat'da ilk kez Alman lokantası ve birahanesi açılacak. Bazı alanlarda özel işletmelere ve yabancı sermayeye hak tanımasının ardından Leningrad'a açılması kararlaştırılan bu birahanede mülkiyetin yüzde 51'i Rus, yüzde 49'u Alman ortağın elinde bulunacak.

GLASNOST PİZZA: New Jerseyden Astro Pizza' firması Moskovalılara seyyar bir pizza'cı ile doyuruyor. Özel olarak danatılmış minübüsten servis yapacak olan pizzacı günde 7000 dilim pizza çıkaracak. Tümüyle Amerikan malzemesinden üretilecek pizzaların diliminin yaklaşık 7 sent'e satılması öngörülüyor

MOSKOVADA ÇEKİŞME ARTTI: SSCB'nin en büyük gazetelerinden Sovyet skaya Rossiyada, Gorbaçov'un reformlarını sert bir dilde eleştiren tam sayfalık bir yazı çıktı. Bunun hemen ardından Pravda'da reform karşıtlarına ağır suçlamalar yönelten yine tam sayfalık bir yazı yayınlandı.

SSCB'den 7500 TON ÇİMENTO: Ünye çimento fabrikası'ndaki grev nedeniyle meydana gelen talebi karşılıya bilmek için Sovyetler Birliğinden itaî edilen 7500 ton çimento Giresun limanına boşaltıldı.

■ SOVYETLERDEKİ BU GELİŞMELER: Sosyalizmin yeni modeli mi? veya yönetimde tam birlik ilkesi midir? ☆

YENİ BİR DEVRİMCİ YÜKSELİŞ KAÇINILMAZDIR

Ali ŞAHAN

12 Eylül'le açılan gericilik döneminde, sağlanmış olan politik istikrar ortamı, hala sürmektedir. Ama bu istikrar ortamı, giderek sarsılmakta ve çözülmektedir. Yenilgi koşulları köklüce aşılamamış olsa da, yenilgiyle birlikte içerisine girilen politik durgunluk koşulları 1985'den itibaren aşılmış, politik durgunluk yılları yerini politik hareketlilik koşullarına terketmiştir.

Dizginsiz saldırılarla sağlanmış olan politik istikrar dönemi yarının daha sert, daha derin, siyasal patlamalarına da gebe kalmış, yenilgi koşulları içinden yeni bir devrimci atılımı da koşullandırmıştır. Yeni devrimci yükselik mayalanmaya başlamıştır.

Proletarya ve halkın adım adım gelişen kavgası, yeni bir devrimci yükselişe doğru akıyor. Egemen sınıflar, karşı-devrim cephesi, yeni bir devrimci yükselişin korkusunu enselerinde hissediyorlar. Faşizm ve gericiliğin ideolojik ve politik temsilcileri yeni bir toplumsal patlama tehlikesine dikkat çekiyor, efendilerini uyarıyorlar.

Gericiliğin politik temsilcileri, liberaller, sosyalizm maskeli reformistler, küçük burjuva dönek yol arkadaşları koro halinde bağırıyorlar: 12 Eylül öncesine dönüş yok! Herşey bitti! Bakın, aynı alçakça nasihatlar 1905 Devriminin yenilgisinden sonra şanlı Ekim Devriminin yaratıcısı Rus proletaryasına nasıl da verilmiş:

"... Bırakalım liberallerle dehşete kapılmış aydınlar özgürlük için verilen ilk gerçek kitle savaşımı ardından inançlarını yitirsinler, bırakalım tabansızlar gibi bağırsınlar: Daha önce yenildiğin yere gitme. O ölümcül yola yeniden ayak basma diyen Sınıf bilinci taşıyan proletarya, onları şöyle yanıtlayacaktır: Tarihteki büyük savaşlar, devrimlerin büyük sorunları sadece ileri sınıfların tekrar tekrar saldırıya geçmeleri sayesinde çözülmüştür. Ve o sınıflar yenik düşmenin dersini aldıktan sonra yenmeyi başarmışlardır. Yenik düşen ordular iyi öğrenir... Devrimci bunalım bazen dilediğimizden yavaş da olsa, yeni biçimlerde ve başka yollardan yeniden yaklaşıyor, bir kez daha olgunlaşıyor." (Lenin)

Ülkemizde de benzer ögütler sökmeyecektir. Yenilmiş sınıflar yeniden saldıracak; devrim doğrulacaktır. Proletarya hareketindeki, genel demokratik halk hareketindeki canlanma bunu doğrulamıyor mu?...

12 Eylülle birlikte sınıf mücadelesi bastırıldı, genel demokratik halk hareketi yenildi. Bu doğru. Ama yeni bir devrimci yükselişi koşullarındıran nesnel koşullar sürdü ve olgunlaşmaya da devam etti. Çünkü, nesnel koşullar, sınıfların, partilerin, bireylerin iradesinden bağımsız olan gerçeklerdir. Öznel alandaki olumlu ya da olumsuz çabalar, politikalar nesnel koşulları belirlemez, belirleyemez; sadece ve sadece nesnel gidiş ve koşullar olumlu ya da olumsuz yönde etkiler. Tek diyalektik materyalist yaklaşım da budur.

Konuya, yakından eğilelim.

12 Eylül'e açılan azgın gericilik ve karşı-devrimci döneminde sınıflararası temel ilişkiler değişmedi. Anti-emperyalist demokratik görevler çözülmedi. Aksine bu görevlerin çözümünü dayatan çelişkiler daha da şiddetlendi. Devrimi doğuran, sınıflar kavgasına kaynaklık eden nesnel çelişkiler; ekonomik, politik, toplumsal çelişkiler daha da keskinleşti. Ekonomik kriz derinleşmeye devam etti, kendisi de yeni yükseliş koşullandıran nesnel olgulardan biri olan ekonomik krizin derinleşmesi, sınıflararası ekonomik dengesizliği, zenginlikle yoksulluk arasındaki uçurumu derinleştirdi; işçi sınıfı ve emekçi kitleler çok daha koyu bir sefalet anaforuna itildi, vb. Ekonomik krizin derinleşmesi, kaçınılmaz olarak, ezilen, sömürülen sınıf ve tabakaların kendi sınıfsal çıkarlarını daha açık bir şekilde dile getirmelerini koşullandırır, mücadeleye atılmalarını zorlar... Günümüz pratiği de bunu doğruluyor.

Demek ki, yenilgi sonrası yeni bir devrimci yükselişi koşullandıran nesnel koşullar olgunlaşarak varlığını sürdürmeye devam etmiştir.

Yenilgiyle birlikte, faşizm ve sermayenin ekonomik ve siyasal saldırıları ataga kalktı. Proletarya ve yığınlar, dizginsiz bir sömürü ve politik baskının demir pençesine yakalandı. Bu aynı baskılar *"Doğu"*da çok daha azgın ve acı verici oldu. Tüm özgürlük kırıntıları fütursuzca gaspedildi. Hak arama yolları, kanalları kesildi. Azgın sömürü ve terör ortamı hak aramanın yollarının yok edilmesiyle birleşince, emekçi kitleler, nerdeyse nefes alamaz duruma getirildiler. Diğer şeylerin

yanı sıra, bu durum da yığınları mücadeleye zorlamaktadır. Adım adım gelişen ve yükseliş barajında birikmekte olan yığınsal mücadelelerden, bunu rahatlıkla görmekteyiz.

Proletarya ve yığınlar 12 Eylül öncesi yığınsal birleşik-örgütlü mücadele deneylerinden geçtiler. Bu mücadelelerden hakların verilmeyeceğini, hakların ancak ve ancak inatçı mücadelelerle alınacağı tecrübesini kazandılar. 12 Eylül sonrası oluşan büyük bilinç gerilemesine rağmen, yığınların geçmişte kazandıkları bu deneyim de, yığınların mücadeleye atılmasına katkıda bulunan etkenlerden biridir. Bugün işçi toplantılarında, işçi gösterilerinde, mitinglerde, öğrenci eylemlerinde yükseltilen *"Hak Verilmez Alınır"* şiarı bunu açıkça göstermektedir.

12 Eylül yenilgisiyle, proletarya ve yığınları pençesine alan korku, panik, çekingenlik, umutsuzluk, boşvermişlik, depolitizasyon, demoralizasyon adım adım yıkılmakta, mücadeleci ruh hali ve pratiği gelişmektedir. Giderek artan yasal ve diğer kitlesel eylemler bunu doğruluyor.

İşçi sınıfının grev eylemi, işçi mitingleri, yemek boykotları, üretimi durdurma, yavaşlatma, fazla mesai yapmama, boğucu yasaklara karşı mücadeleler; proletaryanın genel grev isteminin gelişmesi, işçilerin, ekmek kavgasının yanı sıra, özgürlük istemini de yükseltmeleri, belirttiğimiz gerçeği doğruluyor.

Yüksek öğrenim gençliğinin dernekleşme yoluyla örgütlenerek yasal ve yasa dışı mücadelelere atılması; demokratik aydın hareketinin gelişmesi, hükümlü ve tutuklu ailelerinin militan eylemleri; gecekondu yıkımlarına karşı artan direnişler; küçük üreticilerin zayıf da olsa mücadeleci pratiklerinin artma eğilimi göstermesi; ulusal zulme karşı gelişen tepki ve mücadeleler; işkenceye, idamlara karşı artan eylemler; zindanların boşalması için yükselen kavga; demokratik kitle örgütlenmelerinin adım adım yaygınlaşması, vb. vb. gibi olgular, söz konusu tespitimizi kanıtlıyor.

Nereye bakarsak bakalım; Proletarya başta gelmek üzere yığınların öfke ve hoşnutsuzluğu büyüyor; bu öfke eyleme dönüşüyor, yığınlar yarının sert sınıflar kavgasına hazırlanıyor. Hak arama imkanı, 12 Eylülcü politik rejimle, 82 Anayasasıyla neredeyse olanaksız hale getirilmiş. İşçi sınıfının, yığınların, bu çerçevede kalarak yaşam koşullarını az çok düzeltmesi, gaspedilmiş haklarını geri alması, genişletmesi olanaksızlaştırılmış. Bundan dolayıdır ki, mücadeleye atılan kitleler artan oranda diğer mücadele biçimlerine yönelmektedirler. İşçi ve öğrenci eylemlerinin deneyleri bunu doğruluyor. Bütün olgular, önümüzdeki dönemde, kitlesel mücadelenin özellikle diğer biçimlerden geçerek ilerleyeceğini kanıtlıyor. Bunu koşullandıran da 12 Eylülcü politik rejimdir.

Devrimin nesnel görevleri yerine getirilmedikçe kavgası bastırılan sınıfların, politik temsilcileri ve yeniden politika sahnesine çıkarak yerlerini almaları, sınıf mücadelesini gelişme yasalarından birisidir. Uzun bir politik suskunluğun ardından sınıf mücadelesinin canlanmasına bağlı olarak, ana politik güçlerin yine ortaya çıkarak mücadelede yerlerini almaya başlamaları da bu gelişme yasasını bi kez daha doğrulamaktadır.

Kısaca görevler üzerine

Yeni bir devrimci yükselişin öngünündeyiz. Bu olgu, devrimci sosyalizmin teorik, siyasi ve pratik alanlardaki görevlerini daha bir ivedileştiriyor. Yeni yükselişe hazırlıksız yakalanmak istenmiyorsa; tasfiyeci oportünizmin geride kalan süreçte teorik ve pratik çalışmada verdiğ ağır zararların, tahribatların etkin bir şekilde giderilmesi isteniyorsa; sağ ya da *"sol"* oportünist sapmalara düşmeden aydınlık bir yolda yürünecekse, öncelikle görevler, görevler arası ilişkiler berrakça belirlenerek somutlaştırılmalıdır. Ama bu yetmez. Görevlerin doğru bir tarzda saptanması işin yarısıdır. Diğer yarısı ise, belirlenmiş görevlerin yöntemli bir tarzda yaşama geçirilmesidir.

Hazırlanmak, her bakımdan hazırlanmak ,proletaryayı hazırlamak gerek, Devrimci sosyalizmi bu hazırlık çalışmasından alıkoyacak tüm engelleri militanca aşmak gerekir. Proletarya hareketinin daha bugünden devrimci sosyalistleri aşmış oluşu gerçeği, görevleri daha da ağırlaştırıyor. Sürece, bilinçli, yöntemli, enerjik müdahale, kendiliğindenci sürecin bilinçli temsilcisi öncünün görevidir. Hareketin daha bugünden devrimci sosyalistleri aşmış oluşu daha büyük bir bilinç , enerji, insiyatif ve atılımcılıkla hareket etmelerini koşullandırmaktadır.

Yaşanılan süreç, partileşme sürecidir. Bu süreçte kavranacak halka, işçi sınıfının partisini kurmadır. Devrimci sosyalistlerin teorik ve pratik çalışmalarının merkezinde proletarya partisini yeniden kurma temel görevi durmaktadır. Bu perspektiften **her sapış**, devrimci sosyalistleri **gerçek** görevlerinden uzaklaştırır, oportünizmin, revizyonizmin değirmenine su taşır...

Ülkemizde proletarya hareketi ile bilimsel sosyalizm birbirinden yalıtıktır. 12 Eylül sonrası bu yalıtıklık daha da derinleşti. Proleter sosyalist öncüyle proletarya hareketinin birbirinden bu kopukluğu ikisini de zayıf düşürmekte ve hareketin temel zaafını oluşturmaktadır. Görev, bu yalıtıklığı aşarak proleter sosyalist işçi hareketini oluşturarak,

hareketini oluşturarak, proletaryayı öncüsüne kavuşturmaktır.

Devrimci sosyalizmin çalışmaları, **başlıca olarak sanayi proletaryası içinde merkezileştirilmelidir.** Başlıca sanayi merkezleri temel alınmalı. İşçi çalışması fabrika çalışması temelinde biçimlendirilmeli; her fabrika faşizm ve sermayeye karşı devrimci sosyalizmin bir kalesine çevrilmelidir.

Proletarya hareketine sistemlice müdahale edilmeden, ona bağlanmak, onunla kopmaz ve sürekli bağlar kurmak, olanaksızdır.

Her günkü proletarya hareketine müdahale etmeden; ivedi ekonomik ve siyasal istemlerinden hareketle ajitasyon yürütmeden; işçi sınıfının güncel ve geçici çıkarlarını genel ve sürekli çıkar ve hedefleriyle birleştirmeden, bir bütün olarak işçi hareketinin bulunduğu yerden alıp ileri götürecek politikalar, politik taktikler oluşturmadan, proletarya hareketine bağlanılamaz. Proletarya içindeki çalışma perspektifleri günübirlik, progmatist ve plansız olmamalıdır. Perspektifler, politikalar sağlam, planlı, ilkeli uzun vadeli olmalı ve bilinmelidir ki, inğeyle kuyu kazarcasına bir sabırla çalışılmadan işçi sınıfı içine kök salınamaz.

Proletarya hareketinin önündeki **baş ideolojik düşmanlar revizyonizm ve reformizmdir.** İşçi sınıfı hareket üzerinde en fazla etkiye sahip olan ideolojiler, politik akımlar revizyonist ve reformist karekterlidirler. Bu akımlara karşı yoğun, yöntemli ve etkili bir ideolojik mücadele verilmeden proletarya hareketinin önü açılamaz, öncü harekete bağlanamaz. Proleter sosyalist öncünün proletarya hareketi üzerinde cılız bir etkisinin oluşu; öncünün ve sınıfının birbirinden yalıtıklığı revizyonist ve reformist akımlara büyük bir avantaj sağlıyor. Sınıfın kendiliğinden hareketinin daha bugünden öncüyü aşmış olması, yenilgi ve gericilik yıllarında revizyonizm ve reformizmin güçlenmiş oluşu, proletaryanın güçlü bir bilinç gerilemesine düşmesi vb. gibi olgulardan da görülebileceği gibi, bu akımlar dizginsizce at oynatıyor, proletarya hareketini ideolojik olarak sürekli silahsızlandırıyor; proletaryayı burjuvaziyle uzlaştırmaya, onu burjuvazinin sefil bir uzantısı haline getirmeye çalışıyorlar. Bu durum, proletaryanın politik bilinç ve örgütlenmesini geliştirmekle, savaşımına önderlik yapmakla yükümlü öncünün, işçi sınıfı içindeki çalışmasını etkinleştirme, yayma görevinin yakıcılığını göstermektedir.

Yenilginin ürünü olan tasfiyeci oportünizme; yenilginin güçlendirdiği revizyonizm, reformizm ve troçkizme; yenilgi psikolojisine, yenilgi döneminin kazandırdığı alışkanlıklara karşı, atak, enerjik, üretken darbeler indiren somut bir ideolojik mücadele örgütlenmeden, yöntemlice sürdürülmeden ne partileşme çalışması ilerletilebilir ne de proletarya ve yığınları yükseliş hazırlama başarılabilir.

Demokratik görevlerle sosyalist görevler, devrimci sosyalizmin **birlikte** ele alarak mücadelesini yürüteceği görevlerdir. Demokratik mücadeleyle sosyalist mücadele, proletaryanın sınıf kavgasının iki görünümünü, **iki yanını** oluşturur. Proleter sosyalist öncü, demokratik ve sosyalist görevlerin birlikteliği üzerinde işçi sınıfını eğitir; proletaryanın bilincinin sosyalizm adına küçük burjuva demokratik düşüncelerle çarpıtılmasına müsade etmez. Öncü, demokratik görevleri **sosyalist bakış açısıyla** ele alır. **Sosyalist bilinç temelinde** demokratik görevleri proletaryaya taşır. Öncü, demokratik grevlerin **geçici** devrimci görevler olduğunu her adımda açıklar. Demokratik görevlerle sosyalist görevler, demokratik mücadeleyle sosyalist mücadele arasındaki **nitelik farkını sürekli vurgular,** deşifre eder. Küçük burjuva devrimci akımların proleter sosyalizmi adına demokratik düşüncelerle proletaryayı zehirlemelerine karşı ilkeli, enerjik atak bir ideolojik mücadele yürütür; onların sahte sosyalizm maskesini sergiler. Bu mücadelenin, partileşme sürecinin önemli görevlerinden birisini oluşturduğunu asla unutmaz.

Proletarya hareketi ve genel demokratik halk hareketi canlandıkça, geliştikçe, öncüden bağımsız demokratik propaganda ve ajitasyon da yoğunlaşır, bunu, gelişen yığınsal politik mücadele ve artan politik hareketlilikten rahatlıkla görmekteyiz. Önümüzdeki süreçte bu olgu, daha bir yakıcılık kazanacaktır. Bu da öncüye, sosyalizm adına demokratik ve liberal teori ve politikalarla proletaryanın bilincinin bulandırılmasına karşı mücadele görevini ivedi bir şekilde yüklemektedir.

Bu tabloya bir noktayı daha eklemek gerekir.

Toplumumuzda proletarya etkin bir rol oynamakta, niceliksel olarak da büyük bir gücü oluşturmaktadır. Bu da reformcu ve devrimci küçük burjuva oportünist akımları işçi sınıfına yöneltmektedir. Bu politik akımlar, proletaryayı politik hedeflerine varmada kullanmak, onu yedeklerine almak istemekte, bu amaçla demokratik ve liberal düşüncelerini sosyalizm olarak lanse etmektedirler. Her rengiyle oportünist akımın proletaryaya methiyeler dizmesi, proletarya içinde çalışmayı odağa koyma, vb. üzerinde lafazanlık yapmaları, hatta pratiklerini bu doğrultuda şekillendirmeye çalışmaları tamamen söz konusu ettiğimiz olguyla bağlıdır. Bu olgu, proletaryanın politik bilinç ve örgütlenmesini geliştirmekle, proletaryanın tarihsel eylemine önderlik etmekle yükümlü olan proleter sosyalist öncünün önüne, bu akımlara kar-

şı yöntemli bir teorik ve pratik mücadele verme görevini koymaktadır.

12 Eylül ve 12 Mart yenilgisinin deneylerinin derinlemesine çözümlenmesi temelinde proletarya ve yığınların eğitilmesi görevi de, ivedi görevlerden birisidir. Yenilgi, yenilen sınıflar ve politik temsilciler için iyi bir okuldur. Yenilen sınıflar, daha iyi, daha hızlı öğrenirler. Ama öğrenmesini bilmek, yenilgi denilen acı okulun derslerivle donanmasını bilmek koşuluyla! Yenilginin deneyleriyle silahlanmak, yükselişe hazırlanmanın, proletarya ve yığınları hazırlamanın vazgeçilmez görevlerinden birisidir. Yenilginin deneylerinin doğru bir bakış açısıyla irdelemesi, sonuçlar çıkarılması, bu derslerin proletarya ve yığınların politik eğitiminin araçlarından biri haline getirilmesi görevi başarıldığı oranda, anti-proleter, akımların gerçek yüzleri de açığa çıkarılabilir; yenilgiden öğrenme şiarı altında yöceltilen her renkten oportünizmin çarpıtmaları anında teşhir edilebilir. Bu görev yerine getirilmediği oranda, yenilgiden öğrenme adına devrim sosyalizm yadsıyan, dönekliği, inkarcılığı teorize eden politik a-kımlar, sınıf mücadelesine çok yönlü zararlar vermeye devam edeceklerdir...

Öncünün teorik çalışması, ideolojik mücadelesi, **pratik çalışmanın önünü aydınlatmalı; somut sorunlarına yol göstermelidir.** Pratik çalışmadan kopuk teorik çalışmanın sonu entelektüel yozlaşma ve sınıf kavgasından kopmadır. **Önü devrimci teoriyle aydınlanmayan bir pratik ise, dar bir pratik, kendiliğindenci bir pratik,** karanlıkta el yordamıyla yürüyen bir pratik olacaktır. 12 Eylül yenilgisiyle birlikte teoriyle pratiğinbirliği ilkesini yadsıyan, pratikten kopuk teorik çalışma teorileri özellikle tasfiyeci oportünizm tarafından teorileştirildi. Tasfiyeci oportünizmin karekteristik özelliklerinden biri olan bu yaklaşıma karşı mücadele görevi, hala önem taşımaktadır. Devrimci pratik çalışmaların tasfiyesini hedefleyen ve getiren bu dönek yaklaşım sürekli teşhir edilmelidir.

Günceli yakalayan, günceli, geçici olanı, proletaryanın genel ve sürekli çıkar ve hedefleriyle birleştiren, **somut ve etkin** bir çalışma olmadan yükselişi örgütlemek olanaklı değildir.

Politik hareketliliğin giderek arttığı, sınıflar kavgasının yeni bir devrimci yükselişe doğru devindiği günümüz koşullarında politik çalışmaları derinlemesine ve genişlemesine aktifleştirmek, gelişen harekete yöntemli bir tarzda müdahale ederek devrimci çizgide geliştirmek ivedi bir görevdir. Evet, **günün yakıcı görevi,** yığınsal politik mücadeleyi her araçtan yararlanarak geliştirmek, örgütlemek ve yönetmektir.

Doğru bir kitle çizgisi, devrimci politik taktikler olmadan bu görev başarılamaz. Yığınlar neredeyse devrimci sosyalistler orada olmalı, *"uyarma, propaganda ve yığınlar arasındaki örgütleme çalışmalarının üssü olmalıdırlar. Yani yığınlar nereye giderse oralara gitmeli, yığınların bilincini sosyalizm yönünde itmeye çalışılmalı, her özel sorunu proletaryanın genel amaçlarıyla ilişkilendirmeli, her örgütlenme eylemini sınıfı pekiştirmesi yönüne dönüştürmeli; proletaryanın bütün yasal örgütlerinde (ünvanlarıyla ve rütbeleriyle değil, ama) atılım gücü ve ideolojik etkisiyle önder rolü kazanmalıdırlar."* (Lenin)

Yığınsal politik çalışma proletaryanın asgari ve azami programına bağlı tarzda biçimlendirilmelidir. Politik propaganda ve ajitasyon çalışması somut olmalı, **kitlesel mücadelenin önündeki engellere darbeler indirmelidir.** Proletarya ve yığınların eğitimi işi, **siyasal gerçekleri açıklama kampanyalarının örgütlenmesini ve sürekli kılınmasını gerektirir.** Yaşamın tüm alanlarını kapsayan, her somut gelişmeden hareketle örgütlenen bu tip kampanyalar olmadan yığınlar eğitilemez. *"Siyasi ajitasyonun gerekli sayılabilmesi için, temel şartlardan biri, bütün alanlarda siyasal gerçekleri açıklama kampanyasının örgütlendirilmesidir. Ancak böylü bir kampanya, yığınların siyasi bilince ulaşmasını* ***sağlayabilir*** *ve yığınların devrimci eylemini hızlandırabilir..."* (Lenin) *"... Bu kapsamlı siyasal teşhirler yığınları devrimci eylem bakımından eğitmenin zorunlu ve* ***temel*** *bir koşuludur"* (Lenin)

Yığınların en yakıcı gereksinimlerinden yola çıkan ve bunu genel politik hedeflerle birleştiren, **suçluyu suç üstü yakalayarak**, onu, anında kitlelere teşhir eden bir politik önderlik ve politik çalışma olmaksızın yükselişe hazırlanılamaz.

Devrimci çalışmanın biçimlerinin ustaca birleştirilmesi görevi, **sürekli** ve vazgeçilmez bir görevdir. Moda akıma karşı mücadele güncel önemini koruyor.

Eylemde birlik, propaganda ve ajitasyonda özgürlük **ilkesi temelinde** anti-faşist, anti-emperyalist, anti-şövenist eylem birlikleri ve ittifaklar yaratılmalı; bu birlikler sürekli kılanmalıdır. Bu görevin gerçekleşmesinin grupçuluğa, sekterizme karşı etkin ve kararlı mücadelelerle sağlanabileceği de unutulmamalıdır.

Can alıcı bir sorun da temel kurumların, sınıflar kavgasındaki yerini çarpıtan, onu, sınıflar üstü ya da dışı gösteren, faşizm ve sermayenin **değirmenine su taşıyan,** proletarya ve yığınları ideolojik **olarak silahsızlandıran** teori ve politikalara karşı ilkeli, enerjik bir mücadele geliştirmek gerektiğidir. ★

BAHAR BERABERİNDE GREV DALGASINI DA GETİRDİ: GREV, GREV, GREV,

1980 sonrası işçi sınfın üzerinde ağır ekonomik kararlar alınırken, geçmişin faturası da işçi sınıfının omuzlarına yükleniyordu. Sermayeye ve faşizme karşı işçi sınıfının yükselen sendikal-ekonomik savaşımın nispi nede olsa savunuculuğunu yapan DİSK 12 EYÜL yönetiminin sendikal alandaki saldırılarının boy hedefi oldu, kapatıldı ve mal varlığına el konuldu.

Bugün işçi sınıfının en büyük sendikal merkezi olan, işçi sınıfının sorunlarının dikkat merkezi olan Türk-İş ağır ekonomik-sendikal ve politik kayıpların suç ortağı olmuştur. 1984 sonrası olumlu yönde gelişen işçi sınıfını pasifize etmeyi asıl görev olarak kabul eden böylece sermayenin sadık uşağı, hizmetçisi haline gelen Türk-İş tabanın zorlamasına karşı 1986-87 de ilk kez "Genel grev"i kapsayan eylem kararları alırken, sadece toplantı ve mitinglerde lafta kalan "genel grev" kararları üzerinde bol bol konuştular ama pratiğe sıra gelince en kritik alanlarda eylem yapmaktan, işçi sınıfının gelişen gücünü sermayeye ve faşizme karşı gösterecek eylem biçimlerinden hep kaçtılar. 1988 yılının arifesinde ve ocak ayı içinde Özal hükümeti, özellikle işçi sınıfını ilgilendiren bir yığın ekonomik kararlar alırken, işçi sınıfı bir bütün olarak ekonomik kıskaç içine alındı yine tabandan sesler yükseliyordu, adeta işçi sınıfının olduğu her yerde, hayatın her alanında, tezgahlarda toplantılarda "Genel grev" üzerine konuşmalar sürüyor, yine aynı şekilde alanlar "işçiler elele genel greve" sloganlarıyla inliyordu. Emek sinemasında yapılan Türk-İş temsilciler toplantısı "Genel grev" sloganlarıyla başladı ve "Genel grev" sloganlarıyla bitti. Bir babanının ağlayan çocuğuna lelipop şekeri vermesi gibi, Türk-İş ağaları'da bu toplantıda yemek boykotu kararı alıyordu ülke çapında yemek boykotu eylemi işçi sınıfı ile sınırlı kalmadı, en geniş halk yığınlarının desteğini ve sempatisini kazandı, ardından kararların ikinci boyutu olan Sakarya ve Adana mitingleri en geniş halk kitlesinin katılımı ile sürerken Türk-İş ağaları ramazan ayının araya girmesini bahane ederek seri mitinglere ara verdiler işçi sınıfına "bekleyin en iyisini biz yaparız" diye seslenen Türk-İş ağaları zaman zaman kahraman kesilerek "genel grev" tehditleri savuruyor, ama işçi sınıfı beklemiyor aksine Türk-İş bekliyor. 12 Eylül sonrasında ilk grev 1984'te oldu. İlk büyük yığınsal grev ise 1986'de Netaş'ta gündeme geldi. Netaş'ın ardından Petrol-İş grevi izledi. 1986' 20 işyerinde 7000 civarında işçi grev yaptı. Artık sis perdesi delinmişti. 1987 de 350 işyerinde greve gidilirken, grevci işçi sayısı 30 bine varmıştı. 1987'yi 1988'e Sace işçileri grevleri ile birleştiriyordu. 1988 neredeyse her gün yeni bir grev, yeni bir direniş günleriyle geçiyor.

1987 den devam eden Sace işçilerinin grevi sürerken, Emek İnşaat, Lassa, Eti Gıda sanayinin üç fabrikasında grev sürüyor. Noramin ve Ege Nil'de 26 Nisanda 345 kişi greve gitti. En büyük özel sökter kuruluşu olan 3400 işçinin çalıştığı Sasa da grev sürerken, Yıldız porselen de Ülker de Turyağda ve gıda sektöründeki 15 işyerinde grev kararı alındı. Yaklaşık 9 bin işçinin çalıştığı 22 kamu çimento fabrikası ile 4 toprak grubu işyerinde 10 mayıs günü grev kararı alındı. İGSAŞ ve Malazlardaki anlaşmazlık nedeniyle grev kararı alındı. Şu anda grev kararı kapsamına alınan işçi sayısı 25 000 civarında. Grevci işçi sayısı 11 300 civarında.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca hazırlanan yasa tasarısı Bakanlar Kurulu'ndan aynen geçip yasallaştığı taktirde halen grev yapılmayan başta Türkiye Kömür İşletmeleri ve Türkiye Taş Kömürü olmak üzere kömür işletmelerinde çalışan 100 bin dolayında işçi yeniden grev hakkını elde edecek.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca hazırlanan bu yasa tasarısı İşçi sınıfının Türkiye genelinde gelişen mücadelesinin bir ifadesinin sonucu olduğu açıktır.

TEK GIDA İŞ SENDİKASI

41 işyerinde çalışan 7000 işçi için grev kararı alarak işyerlerine 22 Nisan'da grev kararı astı. Eskişehir'de Eti işyerine ait 1700 işçinin 18 Nisan'da başlayan grevlerine destek yaygınlaşıyor, DOSAN Salça ve Konserve Fabrikaları'nda grev kararına karşılık işveren lokavt ilan etti. Rize Çaycılar Çay ve Gıda Sanayi A.Ş'nde. grev sürüyor. 17 işyeri için sürdürülen toplu sözleşme görüşmelerinin uyuşmazlıkla sonuçlanması sonucu 11 inde grev kararı alındı. 6 İzmir '4 Denizli 1 Salihli, de kurulu işyerinde grev kararı asıldı. Bağ Yağları, Ticaret ve sanayi kontuarı, Kadıoğlu Değirmencilik Unsalan Değirmencilik, Yeni Un Fabrikası İstihlas, Akiş, Karakurt Kardeşler, Denizli ve Kaşıkçı Kardeşler un fabrikaları ile uyuşmazlığı süren diğer bEş işyerinde 1500 işçi çalışıyor Bu 5 işyeri Pınar süt, Özel değirmencilik, Has un Gıda yem sanayi, Cider Yağ Fabrikası'nda şimdilik anlaşma sağlanmadığı için önümüzdeki günlerde grev kararının alınması beklenirken, Tariş'te 1500 gıda işçisini kapsayan toplu sözleşme ile ücretlerde bir yıl için % 90 ve ikinci yıl için % 51 artış sağlandı.

PETROL-İŞ SENDİKASI

Adana ve Mersin'de kurulu toplam 2000 işçinin çalıştığı Sesa, Kromsan, ve Toros gübre fabrikasında alınan grev kararı gün beklerken, en büyük özel sektör kuruluşu SASA'da 3400 işçi greve başladı. Sabancı Holdinge bağlı Adana'da kurulu SASA'da kademeli olarak greve başlanırken sendika yetkilileri, işin gereği olarak işletmenin bütün birimlerinde bir hafta içinde işlerin tümüylü duracağını belirttiler, şu anda Sasa'da bütün birimlerin şartelleri kapalı ve grev devam ediyor.

İzmit'in yarımca bölgesinde bulunan İGSAŞ gübre fabrikasında grev kararı alındı yaklaşık 700 işçinin İGSAŞ'ta 6 Ocak tarihinden beri Petrol-İş sendikası ile KIPLAS İşveren Sendikası arasına sürdürelen toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde maddelerin çoğunluğunda anlaşma sağlanmamıştı. Ayrıca Istanbul'da 350 işçinin çalıştığı Malazlar Kibrit Sanayi

işyerinde grev kararı alındı. İGSAŞ ve Malazlar'da 27 Mayıs cuma günü grev uygulanmasına başlandı.

PETROL-İŞ BAŞKANI MUNİR CEYLAN

Grevimiz Türkiye işçi sınıfına hayırlı olsun biz ekmeği büyütmek için demokrasi için greve çıktık. Gün artık mücadele günüdür mücadele edilmeden hak alınmaz.

LASPETKİM-İŞ SENDİKASI

İzmit'in kösekoy bölgesinde kurulu Sabancı Holdinge ait lassa lastik fabrikasında 1300 işçi, işverenin önerdiği teklifi kabil etmeyerek 20 nisan çarşamba günü grev uygulamasına başladı.

LASTEPKİM-İŞ SENDİKASI İZMİT ŞUBE BAŞKANI:

Tabanın söz sahibi olduğu bir sendika yaratmak amacındayız. Geniş bir dayanışma kampanyası açtık bu kampanyaya ilk destek Prelli işçilerinin toplu olarak açtığımız banka hesap numarasına para yatırmaları ile ulgulanmaya kondu. Amacımız tüm işçi sınıfını böyle bir dayanışma içinde görmektir. Son olarak tüm arkadaşlarımızdan aldığımız mesajı iletmek istiyorum.

"Koşullar değişmedikçe üretmeyeceğiz" dedi. Ve 24 gün süren grev sonrası istedikleri hakları elde ettiler.

İstanbul'da maslak'ta kurulu 300 işçinin çalıştığı Noramin Norm Melamin sanayi T.A.Ş ile Levent'te kurulu 40 işçinin çalıştığı Egenil Plastik oyuncak sanayii A.Ş de grev uşgulanmasına başlandı. İzmir'de kurulu 300 işçinin çalıştığı ege plast'ta lokavt uygulamasına karşın grev devam ediyor.

OTOMOBİL- İŞ SENDİKASI

Sace işçileri kararlı, ne yağmur, ne çamur, ne soğuk, ne açlık onların haklı mücadelelerinden hiç bir şey alamadı ve alamayacaktır. İşçilerin 9 Kasım 1987'den beri sürdürdükleri grevi kararlı olduklarını gösteriyor "istediğimizi almadan fabrikanın kapısından içeri adım atmak yok" diyorlar ve 95 kişi çelikten bir yumruk, bir ağız olarak "kazanacağız" diyorlar. Elektirk malzemeleri üretilen Kartal'da kurulu SACE'de bütün işçiler asgari ücretle çalışıyordu, artan hayat pahalılığı işçileri dayanılmaz duruma düşürdü ve işyerinde yetkili bulunan Otomobil-İş sendikası bu işyerinde grev kararı aldı grev sürüyor.

ÇİMSE-İŞ SENDİKASI

Konya, Bolu, Mardin, Ünye ve Çukurova Çimento fabrikalarında 2100 işçi 20 nisan'da başlattığı greve karşılık işveren sendikası lokavt uyguladı. Toplam 9591 işçiyi kapsayan 27 işyerinde grev an meselesi, uygulanan lokavt kararına karşı grev sürerken, grev kırıcılığı uluslararası boyut kazanıyor piyasadaki artan talep karşısında aciz duruma düşen işveren ve iktidar çelişli ülkeierden Çimento almak için ir ihale sistemine başvurdu ve bu isteğe ilk cevap veren ülkü ise SSCB oldu 7500 ton çimento Giresun limanına boşaltıldı, ayrıca 22 kamu çimento fabrikası ile 4 toprak grubu işyerinde 10 mayıs salı günü grev kararı alındı.

TEZ-KOOP-İŞ SENDİKASI

Sendika ve Toprak Mahsulleri Ofisi arasında sürdürülen toplu görüşmeleri anlaşmazlıkla sonuçlandı. Sendika TMO'ya bağlı 297 işyerinde grev kararı aldı, grev uygulanma tarihi belirlenmedi. Emek inşaat'ın 18-3-1988 cuma günü başlayan grevi sürüyor.

BELEDİYE-İŞ SENDİKASI

51 bin işçiyi kapsayan toplu sözleşme görüşmeleri uyuşmazlıkla biterken ilk tepki İzmir'de saç keserek protesto yapıldı. İstanbul'da 22 bin beşyüz çalışanı bulunan belediyenin olaya duyarsız kalmasını ve tüm olumsuzlukları protesto etmek amacıyla İstanbul şube yöneticileri 3 gün süren açlık grevine gittiler. Uyuzmazlıkla biten görüşmeler tepkilerin yeni bir boyutu da Ankara'dan Belediye yemek parasına 50 TL. zam yapınca bu parayla bugün ne olur? diyen işçiler saçlarını sıfıra vurarak belediyenin bu tutumunu kına-dılar.

İST. BEYOĞLU ŞUBE BAŞKANI HIDIR BAL

Yaptığımız açlık grevi bir uyarıdır. eğer duyarsız davranılırsa bunun sorumluları belediyelerdir. Yine görüşmeler devam ediyor bir anlaşma sağlanamazsa 22 bin 500 işçi greve çıkmaya hazırdır. Tabandan gelecek tepki ve eylemlerin biz yöneticileri aşan bir gelişme olacağı ilgililer tarafından bilinmelidir.

FABRİKALARDA DİRENİŞ BAYARĞI GÖKLERE ÇAKILI, İŞTEN ÇIKARMALAR ÇÖZÜM DEĞİLDİR.

Zonguldak Türkiye Taşkömürü kurumuna bağlı Asma bölümünde çalışan 300 işçi çalışma koşularının kötülüğü, can güvenliklerinin bulunmaması ve mühendislerin kendilerine sürekli hakaret ettiği gerekçesiyle 11 Mayıs günü 3 saat süren protesto eylemi yaptılar. Ocaklara inmemeye direnen işçilere işletme Müdürü Maden Mühendisi Necati Rüzgar. "Siz kölesiniz, ocağa ya seve seve inersiniz, yada ..... girersiniz" diye seslenirken, olay yerine gelen Maden-İş sendikası Başkan yardımcısı Şemsi Denizer ve Genel Sekreter Bahattin Gezer, işçilerin ocağa inmesini sağlayarak işçi eyleminin söz konusu olmadığını ileri sürdüler.

POLİSAN KİMYA SANAYİİ FABRİKASI

Gebzede kurulu bulunan Polisan kimya sanayiinde çalışan işçiler, işyerindeki baskıları protosto etmek amacıyla yemek boykotu ve servislere binmeme eyleminden sonra işveren 13. maddeye dayanarak 7 işçinin iş akitlerini feshetti. Bu haksız uygulamaya karşı işten atılan 7 işçi ve Petrol-İş sendikası Gebze şube idari sekreteri Mustafa Avcı 10 Mayıs günü saat 16.30 da Petrol-İş sendikası Gebze şube binasında açlık grevine başladılar.

--İstanbul, Bakırköyde kurulu, Emayetaş'ta mart aylıklarının, nisan avanslarının ve vergi iadelerinin ödenmemesi üzerine başlatılan işi bırakma eşlemi sürdüren işçiler, kişi başına alacaklarının 200 bin lirayı bulduğunu belirterek "alacaklarımız ödenene kadar eylemimiz sürecek" dediler bu durum karşısında işveren çalışan 600 civarında işçinin iş akitlerini fesh ederek iş yerini kapattı.

--Sefaköy'de kurulu 60 işçinin çalıştığı İmbat makına sanayinde 7 arkadaşlarının işten çıkarılması üzerine işi bırakma eylemine geçen işçiler, işyeri yetkililerinin Türk Metal Sendikası ile iş birliği içinde çeşitli baskılara toplu sözleşme yetkisini düşürmeye çalıştıklarını belirterek işten çıkarılan arkadaşlarımız geri alınıncaya kadar ve can güvenliğimiz sağlanıncaya kadar eylemimiz sürecek-

tir. İşyerinde yetkili Otomobil-İş işçilerin eylemlerini haklı bir hak arama olduğunu ve işçilerin direnişini desteklediklerini belirttiler.

--Kasımpaşada kurulu Tibset Steril Tıbbı Aletler Sanayi ve Ticaret A.Ş'de Petrol-İş sendikasına üye olan 43 işçiden 17'si işten çıkarıldı. İşveren hiç bir gerekçe göstermeden bu uygulamaya baş vururken ancak tazminatlarının ödeneceğini bildirdi. "Bu hayat pahalılığında daha iyi koşullarda yaşayabilmek için yasal hakkımızı kullanıp sendikalaştık, işyeri yetililerince sendikalaşma duyulunca 17 arkadaşımız işten çıkarıldı. Bu arkadaşların tazminatlarıda noksan hesaplandı. Yasal hak kullanmanın cezası işsiz kalmak"mıdır. diyen işçiler atılan 17 arkadaşlarının işyerine tekrar dönmesini sağlamak amacıyla direnişe geçtiler.

E.C.A WALFSEL

ECA'ya bağlı İstanbul Samandra'da kurulu Walfsel'de Otomobil-İş sendikasının tam yetki almasına bir hafta kala işten çıkarmalar başladı. İlk günlürde (24.25.26.27 nisan) 120 civarında işçinin iş akitlerinin 17/2 maddeden dolayı fesh edilmesine karşı işçiler bütün birimlerde işi bırakarak ve servis arabalarına binmeme kararı alarak direnişe geçtiler, işçiler direniş günlerinde bölge Jandarma ekipleri, işveren ve Türk Metal-İş üçgeninin oluşturduğu zora dayalı iş başı ve göz dağı verme olayları karşısında kararlı olan işçiler direnmelerini sürdürdüler. 27 Nisan günü Walfsel işçileri topluca İstanbul Valiliği'ne gelerek işvereni şikayet ettiler, daha sonra Kartal Cumhuriyet Savcılığına başvurarak işyerine dışardan getirilen kişilerce tehdit edildiklerini bildirdiler ve can güvenliklerinin sağlan-masını istediler. Sonraki tarihlerde işten çıkarmaların devam etmesiyle birlikte işten çıkarılan işçi sayısı 150 civarına yükseldi.

Baharın beraberinde getirdiği grev dalgasına kısa bir bakarsak;

Ankara, Istanbul, Adana belediyelerinde uyuşmazlıklar sürerken İzmir belediyesinden ortalama % 158'lik zam sağlandı. BAĞIMSIZ OTOMOBİL-İŞ: Nevtron elektronik, Opaş otomotiv, Hurma Elektronik, Şafak döküm, SAĞLIK İŞ: Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Sıtma ve Verem Savaşı, SSK. Hastaneleri, Etimesgut YetiştirmeYurdu. PETROL-İŞ: Afyon Alkolitleri, İbragaz, Bağsaş, Potas, Zafer Plastik, TÜRK METAL SENDİKASI: Samsun bakır işletmeleri, Zerkalip. TOLEYİS: Bursa kaplıcaları, Büyük Suadiye Oteli, Milli Savunma Bakanlığı öğrenci yurtları, KRİSTAL İŞ: Eskişehir çimento, ÖZ GIDA-İŞ: TSEK, Gıda iş veren sendikasına bağlı 15 işyeri, Nevşehir ekmekçilik. SELÜLÖZ İŞ: Adana Kağıt torbada uyuşmazlık devam ederken, ÇİMSEİŞ: 22'si çimento fabrikası toplam 27 işyeri ve Kocaeli eternit. TEZKOOP İŞ: SSk, TMO. ÖZDEMİR İŞ: TMO. ÖZ GIDA İŞ: Topkapı vitaminli yem, Altınyağ. LASPETKİM İŞ: Goodyear, Pirelli, PETROL İŞ: Kromsan, Alpnar, Erkimsen, Soda sanayii. Toros gübre, Polinas, Scrikss, Yıldız plastik TEKSİF: Upisaş, Ormak. MADEN İŞ: Harmancılık işletmesi. TEK GIDA İŞ: İşveren sendikasına bağlı 24 işyeri toplam 8 bin işçi grev kararı alınmış gün beklerken ÇİMSE-İŞ: 5 çimento fabrikası TEZKOOP İŞ: Emek inşaat TEK GIDA İŞ: Çayırcılar, Tam gıda eti MADEN İŞ: Pontit madencilik. LASPETKİM-İŞ: Noramin Norm melamin, Egenil Plastik, Ege Plast. OTOMOBİL-İŞ: Sace Elektrik. PETROL-İŞ: Doğu galvaniz, İgsaş, Malazlar kibrit ve Sasa'da grev sürerken.

Sermaye ve hükümet, işçi sınıfının yükselen mü-cadelesi karşısında geri adım atar. Durum böyleyken Türk-İş'in kağıt üzerindeki kararlarına aldanmayalım! İşyerlerinde alınan kararlar ve greve çıkan işçiler, grev günlerini bir yıllık izin niteliğinde değil grevin bir hak arama, bir Okul olduğu kavratılmalıdır. Önümüzde milyonlarca işçiye eylemin niteliğini ve ne yapılması gerektiğini kavratmak görevi duruyor. Eylemlerin hazırladığı alanlar sendikaların merkezi olmamalı, doğrudan fabrikalardan ve işyerlerinin tezgahları olmalıdır. Çalışmalar işçi sınıfının merkezine taşınmalı ve ortak bir coşku, kaynaşma ve dayanışma duygusu yaratılmalı.

İşçi sınıfının tensikata karşı direnişlerinde, yemek boykotları, protestolar, vb. eylemleri yükseltip yaygınlaştırarak "Genel grev"e vardırmak görevi duruyor. ve o zaman "Genel grev" sloganları atarak "Genel grev"i hayata geçirebiliriz. Meselelere ekonomik talepler uğruna yapılan grevler olarak bakılmamalı, el konulmuş, gasp edilmiş tüm demokratik haklarımızı ancak böyle geri alabiliriz. ★

Özcan SAPAN

Yaklaşan Topkapı Şube Kongresi öncesinde:

KRİSTAL-İŞ'TE NE OLUYOR?

Kristal-İş Sendikası, Çimento, cam ve toprak sanayii işkolunda kurulmuş bir sendikadır. Türk-İş'e bağlıdır. 1983 yılında sendikal yasaların oluşturulmasıyla, kapatılan DİSK'e bağlı Hürcam-İş sendikası üyelirin katılmıyla bir atılım dönemi yaşamıştır. DISK'ten gelen devrimci işçiler, Çimse-İş sendikasına karşı daha ileri gördükleri Kristal-İş'te örgütlenmişlerdir. O günden bu yana reformist-revizyonist sendika yöneticileri, bu işçilere karşı tarafgir tutumlara girmişler, şuve ve merkez kongrelerinde, delege seçimlerinde hileli oyunlara başvurmuşlardır. Kristal-İş sendikasının işçilerin potansiyelini sosyaldemokratların kuyruğuna takma çabalarına karşı devrimci işçiler olarak örgütlenen işçiler daha sonra bu ör-gütlenmelerini Demokratik Sendika Muhalefeti olarak devam ettirdiler.

O günden bu yana Sendikanın reformist-revizyonist yöneticileri muhalefete karşı karalama kampanyalarına başladılar. Tepeden aldıkları kararların uygulanmasını muhalefet engelledi diye küplere bindiler. Ancak Muhalefetten işçilerin beklirttiği gibi bu kararlar çoğu zaman tabanın isteklerini yansıtmıyordu ve tabanın dışında alınmışlardı. Yöneticiler devrimci işçileri kah sözde muhalefetlikle, kah başka bir sendikayı getirmekle suçladılar. Kongre çalışmalarını sürekli erteleyerek, bu sürede delegelerin evlerini dolaşıp para ve yiyecek bırakarak, bunların gerçekleşmediği durumlarda "bizi destekleyin yoksa işverene şu şu işçilerin çıkışını verin" şeklinde tehditlerle devam etmişlerdir. İşçiler parasızlıktan dem vuran yöneticilerin birahanelere gitmek için para bulabildiklerini söylüyorlar.

Delege ve şube seçimlerinde hileli yollara başvuran yöneticilere karşı Demokratik sendika muhalefeti, kendilerinin alternatif olduğunu belirtiyor. "DİSK'in sınıf sendikacılığı ilkelerini yaşatacağız" diyen işçiler "uzlaşmacı sendikacığın karşısına sınıf sendikacılığını temsil ediyoruz." diyorlar. Sürekli ertelenen Kristal-iş Topkapı şube kongresi ertelenmezse 28 Haziran tarihinde yapılacak. Demokratik Sendika Muhalefetine başarılar diliyoruz.

DEVRİMCİ SOSYALİST PARTİ İÇİN HAZIRLIK GÖREVLERİ

Ekrem ATEŞ

"Nasıl bir parti?" sorusu, güncelliğini korumaya devam ediyor. Bu soruya verilen ve verilecek olan yanıt, doğallıkla anlamlı bir içerik taşıyor.

Her devrimci sosyalistin ve ileri işçinin kafasında *"nasıl bir parti?"* sorusunun açık bir yanıtı olmalıdır. Şüphesiz bu, işe koyulmak için yalnızca bir başlangıçtır. Arzulanan ve oluşturulmaya çalışılan parti olarak devrimci sosyalist parti bir mücadele örgütüdür; ama, o, açıkkı sıradan bir mücadele örgütü değildir. O, sınıfın öncü müfrezesi, örgütlenmesinin en yüksek şeklidir. O çelik disipline sahip, devrimci sosyalizm düşünceleriyle donanmış, yığınlarla kaynaşmış, ilkelerde sağlam, taktiklerde esnek, hiziplerin varlığıyla bağdaşmayan, kendini oportünist öğelerden arındırarak gelişen yeni tipte bir partidir. Bütün çabalar işte böylesi bir partinin oluşturulması üzerinde yoğunlaştırılmalıdır.

Adım adım parti

Devrimci sosyalistler için partinin oluşturulması çalışması, her günkü bir iş, dünden yarına uzanan bir çalışmadır. Her süreç gibi parti oluşturma süreci de, aralarında birlik olan ya da belirli bir düzen içerisinde ilerleyen, gelişen eylem dizisidir. Bir başka partinin değil, ama devrimci sosyalist bir partinin oluşturulması süreci, karşılıklı olarak birbirini etkileyen ve birbirinden etkilenen bir dizi görevin birbiriyle bağlantılı bir şekilde her günkü teorik ve pratik devrimci çalışma ile adım adım, taşıntaş üstüne konarak gerçekleştirildiği, partinin böylece oluşturulduğu, kurulduğu bir süreçtir. Bu dönem, devrimci sosyalist hareketin gelişmesi, büyümesi ve bir parti olarak olgunlaşması, örgütlenmesi sürecidir. Demek oluyor ki, devrimci sosyalist partinin oluşturulması bu sürecin tümünü kapsar. Eğer bir başkasını değil, ama devrimci sosyalist bir partinin oluşturulmasını söz konusu yapıyorsak, bu, ancak adım adım oluşturulur; yoksa sürecin sonunda, ya da tepeden inmeci bir tarzda değil.

Buradan şuna geliyoruz. Devrimci sosyalist parti, sürecin sonunda kurulmayacaktır. Peki ne zaman kurulacaktır? Sürecin içinde, dünden partinin kurulduğunun resmen ilan edildiği zamana kadar olan bu zaman diliminin içinde, işte bu sürecin bütününde kurulacaktır. Partiyi kurma, eğer program, strateji ve taktikler oluşturma, proletarya hareketine bağlanma, devrimci sosyalistlerin birliğini sağlama, gerekli örgütsel yapıyı yaratma, vb. görevler göz önünde tutulmaksızın, bu işlerin partiyi kurma işinin ta kendisi ve bileşenleri olduğu kavranmaksızın, varılacak yer, partinin *"sürecin sonunda"* kurulacağıdır. Bu, partiyi bir *"tabela partisi"* olarak görmektir.

Ne var ki, devrimci sosyalist parti, bir *"tabela"* partisi değildir. Partinin oluşturulması, kurucular kurulunun toplanıp partinin kuruluşunu resmen ilan etmesi şeklinde anlaşılamaz. Devrimci sosyalist partinin kuruluşunu buna indirgemek, onun nasıl oluşturulabileceğini hiç ama hiç anlamamak demektir. Devrimci sosyalist parti, partileşme süreci boyunca adım adım oluşturularak kurulacaktır. Kendi kendine varlık koşulları içerisinde ele alındığında varılacak sonuç budur.

Parti; ama hangi görevlerle?

Partileşme süreci boyunca, devrimci sosyalistlerin temel görevi, sonsuz sayıda halkadan oluşan sonsuz uzunluktaki politik yaşamın o an için kavranması gereken halkası, devrimci sosyalist partinin oluşturulmasıdır. Partiyi oluşturma görevi, karşılıklı olarak birbirini tamamlayan, etkileyen ve etkilenen, aynı süreçte gerçekleşecek bir dizi görevin oluşturduğu karmaşık bir bütündür. Karmaşık bir bütünün öğeleri olan bu görevlerden her hangi biri somut duruma göre öne çıkabilir, ama partileşme süreci boyunca devrimci sosyalistlerin temel görevi, tüm güçleriyle olabildiğince sım sıkı sarılması gereken halka, karşılıklı olarak birbirini etkileyen ve etkilenen, birbirini tamamlayan, aynı süreçte gerçekleştirilmesi gereken görevlerin oluşturduğu karmaşık bir bütün olarak devrimci sosyalist partinin oluşturulmasıdır. Bu görevin

yerine getirilmesi, soylu bir iştir, hemen her bakımdan zorlu bir uğraş gerektirir. Ama büyük dava büyük enerji yaratır.

Parti oluşturma çalışmasını üç boyutta ortaya koymak gerekiyor. **Birinci boyutu;** partinin teorik temellerinin, program, strateji ve taktiklerin inşa edilmesidir. **İkinci boyutu;** birinciyle bağlı olarak devrimci sosyalistlerin birliğinin elde edilmesidir. **Üçüncü boyutu;** bilimsel sosyalizmin proletarya hareketine sokulması, devrimci sosyalist hareketin proletarya hareketine (kendiliğinden hareketе) bağlanmasıdır.

Partiyi oluşturma görevleri bu üç boyutun her birinde hangi noktada bulunulduğunun doğru olarak tespit edilmesi üzerinde temellendirilebilir. Eğer bu üç boyutta katedilen mesafenin ne olduğu ve somut olarak ne durumda bulunulduğu doğru olarak tesbit edilemezse, partiyi oluşturma görevi, nesnel bir temele oturamaz. Kimi zaman her şeye sıfırdan başlamak gibi tasfiyeciliğe yuvarlanırken, kimi zaman tersi yönde hatalara yuvarlanılır.

Parti oluşturma çalışmasında, ülkemizde bugünkü somut durumda söz konusu üç boyutta durum nedir, görevler nelerdir, nasıl anlaşılmalıdır?

Partinin teorik temellerinin oluşturulması

Birinci boyuttan başlayalım. Ülkemizde devrimci sosyalizmin yeniden maddi bir güç olarak doğuşu, '70'li yıllara rastlar. Devrimci sosyalistler revizyonizmin, oportünizmin 50 yıllık hakimiyetini kırarak yeniden tarih sahnesinde görüldüler. Bilimsel sosyalizmi temel alan devrimci sosyalistler, ülke devriminin programatik ve stratejik sorunlarını da genel olarak doğru bir açıdan tahlil etmişlerdi. Fakat savunuları, maocu revizyonizmin kuvvetli etkileri nedeniyle sakatlanmıştı. Devrimci sosyalistler, maocu revizyonizmi red ve mahkum etme sürecinde, marksist teoriyi kavrayışlardaki çarpıklıkları, sakatlanmışlıkları ana hatlarıyla aşarak, politik çizgilerini geliştirme yolunu açtılar. Aslında maocu revizyonizmin red ve mahkum edilmesi süreci, devrimci sosyalistlerin teorisindeki sakatlık ve çarpıklıkların aşılması sürecidir. Daha sonra, program, strateji ve taktiklerde maocu revizyonizmin koşullandırdığı sakatlık ve çarpıklıklar da aşılarak böylece bu süreç tamamlanmış oldu.

> **Devrimci sosyalistler, her zaman için yığın (kitle) çalışmasını temel alırlar, pratik devrimci çalışmalarını bu temelde düzenlerler ve kitle çalışmasını sürekli ve sistemli bir şekilde yürütürler.**

Bugün çeşitli sorunlarda taktikler oluşturulması gerektiği gibi, bazı programatik ve stratejik sorunlardaki eksikliklerin giderilmesi ve bazı bakımlardan temellendirilmesi ya da daha fazla temellendirilmesi ve özellikle dünkü ve bugünkü süreçte ulaşılan sonuçların mücadelesinin yoğun olarak verilmesi, bunların işçilere ve devrimcilere götürülmesi gerekmektedir. Partinin teorik temellerinin oluşturulması derken, söz konusu yapılan budur. Elbette devrimci sosyalistler mevcut durumlarından yola çıkmak zorundadırlar. Böyle söylemek, hiç te hatalara sarılmak, eksiklikleri yok kabul etmek demek değildir.

Parti programı, devrimci sosyalistlerin gelinen aşamadaki birikimiyle yoğrulmak zorundadır. Öte yandan, programın proletarya hareketiyle sosyalizmin bileşmesi süreci üzerinde nasıl bir etkide bulunacağı sorusuna gelince. Bir cümleyle belirtmek gerekirse, program, bu süreç üzerinde aktif etki yapabilir; ama bu süreci dolayısıyla da partinin oluşturulması işinin tamamlanmasını kendi başına belirlemez. Programın proletaryanın amaçlarını açıklaması, bu amaçların gerçekleştirilmesi yolunu ve araçlarını göstermesi, partinin, sınıfın, görevlerini ortaya koyması nedeniyle, bir yandan, proletarya hareketinin gerçek hedefine varması doğrultusunda gelişmesine, soylulaşmasına aktif etkide bulunurken, aynı zamanda devrimci sosyalistlerin proletarya hareketini soylulaştırma çalışmasını etkin ve yöntemli bir şekilde sürdürmelerinde aktif bir rol oynar. Programa bunun ilerisinde bir rol vermek, sihirli bir rol vermek olur ki, program bu sihirli rolü gerçekleştiremez. Programa böyle bir rol vermek, bilinçle nesnel süreç arasındaki ilişkiyi kavrayışta öznelciliğe, idealizme, yani birincinin rolünü abartmaya işaret eder. Ne ki, bilincin nesnel süreç üzerinde, nesnel koşullarla sınırlandırılmış bir rolü üzerinde, aktif bir rolü aşacak denli etkide bulunması olanaksızdır.

Diğer yandan, partinin teorik temellerinin, program, strateji ve taktiklerinin geliştirilmesi, eksikliklerinin giderilmesi, programın hazırlanması, bu alanlarda gerekli ideolojik mücadelenin

verilmesi kapsamındaki görevler, partileşmenin diğer boyutunu oluşturan görevlerden koparılmamalı, bu görevlerin proletarya hareketine katılma ve müdahale etme pratik devrimci çalışmasının yürütülmesi sürecinde gerçekleştirilmesi gerektiği de unutulmamalıdır. Teorik çalışmanın önde olduğunun savunulması bunun unutulması demektir.

Teorik çalışmayla pratik devrimci çalışma ilişkisine geliyoruz. Söyleyelim. Teoriyle pratik arasındaki ilişkide pratik; teorik çalışmayla pratik çalışma arasındaki ilişkide de pratik çalışma her zaman için öndedir. Esasen, teorik çalışmayla pratik çalışma ilişkisinde birinciyi ön planda tutmak, ya da ikinciye göre birinciye ağırlık vermek son tahlilde teoriyle pratik ilişkisinde de birinciyi ön planda tutmak, ya da ikinciye göre birinciye ağırlık vermek demektir. Bu basbayağı idealizmdir. Çünkü, marksist felsefi materyalizme göre, varlık ile düşünce arasındaki ilişkide olduğu gibi, pratik ile teori arasında ki ilişkide de varlık, pratik birincil ve ilk veridir; buna karşılık düşünce, teori ikincil veri, maddi olanın bir yansısı, bir türevidir. Diğer bir anlatımla, düşünce varlığa, teori pratiğe (ve aynı şekilde de teorik çalışma da paritk çalışmaya) bağımlıdır ve bunun tersi doğru değildir. Maddi olan ile düşünsel olan, ya da teoriyle pratik arasındaki ilişki sorunundaki bu yanaşım, marksist felsefi materyalizmin temeli ve onu, gizli olan da dahil her türlü idealizmden ayıran temel bir önermedir. Her benzetmenin kendi içinde sınırlıklar taşıdığını belirtmek kaydıyla, bunun konumuz açısından anlamı, teorik çalışmayla pratik çalışma arasındaki ilişkide birincisinin her zaman için ikinciye bağlı ve ikincisinin her zaman için önde olduğudur.

Devrimci sosyalistler, teorik çalışmayla pratik çalışma arasındaki ilişkide her zaman için, pratik çalışmayı önde tutmuşlardır. Çünkü, pratik çalışma önde tutulmadan, teorik çalışmanın davanın gereksinmelerini karşılamaya yöneltilmesi olanaklı değildir. Çünkü, teorik çalışma *"pratik çalışmanın öne sürdüğü sorunlara yanıt sağla"*makla yükümlüdür. Teorik çalışma, nesnelerin ve nesnel süreçlerin incelenmesi, açıklanması çalışmasıdır ve görevi de pratiğin sorunlarını aydınlatmaktadır. Ancak, propaganda, ajitasyon ve örgütlenmeden oluşan pratik devrimci çalışmanın ön planda tutulmasıyladır ki, devrimci sosyalistlerin teorik çalışması, pratik çalışmalarına kan verir, enerji taşır ve pratik çalışmalarının devrimci içeriğinin boşaltılarak yozlaşmasını önler.

Aslında maocu revizyonizmin red ve mahkum edilmesi süreci, devrimci sosyalistlerin teorisindeki sakatlık ve çarpıklıkların aşılması sürecidir.

Teorik çalışma devrimci pratiğe bağlandığı, devrimci pratiğe hizmet ettiği oranda bir değer taşır; aksi halde entellektüel yozlaşma kaçınılmaz olur. Eğer, partileşme sürecinde, pratik devrimci çalışmanın değil de, entellektüel bir çalışma olarak teorik çalışmanın önde ya da ağırlıkta olduğu anlayışında olunur ve pratikte de buna uygun davranılırsa, bu durumda, pratik devrimci çalışmanın pek bir önemi yoktur, ya da hiç değilse pratik devrimci çalışma ihmal edilebilir. Bu yanaşım anti-parti karakterdedir. Bu anti-parti yanaşımın öngördüğü şey, partinin teorik temellerinin, program, strateji ve taktiklerinin geliştirilmesi ve derinleştirilmesi kapsamındaki görevlerin sınıf mücadelesinin dışında kalarak, politik bilinç ve örgütlenmesini geliştirmek için proletaryanın yardımına koşmayarak, sözün özü devrimci pratiğin yürütülmesinden kopuk olarak gerçekleştirilmesini savunmaktır. Açık ki, bu, devrimci sosyalist bir partinin oluşturulmasının yolu değildir, olamaz

Proletarya hareketine bağlanma

Parti oluşturma çalışmasının ikinci boyutunun, devrimci sosyalist hareketin proletarya hareketine bağlanması, ya da bilimsel sosyalizmin proletarya hareketine sokulması olduğunu belirtmiştik. Ülkemizde bilimsel sosyalizm, proletarya hareketine hala bağlanabilmiş de-ğil. Devrimci sosyalist hareketle, proletarya hareketinden her biri kendi doğrultusunda, birbirinden yalıtık olarak gelişimini sürdürüyor. Bu durum, ağır ve moral bozucu bir yenilgi alan ve hala yenilginin etkilerini bütünüyle atamayan devrimci sosyalist hareketi ve proletarya hareketini daha da zayıf düşürmektedir. Ama birleşmeleri durumunda her ikisine de sağlam bir temel kazandıracaktır.

Partinin oluşturulması bakımından, devrimci sosyalist hareketin proletarya hareketine bağlanması gerekir. Zira devrimci sosyalist parti, proletarya hareketiyle bilimsel sosyalizmin birlikteliğinin bir ifadesidir ama bunu doğru kavramak gerekiyor.

Yoksa mükemmelliyetçi yaklaşımlar kaçınılmaz olur.

Bu sorun, proletarya hareketini devrimci sosyalistlerin yönetip yönlendirmesi, proletaryanın kendiliğinden hareketinin son bulması şeklinde hiç mi hiç anlaşılamaz.

Bilindiği gibi, proletarya hareketi, proletaryanın burjuva hareketi demektir, yani henüz devrimci sosyalistlerin müdahalesiyle, bilimsel sosyalizmin aydınlatıcı ve örgütleyici etkileriyle soylulaştırılmamış haliyle proletarya hareketi demektir. Proletaryanın kendiliğinden hareketi, proletaryanın burjuva bilinç çerçevesinde kendi sınıf çıkarlarını savunmak, gerçekleştirmek için giriştiği örgütlenmelerden ve mücadelelerden oluşur. Devrimci sosyalist partinin oluşturulabilmesi için kendiliğinden işçi hareketinin son bulması şartı koşulamaz.

Yığın desteğini, kitlesellik derecesinin durumu, parti olup olmamanın bir ölçütü olamaz. Kitle kavramı değişkendir. Buradan varılacak sonuç; partilerin güçlerinin de değişken olacağı, yığınsal güçlerine göre küçük ve büyük partiler olabileceğidir.

Devrimci sosyalist hareket, proletaryanın somut durumunu, güncel gereksinimlerini, taleplerini anlayabiliyorsa; proletaryanın nabzının nasıl attığını biliyorsa, ve sınıf hareketi içerisinde kendi kendini üretebiliyorsa, bu, onun proletarya hareketine bağlandığının ifadesidir. Bu bağlılık, proletarya yığınları içinde sahip olunan destekte, sevgi ve sempatide somutlaşır. Devrimci sosyalist hareket proletaryanın her günkü mücadelesine kitle ajitasyonu ile sistemli ve sürekli olarak müdahale eder, bu hareketi bilimsel sosyalizmin örgütleyici ve aydınlatıcı etkileriyle soylulaştırır. Proletarya hareketinin devrimci sosyalist öncünün durumundan bağımsız olan nesnel durumuyla da bağlı olarak proletarya hareketiyle bağları gelişir, güçlenir, pekişir. Belli bir noktaya gelindiğinde, bilimsel sosyalizm proletarya hareketine bağlanmış, kendi sınıf temeline oturmuştur.

Bilimsel sosyalizm, propaganda ile kopmazca bağlı kitle ajitasyonu çalışmasıyla proletarya hareketine sokulur, devrimci sosyalist hareket proletarya hareketine bağlanır ve böylelikle devrimci sosyalist işçi hareketi ve kendiliğinden işçi hareketi birlikte vardır.

Partinin oluşturulması bakımından, devrimci sosyalist hareketin proletarya hareketine bağlanması gerekir. Zira devrimci sosyalist parti, proletarya hareketiyle bilimsel sosyalizmin birlikteliğinin bir ifadesidir.

Partinin, proletarya hareketiyle bilimsel sosyalizmin birliği olduğunu, ve proletarya hareketi dışında oluşturulamayacağını döne döne söylemek, kırk kez tekrarlamak yetmez; hatta devrimci sosyalizmin proletarya hareketine nasıl bağlanabileceğini teorik olarak açıklayıp, pratik olarak adım adım gerçekleştirme yolunda yürünemiyorsa, böyle açıklama ve tekrarlar bu ilkenin lafazanlıkla yozlaşmasını getirir. Asıl sorun, bilimsel sosyalizmin proletarya hareketine nasıl sokulacağı, devrimci sosyalist hareketin proletarya hareketiyle nasıl bağlanacağıdır. Evet bu iş nasıl yapılacaktır?

Döne döne, partinin, proletarya hareketiyle bilimsel sosyalizmin birliği olduğu doğrusunu tekrarlamak, eğer bu işin nasıl gerçekleşeceği doğru olarak anlaşılıp, işe pratik olarak girişilmesinin yolları, araçları doğru olarak seçilmiyorsa, boş laflar olarak kalır. Hergünkü mücadelesinde proletaryanın yardımına koşmaktan başka hiç bir yoldan, proletarya hareketine bağlanılamaz, bilimsel sosyalizm proletarya hareketine sokulamaz.

Devrimci sosyalistler, pratik devrimci çalışmalarını büyük kentlerde toplanmış olan sanayi işçilerine yöneltmek durumundadırlar. Bu yeterince anlaşılmış olduğu için üzerinde fazlaca durmak gerekmiyor.

Proletaryanın günlük pratik mücadelelerine katılmanın, bu mücadelelere müdahale etmenin başlıca aracı ajitasyondur. Böylece propaganda ve ajitasyon çalışmaları ilişkisine geliyoruz.

Önce şunu belirtelim, Devrimci sosyalistlerin pratik devrimci çalışmalara yaklaşımları, parti kurulmadan önce ve parti kurulduğunda temelden farklı değildir. Bu her şeyden önce, devrimci sosyalistlerin pratik devrimci çalışmasının bireylere değil de, yığınlara yönelik olması nedeniyle böyledir. Devrimci sosyalistlerin teorilerinde olduğu gibi, pratik devrimci çalışmalarında da (propaganda, ajitasyon ve örgütlenme çalışması) dikkatlerinin merkezinde proletaryanın olduğu apaçıktır. Bilindiği gibi, proletarya, homojen bir sınıf değildir; farklı tabakalardan meydana gelmiştir. Bu işin bir yanıdır ve burada daha fazla önemli olan bu değildir. Sorunun diğer iki yanı daha önemlidir. Her iki yanı Lenin'de görelim. Birinci yan; pratik devrimci çalışmaların nereye

yöneltileceğidir. Lenin şöyle diyordu:

"Bizim çalışmamız her şeyden önce ve en başta, fabrikalarda ve atölyelerde çalışan işçilere, kentli işçilere yöneltilmiştir. Rus sosyal demokrasisi güçlerini dağınık hale getirmemeli, çalışmasını, sosyal-demokrat görüşleri en çok kabul edecek kadar ulusal ve sosyal bakımdan en çok gelişmiş ve sayıca güçlülüğü ve ülkenin büyük siyasal merkezlerinde yoğunlaşmış olması dolayısıyla en önemli olan sanayi proletaryası üzerinde yağunlaştırmakdır. Bunun için kentlerde sağlam bir devrimci örgütün oluşturulması sosyal-demokrasinin ilk ve en önemli görevidir, şu anda bu görevden başka bir yana kaymak en büyük bir düşüncesizlik sayılır." (Rus Sosyal-Demokratlarının Görevlerinden, İşçi Sınıfı Partisi Üzerine, s.158)

Devrimci sosyalistler, pratik çalışmalarını proletaryaya ve en başta da sanayi proletaryasına yöneltmelidirler. Lenin pratik devrimci çalışmanın nereye yöneltileceği konusunda yanlızca bu ayırımı yapar. Devrimci sosyalistler, her zaman için yığın (kitle) çalışmasını temel alırlar, pratik devrimci çalışmalarını bu temelde düzenlerler ve kitle çalışmasını sürekli ve sistemli bir şekilde yürütürler. Açık ki, devrimci sosyalistlerin pratik devrimci çalışmalarını nereye yönelteceği sorunu, temel bir sorundur ve bu, marksist kitle çizgisi anlayışının bileşenlerinden biridir.

İkinci yan ise; proletaryanın *"ileri katmanları"* ya da ileri kesimlerinin olması gerçeğidir. Evet, proletaryanın bilinç, örgütlenme ve mücadele deneyimi daha fazla olan ileri kesimleri, *"ileri katmanları"* vardır. Ancak, proletaryanın bu *"ileri katmanları"* ile geri kalan kesimi arasında kesin sınırların nerede başlayıp, nerede bittiğini saptama olanağı yoktur. Çünkü bu sınır son derece değişkendir. Yanlızca ülkeden ülkeye değişmekle kalmaz, aynı ülkede zamandan zamana, böl-geden bölgeye, şehirden şehire ve hatta fabrikadan fabrikaya değişir. Devrimci sosyalistlerin pratik çalışması, apaçık ki, bireylere değil, yığınlara yöneliktir. Böyle olduğu içindir ki, proletaryanın *"ileri katmanları"* ve geri kesimlerinin oluşu, propaganda ve ajitasyon pratik devrimci çalışması bakımından önem taşımaz.

"Proletaryanın ileri katmanları" arasında ajtasyon, tüm proletaryayı sarsmak için en güvenli ve tek yoldur. Lenin şöyle diyordu:

"Kentli fabrika işçileri arasında yapılması gereken çok iş bulunduğu sürece, el zanaatçılarına ve tarım işçilerine ajitatörler yollamak amaca aykırı düşer; bir çok durumlarda ise sosyalist işçi istemeksizin bu katmanlarla ilişkiye geçer ve o zaman bu fırsatlardan yararlanmasını bilmek, Rusya'da sosyal-demokrasinin genel görevlerini öğrenmek zorundadır. Bunun için Rus sosyal-demokrasisini, dar kafalı davrandığı ve fabrika işçileri yüzünden emekçi halk topluluğunu ihmal etmek istemeye eğilimli olma yolunda suçlayanlar ağır bir hata işlemektedirler. Tersine, proletaryanın ileri katmanları arasında ajitasyon, (hareketin yaygınlaşması ölçüsünde) tüm Rus proletaryasını sarsmak için en güvenli ve tek yoldur."

(İşçi Sınıfı Partisi Üzerine, s.159)

Esasen sadece propaganda çalışmasının *"temel çalışma"* biçimi olarak alınması, ya da ajitasyon çalışmasına göre propaganda çalışmasının ön planda tutulmasıyla, pratik devrimci çalışmanın yığınlara değil de, biriylere yöneltilmesi, yığın çalışmasının temel alınmaması birbirini tamamlar. Çünkü, kendi başına alındığında propaganda pratik çalışması, genel olarak yığınlara yönelik bir çalışma değil, *"ancak (nispeten) az sayıda kimseler"*e (Lenin) yönelik bir çalışmadır. Bir diğer anlatımla da, propaganda pratik çalışması, ajitasyon pratik çalışmasına bağlandığı ölçüde yığın çalışmasının bir biçimi olur; aksi halde belli bir bilgi birikimine sahip *"az sayıda"* insana, yani tek tek bireylere yönelik bir çalışma olarak kalır. Oysa söylendiği gibi, devrimci-sosyalistler, pratik devrimci çalışmalarını bireylere değil, yığınlara yöneltmek durumundadırlar ve bu da ancak pratik devrimci çalışmada ajitasyonun ön planda tutulmasıyla bağlıdır. Yığın çalışması söz konusu olduğunda, bunun başlıca aracı politik yığın ajitasyonudur. Ajitasyon pratik çalışması ön planda tutulmaksızın, yığınların kazanılması, yığınlar üzerinde etkiyi derinleştirme ve genişletme çalışmasının sürekli ve düzenli olarak yürütülmesi düşünülemez.

Devrimci sosyalistlerin pratik çalışması, başlıca olarak propaganda, ajitasyon ve örgütlenmeden oluşacağına göre, sadece propaganda çalışmasını temel ya da başlıca çalışma biçimi olarak almak, pratik devrimci çalışmanın diğer iki biçiminin, ajitasyon ve örgütlenme çalışmasının temel, ya da başlıca çalışma biçimleri olmadığını savunmak anlamına gelir ki, bu anti-parti bir yanaşımın ifadesidir. Sorunun özü, esası şudur: Burjuvaziye karşı proletaryanın yardımına koşulacak mı, koşulmayacak mı? Eğer koşulacak deniyorsa, propaganda ile kopmazcasına bağlı olarak ajitasyonun ön planda olması gerektiğinin kabul edilmesi, pratikte buna uygun davranılması gerekir. Ama eğer, pro-

paganda ile kopmazcasına, sım sıkı bağlı olarak ajitasyonun ön planda olduğu kabul edilip, benimsenip pratikte buna uygun davranılmıyorsa, bir diğer anlatımla da propagandanın ön planda yer aldığı, hele hele sadece propagandanın temel çalışma biçimi olduğu, vb. türden revizyonist, anti-parti tezler savunuluyor, bunlara da uygun davranılıyorsa, ne derse densin proletaryanın yardımına koşulmuyor demektir. ve hiç bir şey bunu haklı çıkaramaz.

Öte yandan, işçi sınıfı hareketi içerisinde pratik devrimci çalışmanın pek çok sorunu var. Devrimci sosyalist hareket, işçi sınıfı hareketine bağlanma sürecinde bu sorunları aydınlatmak durumundadır. Bunlardan biri de partileşme sürecinde, bugün işçi sınıfı hareketi içinde hangi düşmana ya da düşmanlara karşı mücadelenin özel bir önem taşıdığıdır.

Elbette işçi sınıfı hareketi içinde hangi düşmana ya da düşmanlara karşı mücadelenin önde geldiği, somut bir sorundur. Ve bu, işçi sınıfı hareketi üzerinde kimin nasıl bir etkisinin olduğundan yola çıkılarak saptanabilir. Bugün, proletarya hareketi içinde öncelikle mücadele edilmesi gereken ideolojik düşmanlar reformizm ve modern revizyonizmdir. Dünkü süreçte (12 Eylül öncesi) reformizmden kopan işçilerin önemli bir kesimi, devrimci sosyalist bir alternatif sunulmadığı koşullarda modern revizyonist odakların ağına takılıyordu. Eğer proletarya hareketi içerisinde devrimci sosyalist bir alternatif oluşturulmazsa, büyük olasılıkla yarın da benzer bir durum yaşanacaktır. Proletarya hareketi içerisinde, reformizme ve modern revizyonizme karşı mücadele önde gelmektedir.

Son 7-8 yıllık dönemde, proletarya hareketi içinde yeni yeni öncü unsurlar yetişmiş bulunuyor. Bu öncüler, 12 Eylül öncesi dönemin işçi öncülerinden daha canlı ve insiyatifli olma şansına, bir önceki dönemin mirası ve 12 Eylül gibi bir dönemin deneylerine doğrudan sahip olmaları nedeniyle sahiptirler. Bura da çalışmalar açısından önemli bir noktaya dikkat çekmek gerekiyor: 12 Eylül öncesinde öncü işçiler, siyasal olarak parçalanmış durumdaydılar. Bu, her hangi bir alanda yeni bir çalışmanın geliştirilmesinin önünde büyük bir güçlük yaratıyordu. Olduğu kadarıyla devrimci sosyalistlerin işçi ilişkilerinin belirgin özelliği, ancak çok azının önce işçi olması, genelinin *"orta"* işçiler olmasıydı. Oysa, fabrikalar ancak öncü işçileri bağrında toplayan bir örgütlenmeyle kaleler yapılabilir.

Teorik çalışma devrimci pratiğe bağlandığı, devrimci pratiğe hizmet ettiği oranda bir değer taşır; aksi halde entellektüel yozlaşma kaçınılmaz olur.

Bugünün kendine özgü karekteristik bir özelliği, öncü işçilerin henüz genelde ve belirgin olarak, siyasal bir parçalanmışlığa ugramamış olmalarıdır. Öncü işçiler siyasal bir parçalanmışlığa uğramamış oldukları gibi, devrimci bir siyasal çizginin, sağlam ve güven verici bir örgütlenme ve pratik çalışmanın arayışı içindedirler de. Siyasal bir parçalanmışlığa uğramış değiller; ama dağınıklar. Öncü işçilerin siyasal parçalanmışlığa uğramamış oluşları, önemli bir avantajdır. Bunu çok iyi değerlendirmek gerekir.

Yine politik yığın çalışmasının somut hedefler gözetilerek yürütülmesi, görevlerin daha iyi anlaşılmasını sağlar, daha yüksek bir başarı elde etmeye yardımcı olur, verimi arttırır. Somut hedeflerden biri olarak, devrimci bir kitle örgütlenmesi olarak, devrimci sendikal muhalefeti örgütleme görevi konmalıdır. Proletarya hareketine bağlanmak bakımından olsun, geniş işçi kesimlerini kazanmak bakımından olsun somut adım, devrimci sendikal örgütlenmeyi inşa etmektir. Bu görev ne denli iyi aydınlatılırsa, bu görev ne denli iyi kavranırsa, bu görev üzerinde güçlerin gerektirdiği ve getirebileceği yoğunlaşma ne denli iyi sağlanırsa, bunlar başarıyı sağlayacaktır.

Birliğin Sağlanması

Geliyoruz partinin oluşturulması çalışması görevinin üçüncü boyutuna. Bu üçüncü boyut, yani devrimci sosyalistlerin birliği bakımından öncelikle, '70'lerden itibaren devrimci sosyalist hareketin ülkemizde varolduğu doğru görüşüne dayanmak gerekir. Bu bakımdan, devrimci sosyalist hareketi bugün *"kendisiyle başlatma"* anlayışları tasfiyeci ve inkarcı karekterdedir. Diğer yandan, devrimci sosyalist akımın, birden çok yoğunluğu kapsayıp-kapsamadığı, tartışmalı bir konudur. Devrimci demokrat ve devrimci sosyalist akımların yeniden toparlanma çabasında oldukları, devrimci güçlerin dağınıklığının ve toparlanmaları ihtiyacının sürdüğü, '80 öncesinden dersler çıkarılmasının hala önem taşıdığı bugünkü koşullarda, devrimci sosyalist hareketin birden çok yoğunluğu kapsayıp-kapsamadığı konusunu kesinleştirmek daha bir önemli ve ivedidir.

★

Sendikal Yasalarda Değişiklik "Makyaj" Bile Değil

ÖZGÜRLÜKLER MEYDANLARDA ALINIR

11 Şubat genel yemek boykotu eylemiyle birlikte, ANAP Hükümeti, çalışma Bakanı İ.Aykut'un ağzından, sendikal yasalarda değişiklikleri gündeme getirdi.

İ.Aykut, 18 Nisan'da Ş.Yılmaz ve 19 Nisan'da ise TİSK yöneticileriyle görüştükten sonra, Hükümet'in yapabileceği değişiklikleri, sızdırma yoluyla basına da yansıtmakta yarar gördü. Çünkü, Sakarya ve Adana Türk-İş mitinglerinden sonra, *"yasalarda değişiklik"* yemiyle, İstanbul mitingi ve tüm işçi merkezlerinde yürüyüş eylemleri *"erteletmeyi"* ya da *"engellemeyi"* başardı. Türk-İş yöneticisi gerici sendika ağaları, *"Ramazan"* gerekçesini gösterseler de, gerçekte Hükümet'in uzattığı bu *yemi"* kaparak, eylemleri, *"erteleme"* adı altında eylem kırıcısı tutumunu sürdürdüler.

Ardından 30 Nisan'da Ş.Yılmaz-T.Özal Doruğu yapıldı. Hemen, geçen yılki kayıpların toplu sözleşmelere yansıtılacağı ve istenen sendikal yasa değişikliklerinin yapılacağı havası yaydırıldı. Bunun üzerine Türk-İş yöneticisi ağalar, asıl politikaları *"diyalog"*un başarı (!) kazandığı havası içinde eylem kırıcılıklarını devam ettirdiler.

Dağ yine fare doğurdu. Bu kaçınılmazdı. Diyaloğdan çıka çıka toplu sözleşmeler için belirlenen *"ilke kararları"*nın satılması ile sendikal yasalarda çok az bazı değişiklik önerileri çıktı. Böylece, 29 Kasım seçimlerinden sonraki teslimiyetçi tutumlarını, gerçekte bir zaman bu olan tutumlarını yeniden sergilediler. İşçi sınıfının, zam yağmalamasına karşı *"ek ücret zammı"* istemi karşısında, bu yılki toplu sözleşmelerde her yıl için asgari % 70 ücret artışı *"ilkesi"* kararları almışlardı. Bu bile enflasyonun yıllık artış oranını aşmayan bir düzeydi. Ama ağalar bu yolla hiç olmazsa işçi sınıfını yatıştırmayı ve daha önem-lisi de sendikal yasalarda değişiklik istemiyle sınıfın savaşımının gelişmesini önlemeyi planlıyorlardı.

Ama bu hesapları da, sermaye ve

hükümetin dayatması karşısında tutmadı. Teslimiyetçi uşaklık politikasının kaçınılmaz sonu, egemenlerin pervasızlaştırılmasıdır. Egemenler, bu teslimiyetçilikten güç alarak, % 70'lik ücret artışını bile elinin tersiyle ittiler. Ortalama, birinci yıl % 58'lik ikinci yıl ise daha az artışla, ağalara kendi dediklerini kabul ettirdiler. Ayrıca *"makyaj"* özelliği bile taşımayan sözde değişikliklerle mevcut sendikal yasakları sürdürme planını uyguluyorlar.

Bunlardan sonra Türk-İş ağaları, *"eylem kararları"*nı rafa kaldırdılar, böylece hem eylem kırıcısı olduklarını hem de teslimiyetçi uşaklık politikasını bir kez daha göstermiş oldular.

Sopa'yla Olmayınca Havuç'la

Türk-İş'in sınırlı, güdük ve uzlaşıcı eylemleri karşısında, ANAP görünüşü kurtarmak için makyaj özelliğindeki bazı değişiklikler yaptı.Önce İ.Aykut, değişiklik tasarısıyla başlıca şu değişiklikleri yapacaklarını basına sızdırarak kamuoyu oluşturmaya çalıştı:

1- Yüksek Hakem Kurulu (YHK) içinden DPT ve Çalışma Bakanlığı temsilcileri çıkarılarak, yerine işveren ve Türk-İş temsilcileri arttırılacak.

2- Sendikal ve genel merkez yöneticiliği için 10 yıl bilfiil işçilik şartı değiştirilecek, bu süreye sendikacılıkta geçen süre de dahil edilecek;

Sendika yöneticileri için *"en çok 4 dönem seçilebilir"* sınırlaması kaldırılacak;

3- Grev yasağı olan işkolları sayısı daraltılacak; grev çadırı kurulabilecek; grev gözcüsü sayısı artırılabilecek;

4- Özel kurum öğretmenleri, öğrencileri ve din işlerinde çalışanlara sendika üyesi olma hakkı verilecek;

5- İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun yapısı değiştirilerek, işveren ve işçi temsilcilerinden oluşturulacak, bu kuruma ait fonda, kapatılan sendikaların mal varlıkları toplanacak vs...

İ.Aykut, Tekelci sermaye örgütü TİSK'le görüştükten sonra, ANAP Hükümeti'nin kabul edebileceği değişikliklerin bunlar olduğunu basına yansıttı.

TİSK, bunları *"kerhen"* kabul ettiğini, İ.Aykut'la görüşmeden sonra açıkladı.

Egemen sınıflar ve temsilcileri, yığınların savaşımı karşısında taviz vermek zorunda kaldıklarında bile, ileride ağır sal-

dırılarla geri almak üzere, "damla damla" vermek yöntemini izlerler. Bu yöntemi uygularken de, araya da sözde iyilik sever bir temsilciyi koyarlar, bu temsilci rolünü oynadıktan sonra, vereceklerini tepede daha da kısarlar.

Bu kez de böyle oldu. İ.Aykut'un sözde *"işçi dostu"* sahte pozundan sonra, Bakanlar kurulu, vereceklerini daha da kıstı. Bu yazı yazıldığında, henüz TBMM'ye gönderilmemiş olan hükümet tasarısında daha da kısılan değişiklik önerileri en son şekliyle şöyleydi.

İ.Aykut'un sözde tasarısındaki;

a) Grev yasağı olan işkolları sayısındaki daralma ve grev çadırı serbestliği önerisi, hükümet tasarısında yok. Yalnızca, grevde olan işyeri önünde 2 kişilik gözcü dışında toplu bulunma serbestliği var.

b) YHK'da, 9 dan 8'e indirilecek sayı içinde, ikiye indirilen hükümet temsilcileri yanında, yine hükümet tarafından atanacak üniversite mensubu iki üye olacak.

c) Sendika kurucuları için aranan 1 yıllık işkolu işçisi olma şartı kaldırılacak, ama yalnızca işçi öğrenciler ile dini kurum çalışanlarına sendikalara üye olma hakkı yeni olarak verilecek, özel kurum öğretmenlerine ise İ.Aykut'un tasarısından farklı olarak verilmeyecek.

Sendika üyesi olduğu için işten atılan işçiye 1 yıllık tazminat ödenmesi zorunluluğu getirilecek.

Sendika ve genel merkez yöneticiliği için 10 yıl bilfiil işçi olma zorunluluğu kalacak, en çok *"4 dönem seçilebilir"* kısıtlaması kalacak.

Sendika yöneticileri, kamu kurum ve kuruluşları yönetim-denetim kurullarında görev alabilecekler.

d) Sendikaların ekonomik ve sosyal etkinlikleri, yasak olan politik çalışma kapsamından ayrı tutulacak.

Sendikalar nakitlerinin %1 kadarıyla sosyal amaçlı harcama yapabilecekler.

Ayrıca, çok ayrıntıdaki ve hemen hiçbir önemi olmayan küçük değişiklikler öngörülüyor.

Tekelci sermaye ve ANAP Hükümeti'nin kabul edebileceklerini belirttikleri bu değişiklikler; '82 Anayasası'ndaki sendikal yasakları dokunmadan devam ettiriyor, 2821 ve 2822 sayılı, Toplu iş sözleşmesi, sendikalar, grev ve lokavt yasalarının ise, çok az bir rötuşla devam ettirilmesi anlamına geliyor.

Fakat, bir yanıyla, sermaye, gericiliğin ve hükümetin dinmek bilmeyen saldırılarının, sopa politikasının sökmediğinin; işçi sınıfı arasındaki hoşnutsuzluk ve mücadele isteğinin, Türk-İş ağalarını da aşma istidadı gösteren işçi eylemlerinin, tekelci sermaye ve Hükümet'i ağalarla işbirliği içinde manevra yapmaya zorladığını da ifade ediyor. İşçi sınıfının artan mücadele isteği ve Türk-İş ağalarının tüm kıvırtmalarına karşın yapmak zorunda kaldığı eylemler, Otomobil-İş, Laspetkim-İş, Deri-İş, Migros işçilerinin, eylemleri vs, işbirlikçi tekelci sermaye ve 12 Eylülcü ANAP Hükümeti'ni sopa yanında havuç politikası uygulamak zorunda bırakmıştır. Tekelci sermaye ve ANAP Hükümeti, '85'ten bu yana 3 yıllık süreçteki mücadelenin bir sonucu olarak, bu manevrayı yapmak zorunda kalıyorlar.

İşçi sınıfı hareketinin gelişmesini sopayla artık daha uzun süre engellemiyeceğini anlayınca, havuçda vererek durdurma ve bu yolla yasakları sürdürme taktiği uyguluyor.

Diğer yanıyla, tekelci sermaye ve ANAP Hükümeti; bu aynı "makyaj" niteliğindeki değişiklikleri, işçi sınıfı hareketini söndürmede bir manevra silahı olarak kullanmayı planlıyor, kullanıyor. İşçi sınıfı hareketinin gelişmesini sopayla artık daha uzun süre engelleyemeyeceğini anlayınca, havuç da vererek durdurma ve bu yolla yasakları sürdürme taktiği uyguluyor.

Çünkü gelişme eğilimi gösteren ve zam yağmuruyla daha da ivme kazanan işçi sınıfı hareketi, eğer sopa taktiğinde ısrar edilirse, Türk-İş yöneticisi sendika ağalarını da aşacak, sendika ağalarının zorunlu olarak düzenleyeceği miting ve yürüyüşler büyük işçi eylemlerine dönüşme *"tehlikesi"* taşıyacak, bu eylemler içinde işçi sınıfı devrimci örgütlenmesini geliştirerek yeni mücadelelere hazırlanacak...

Asıl Yasaklar Devam ettiriliyor

İşçi sınıfının, sendikal mücadelesi üzerindeki yasaklar, kısmi rötuşlarla devam ettiriliyor, yasaklar cenderesinin devam etmesi amaçlanıyor.

Sendikal mücadele üzerindeki yasaklar, başta '82 Anayasası ile konmuştur. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İ.Aykut'un değişiklik tasarısı da, Hükümtinki de bu yasakları olduğu gibi sürdürüyor.

'82 Anayasası'nın sendikal alandaki başlıca yasaklarına gözatalım:

54. Maddesi, yalnızca, *"toplu iş sözleşmesinin yapılması sırasında, uzlaşmazlık çıkması halinde"* işçilerin grev hakkını sınırlıyor. Böylece, hak grevi, sempati ve dayanışma grevi, politik nitelikli her türlü grevi yasaklıyor. Ayrıca yalnızca toplu sözleşme sırasındaki uyuşmazlıkta baş vurmakla sınırlanan bu hak, Anayasa'nın bir başka maddesi ile de, Bakanlar Kurulunun keyfi tutumuna bırakılmaktadır. Eğer alınan grev kararını, Bakanlar Kurulu *"genel sağlık"* ve "milli güvenliği" gibi demagojik bahanelerle uygun gömezse erteleyebilir ya da iptal edebilir.

Yine kağıt üstündeki bu çok sınırlı grev hakkı, uyuşmazlık halinde Yüksek Hakemler Kurulu (YHK) tarafından *"uyulması zorunlu kararlara"* bağlanabilmektedir. Yani zorunlu tahkim sistemi olan YHK, '82 Anayasasınca kurumlaştırılmış, böylece de grev hakkının kullanılmaz hale getirilmesi, Anayasaca pekiştirilmiştir.

Ayrıca, ek bir karşı silah olarak, lokavt Anayasal bir baskı hakkı olarak kurumlaştırılmıştır.

'82 Anayasası'ndaki bu esaslı yasaklardan sonra, bir de 2822 sayılı grev yasasıyla, sınırlı grev hakkı iyice kullanılmaz hale getirilmiştir.İşçi sınıfının yaklaşık yarısını kapsayan; su, elektrik, havagazı, kömür, doğal gaz, petrol sondaj -üretimi- dağıtımı, banka-noterlik hizmetleri, devlet sektöründe işletilen itfaiye, temizlik, şehiriçi deniz-karademiryolu toplu taşımacılığı işkollarında

ve ayrıca MSB, Jandarma Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı'na doğrudan bağlı işyerlerinde, grev yasağı konmuş, daha birçok kısıtlamayla birlikte grev hakkı gerçekte kullanılamaz hale getirilmiştir.

Şimdi grev hakkıyla ilgili bu esaslı Anayasal yasakları sürdürmenin yanında, Migros greviyle aşılmaya başlanmış olan çadır yasağını bile sürdürmenin yanında, toplu bulunma serbestliği ile YHK bileşimini kısmen değiştirmek, gerçekte hiç bir değişikliği ifade etmez.

Ama işçi hareketinin çıkarı, '82 Anayasası'nda yeralan 54. madde dahil, tüm grev yasaklarının ve 2822 sayılı yasada yeralan tüm yasakların kaldırılması, hak grevi, dayanışma grevi, politik grev ve genel grev özgürlüğünün elde edilmesini; lokavtın yasaklanmasını; YHK'nın kaldırılmasını, gerekli ve zorunlu kılıyor. O halde devrimci işçi sınıfı hareketinin şiarı; *"tüm yasaklar kalksın, hak dayanışma, politik ve genel grev özgürlüğü gelsin", "YHK kaldırılsın, Lokavt suç ilan edilsin"* olmalıdır!

'82 Anayasası, yalnızca derneklere değil, sendikalara ve sendikacılara da politik çalışma, politik mücadele yasağı getirmiştir. Kuşkusuz bu yasak, işçi sınıfının genel politik örgütlenmesine, partileşmesine konan yasağın bir devamıdır ve sendikaların politikaya uğraması yasağıyla daha da pekiştirilmiştir. Ama 12 Eylül, sermaye ve gericilik bununla da yetinmedi. Sendikal alanda, DİSK kapatılıp, mal varlığına el konduktan sonra, daha birçok yasak getirilerek, tek tip devletçi sendikacılık yaratılmaya çalışıldı. Eklenen diğer yasaklar; yeni ya da bağımsız sendikaların kurulmasını zorlaştıran, yetki alabilmek için işkolu düzeyinde %10 üyeye sahip olmak şartı; sendika yöneticiliği için 10 yıl bilfiil işçi olarak çalışmış olma şartı; sendika bürokratlarının işlevlerine bile tahammülsüzlüğün ifadesi olarak en çok 4 dönem sendika yöneticiliğine seçilme sınırlaması; gibi yasaklar ve baskılar oldu. Böylece sendikalaşma hakkı da kuşa çevrilerek, işçi sınıfının devrimci sendikal mücadelesi, yasaklar cenderesi altında ezilmek istendi.

Daha sonraki süreçte ANAP Hükümeti tarafından sözleşmeli personel uygulaması getirilerek, sendikasızlaştırma daha da ilerletildi.

Şimdi özel kurum öğretmenleri ile öğrencilere sendikal üyelik hakkı gibi önemsiz taviz, makyaj özelliğindeki bir değişiklik bile değildir. Bunu dışında, sendikal mücadele üzerindeki tüm politik baskılar ve yasaklamalar -ki aslolan bunlardır- olduğu gibi sürdürülecektir. Bu nedenle işçi sınıfının şiarı; *"işçi sınıfına eksiksiz politik ve sendikal örgütlenme özgürlüğü" "memurlara grevli toplu sözleşmeli sendikalaşma hakkı", "DİSK açılsın, gaspedilen mal varlığı geri ödensin", "yetki uyuşmazlığında referandum hakkı", "%10 barajı kaldırılsın", "sözleşmeli personel uygulamasına son"* vb. olmalıdır.

12 Eylül'ün, Anayasa ve 2821 ve 2822 sayılı yasalarla getirdiği yasaklama ve baskılara, ANAP Hükümeti, tekelci sermaye yararına yeni yasak ve baskılar ekledi. Bu dönemde 4.9.'86 tarihli Grev Tüzüğü Yasası ile getirilen baskılara karşı oluşan tepkiler sonucu, Grev Tüzüğü yargı organlarınca iptal edildi. Sözleşmeli personel uygulamasıyla, sendikasızlaştırma saldırısı yürütüldü ve bu saldırı halen devam ediyor. '84 yılında çıkarılan Çıraklar Yasası'yla, sermayeye, çırakları grev kırıcı olarak kullanma hakkı verildi ve bu hala yürürlüktedir.

Sözleşmeli personel uygulamasıyla, sendikasızlaştırma saldırısı yürütüldü ve bu saldırı halen devam ediyor.

Bu nedenle işçi sınıfı, *"çırakların grev kırıcısı olarak kullanılması yasası kaldırılsın", "sendikasızlaştırma silahı sözleşmeli personel yasasına son"* şiarlarını da yükseltmelidir.

İşte, ANAP Hükümeti, geçen süreçte işçi sınıfının artan hoşnutsuzluğu ve mücadele isteği karşısında, tam da son eylemler şu ya da bu şekilde ulgulanmaya konmuşken, makyajımsı değişik-liklerle, bu mücadeleyi tavsatıp söndür-meye, böylece asıl yasak ve baskıları sürdürmeye çalışıyor.

Peki, işçi sınıfı kendisine uzatılıp geri çekilen havuç oyununa kanıp, tekelci sermaye ve hükümetle uzlaşmalı mı; yoksa eksiksiz politik ve sendikal özgürlük için sonuna dek mücadelesini sürdürmeli mi? Bu sorunun yanıtını, Türk-İş yöneticisi gerici sendika ağalarının tutumunu ele alarak vermek daha doğru olacak.

Türk-İş Ağalarının Sermaye ve Hükümetle İşbirliği Oyununu Bozalım

Mücadelenin tam da bu dönemeç anında, işçi sınıfı hareketinin gelişmesi ile tavsaması yolayrımında, Türk-İş ağaları, Hükümetle işbirliği oyununu tezgahlıyorlar. Bu amaçla Ramazan ayını bahane ederek eylemlere ara verdiler.

Ardından İ.Aykut'la ve 30 Nisan'da da T.Özal ile görüştüler. Bu her iki görüşmeyle birlikte ve hemen sonrasında, Hükümetin özellikle ücretler alanında önemli tavizler vereceği havasını yaydılar. Böylece, işçi eylemlerini sürdürmeye gerek olmayacağı hoşnutluğuyla, "işbirliğin fazileti"yle böbürlendiler. Ama 6 Mayıs'ta Hükümet'in yapacağı değişikliklerin yalnızca makyajımsı nitelikte olacağı, Türk-İş ağalarının istediği önemi az değişiklikler bile olmadığı anlaşılınca, ağaların danışıklık-döğüş oyunları ortaya çıktı. Yeniden bakanların kapılarını aşındırarak, kendi önerilerinin kabülünü dilendiler. Ama ağalar şunu bilsinler ki, kendilerinin önerdiği ve Hükümet'inkinden bir basamak fazla olan değişiklikler olsaydı bile, bunlar, eylem kırıcılıklarını ve sermaye ve gericilikle suç ortaklıklarını gizlemeye yetmezdi. Yalnızca işçi sınıfını mevcut geri bilinci nedeniyle aldatıcı rol oynayarak, eylemci girişkenlikten geçici olarak alıkoyardı. Yine onlar, şunu iyi bilsinler ki, eğer sermaye ve Hükümet, istedikleri küçük tavizleri bile vermiyorsa, ağaların işbirliği politikalığından güç alıyor. Çünkü Türk-İş ağaları, öteden beri sermaye ve gericiliğe kölece bağlılık çizgisi izlediler. Bu nedenle, sermayenin ve Hükümet'in saldırılarının asıl sorumluları, işçi sınıfını arkadan hançerleyen Türk-İş'in yöneticisi sendika ağalarıdır.

Türk-İş ağaları, işçi sınıfının varolan

demokratik haklarının gaspedilmesinde 12 Eylül'ün suçortaklığını yaptılar. Ş.YILMAZ, sendikal mücadele yasaklarını başlıca özelliklerinden biri haline getiren '82 Anayasası'na EVET oyu verilmesi çağrısını yaptı. Türk-İş yönetici ağaları Aralık '83 Çalışma Raporunda ise bu tutumun doğruluğunu *"Milli Güvenlik Konseyi (yani generaller) önemini koruyan bir kaç yön istisna edilirse işçi görüşüne yer vermiştir"* gerekçe göstererek savundular.

Generallerce '83'te yürürlüğe konan 2821-2822 sayılı aşırı gerici, sendikalar, toplu sözleşme, grev ve lokavt yasalarını sessiz kalarak onayladılar. DİSK'in cezalandırılması için ispiyonculuk ve suçlayıcılık yaptılar. Bu tutumları, Türk-İş yöneticisi gerici sendika ağalarının, tekelci sermaye, 12 Eylül ve devamı hükümetle, ne denli işbirlikçi nitelikte olduklarını apaçık ortaya koyuyor.

Nitekim onlar, 1.ANAP Hükümeti boyunca sözde kalan kararlarla cilalıyarak *"hükümetle diyalog"* politikasını uygulayıp durdular. İşbirlikçi tekelci sermaye ve ANAP Hükümetinin, sendike bürokrasisinin işlevinin fazla olmasına bile tahammül göstermeyen sert saldırgan tutumu karşısında ve artan işçi sınıfı hoşnutsuzluğunun kendilerini aşma tehlikesini gidermek için, yer yer mitingler düzenlemek zorunda kaldılar. Ama 29 Kasım seçim sonuçlarıyla birlikte, üstelik zam üstüne zam yağmalamasıyla işçi sınıfı sefaletin dipsiz çukuruna daha fazla itiliyorken, onlar ısrarla eylemsizliği seçtiler. Verdikleri 3 aylık bekleme süresinde, *"ek ücret zammı"* olarak *"dilenciye sadaka"* çıkınca, zorunlu olarak yeniden son eylemler kararını aldılar. Bu eylemlerin henüz başlangıcındayken, İ.Aykut'un *"Mayıs ayı sonunda sendikal yasalarda değişiklikler yapma"* tasarısı karşısında yeniden eylemlere ara verdiler.

Türk-İş yöneticisi sendika ağalarının, işbirlikçi tekelci sermaye ve hükümetin makyaj değişikliklerle manevra yaptığı bir dönemeçte, devam ettirilmek istenen asıl yasaklara karşı mücadeleyi sürdürmeleri beklenebilir mi? 12 Eylül'ün suçortaklarından, sendikal mücadele yasaklarının şakşakcılarından, *"hükümetle diyalog"* politikasının bu gedikli şampiyonlarından, sermayenin işçi sınıfı içindeki bu ajanlarından, ancak, eylem kırıcılığı beklenebilir! Türk-İş yöneticisi gerici sendika ağaları, bakan Aykut'un sözünü ettiği birkaç küçük tavizi koparır koparmaz, eylem kararlarını sermaye ve egemenlere satacaklardı, satmakta tereddüt etmeyeceklerdi. Ramazanı bahane gösterip eylemlere ara vermelerinin gerçek nedeni buydu. Şimdi hükümet'in bu tavizleri de fazla gören tutumundan sonra bile, Türk-İş ağaları, eylemlere son vererek teslimiyetçi uşaklık politikalarını bir kez daha göstermiş oldular.

İşçi sınıfı, 11 Şubat genel yemek boykotu, Sakarya ve Adana mitingleriyle başladığı eylemlerini, İstanbul mitingi, işçi merkezlerinde yürüyüş ve mitingler ve genel eyleme vardırmalı, ağaların, eylem kararlarını iptal etmesine ya da rafa kaldırmasına izin vermemelidir. Mitingleri, tüm sendikal özgürlük istemlerini yükselttiği, yanı sıra kendisi ve diğer halk kesimlerinin politik özgürlük istemlerinin yükselttiği, diğer emekçileri, ilerici aydınları coşkuyla kattığı devrimci eylemlere, genel greve dönüştürülmelidir.

İşçi sınıfı, devrimci eylemlerini yükseltmekle ve yükseltiği oranda, Anayasa ve yasalardaki sendikal yasakları, sermaye ve hükümetin sendikal baskılarını kaldırabilir, özgürlükleri elde edebilir. Ve diğer özgürlükler için olduğu gibi, sendikal özgürlükler için de döğüşe döğüşe sosyalizm için güçlerini hazırlayabilir. Özgürlükler için kavganın öncü döğüşcüsü olmıyan işçi sınıfı, ebediyen sömürülmeye, ücretli köle olarak kalmaya mahkumdur. Ama işçi sınıfı, özgürlükler için öne atılıp döğüştükçe, bu devrimci kavganın yan ürünü olarak daha çok özgürlükler elde edebilecek ve elde ettiği özgürlükleri, devrimci demokrasiyi kazanmanın ve sosyalist mücadelesinin önemli bir aracı yapabilecektir.

İşçi sınıfının, alanlardaki kavgası, boyun eğmez ve devrimci sosyalist bilinçle donanımlı kavgası geri olduğu için, işbirlikçi tekelci sermaye ve hükümet o denli alaycı bir makyajla işi geçiştirip üstelik bunu mücadeleyi tavsatmanın manevrasına dönüştürebiliyor. ★

YURT KİTAP YAYIN

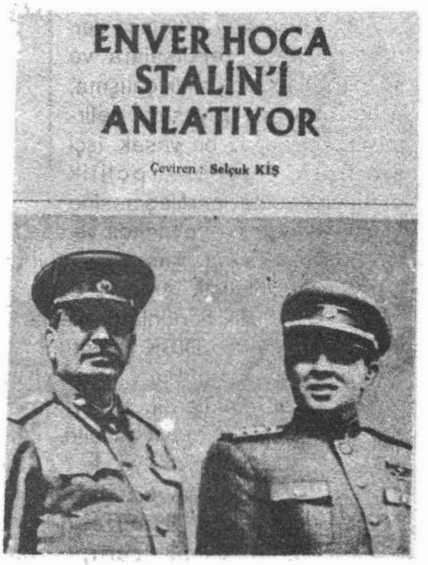

Dağıtım:

İstanbul : Say, Tüm-Da, Cemmay
Ankara : Dost
İzmir : Etkin

Ödemeli İsteme: Sokullu M. Paşa Cad. 156/C
Tel: 182 46 42 DİKMEN-ANKARA

Türk-İş, Hükümet ve Sendikal Yasa değişiklikleri konusunda:

SENDİKACILAR NE DİYOR?

Halil ALTUNAY (Laspetkim-İş genel sekreteri): Biz tabanın her türlü kararına saygılıyız, Türk-İş'in değil, Sendikamız 'karar tabanındır' ilkesinden hareketle, yeni eski DİSK'in yazılı ilkelerini hayata geçiren tek sendika olduğumuzu iddia ediyoruz. Türk-İş'in eylemlerini ortak karar temkinli, faydasız kararlar olarak nitelendirebiliriz. Çünkü onlar, patronları ürkütmemeye, sizlere zararımız yok demeye çalışmışlardır. Biz işçi lehine olan her eylemde varız. Kararı kimin aldığına bakmadan varız. Yemek boykotu kararı Türk-İş'ten değil, tabanın zoruyla çıktı. Türk-İş yönetiminin eylemler konusunda samimi olduklarına inanmıyoruz, çünkü onlar gerçekten hakları olan grevleri daha yapamıyorlar. Onlar, işçilerin potansiyelini hükümetin kızmayacağı, hoşgörülü davranacağı eylemlerle eritmeye çalışıyorlar... Son yasal değişiklikler, öyle dişe dokunur, sendikal yasakları kaldırıcı değişiklikler değildir. Yasalarda yapılacak tek değişiklik, Türk-İş ağalarına bir 10-15 sene daha yöneticilik fırsatı tanıyor. Bu kadar sessiz sakin mitinglerin primide budur.

Mecit ERDOĞAN (Laspetkim-İş İzmit şubesi eski başkanı): Türk-İş'in eylem kararları ve samimiyetsizliği konuşulmaya bile değmez. Türkiye işçi sınıfının en büyük şansızlığı Türk-İş'in varolmasıdır. Gerçekten bugün Türk-İş'in tabanında belli bir kıpırdanma var. Bu kıpırdanma Türk-İş yönetimini rahatsız etmektedir. Bu kıpırdanmaya belli çıkışlarla, palavralarla, kuru gürültülerle boğmaya çalışıyorlar... Türk-İş'te birlik mümkün değildir. Bu işçi sınıfına ihanet etmek demektir. Türk-İş'te birlik değil, Türk-İş tabanıyla eylemlerimizde birliktir bizim savunduğumuz Ben Türk-İş'in varlığını hazmedemiyorum ki, nasıl birlikten bahsedeyim. Türk-İş çatısı altında birlik sınıf sendikacılığı ilkelerinin tasfiyesi demektir. Biz işçi arkadaşlarımıza her zaman deriz: "Bize güvenmeyin, bizim denetçimiz olun, kendi sorunlarınıza sahip çıkın"

KRİSTAL-İŞ Topkapı Şubesi Demokratik Sendika Muhalefeti'nden bir grup işçi ve işyeri temsilcileri: Türk-İş ağalarının tüm tavırları hükümetle birlikte danışıklı dövüştür. Türk-İş'i göstermelik eylemlere geçiren tamandaki hoşnutsuzluktur. Türk-İş'in hedefi yasakları parçalamak değil, yöneticilerin dört dönem seçilebilme yasağının kaldırılmasıdır. Biz demokratik sendika muhalefeti olarak bunu her zaman vurguladık, vurgulayacağız. Bu yasalarla sendikacılık yapılamaz. Bir futbol sahası düşünün; sahada oynayacaksın, ama gol atmayacaksın. Santrofor çizgisini geçmeyeceksin. Bu yasalarla sendikacılık yapmak budur... Bu yasalara karşı mücadele yolu, hükümetle uzlaşmaktan değil, tabanın mücadelesinden geçer. Doğru dürüst bir greve yanaşmayan Türk-İş ağaları böyle bir mücadele yürütemezler... Son yasal değişikliklerde tabandaki hoşnutsuzluğu ağalar tarafından kendi çıkarları için kullanmaları sonucudur.

YHK'nın kendisi olumlu bir kurul değildir ki, Türk-İş'in katılması olumlu olsun. Onlar kendi sorunlarını kapalı kapılar ardında çözerler. Türk-İş YHK'na katılmakla bir kez daha uzlaştı. YHK, işveren açısından meşrudur, işçiler açısından değil.

12 Eylül öncüsendeki sendikaları arıyoruz. Günümüzde grev ve sendikal özgürlüklerden bahsedemeyiz. Türk-İş'te bu durumun suçortaklarındandır. Hükümetin değişiklik tasarısı ağaları memnun etmeye yönelik bir makyajdır. Tabanın istediği ise, 2821-2822 sayılı yasaların kaldırılmasıdır, rotuşlanması değil.

YHK kaldırılmalıdır... Türk-İş eylem kararlarını kendi isteğiyle değil, tabanın zoruyla almıştır. Üstelik bu kararları hükümetle pazarlık için kullanıyor, dört dönem yasağını kaldırmak için, onların derdi, sınıf sendikacılığın değil, uzlaşmacı sendikacılıktır. Yasaların değiştirilmesi Türk-İş bürokrasisi ile olmaz. Türk-İş'in işleyişini değiştirmek 80 öncesiide zordu, bugünde zordur. Bu yüzden DİSK çıktı. şimdi işçiler sınıf sendikacılığı arayışı içindeder, ve bunu da bulacaklardır. Mücadelenin yükselmesi ile bir çok örgütlenme kendiliğinden ortaya çıkacaktır.

İş kolunda % 10 barajı bağımsız sınıf sendikalarının oluşumu önünde bir engeldir.

Halil AKÇAY (Özgıda-İş Marmara Bölge başkanı): Türk-İş işçileri temsil edemez. Aldığı kararlar konusunda samimi değildir. Yasal olan grevini yapamıyor, yasadışı bir genel grevi nasıl yapsın. Genel grev çığırtkanlığı yapması yaygaradan başka bir şey değildir. Taban zorladığı için kararlar alıyor, ancak uygulamaya geçmiyor.

Ertürk AKSOY (Otomobil-İş Ümraniye şubesi örgütlenme sekreteri): Demokrasi mücadelesi hiç bir zaman sınırları çizilen bir platformda yükselemez. Haklar, ancak tabanın dayatması ve baskıları sonucu elde edilebilir ve meşrulaştırılabilir. Bunun bilincinde olan burjuvazi, işçi sınıfının muhalefetini bastırmak için her zaman olduğu gibi Türk-İş'i kullanmaktadır. Eğer taban Türk-İş'i aşamazsa verilen mücadele burjuvazinin belirlediği sınırlar içerisinde kalır. Bunu görememek özünde işçi sınıfını bağımsız politikasını hayata geçirilmesine karşı demektir. Bu nedenle, Türk-İş'in eylemleri gerçekte işçi sınıfının mücadelesine "fazlaca" bir şey katmayacaktır. Son YHK'la varılan anlaşmalar ise, işçi sınıfının istemleri doğrultusunda değildir. Çünkü biz zaten "YHK'na Hayır" diyoruz. Onunla masaya oturmak (sonuçta ne getirirse getirsin) YHK'nu meşru kılmak demektir. Bu da gösteriyorki, bizzat Türk-İş, işçi sınıfı mücadelesini geri adım attırılmasında burjuvaziyle birlikte aynı rolü üstlenmiş geri adım attırılmasında burjuvaziyle birlikte aynı rolü üstlenmiş olur.

Nedim TÜRKMEN (NETAŞ Montaj Temsilcisi): Sınıf mücadelesinde, gelişen işçi sınıfının muhalefetini sindirebilmeleri için, iktidarla elele vererek Türk-İş ağalarına yaraşır bir şekilde pasif eylem kararları alıyorlar. Bu demek değildirki işçi sınıfı sessiz kalacaktır. İşçi sınıfının gelişen muhalefetini hiç bir güç sindiremez, Türk-İş ağaları aldığı kararlarda samimi değildir. Şöyleki yasal olan grevleri desteklemekten kaçalarken genel grev kararları alıyorlar. Aldıkları en pasif kararları bile hayata geçirmekten aciz olan Türk-İş ağalarının ne kadar samimi oldukları belli olmuyormu? Türk-İş'in Y.H.K'na girmesi işverenlerle bir kez daha uzlaşmasının bir kanıtı değilmidir? Y.H.K'nun kendisi olmulu bir kurum değildirki Türk-İş'in Y.H.K'na girmesi olumlu olsun. ☆

Ağaların hain barikatını aşarak

EYLEMLİLİĞİ YÜKSELTMEK GEREKİYOR

Türk-İş yöneticisi sendika ağaları, ANAP Hükümetiyle anlaşarak sözde genel greve dek gitmesi planlanan eylem kararlarını, yarı yolda yeniden sabote ettiler. Şevket Yılmaz'ın, önce Çalışma Bakanı İ.Aykut ve ardından 30 Nisan'da Başbakan T.Özal'la yaptığı görüşmelerden sonra, enflasyon oranı altında kalan ücret artışı ve yeni asgari ücret karşılığı, ağalar, eylem kararlarını sermaye ve hükümete sattılar.

Evet Türk-İş yöneticisi ağalar, toplusözleşme görüşmeleri devam eden kamu işyerlerine ilişkin olarak birinci yıl % 58'lik, ikinci yıl ise % 29'luk ücret artışı ve bu yıl yeni asgari ücret tespiti karşılığı, belki bir-iki göstermelik miting yapıp gerçekte eylemleri sona erdirme kararına vardılar. Gerek, işçi sınıfının yaşam koşullarının düzeltilmesini gerekse sendikal özgürlüklerin yeniden kazanılması için süren işçi sınıfı eylemliliğini bir daha kırarak gerçek niteliklerini, sermaye, egemenler ve hükümet'e teslimiyetçi çizgilerini sergilediler.

Bu eylem kırıcısı ihanetten sonra işçi sınıfının Türk-İş yöneticisi ağalara karşı öfkesi büyük. Şimdi işçi sınıfı sermaye, egemenler ve hükümet'e karşı, onlarla haince işbirliği yaparak işçi sınıfı önüne barikatlar kuran ağalara karşı, eylemliliğini yükseltmelidir.

Tehditleri de, oyunları da sökmeyecek

Hükümet ve sermaye, baskı ve tehditlerle, aldatmacalarla işçi sınıfının artan eylemliliğini kırmaya çalışıyor. Bu açıdan bakıldığında da hükümet ve sermayenin temsilcilerinin açıklama ve tutumları birbirini tamamlıyor, bir sınıf tavrını ortaya koyuyor.

Sermayenin has adamı Özal, işçi sınıfının genel yemek boykotu üzerine yaptığı bir açıklamada, üretime yönelik eylemlerin yanıtsız kalmayacağını, iş yavaşlatma durumunda bile işten çıkarılmaların yaygın olarak uygulanacağını belirtmişti. TİSK başkanı Halit Narin de benzer şeyleri tekrarladı. Ve zaten işverenler bu doğrultudaki uygulamalara çoktan yönelmişlerdi.

Özal, yemek boykotu yerine miting yapsınlar diyerek, miting yapsanız da bir şey alamazsınız demeye getirdi. Sakarya mitinginin ardından da, genellikle yöneticileri için "eskidiler" diyerek açıkça tehditler savurdu. Bu tehditleri işverenlerin baskıları tamamladı.

Genel yemek boykotundan, Sakarya ve Adana mitinglerinden sonra, bir çok işletmede işçiler sorguya çekilerek, tehdit edildiler. Hükümet ve sermayenin güçlerinde kendilerine gözdağı verildi.

Hükümet ve sermaye, baskı ve tehditler yoluyla işçi sınıfının eylemliliğini kırmaya, yeni eylemlerin önünü kesmeye çalıştı, çalışıyor. Bunun tamamlayıcı bir bileşeni de aldatmaca politikasıdır. Hükümet ve sermayenin isteklerine uygun olarak, Çalışma Bakanı İ.Aykut, bu amaçla sözüm ona yeni öneriler getirdi. Sendikal yasalarda değişiklik yapılacağını, yasaların en az İLO standartları düzeyinde çıkarılacağını açıkladı. Çalışma Bakanı Aykut da, işçileri eylemlilikten caydırmak, sasifize etmek için ne gerekiyorsa on yaptı, yapıyor.

Sahte işçi dostu pozlarına bürünerek, sözde hükümet'in öngürdüğünden daha çok işçi haklarının verilmesinden yanaymış sahte görünümü yaratarak, işçi sınıfını eylemsiz bir oyalanmaya itmeye çalıştı. Ardından hükümet'in sendikal yasalarda sözde işçi sınıfı lehine değişiklikleri açıklandı. Açıklanan değişiklikler, yasaları olduğu gibi sürdürmenin ifadesiydiler ve işçi sınıfını aldatan "makyaj" olma özelliğinin bile gerisindeydiler. Yani gerçekte ciddiye alınabilecek tavizleri bile içermiyorlardı. Daha sonra, Özal-Yılmaz görüşmesine rağmen, enflasyon oranın altında ücret artışlarıyla, ekonomik yoksullaşma saldırısını hükümet devam ettirdi. Böylece gerek politik, gerekse ekonomik alanda sermaye ve hükümet işçi sınıfına saldırılarını devam ettirirken, küçük tavizler, -gerçekte onları bile vermese de- verecek gibi görünerek, eylemliliği pasifize etme oyununa da başvurmaktadır. Ş.Yılmaz-Özal görüşmesiyle varılan anlaşma böyle bir oyundur ve işçi sınıfına, sopa'nın da yanında verir gibi görünerek tekrar geri çekilen havuç politikasının ifadesidir; sermaye ve hükümet işçi sınıfına havuç bile çok görüyor.

İşçi sınıfı, sermaye ve hükümetin sopa politikasına karşı da boyun eğmemeli, gösterip geri çekilen havuç politikası oyunları karşısında da tuzağa düşmemelidir.

"Kerhen" eylemciler, onu da sürdüremediler

Türk-İş'in bürokratlaşmış gerici sendika ağaları zorunlu kaldıkları için eylemlere baş vurdular. Yani onlar "kerhen" eylemcilerdi. Gerçek niyetleri eylemlilik, eylemlerin sürmesi değildi.

Ağaları eylem yapmaya götüren olgular nelerdi? 12 Eylül'le işçi sınıfının kazanılmış hakları gaspedildi. İşçi sınıfının sefaleti katlandıkça katlandı. İşçi sınıfı terörle sindirilmeye çalışıldı. Bu durum Özal Hükümetleri döneminde de devam etti.

Eylülüstler ve ardıllarının baskı ve saldırıları karşısında işçi sınıfının hoşnutsuzluğu arttı. Son yıllarda eylemliliğinde de gözle görülür bir artış oldu. İşçi sınıfı hızla yoksullaşmasına, ekonomik, demokratik ve sendikal kazanımları gaspedilmesine karşın, Türk-İş ağaları hemen hiç bir şey yapmadılar, ve hatta faşizm ve sermayenin saldırılarına suç ortaklığı yaptılar. Bu durum, Türk-İş ağalarının geniş işçi kitlelerinden hızla teçritini getirdi. Öyle ki, sendika ağaları, işçilerle konuşmaktan bile çekinir duruma gelmişlerdi; çıktıkları yerlerde de yuhalanıyorlardı. Ağalar, işçilerin hoşnutsuzluğunun birikiğini, eylemliliğinin geliştiğini ve kendilerini aşabileceğini görüyorlardı. Artık "kerhen" de olsa bir kısım şeyleri yapmak gerekiyordu. Yoksa daha da kötü olabilirdi.

Ağalar görünüşü kurtarmak için bir kısım taleplere sahiplenir oldular. "Referandum" dönemindeki bu tutumlarından ve arkasından Kasım genel seçimlerini ANAP'ın götürmesinden sonra, yeniden Hükümet'e yaltaklanmaya başladılar. Hükümet ve sermayeyle uzlaşma, diyaloğu yoluyla sorunları "çözmeye" çalıştılar. Bu yoldan da bir şey elde edemediler. Bekledikleri "ek ücret zammı" yerine "sadaka" çıkınca, yeniden eylem kararı almak zorunda kaldılar. Böylece bir yandan, işçi sınıfının birikmiş hoşnutsuzluğunu pasifize etmeye, eylem istek ve kararlılığını

kırmaya; bir yandan da, işçi sınıfının artan hoşnutsuzluğunu, gelişen eylemliliğini hükümet ve sermayeyle pazarlıklarında bir kez koz olarak kullanmaya çabaladılar. Bu yılın başlarında aldıkları eylem kararları ve yapmak zorunda oldukları eylemler de bu çabanın bir parçasıydı.

Türk-İş ağaları, "kerhen" aldıkları eylem kararlarını, bir yandan taleplerini en dar çerçeveye sıkıştırarak, yani yalnızca "ücret artışı" talebiyle sınırlayarak, diğer yandan Ramazan ayını da banahe gösterip uzun bir zamana sarkıtarak, etkisizleştirmeye özel bir özen gösterdiler. Ama onlar etkisizleştirilmiş şekliyle dahi eylemleri devam ettirmediler. İ.Aykut ve Özal'la görüştükten sonra, bu yılki toplu sözleşmeler için aldıkları "ilke kararları"nı bile gigneyerek, enflasyon oranı altında ücret artışı (birinci yıl % 58 ikinci yıl % 29) ve yeni asgari ücret tespiti karşılığı eylem kararlarını yeniden sattılar. Ağalar, eylem kararlarının taleplerini daraltmak için, "mutfağın yandığından", "sefaletin katlandığı"ndan bolca bahsediyor ve eylemlerin bu durum kalkıncaya değin süreceğini ileri sürüyorlardı. Tükürdüklerini henüz kurumamışken geriş yuttular Hükümet'le vardıkları "ilke" anlaşmasına göre, ücret artışını, '88 yılı için esas aldıkları % 50'lik, '89 yılı için % 30'luk enflasyon oranına göre yapmak üzerine anlaştılar. Oysa '88'in enflasyon oranın resmi rakamlara göre şimdiden % 75 olduğunu herkes biliyor. Gerçekte ise % 100'lere dayanıyor. Bu ağaların hükümetle vardığı % 58'lik rakamsal artışı gerçekte önemli bir kayıp olduğnu kanıtlıyor.

Ağalar şimdi enflasyon altındaki artışla (yani gerçekte kayıpla) ve makyaj özelliğinde bile olmayan sendikal yasa değişiklikleri oyunuyla işçi sınıfını aldatmaya, eylemlilikten vazgeçirmeye, işçi sınıfı önüne sermeye ve hükümetle işbirliği içinde gerici bir barikat kurmaya çalışıyorlar.

Ağalar, sözde eylem kararlarını, İstanbul mitingi, belli başlı işçi merkezinde yürüyüşler ve genel greve vardıracaklardı. Oysa onlar işçi düşmanı sermaye ve gericilikle işbirlikçisi gerçek yüzlerini bir kez daha göstererek, eylem kırıcı olduklarını ve olacaklarını yeniden kanıtladılar. Bu son eylem kırıcılıkları onların öteden beri var olan sermaye, aşırı gericilik ve hükümete teslimiyetçi çizgilerinin bir devamıdır.

İşçi sınıfına saldırıların suç ortakları

Türk-İş, Amerikan sarı sendikacılığının bir örneği olarak kuruldu. Hükümet ve sermayeyle uzlaşma ve işbirliği politikası, kurulduğu günden beri Türk-İş'in süregelen temel politikasıdır. Bunları geçelim, Türk-İş ağaları, 12 Eylülcülerin ve ardıllarının saldırılarının suç ortaklarıdır. Sendika ağaları 12 Eylül hükümetine bakan (Türk-İş Genel Sekreteri S.Şide) verdiler. Eylülcülerin Anayasasını onayladılar. İşçi sınıfı düşman ve aşırı gerici 2821 ve 2822 sayılı yasaları, sessiz kalarak onayladılar. Eylülcülere önemli bir toplumsal destek sağladılar. Emin Kul gibi yöneticilerini 12 Eylül partisi MDP'den milletvekilliğine aday gösterdiler. DİSK'in 12 Eylülcüler tarafından cezalandırılması için ihbarcılık yaptılar. İşçi sınıfının ekonomik yoksullaşmasında olduğu gibi, bunun politik koşullarının hazırlanmasında ve sürdürülmesinde de Türk-İş ağalarının sorumluluğu var. Onlar, yanlızca izleyegeldikleri faşizm ve sermayeyle işbirliği politikasıyla işçi sınıfını silahsızlandırmaları nedeniyle değil; aynı zamanda faşizm ve sermayenin sınıfı saldırılarına destek vermekle de bunu yaptılar.

Şevket ağa, '82 Anayasasını söz konusu yaparak, utanmadan "1980 anlayışının kesiksiz uygulanabilmesine yarayacak kısıtlamaları, sınırlamaları kurumlaştırdı" diyor, diyebiliyor. (Cumhuriyet, 2 Nisan '88) Peki başta kendisi gelmek üzere bizzat bu Anayasaya "evet" oyu vermedilir mi ve işçileri bu Anayasayı desteklemeye, "evet" oyunu kullanmaya çağırmadılar mı? Evet! Öyleyse bu iki yüzlülük niye? Şevket ağa, "Özal bu kurumlaşma içindeydi" diyor. Peki kendileri neredelermiş? Söyleyelim, aynı yerde. Özal Eylülist hükümetin başbakan yardımcısıydı. Türk-İş Genel Sekreteri Sadık Şide de bu aynı hükümetin Sosyal Güvenlik Bakanıydı. Demek ki, Türk-İş ağaları da Özal'la birlikte "bu kurumlaşma içindey"di. Şevket Yılmaz ve diğer ağalar, bugün de aynı çizgiyi yeni koşullara uygun olarak, sözde eylem kararları alıp yarı yolda gevşetip sona erdirerek uyguluyorlar. Onların 12 Eylül sopa'sına suçortağı olmuşlardı. Şimdi de sopa'nın yanında havuç vererek işçi sınıfını aldatma oyununu birlikte tezgahlamaya girişiyorlar; ama onu bile tam oynatamadan eylemleri sona erdiriyorlar.

İşçi eylemleri ve açığa çıkardıkları

Türk-İş tarafından düzenlenen genel yemek boykotu, Sakarya ve Adana mitingleri, işçi sınıfının hoşnutsuzluğunu, eylem isteğini ortaya yaklaşık koydu. Yaklaşık diyoruz; çünkü, gerçek durum bunun da ilerisinde, Aslında işçi sınıfı saflarında yemek boykotları, fazla mesaiye çıkmama, servislere binmeme, vs. biçimlerde yaygın bir eylemlilik var. Ancak bu tür eylemlerin azı kamuoyuna yansıyor. Sendika ağaları da, gelişmelerin kendilerini aşabileceği kaygusuyla bu tür eylemlerin kamuoyuna yansımaması için özel bir çaba sarfede geldiler.

Genel yemek boykotunun, ilk toplu (genel) eylem olması anlamında özel bir yeri var. İşçiler eylem şeklini çoğunlukla beğenmediler, ya da yetersiz buldular. Ama '80'den sonraki ilk toplu eylem olması nedeniyle destekliediler ve eylem bu niteliğiyle kamuoyunda büyük bir ilgi uyandırdı. Pasif bir eylem biçimi olan da genel yemek boykotu, ülke çapında geniş bir katılımla ve coşkulu bir şekilde geçti. Katılım bakımından '80'den bu yana yapılan en yığınsal eylem olması, onun en anlamlı yanıydı.

Sakarya ve Adana mitingleri de gerek katılım bakımından, gerekse de coşkusu bakımından anlamlı oldu. Bu her iki eylemdeki coşku sendika ağalarını daha işin başında ürküttü. Mitinglerde, onbinlerce işçi ve çalışan, iş, ekmek ve özgürlük istemlerini yükseltti. Ağalar, gerek katılım ve gerekse de içerik bakımından eylemleri güçsüz düşürmeye çalıştılar. "Katılım

doğal olsun, gelen gelsin, kendiliğinden katılsın" demeleri bu çabanın ifadesiydi. Ağalar eylemleri güçsüz düşürmeye çalışıyorlardı.

Hükümetin ve sermayenin baskı ve tehditlerine, sendika ağalarının ayak oyunlarına, aldatmacalarına ve sınıfın eylemliliğini pazifize etme çabalarına karşın işçi sınıfı gerek genel yemek boykotu eylemiyle, gerekse de Sakarya ve Adana mitingleriyle dikkatleri daha şimdiden üzerine çekmeyi başardı. Eylemler, sınıf içerisinde dayanışma bilincini geliştirdiği gibi, sınıfla öğrenciler, kırın ve kentin diğer emekçileri arasındaki dayanışmayı da geliştirdi. Genel yemek boykotu eylemini, yüksek öğrenim gençliği bir çok yerde bizzat yemek boykotuna giderek fiilen destekledi. Bu aynı desteği mitinglerde de verdi. Mitinglerde "öğrenci işçi omuz omuza" şiarlarının yükseltmesi de aradaki dayanışmanın bir diğer ifadesiydi. Yine, Sakarya ve Adana mitinglerine, küçük esnaf ve küçük üreticiler yoksul köylüler de yaygın olarak katıldılar, Eylemlere destek verdiler.

İşçilerin artan eylemliliğiyle, depolitizasyon ortamı giderek daha fazla kırılıyordu. Sınıfın eylem istek ve kararlılığı daha da artıyordu. Bu eylemler, genel greve geçişi kolaylaştırıyor, o doğrultudaki istemin daha da yaygınlaşmasına hizmet ediyordu. Bu durum, faşizm ve sermayeyi olduğu gibi, sendika ağalarını da daha fazla ürküttü. Sınıfın artan eylemliliğine karşı yeni tuzakların kuruluyor. olması nedensiz değil.

Son eylemler, sınıfın, 12 Eylül'le dumura uğratılan kendine güven unsurunu da yeniden kazandırıcı bir rol oynamıştı. Kaybedilmiş hakların yeniden elde edilmesinin, faşizm ve sermayeye geri adım attırılmasının yolunun eylemliliği yükseltmekten geçtiğini işçiler yaşayarak görüyorlardı, görüyorlar. Her eylemlilik daha sonraki büyük eylemliğe de hazırlık oluyordu.

Ağalar gerçek tavırlarına döndüler

İşte tam da bu önemli anda, işçi sınıfı eylemliliğinin kendilerini de aşacak tarzda ivme kazanacağı olasılığının güçlendiği bir anda, ağalar eylem kararlarını rafa kaldırarak gerçek tavırlarına döndüler.

Genel yemek boykotu ve mitinglerden sonra, bakan İ.Aykut, sahte "işçi dostu" pozunda "sendikal yasalarda değişiklik" demogojisini yapınca ağalar eylem kararlarına ara vermekte gecikmediler. Bu ara Kamu İşverenler Sendikasıyla el altından pazarlığa da girişerek, bu yılki toplu sözleşmeler için "biraz daha fazla" ücret koparmaya da çalıştılar. Gerçekte, kendilerini aşar korkusu ve sermayeye bağlılıkları nedeniyle eylemleri rafa kaldırmalarına, ağalar, Ramazan ayını bahane gösterdiler. Arkasından Çalışma Bakanıyla ve Başbakan Özal'la "doruk" toplantıları yaparak, Hükümet'in "önemli iyileştirmeler" tavizini vereceği havasını yaydılar. "Doruk" tan çıka çıka % 58'lik bir ücret artışı aldatmacası, "yeni asgari ücret" tespiti ve sendikal yasalarda "makyaj" bile olmayan değişiklikler çıkınca, ağalar işçi sınıfı üzerinde umdukları aldatıcı etkiyi gösteremediler. Bu koşullarda, ağalar, bir yandan yaptıklarının "önemli iyileşme" tavizi koparmak olduğunu savunarak, diğer yandan, hükümet'ten geçip (yazı yazıldığı sırada) TBMM komisyonuna gelen sendikal yasalardaki "makyaj"ımsı değişikliklere biraz daha ek yapmak için yaltaklanarak, işçi sınıfını kendi eylem kırıcılıklarına boyun eğmeye ikna etmeye çalışıyorlar.

Böylece, onlar, son 35 yıllık işçi sınıfı hareketi tarihi boyunca takına geldikleri gerçek tavırlarına yeniden dönmüş oldular. '85'ten bu yana, zaman zaman işçilerden yana imişler gibi görünüp, işçi sınıfı hareketinin kendilerini aşmasını önlemek için eylem kararları alma tutumlarını, bu kez de bir-iki eylem yaptıktan sonra, bırakalım genel greve vardırmaya, daha başlangıçtayken sona erdirdiler. Sermaye, gericilik ve hükümetle işbirlikcilik, işçi sınıfı eylemini kırıcılık tutumlarını, gerçekte her zaman bu olan tutumlarını tekrar takındılar.

Görevler

İşçi sınıfı, hem sermaye ve faşizmin saldırılarına ve tehditlerine boyun eğmemeli hem de Türk-İş yöneticisi ağaların eylem kırıcısı oyunlarını bozmalı, eylemlerini yükseltmeye devam etmelidir.

İşçi sınıfı, eylemliliğini taleplerini yalnızca "ek ücret zammı", "asgari ücretin yükseltilmesi"yle sınırlamamalı. Başta "makyaj"ımsı sendikal yasa değişikliklerine karşı "tüm sendikal yasaklar kaldırılsın" talebi olmak üzere, sendikal grev, politik örgütlenme özgürlükleri, "DİSK'e özgürlük", "öğrenciler üzerindeki baskılara son" vb. şiarlarını, talepleri içine almalıdır.

İşçi sınıfı, ağaların haince ördükleri gerici barikatı aşarak, İstanbul mitingi ve işçi merkezlerindeki yürüyüş eylemlerine kararlılıkla devam etmeli, eylemliliğini genel greve vardırmalıdır. Ağaların son ihanetleri bir kez daha kanıtladı ki, onlara bel bağlanarak, ne kazanımlar elde edilebilir, ne de işçi sınıfı eylemliği yükseltilebilir. Bu nedenle işçi sınıfı, ağaların hain barikatlarını aşarak eylemliliğini yükseltmek zorundadır, yükseltmelidir. İşyerlerinde öncü işçileri biraraya getiren işçi komitelerini örgütleyerek, eylemlilikten yana temsilciler ve sendikacılarla bir araya gelerek, İstanbul mitingi yürüyüşler ve genel grevi örgütlemeye girişmelidir. Şanlı 15-16 Haziran'dan tam 18 yıl sonra bugün de görkemli direnişçiliğini göstermelidir. İşçi sınıfı, kölece boyun eğmediğini ve verir gibi yapılıp geri çekilen havuç'a aldanacak denli çocuk olmadığını, hain sendika ağalarının oyunlarını bozacak denli onurlu olduğunu göstermelidir. ★

Okullar Karakol Değildir.

POLİS-İDARE İŞBİRLİĞİNE SON

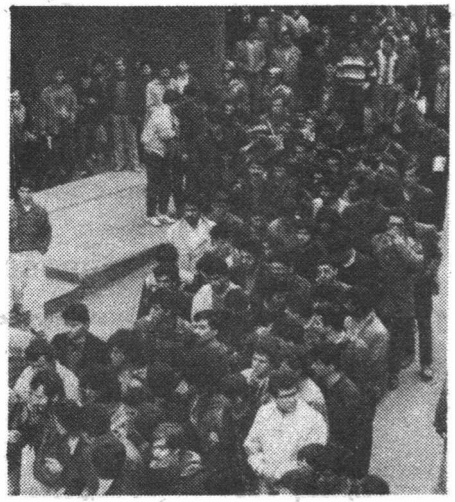

Öğrenci gençliğin 12 Eylül'den sonra ilk dernekleşme çalışmaları, derneklerin kurulması ve öğrenci gençlik eylemlerinin giderek artması gençliğin bu demokratik çıkışlarına karşı anti-demokratik ve faşist baskıları da beraberinde getirdi. Gençliğin genel kitlevi örgütleri olan öğrenci dernekleri üzerinde yasal ve yasadışı terör estirilmeye başlandı. Gençliğin derneksel örgütlenmeleri üzerindeki yasal ve yasadışı saldırılar ANAP milletvekili İsmail DAYI'nın verdiği önerge ile doruk noktasına ulaştı. 1980 Eylül'üyle birlikte bastırılan, gençliğin eylemliliği 14 Nisan direnişleriyle yeniden gündeme geldi. Egemenler, ummadıkları bir tepkiyle karşılaştılar ve yasa önergisi daha sonra fırına sürülmek üzere geri çekildi. Her tarafı yasaklar çemberiyle sarılmış derneklerin kendi içerisindeki krizler ve bu krizlere çözüm bulmadaki yetersizlikleri, egemenlerin saldırılarını daha da yoğunlaştırmalarını beraberinde getirdi. Doğrudan derneklere yönelik saldırılar, okullara genel öğrenci kitlesine de yöneldi.

İlk etapda, polis tek tek insanları alarak yıldırma yolunu seçti; okullarda hiç bir gerekçe gösterilmeden alınan öğrencilere polislik teklif ediliyor, dernekten uzak durması aynca telkin ediliyordu. Bu arada, akademik mücadele, iç huzursuzluklarına rağmen yükseliyor, eylemler sokaklara taşıyordu. Bu kez öğrenciler meydanlarda joplanıyor, gözaltına alınıyor, vb. baskılar sürüp gidiyordu. Ancak gözlatına alınan öğrenciler DGM'de suçlanamıyor, öğrenci gençlik haklılığını DGM'de de belgeliyerek daha tutarlı bir perspektifle devam ettiriyordu. Bu sefer polis, yeni olmayan polis idare disiplin yöntemini ön plana çıkardı. Statükoya hizmet eden, bir dizi saçmalıktan ibaret üniversite yönetmelikleri ile ikili yargılanan öğrenciler rahatlıkla öğrenim özgürlüklerinden mahrum bırakılıyorlar. Polis, öğrenciler üzerinde dolaysız kuramadığı baskıyı üniversite yönetmeliklerini devreye sokarak terör estirir oldu. Polis direktif veriyor, eğitim görevlileri soruşturma açıyor; bilim yuvası'nda, bay bilim adamları (!) mahkemeler kuruyor, hafiyelik, hakimcilik oynayıp, kimi öğrencileri okuldan atıyor, kimisi yarım, bir yıl okuldan uzaklaştırılıyor. Bu olup bitenler, üniversiteyi gerici, antidemokratik yasalarla mahkemelere gönderdiği gibi, bilimi yozlaştırıp, bilim adamını da soysuzlaştırmaktadır.

Okul idareleri sudan bahanelerle öğrencilere disiplin cezaları vermeye, polisin direktifleriyle okuldan uzaklaştırmaya, kısaca bir terör havası estirilmeye başlandı. Okullar eğitim kurumu olmaktan çıkarılarak polis karakollarına çevrildi. Okullara ve çevresine sivil ve resmi polisler dolduruldu. Üniversitelerde, öğretim havasından çok karakol havası gözlenmeye başlandı. Saldırıların bu boyuta gelmesi, giderek yükselen mücadeleyi bastırmak, sindirmek, en ufak hak arayışını boğmak isteğindendi. Polis ve idare arasındaki işbirliği yeterince tedirginlik yaratıyordu ve yaratmaya devam ediyor.

Bu olup bitenler, öğrenci gençliğin gündemine girmeye başladı. Artık YÖK'ten ziyade polis-idare işbirliğine karşı mücadele tartışılır olmaya başlandı. Artık öğrenci gençliğin mücadelelsinin gündemini polis-idare işbirliğine karşı mücadele oluşturuyordu.

Uzun süre birim derneklerde tartışılan polis-idare işbirliğine karşı mücade, (yer yer birim derneklerce birbirinden kopuk eylemler kondu) merkezi bir irade, merkezi ve Tükiye çapında bir organizasyonla, olabildiğince kitlesel katılımla başlatılması gerekiyordu. Ancak: öğrenci gençliğin birlikteliğinin cisimleştiği Türkiye platformu gündemine (Türkiye platformu toplanmadığı için) polis-idare işbirliği girmiyordu. İstanbul platformunda tartışılan polis-idare işbirliğine karşı mücadele, bir proğram dahilinde (bildiri, yemek boykotları, formlar, yürüyüş, açlık grevi) başlatıldı. Ancak alınan kararlar hayata geçirilemiyor, birbirinden kopuk, birbirini beslemeyen, yaptırma gücü olmayan eylemler kondu. Bu arada eksiklik, merkezi bir organizasyon olmaması, birim dernekler üzerinde yeralan ilkeli temelde bir birlikteliğin olmayışıdır. Ayrıca dar grup çıkarları uğruna "bu eylemi ben yaptım, şu eylemi sen yaptın, öncülüğünü ben yaptım" kavgasına tutuşanların sekter yaklaşımları işin cabasıdır.

Fiili olarak, polis-idare işbirliğe son kampanyası, 12 Nisan'da İstanbul Tabibler Odası'nda düzenlenen basın toplantısıyla başladı. Basın toplantısından sonra topluca valiliğe yüründü, valilikle temsilciler diyaloğundan bir sonuç alınamadı. Zira kamuoyu oluşturulmuş, üniversitelerde yeterince propagandası yapılmamıştı. Yani, valilikte bir takım tavizler koparmak için yaptırım gücü oluşturulmamıştı.

Polis-idare işbirliğine son kampanyası, YÖK'e hayır kampanyasının akibetine uğrayarak gibi görünüyordu. Bütün bu olumsuzluklara rağmen, 28 Nisan'da tüm fakültelerde Turan EMEKSİZ anılırken, İstanbul Üniversite'nde gelişen; bir sivil polisin öğrencilerden birine sarkıntılık etmesi bir takım kıpırdanışları da berabe-

rinde getirdi. Bu olay üzerinde Rektörlükle görüşmek isteyen öğrenciler, rektörlük odasında rektör yerine polisi buluyorlardı. Polis'in rektörlük binası önünde bekleyen öğrencilere saldırmasından sonra rektörlüğe giren öğrenciler burada kapılara barikatlar kurarak polisin içeri girmesini bir süre engellediler. "Rektörlük İşgali" olarak nitelendirilen bu olayda bir süre sonra, içeri giren polis, 158 öğrenciyi gözaltına aldı. Öğrencilere yönelik baskılar daha da hızlanıyor ve olayların arkasında yasadışı örgütler olduğu, olayların önceden planlandığı yalanları boyalı basına sızdırılıyordu. Öğrenciler üzerindeki saldırılar yaklaşan 1 Mayıs içindebir uyarı amacını güdüyordu. Evet, orada 1 Mayıs provası vardı ama bir kısım örgütlerin değil, egemenlerin kitlenin kararlılığını ölçme provası vardı. 1 Mayıs öncesi öğrenciler nezdinde emekçilere savrulan tehditler vardı.

Rektörlük olayından bir gün sonra olayın gerçek boyutlarını anlatmak için bir basın toplantısı düzenlendi. Daha sonra yapılması düşünülen protesto yürüyüşü değişik nedenlerle ertelendi.

Ardından merkezi olarak örgütlenmesi gerekirken (merkezi olarak örgütlenmenin olanakları vardı.) bir dernek, tarafından 6 Mayıs'ta sorumsuzca 6 günlük bir açlık grevi başlatıldı. Sorumsuzcaydı, zira açlık grevini başlatan arkadaşlar, açlık grevinin İstanbul platformunun gündeminde olduğunu biliyorlardı. Açlık grevi polis-idare işbirliğine son eylem zincirinin en son halkasıydı ve doruk eylemi almalıydı. Zira süreç şöyle böyle katlanarak gelişmişti. Ama açlık grevi duyurusu, ön hazırlıkları ve kitlesellik sağlanmadan başlatıldı. Bütün ve bu eksiklikler eylemin başarısızlıkla sürdürülmesinin sebebini oluşturdu. Ayrıca eylemin Cuma günü başlatılması okullarda duyurusunun yapılmasını zorlaştırdı. Eylemin yeterince duyurulamaması, hafta sonuna denk düşmesi 9 Mayıs pazartesi gününe kadar dağınık ve düzensiz olarak devamını getirdi. Pazartesi günü devrimci-demokrat ve devrimci-sosyalist öğrencilerin katılımlarıyla açlık grevi devam etti ve direniş çizgisi hayata geçirildi. Sürekli katılımlarla artan açlık grevi 250 kişi civarında ulaştı. Daha sonra Çevik kuvvet ekipleri ve sivil polisler kitleyi dağıtmaya çalıştılar. Yaklaşık 80 öğrenci yerlerde sürüklenerek polis otolarına doldurduldu. Bir süre sonra Emniyet Müdürü 50 kişinin olduğu polis otosundaki öğrencilerin inebileceklerini bildirdi. Bir grup arkadaş bunun üzerine otobüslerden indi. Başta devrimci-sosyalist öğrenciler olmak üzere, bir kısım öğrenciler ise diğer arkadaşlarının indirilmesini, ya da hep beraber inmeyeceklerini belirttiler. Şunu da belirtilim ki, otobüsten inen öğrenci arkadaşlar hiçte doğru olmayan bir davranış örneğini sergilediler.

Otobüslerden inmeyen arkadaşlar otobüs içerisinde de direnişimizi sürdürdük. Burada siz öğrenci değilsiniz, militansınız" sözleriyle saldırıya uğradık. Emniyette de devam eden açlık grevimizi 11 Mayıs çarşamba günü İstanbul Üniversitesi önünde düzenlediğimiz basın toplantısıyla son buldu. ☆

İbrahim DURUSU

TRAKYA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ DERNEĞİ MORAL VE DAYANIŞMA GECESİ YAPILDI

Derneğimiz faaliyete geçtiğinden beri Öğrenci Gençliğin Akademik demokratik mücadelesinde, içinde yaşadığı zorluklara ve baskılara rağmen yer almış ve almış olduğu sorumluluğun bilinciyle üzerine düşeni yapmaya çalışıyor.

Türkiye'nin genelinde olduğu gibi Derneğimiz'de de kitleselleşme sorunu yaşamaktadır. Kitleselleşme sorununu çözmek, öğrenci gençliğin sorunlarına sahip çıkmaktan ve onları çeşitli sosyal-kültürel faaliyetlerin içine çekmekten geçer.

Derneğimiz bunların bilinciyle hareket ederek çeşitli gece ve tiyatrolar sergiledi. Son olarak 27 Nisan tarihinde "Dayanışma ve Moral Gecesi" ile kitleselleşmede önemli bir adım attı.

Polis-Rektörlük-Yurt yönetiminin bütün engellemelerine rağmen 600-700 civarında bir öğrenci kitlesinin katılması, potansiyelin varlığına bir işarettir. Özellikle yurt yönetiminin bütün engelleme ve baskılarına rağmen yurt öğrencilerinin geniş bir katılış gerçekleştirmesi baskılara ve zorluklara karşı tavır almanın iyi bir örneğiydi. Polis denetiminde öğrencilerin yurt kimliklerine el konup haklarında çeşitli soruşturmalar açılması polis-idare işbirliğinin bir örneğidir.

Görevimiz; son dönemlerde Ö.Dernekleri üzerinde yoğunlaşan baskılara karşı tüm kitleyi harekete geçirmeye çalışmak, çeşitli faaliyetlerle öğrencilerin yeteneklerini ve çalışmalarını sergileyip, öğrenci kitlesi arasında ilişkileri geliştirip, derneklerde somutlaştıralım. Derneğimizinde yapmaya çalıştığı budur. Tüm engellemelere rağmen başarılı olmuştur ve olmaya devam ediyor.

-YAŞASIN ÖZERK-DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE!
-POLİS-İDARE İŞBİRLİĞİNE SON!
T.Ü.Ö.D üzerindeki baskılara son!

Bir Grup Öğrenci

FAŞİZMİN SALDIRILARI SÖKMEDİ SÖKMEYECEK

Öğrenci Gençliğin Akademik-Demokratik Mücadelesi Tüm Faşizan Baskılara Karşın Yükselerek Devam Ediyor.....

"Dışardan kışkırtılan masum çocuklar" En doğal akademik-demokratik haklarını kazanma savaşımı veren ve son aylarda yükselerek devam eden öğrenci gençliğin mücadelesini böyle adlandırıyor burjuvazi; ve buradan yola çıkarak Mayıs ayı içerisinde ÖD'lerini kapatmayı gündemine alıyordu. MEGS Bakanı Hasan Celal Güzel. Gerekçe olarak ta ÖD'lerini gizli örgütlerin yönlendirdiğini hatta bizzat gizli örgütlerin kurduğunu iddia ediyordu.

Bu iddia yeni bir iddia değildir. ÖD'lerinin kuruluşundan bugüne değin öğrenci gençliğin mücadelesi böyle safsatalarla karalanmaya çalışıldı. Son aylarda tüm Türkiye ve Ankara Üniversitelerinde gelişen mücadele; tek tip genç yaratma uğraşı veren 12 Eylül politikasını boşa çıkardı. Son günlerde Ankara Üniversitelerinde gelişen olaylara şöyle bir göz atarsak, tek tip genç yaratma politikasının boşa çıktığını görmüş oluruz.

15 Nisan'da; GÜ İİBF bahçesinde, 87 l4 Nisan eylemlerini anmak için toplanarak saz çalıp türkü söyleyen ve halay çeken 150 kadar öğrenci polis saldırısıyla karşılaşıyor, 7 öğrenci gözaltına alınıyor, sonradan 5'i tutuklanıyordu.

22 Nisan'da GÜ BY bölümünde Yücel Ünlü adlı bir öğrenci sivil faşistlerce dövülüyor, saldıranlar hakkında hiç bir soruşturma açılmadığı gibi, olayı denetlemeye gelen polisler yönetim tarafından geri gönderiliyordu. "Basın-Yayın bölümünde yaklaşık 15 kişi kadar sivil faşist var ve bunlar okul yönetimi tarafından resmen destekleniyorlar. Bir süre önce yönetimde olan bir faşist sekreter öğrencilerın zorlamasıyla okuldan uzaklaştırıldı. Fakat okulla ilişkisini kesmedi, sürekli direktiflerle okuldaki sivil faşistleri yönlendirmeye devam ediyordu. Olay günü 2 misafirim gelmişti, kantinde oturuyorduk; ne olduğunu anlayamadan "Kahrolsun komünistler" diye bağırarak saldırdılar. Olay üzerine okula gelen polisleri yönetim geri gönderdi. Böylece taraf olduğunu ortaya koydu. Bu olaydan sonra çeşitli faaliyetleri olan kulüplerimize (sinema, radyo yayını, fotoğraf) saldırılar başladı, önce panoları kırdılar, ardından sinema gösterileri ve radyo yayını sabote edildi. Bir süre sonra yönetimin de desteğiyle amaçlarına ulaşarak bu kulüpleri kapatırdılar. " Kendisine yapılan saldırıyı böyle değerlendiriyordu Yücel Ünlü adlı öğrenci.

27 Nisan'da ise, GÜ. GEF'de bir öğrenci ve öğretim üyesi oruç tutmadıkları için dövülüyordu. 28 Nisan'da GÜ. GEF'de 100 kadar öğrenci sivil faşistlerin saldırılarını protesto etmek amacıyla oturma eylemi yapıyor, yine polis saldırıyor ve eylem sonrasında 12 öğrenci gözaltına alınıyor, 11'i tutuklanıyordu.

29 Nisan'da 200 kadar öğrenci rektörlüğün önünde oturma eylemi yapıyor. İstekleri "Polis-İdare İşbirliğine Son"

3 Mayıs; öğrenciler Türkiye'nin her yanında M. Şirin Tekin'i anma ve faşist saldırıları lanetliyorlardı. GÜ. İİBF'de 200 kadar öğrenci yemek boykotu yapıyor , boykot sırasında yapılan bir konuşma ile M. Şirin Tekin'i öldüren gerici faşistler lanetleniyor ve yemekhanede bulunan öğrenciler Tekin'in anısına 1 dakikalık saygı duruşuna çağrılıyor., o sırada yemekhanede bulunan 300 kadar öğrenci bu çağrıya katılıyor ve sonunda "Şirinler ölmez" sloganlarıyla eylem bitiriliyordu

Benzeri eylemler GÜ. Mühendislik Fakültesi'nde 100 kadar , GÜ. MEF'de yaklaşık 100 kişinin, Cebeci'de bulunan SBF, Hukuk, Basın yayın, ve Eğitim Fakültelerinde 500'ü aşkın öğrencinin katılımıyla yapıldı. Bu eylemden sonra Cebeci AÜ'de 6 kişi gözaltına alındı.

6 Mayıs ; ÖD temsilcileri meclisi ziyaret ediyor, Grup başkanvekilleri ve Meclis Baaşkanı'na sorunlarını anlatıyor.

8 Mayıs'ta yapılması planlanan konferansa valilik izin vermiyordu.

Gelişen mücadele karşısında öğrenci derneklerine uygulanan baskılar M.E.G.S bakanı Hasan Celal Güzel'in ÖD leriyle ilgili olarak yapmayı düşündükleri değişiklikleri açıklamasıyla birlikte daha da yoğunlaşmıştır. Ankara üniversitelerindeki ÖD lerinin temsilcileri ÖD'ne ilişkip yapılmak istenen son yasa değişikliği ile ilgili 13 Mayıs'ta yaptıkları basın açıklamasında:

"Derneklerin kuruluş sureciniden bu yana sudan gerekçelerle gözaltına alınan dernek yönetici ve üyesi arkadaşlara polisçe "Hangi örgüte üyesiniz?", "Kimlerle ilişkiniz var?" "Sizi kimler Yönlendiriyor?" gibi sorulara sorularak dernekler içinde gizli örgüt arama mantığı sürekli gündemde tutulmaktadır. Hatta bu süreçte gözaltına alınan bazı ÖD'leri başkan ve üyelerine emniyette işkence altında imzalattırılan ifadelerden başka herhangi birkanıt gösterilmeksizin örgüt üyesi oldukları savıyla tutuklanmaları, bu mantığın somut bir ifadesi olduğu gibi, imzalanan Avrupa İşkence Sözleşmesi'nin de ne derece uygulanıp, uygulanmadığının çarpıcı bir göstergesidir.

Öğrenci Derneklerine ilişkin yapılmak istenen son yasa değişikliğinin gerekçelerinden birisi de; öğrencilerin çok az bir kesimini kapsadığı ve bu derneklerin öğrencileri temsil edemeyeceği düşüncesidir. Bu düşüncede olanlar "Biz daha geniş öğrenci kesimini kapsayan derneklerin kurulmasından yanayız" diyerek ÖD'lerinin daha geniş kitleleri kapsamamasının nedeni olarak şimdiki dernek yöneticilerini ve üyelerini göstermeye çalışmaktadırlar.

Oysa günlük basını izleyen her insan öğrenci dernekleri üzerinde sistemli ve sürekli baskının varolduğunu bilmektedir. Ki, basına yansıyan ise, yaşananların çok az bir bölümünü içermektedir. dernek kurma hakkı Anayasada varolmasına karşın, öğrenciler dernek kurma çalışmalarına başladıktan sonra birçok keyfi tutum ve davranışlarla karşılaşmışlardır. Geniş öğrenci kitlesi üzerinde uygulanan baskı ve sindirme politikası (Disiplin yönetmelikleri, Yurt yönetmelikleri vb. vs.) kat kat fazlalıştırılarak dernek kurucuları üzerine uygulanmaktadır.

Bu arada tüzel kişilik kazanan A.Ü.H.F.Ö.D'nin genel kurul yapması engellenmiş ve dernek yönetim kuruluna bir ay uzaklaştırma cezası verilmiştir.

Gerçekten Gizli Örgütler mi vardı Öğrenci dernekleri arkasında? Yoksa, rahatına çok düşkün olan burjuvazinin rahatını mı kaçırmıştı bu sesler? Kuşkusuz bu mücadele ne gizli örgüt işiydi, nede dışardan kışkırtılıyordu. Sadece katı YÖK uygulamalarına karşı akademik-demokratik istemler doğrultusunda yükselen haklı bir mücadeledir. Fakat Saltanatının hiçbir zaman yıkılmayacağını hülyası içinde olan, düşler aleminde yaşayan burjuvazi bu seslerden irkiliyor ve can havliyle SALDIRIYOR....SALDIRIYOR.....

Hatice ONAT

'88 BÜTÇESİ EKONOMİK DURUM GÖSTERGESİ

ANAP Hükümetinin hazırladığı '88 Bütçesi, parlamentoda günler süren görüşmeler sonucunda bağandı. Bütçe, yıllık gelir-gideri kapsayan mali plan olduğu için, doğal olarak derin bir sınıfsal içerik taşır. Bütçe de toplum adına yapılan "ortak işlerden" biridir. Sınıflardan, sı-nıfların politikalarından bağımsızmış gibi gözükse de, bu yalnızca yüzeyde böy-ledir. Derinliklere inildiğinde bu "ortak işler"in de sınıfsal bir içerik taşıdığını görmek zor değildir. Sınıfların varlığı koşullarında genel toplum çıkarlarından, genel olarak kollektif çıkarlardan bahsedilemez. Bu "ortak işler"de simgelenen kollektif çıkarlar, en nihayetinde üretim ilişkileri tarafından belirlenen çıkarlardır, toplumda ekonomik gücü elinde tutan güçlerin çıkarlarıdır. Toplum adına "ortak işler" söz konusu olduğunda, bütçe bağlamında bu gerçek özellikle çok daha açıktır. Toplumda ekonomik gücü elinde tutanlar, egemen olanlar, bütçelerini de düzenlerler. '88 Büçtesini bu temel yanaşımla irdeleyelim.

Bütçe açığındaki muazzam artışı

20 Trilyon 840 milyar lira olan '88 Konsalide bütçesi, 2 trilyon 465 milyar lira açıkla bağlanmıştır. '88 bütçe açığının bir önceki yıla oranı yüzde 86,3'tür. Özellikle azgın ekonomik sömürü programı olan kötü ünlü 24 Ocak kararlarının uygulanmasından sonraki süreçte, bütçe açığı her yıl daha da artmış ve gelinen aşamada ise Türkiye'de şimdiye kadarki bütçe açıkları göz önünde tutulursa kendi çapında rekor bir düzeye varmıştır.

Aslında bu olgu, Türkiye ekonomisinin içinde bulunduğu durumu ekonomik çöküntüyü çarpıcı bir şekilde ortaya koymaktadır. Zira, bütçe açığı kapitalist ekonomik yapılanmanın önemli hastalıklarından, ekonomik bunalımın başlıca göstergelerinden biridir. Kapitalizm, temel yasası olan azami kar yasasına göre işler ve bu işleyiş mutlak olarak kapitalist büçtelere de yansır. Azami kar yasası temeli üzerinde yükselen, plansız ve anarşik ekonomik gelişme, bir bütün olarak kapitalizmin emperyalizm aşamasıyla birlikte derinleşen çıkmazı, bütçe açığını da koşullandırır.

Genel olarak konuşmak gerekirse, bütçe bir ekonomik durum göstergesidir. Bütçe açıkları da, ekonomik çöküntünün bir anlatımıdır. Bütçe açığı toplam bütçenin % 12 sine yakındır. Bu muazzam açıkta, işçi ve emekçilerin sırtına bindirilerek kapatılmaya çalışılmaktadır. Türkiye'de özellikle son yıllarda bütçe açığı arttıkça, emekçilerin yoksulluğu, sefaleti de artmıştır, artmaktadır.

Kapitalizmin rantiyecliğinin tipik örneği

Özellikle bütçe ödeneklerinin durumu, büçtenin mantığını, hangi anlayışla hazırlandığını, kaynaklarını neye dayandırdığını, hangi güçlerin çıkarını gözettiğini çok açık olarak sergiler. Bu açıdan '88 bütçesine bakıldığında, bütçe ödenekleri içinde, cari giderlerle yatırım giderlerinin daha da azaltıldığı, transfer ödeneklerinin payının ise daha da arttırıldığı hemen ve ilk elden görülmektedir.

Ödeneklere ilişkin tablo özetle şöyledir: '88 Bütçesinde, personel giderleri için 4 trilyon 340 milyar, diğer cari giderler için 2 trilyon 700 milyar, yatırım lariçin 3 trilyon 465 milyar liralık ödenek ayrılmıştır. Bütçenin en önemli gider kalemini transfer ödenekleri oluşturuyor. Trensfer ödenekleri toplam bütçe ödeneklerinin yüzde 49,6'sını oluşturuyor. Yani 20,8 trilyon liralık bütçenin yarıya yakını, 10,3 trilyon liralık bölümü transferlere ayrılmış bulunuyor.

10 trilyon 335 milyar liralık transfer ödeneğinin 5 trilyon 445 milyar lirası iç ve dış borç faiz ödemelerine (3 trilyon 184 milyar lirası iç borçlar için, dış borçlar için de 2 trilyon 261 milyar lira) gidiyor. Bununla birlikte 2 trilyon 516 milyar lirası dış borç, 1 trilyon 343 milyar lirada iç borç olmak üzere toplam 3 trilyon 859 milyar liralık da ana para ödemesi yapılacak, Öta yandan, 2 trilyon 465 milyar liralık bütçe açığı ve borç ana para ödemelerinin finansmanı için de toplam 6 trilyon 365 milyar lira tutarında yeni borçlanma yapılması da gerekiyor. Görülüyor ki, bütçe tamamen borç ödemeye göre düzenlenmiştir. Bu açıdan bütçe, bir borç ödeme bütçesidir. Ve bu da, kapitalizmin rantıye-ciliğinin tipik bir örneğidir.

Genel bütçe ödeneklerinden en büyük payı, borç faizi ödemeleri nedeniyle Hazine ve Dış Ticaret Müşteşarı almıştır. Hazine ve Dış Ticaret Müşteşarı, 20 trilyon 840 milyar liralık bütçe ödeneğinin 7 trilyon 436 milyar lirasını almıştır. Hazineyi, 5 trilyon 777 milyar liralık payla Maliye ve Gümrük Bakanlığı, 2 trilyon 405 milyar liralık payla da Milli Savunma bakanlığı izlemiştir. Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının bütçedeki payı, 1 tirilyon 197 milyar lira, Sağlık Bakanlığının payı da 565 milyar liradır.

Görülüyor ki, eğitim, spor, sağlık gibi sosyal hizmetler için ayrılan ödenekler toplam bütçe ödeneklerinin ancak küçük bir kısmını oluşturmaktadır. Ihracatcılara 440 milyar lira tutarında vergi iade ödeneği ayrılmıştır ki, bu, genel sağlık hizmetleri ödeneğine yakındır. Yine, eğitim ve sağlık ödenekleri toplamı, savunma ödeneğinden azdır. Yanlızca bu örnekler bile bütçenin niteliğini anlamak bakımından yeterlidir.

Bütçe enflasyonla yüklü

Bütçe '88 yılı enflasyon ortalaması % 33 alınarak düzenlenmiştir. Yani bütçedeki halka yönelik rakamlar, bu oranda dayandırılmıştır. Memur maaşları, ücretler, köylünün ürününe verilen destekleme fiyatları yüzde 33'lük enflasyon oranına göre saptanacaktır.

Oysa enflasyonun yıllık ortalama düzeyi daha şimdiden yüzde 100'ü bulmuştur. Hükümetin belirlediği yıllık enflasyon ortalaması kaba bir aldatmacadır. Her

Yıllara göre bütçe açığı (milyar)

	Gelir	Harcama	Açık
1984	2.831	3.738	907
1985	4.476	5.263	787
1986	7.153	8.311	1.158
1987	10.540	12.697	2.157

ne kadar hü-kümet yetkilileri, 4 Şubat kararlarıyla enflasyonun aşağılara çekileceğini söylü yorsa da bu doğru değildir. Yürürlükteki ekonomi politikasının aşın enflasyonist karakterde olduğu bugüne kadar fazlasıyla görüldü, görülmektedir. Bütçe bu politikanın bir ifadesi olduğu gibi, kendisi de enflasyonu beslemekte, körüklemektedir. Yani aşırı enflasyonist politikaya uygun bir bütçe planlaması söz konusudur. Burada özellikle üretici olmayan alanlarda harcamaların en büyüğünün yapılması özel bir önem taşımaktadır.

Kapitalizm koşullarında bütçeler şu kurala göre işler: gelirlerin en çoğu emekçilerden alınmaktadır; ama giderlerin en çoğu da, başka alanlara ve egemenlerin ceplerine akmaktadır.

Asıl yükü çekenler-emekçiler

Kapitalizm koşullarında bütçeler şu kurala göre işler: gelirlerin en çoğu emekçilerden alınmaktadır; ama giderlerin en çoğu da, başka alanlara ve egemenlerin ceplerine akmaktadır.

Bütçe gerekçesinde, KİT'lerin 3 trilyon zam daha yapmasının, Maliyenin 9 trilyon ek vergi almasının gerekliliğinden dem vuruluyordu. Nitekim hemen sonra da yüksek oranlı zamlar yapıldı. Vergi yükü daha da ağırlaştırıldı. Bütçenin asıl kaynakları, emekçilerden alınan yüksek oranlı zamlar ve vergilerdir. Bunlarla işçilerin ve emekçilerin sefaleti bir daha katlandı ve ketlanmaya da devam ediyor. Bütçe, geniş çalışanlar için yüksek oranlı zamları, vergileri ve tırmanan bir enflasyonu öngörürken, KİT'ler ve özel sektör için yüksek bir kararlılık öngörüyor.

'80'den bu yana izleyen vergi uygulamasıyla, emekçilerin vergi yükü sürekli ağırlaştırılırken, tekellerin, sermaye çevrelerinin vergi yükü sürekli azaltıldı. Örneğin, '87'de konsalide bütçe gelirleri % 44'ü düzeyinde olan gelir vergileri oranı '88'de yüzde 37 dolayına düşürülerek şekilde ayarlandı.

Ama, toplam vergi gelirleri içinde, dolaylı vergilerin payı, '86'da yüzde 48, '87'de yüzde 51'ken, bu oran '88'de yüzde 55'e çıkarıldı. Dolaylı vergiler, gelir durumuna bakılmaksızın herkesten aynı oranda alındığı için en ağır vergi türü olduğu gibi, bundan en fazla etkilenenler de doğal olarak dar gelirliler, emekçiler olmaktadır.

Öte yandan tekellerden, sermaye gruplanndan alınması -o da yasal olarak bilinen gereken gelir ve vergisinin tümü bile toplanmıyor. '87'de alınamayan vergi tutarı 2,2 trilyon liraya ulaşıyor. Bu miktar '88 bütçesindeki milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlağı payının iki katıdır, Sağlık Bakanlığı harcamalarının da 4 katı kadardır. Yine Kurumlar Vergisi'nin yüzde 38'i ya da 500 milyar liraya yakın bir bölümü alınmamıştır. Ve yine "beyanname'ye bağlı gelir vergisinin yalnızca yüzde 40'ı alınmış, 727 milyar lira tutan yüzde 60'lık bölümü alınmamıştır. Ama aynı şey işçiler, memurlar için söylenebilir mi? Hayır, onların vergileri anında ve son kuruşuna dek toplanıyor.

Bütün bunlar neyi gösteriyor? Bütçe'nin asıl yününü çekenin işçiler ve öteki çalışanlar olduğunu. Türkiye'nin 12 Eylül'den sonra sermaye için tam anlamıyla bir "vergi cenneti" olduğu sözleri boşuna değil.

"Tasarruf bütçesi" mi?

Hükümet ve ANAP yetkilileri, '88 bütçesini bir "tasarruf bütçesi" olarak lanse ediyorlar. Neyin "tasarrufu"dur bu? Bırakalım bütçenin halka bir tasarruf getirmesini, '88 bütçesi de açıkladığımız gibi halkı daha çok soymanın belgesidir, daha büyük bir zam, vergi ve borç yüküdür. Hükümet ve sermayenin dilinde "tasarruf" halkı zam, vergi vb. yollarla daha çok soyarak, sosyal hizmetleri daha çok budayarak tekellerin ve tekelci kuruluşlarının kasalarına daha çok doldumanın ifadesidir.

☆

Siz ki bilirdiniz sevmesini
Gelecek uğrunda ölürcüsine
Kızgın bir demiri dövercesine
Ve tarihin en güzel yaprağını
Güneşin parmağıyla çevirircesine

14 Haziran 1984 **Abdullah MERAL**
17 Haziran 1984 **Haydar BAŞBAĞ**
17 Haziran 1984 **M.Fatih ÖKTÜLMÜŞ**
23 Haziran 1984 **Hasan TELCİ**

Remzi KÜÇÜKERTAN
Kenan GÜNGÖR
Yaşar AYAŞLI
Selim AÇAN
Ve arkadaşları

YENİ 12 EYLÜL'LERE HAYIR

30 Nisan'da, Cumhurbaşkanı K.Evren, Trabzon konuşmasında 12 Eylül'ü bir kez daha savundu: *"...bir zaman gelir, Türkiye yine aynı durumlarla karşı karşıya gelirse, bundan kurtaracak kuvvet silahlı kuvvetlerdir."*

Bu, **aynı durum doğarsa, 12 Eylül tekrar yapılır,** anlamına geliyor. 12 Eylülce çizilen politik rejim altında amaçlanan *"sessizlik"* ve *"egemenlerin istikrarı"*nın daha fazla sürmeyeceği şimdiden görülmeye başlanmıştır.

Öğrenci gençlik; polis ve YÖK baskısına karşı, özerk-demokratik üniversite istemiyle eylemlere girişmikten çekinmiyor.

Yanı sıra, Filistin halkıyla dayanışma'dan, 1 Mayıs kutlamalarına dek, birçok konuda demokrasi savaşımına da katılma tutumunu geliştiriyor.

İşçi sınıfı, yaşam koşullarını düzeltme savaşımıyla birlekte, sendikal haklarını geri almak için, genel demokratik hakların elde edilmesi için, genel yemek boykotundan sonra, mitingleri genel greve vardırmak istiyor.

12 Eylül'ün doldurduğu cezaevlerindeki devrimcilerin özverili yiğit savaşımına, ailelerden aydınlara ve emekçilere dek uzanan ilgi ve destek eylemleri artışı sürüyor.

Kürt halkı, genç kesimi önde gelmek üzere, çekingenlik çemberini kırmaya, ağır baskılara karşı demokrasi istemini dile getirmeye başlıyor.

Bu veriler, işçi sınıfı ve halkımızın, 12 Eylülle yaratılan ve sürdürülmeye çalışılan politik hareketsizlik ortamının yıkıldığının ve politik bir canlanmanın geliştiğini, gelişmenin devrimci bir yükselişe doğru olduğunu gösteriyor.

Bu, işçi sınıfı, emekçi halk, ilerici gençlik ve aydınlar, Kürt halkı, devrimci demokrasi ve devrimci sosyalizm güçleri için ileriye doğru bir gelişmedir. Egemenler, sermaye, gericilik için ise *"tatlı sessizliğin"* bozulmasıdır, baskı üzerinde kurulu *"istikrar"*ın bozulmaya doğru gidişidir.

Egemenler bu gidişten rahatsız oluyor!

Ayrıca, egemenler, devam eden ekonomik krizinin yükünü, emekçilerin sırtına yıkmaya devam ediyorlar.

İşçi sınıfı ve öğrenci gençlik, ağır gerici bir politik baskı sistemine, *"sessiz kalma"*nın bedelini yılnızca politik kayıplarla değil, ekonomik sefaletle de ödediklerini, **yaşayarak** öğreniyor; buna karşı seslerini yükseltiyor, yükseltmeye devam ediyor.

Ama egemenler, 12 Eylül'le sağladıkları avantajları ve kurdukları sistemi ısrarla ve hatta yeni baskı yasa ve tedbirleriyle sürdürmek istiyorlar. İşçi sınıfı, 12 Eylül'le kaybettikleri demokratik haklarını geri almak, demokratik özgürlükleri kazanmak ve işbirlikçi tekellerin bindirdiği ekonomik yükü sırtlarından atmak istiyorlar.

Egemen sınıfların korkutan bu asıl nedenler yanında, ikincil planda da olsa, kendi klikleri arasında ve burjuva liberal kliklerle olan çelişkilerin artması gerçeğidir. 12 Eylül'ün kurumlaştırdığı politik model, egemenlerin bazı kliklerine, ve burjuva liberallerine de kısıtlamalar getiren bir darlıktaydı. Geçmişte egemenlerin asıl partisi kötü ünlü amerikancı AP ve lideri Demirel'e bile kutlama getiren politik sistem, Ecevit ve sosyal demokratlara da kısıtlama getirmiş, belli bazı partiler kurdurularak, baskı rejimi bu şekilde yürütülmeye çalışılmıştı.

İşçi sınıfı, öğrenci gençlik ve emekçilerin artan hoşnutsuzluk ve eylemliliği, egemenlerin DYP'sini ve sosyal-demokrat burjuva partilerini; anti-militarist görünmeye ve askeri müdahale istememe eğilimini sahiplenmeye, yığınların 12 Eylülcü modeli zorlayan savaşımlarına yandaş görünmeye itmektedir. Bu durum, DYP ve SHP ile, Evren-Özal yönetimi arasındaki çelişkileri keskinleştirmekte, ikincileri 12 Eylülcü modeli daha iyi koruma, olası *"tehlikelere"* karşı kendi modellerini ayakta tutacak hatırlatmalar ve *"tehditler"* yapmaya götürmektedir. 12 Eylül hatırlatmasıyla, meclis başkanı Y.Akbulut'un 12 Eylül'ü savunması arasındaki paralellik buradan gelmektedir.

Yeni 12 Eylüller uyarısı yaptıran, asıl ve ikincil yanlarıyla bu tablodur. 12 Eylül korkuluğu gösterilerek, daha geniş yığınların özgürlükler için savaşıma girmesi önlenmeye ve bu arada savaş veren[illegible] yöneltilecek *"ezme"* eylemi için koşullar elverişli kılınmaya çalışılıyor. 12 Eylül korkuluğu gösterilerek savaşım vermekte olan, ileri kesimlerin gözü korkutularak yeniden aynı *"çekingenlik ve sessizlik"* sağlanmaya çalışılıyor. 12 Eylül korkuluğu gösterilerek, burjuva muhalefete de, çizilen modeli zedeleyerek tutumlara girmekten alıkonmaya çalışılıyor.

12 Eylül korkuluğu gösterilmesinde, ilk adımda kuşkusuz hedeflenen bu. Çünkü, emekçi yığınlarda yeni 12 Eylüller istememe eğilimi gelişmeye devam ediyor,

egemenler için zorlanmalara rağmen "*eskisi gibi yönetememe*" durumu henüz gelmiş değil. Bu koşullarda yeni bir 12 Eylül gündeme getirmek, getirenleri erken yıpratır.

Fakat bu, egemenlerin yeni 12 Eylülleri çözümünü, "*korkuluk*"tan öte gündeme getirmeyecekleri demek değildir. Açıklandığı gibi egemenler, "*yönetemez*" duruma geldiklerinde ve bununla birlikte halk da eskisi gibi "*yönetilmek istemez*" duruma geldiğinde, yeni 12 Eylüllere baş vurmaktan sakınmayacaklardır. Uyarıdan amaçlanan, ikinci hedef bu. Böylece, egemenlerin 12 Eylül tipi "*çözümler*"ine, ortam sürekli duyarlı tutulmak, günü geldiğinde koşullar daha elverişli kılınmak isteniyor.

Kimin İçin Kötüydü?

12 Eylül'e sahiplenen veya onunla uzlaşan hemen her politik akım, 12 Eylül öncesi durumun kötülüğü üzerine bolca vaaz veriyor. Özellikle o dönemdeki silahlı çatışmalardan çekinen yığınları etkilemeye çalışıyor.

Ama eğer o dönemde yaklaşık 5.000 kişi yaşamını yitirmişse bunun sorumlusu, MHP'li faşist katiller sürüsü ve bu sürüyü ilericilere, öğrenci gençlik hareketine, aydınlara, işçi sınıfı ve emekçi halka saldırtanlardır. Yaşamını yitiren 5.000 kişinin en az 3.000'i hatta daha da çoğu, ilerici, devrimci, devrimci sosyalist, işçi, öğrenci, köylü, emekçiler ve aydınlardı. Ölenlerin büyük çoğunluğu bunlardı. Öldüren ve öldürtenler ise, katil Türkeş'ten, Demirel'e tüm gericilerin yeraldığı Milliyetçi Cephe (MC) hükümetleri, bu hükümetleri örgütleyen işbirlikçi tekelci sermaye ve ABD emperyalistleriydi.

Devrimci güçler, bu saldırılara karşı, kendini koruma, saldırılarla başa çıkarak devrimci hareketi yaşatma çabası içindeydiler. Bu tamamen haklı ve meşru bir müdafaaydı. Ancak devrimci güçlerin, kendi aralarında bile çatışmaya giren sekter ve anti-demokratik tutumları, faşist saldırıya karşı eylem birliği geliştirmemeleri faşist saldırıya karşı savaşıma geniş yığınları seferber etmedeki sayısızlıkları, yer yer halka zarar vermemeyi önemsemeyen günahları, yer yer devrimcilik adına yapılan ama çapulculuğa varan günahlar, geniş yığınlarda güvensizliğin de doğmasını beraberinde getirmişti.

Ama 12 Eylül öncesi MHP ve MC saldırılarını ve katliamlarını örgütleyenlerle, sonrası dönemi gündeme getirenler, aynı güçlerdir, aynı dehefi güdenlerdir. İşbirlikçi tekelci sermaye, büyük toprak sahipleri ve ABD emperyalsitleri; resmi destekli MHP terörünü yoğunlaştırarak, işçi sınıfının, gençliğin ve Kürt halkının gelişmekte olan ilerici ve devrimci hareketini ezmeye, acımasızca çalışıyorlardı, kan dökerek boğmaya çalışıyorlardı. Bunu başaramayınca yine aynı amerikancı egemen güçler, bu kez sanki gerici terörün sebebi kendileri değillermiş gibi, "*kardeş kavgasına son*", "*sağa da sola da karşıyız*" pozlarında ortaya çıkıp, ilerici ve devrimci hareketi ezdiler. Ama yalnızca ezmekle kalmadılar, bu avantajlarını, kullanarak "*sessizliği sürdürecek*" aşırı baskıcı pilitik bir sistemi de oluşturdular.

Şimdi, sürekli "*12 Eylül öncesi durum*" demogojisi yapılarak ne amaçlanıyor? "*Rahat durmaz özgürlükler ararsanız*" 12 Eylül öncesi sivil faşistlerin saldırıları gündeme getirilyor, veya yeni 12 Eylül'ler mi demek isteniyor? "*Ya kırk katır, ya kırk satır*" mı söyleniyor? Ama işçi sınıfımız ve emekçi halkımız, yaşayarak öğreniyor ki bunlardan hiçbiri tercih edilmemeli, tek tercih özgürlüklerin kazanılması olmalıdır.

12 Eylül öncesi, resmi destekli sivil faşist teröre karşılık, işçi sınıfının kullanabildiği daha çok sendikal hakları, işçi sınıfı, gençlik ve emekçilerin daha çok propaganda, ajitasyon ve dernekleşme hakları vardı. Bu haklarına dayanarak geliştirdiği devrimci savaşımı ve örgütlülüğü vardı. Egemenlerin, "*12 Eylül öncesi*" demogojisi altında gizlemeye çalıştıkları bir diğer gerçekte budur. Evet bu durum, işçi sınıfı, emekçiler, öğrenci gençlik ve aydınlar için iyiydi. O gün var olan demokratik haklar, o gün varolan devrimci savaşım ve örgütlülükte kötü olan hiçbir yan yoktur.

12 Eylül, ülkemiz devrimci hareketi için sıradan bir yenilgi olmadı. Ağır ve moral bozucu bir yenilgi oldu. Bu hem yoğunluklar için, hem de yığınların hareketi için böyle oldu. Bu nedenle yeni devrimci politik canlanma daha bir gecikti. Geçmişin devrimci hareketi içinde yeralanlar daha genişçesine, şimdiki devrimci hareketi kenardan seyretmeye yolaçan "*yılgınlık*", "*yorulmuşluk*" içindedirler. Bu nedenle yeniden örgenleşme çalışmaları daha yavaş ilerliyor.

Bu olumsuzluklara daha başka etkenler de eklenebilir: devrimci hareket geçmişte yığınlarda güven eksikliğine yolaçtı; 12 Eylülle yarattığı kurumlaşmayla, devrimci savaşımın gelişmesine araç olan demoratik hakları kaldırdı ve bugünkü iktidar bu hakları vermemenin önemini çok iyi biliyor vb. vb...

Ama tüm olumsuz koşullara karşın bir daha 12 Eylül gibi ağır ve moral bozucu yenilginin olmamasına elverişli koşullar da var. İşçi sınıfı, ilerici gençlik ve aydınlar, Kürt halkı, "*sağa da sola da karşı*" olma demogojisiyle gelen askeri yönetimlerin, asıl demokratik demokratik haklara, özgürlükler için savaşıma, sermaye ve egemenlerle savaşıma, sol harekete karşı geldiğini yaşayarak öğrendi, öğreniyor. Şimdi '80'den farklı olarak, geniş yığınlar, yeni 12 Eylüllerin gelmesini istemiyor.

Yeni 12 Eylül'ler yığınların Devrimci Hareketiyle Önlenebilir

12 Eylül'ün diktiği politik elbise, işçi sınıfı, emekçi halk, ilerici gençlik ve aydınlar, Kürt halkını zaten dışarıda bırakmayı amaçladığından onları kapsamıyor.

Ama, burjuva muhalefete de biraz dar geldiğinden, SHP, DSP, DYP gibi partiler de rahatsızlıklarını bir çok zaman, belirtiyorlar. Onlar, burjuva ve egemen gerici sınıf partisi olma nitelikleri geriği aynı elbiseyi, -dikenlerle işbirliği içinde- kendilerinin de sığacağı şekilde yeniden genişletmek istiyorlar. Gerçek böyle olduğu halda, muhtemel yeni 12 Eylül'leri önleyecek olanın, kendi partilerinin ve burjuva parlamentonun olduğunu yayıyorlar, emekçi halkı bu yöne çekmeye çalışıyorlar da çalışıyorlar.

Oysa 12 Eylül, diğer şeyler yanında şunu da kanıtladı ki, ne sosyal demokrasi, ve ne de faşist Milliyetçi Cephe hareketini örgütleyen Demirel'in partisi, emekçi yığınların demokratik haklarını korumak için savaşım verebilir ve yığınları da böylesi bir hazırlık içinde tutabilir. Bu bir yana, Demirel, 12 Eylül öncesi emekçi yığınların demokratik haklarını gaspetmek ve '82 Anayasasının benzerini yapmak için çabalayıp duran ve MHP'li katil sürülerini ilerici harekete saldırtan bir liderdir. Yığınların ilerici hareketinin, devrimci girişkenliğinin can düşmanıdır. Ne Demirel'in geliştirmeye çalıştırdığı özgürlük ve halk düşmanı hareket, ne de sosyal demokratların yığınların sürü haline getirmeyi hedefleyen hareketi, yeni 12 Eylülleri engelleme başarısını gösterebilir.

Yeni 12 Eylülleri, ancak işçi ve emekçi halk yığınlarını devrimci bilinçle donatacak, onlara tarihi kendilerinin yapması gerektiği bilinç, girişkenlik ve insiyatifini kazandıracak, egemen gericiliğe karşı devrimci savaşımın gelişmesi, engelleyebilir. Yeni 12 Eylülleri engelliyebilecek tek yol budur.

Bugün, genel greve doğru giden işçi hareketini, bilinçlendirip yükselterek; İstanbul üniversitesi öğrencilerinin giriştiği cesur demokratik eylemliliği, geniş gençlik kitlelerine yayıp gençlik hareketini yükselterek; köyün ve kentin emekçi yığınlarını, Kürt halkını, özgürlükler istemli hareketliliğe çekerek; yine bütün bu yığınsal devrimci harekete yarayacak bağımsız devrimci parlamenter savaşım taktikleri geliştirerek, devrimci yığın hareketini geliştirmek, yeni 12 Eylülleri engellemenin tek yoludur.

Öyleyse, işçi sınıfı, bu demokratik devrimci savaşımı en önüne geçmeli ki, kurtuluşu olan sosyalizm için de hazırlığını kıvamında yapabilsin. Ancak demokrasi için yiğitçe savaşım verebilen işçi sınıfı, ücretli kölelik zincirini kırabilecek beceriyi de gösterebilir.

DYP ve SHP-DSP Yeni 12 Eylül'leri Önleyemez

Yeni 12 Eylül'ler uyarısına DYP ve SHP karşı olduklarını ilan ettiler. Parlamentonun herşeyin üzerinde olduğnuu, kendilerinin de 12 Eylül öncesini istemediklerini, ama yeni 12 Eylül'lere de karşı olduklarını, eğer yeniden "*yönetmeme*" durumu doğarsa parlamento içinde çözüm getirmek gerektiğini açıkladılar.

Demirel ve DYP'nin tutumu; gerçekte batı Avrupa tipi bir burjuva demokrasisi bile değildir. Onlar, işçi sınıfı ve halk yığınlarının, 12 Eylül'e karşı gelişen hoşnutsuzluğunu kendilerini güçlendirmenin aracı yapmak için, yeni 12 Eylül'lere karşı kendilerini burjuva demokrasisi yanlısı göstermeye çabalıyorlar. Ama gerçekte, Demirel ve DYP de, işçi sınıfına, emekçi halka ve devrimci temsilcilerine özgürlükler verilmesine karşıdır. On yılı aşan Demirel hükümetleri dönemlerinde, varolan demokratik haklar sürekli gaspedilmeye çalışılmış, sendikal haklar 1970'de gaspedilip, DİSK daha o zamanlar kapatılmaya çalışılmış, kanlı pazarlar yaratılmış, halkın ve devrimci hareketin üzerine MHP'li faşist katil sürüleri saldırtılmış, bu saldırı MC hükümetleriyle doruğuna çıkarılmıştır. '60 Anayasasındaki demokratik haklar gaspedilerek, '82 Anayasası benzeri bir Anayasa bizzat Demirel hükümetlerince yapılmaya çalışılmış, 12 Eylül, Demirel'in yapmak isteyip de yapamadıklarını bir başka yoldan yapmıştır. Demirel, 12 Eylül'e ise, aktif olmasa bile, devrimci hareketi ezdiği için destek vermiş. Yalnızca kendi partisine yönelmesine ve parlamentonun işlevini biraz daha daraltma yanına karşı çıkmıştır. Demirel, Eylül '87 referandumundan sonra ise, artık "*yasaksız*" Türkiye'nin gerçekleştiğini ilan etti 12 Eylül le aralarında sorun kalmadığını belirtti.

Bütün bu gerçekler, Demirel ve DYP nin aslında 12 Eylül'ün halka ve ilericilere yaptıklarına karşı olmadığını, ama yalnızca kendilerinin oynamaları gereken rolü ortadan kaldıracağı için yeni 12 Eylül'ü istemediklerini, bu yanıyla 12 Eylül'ün asıl temsilcileri ve ANAP'la çelişki içinde olduklarını göstermektedir.

Peki işbirlikçi tekelci burjuvazinin bu aşırı gerici temsilcilerinden biri olan böylesi bir partisi ve lideri Demirel, yeni 12 Eylül'leri engelliyebilir mi? Hayır! Engellemek bir yana, yeni 12 Eylül'leri engelleyecek, işçi sınıfı ve emekçi halkın, ilerici gençlik ve aydınların devrimci eyleminin gelişmesine; devrimci girişkenliğinin arttırılmasına karşıdır, devrimci eylemin yasaklar ve baskılarla bastırılmasından yanadır.

Sosyal-demokratlar da, yeni 12 Eylül'leri önleyemezler. SHP ve DSP, verdikleri demeçlerle, yeni 12 Eylül'ler uyarısına karşı olduklarını, parlamentonun

üstünlüğünden yana olduklarını, artık askeri müdahalelerin tarihe karıştığını belirttiler. Ayrıca SHP lideri İnönü, eğer "*yönetememe durumu*" doğarsa iktidar partisiyle bir araya gelerek, parlamento içinden çözüm bulunacağını söyleyerek çözüm önerisini de getirdi.

12 Eylül'ler, sosyal-demokratların yığınlarla devleti, seçimler, parlamento ve reformlar aracılığıyla uzlaştırma politikasını işlevsiz kıldığından, sosyal-demokrat partiler yeni 12 Eylül'leri istemiyorlar. Bu nedenle de, 12 Eylül'ün temsilcileri ve doğrudan destekçileriyle çelişkiye düşüyorlar. Ama buna karşın "*yönetememe*" durumu koşullarında 12 Eylül'leri gündeme getiren egemen sınıflar ve 12 Eylül'leri yürütenlerle, halkçı bir tarzda mücadele etmekten yana değiller. Hatta devrimci demokrasi savaşıma karşı, 12 Eylül'lerle uzlaşma ve işbirliğinden yanadırlar.

Ayrıca, 12 Eylül'lerle çelişki içinde olsalar bile, yeni 12 Eylül'lerin gelmesini istemiyor olsalar bile, bunun, yeni 12 Eylül'lerin gelmesini engelleyemeyen yollardan, 12 Eylül temsilcileriyle işbirliği yolundan sağlanacağını savunmaktadırlar. Oysa bu savunu, yeni 12 Eylül'leri engelleyemez. Hatta, yığınları, yeni 12 Eylül'leri engelleyecek devrimci girişkenliğe girişmekten alıkoyacak, onları işbirliği ve uzlaşmaya yöneltecek, yeni 12 Eylül'lerin başarısının yolunu açar.

12 Eylülleri ne egemenlerin temsilcilerinden Demirel ve partisi DYP, ne burjuva liberalleri SHP ve DSP engelleyebilir.

ANAP ve MÇP 12 Eylül'ün Tam Destekçileri

Yeni 12 Eylül'ler uyarısının ANAP lideri Başbakan Özal ve ANAP milletvekilleri alkışla karşıladılar.

Özal, önce Keçeciler vasıtasıyla 12 Eylül'e ve 12 Eylül uyarısını desteklediklerini kamuoyuna açıkladı. Hatta daha önce 23 Nisan bayramı vesilesiyle Meclis başkanı Yıldırım Akbulut aracılığıyla 12 Eylül'ün gerekliliği açıklamasını yaptı. Keçeciler'den sonra ise, 3 Mayıs tarihinde ANAP grubunda kendisi bizzat 12 Eylülü ve 12 Eylül uyarısını savundu.

Özal, ayrıca İnönü ve Demirel'e de saldırarak 12 Eylül temsilcileriyle varolan bağlaşıklık ve birliğini daha kesin göstermeye çalıştı. İnönü'nün bunalım anlarında partilerarası işbirliği önermesini reddederek, 1 Mayıs eylemliliğiyle uzlaşmasına sert bir şekilde saldırırken, Demirel ve İnönü'nün bugünkü koşullarda mitingler yaparak politik duyarlılığa vesile olmalarından rahatsızlık duyarak çattı.

Bu, rastlantısal olmadığı gibi tersine, 12 Eylül uyarısının üzerine ortakça karar verilen bir tutum olduğunu, başka şeyler yanında, kanıtlıyor.

Evet, Özal ve ANAP, 12 Eylül'le, 12 Eylül temsilcileriyle, yeni 12 Eylül uyasırı ile birlik içindedirler. Bu onların işbirlikçi tekelci burjuvazinin başta gelen temsilcisi olmalarının kaçınılmaz sonucudur. Bu tutumuyla ANAP, birçok zaman söyleyegeldiği "*sivil yönetim*", "*demokrasiye geçildi*" gibi sözlerinin tamamen demogoji olduğunu daha fazla kanıtlamış oluyor.

Bu tutumu, ANAP ve Özal'ın ötedenberi 12 Eylül'le varılan ve bugün daha da gelişmekte olan bağlaşmasının bir devamını yansıtıyor.

Özal, 12 Eylül'ün nedenlerinden biri ve gerçekleşmesi için de koşulları elverişli kıldığı 24 Ocak politikasının başlatıcısı ve uygulayıcısıdır. Özal, 12 Eylül'ün de önemli bir niteliği olan koyu amerikancılığın temsilcisidir. Özal 12 Eylül'ün ekonomiden sorumlu başbakan yardımcısıdır. Özal, 12 Eylül'ün '82 Anayasasıyla çizdiği ve kurduğu baskıcı modelde izin verilen iki partiden birinin ANAP'ın kurucusudur. Özal ve ANAP 12 Eylül fideliğinden yetişmiş ve ancak, 12 Eylül'ün güçlü etkisi altındaki koşullarda politik etkinliğini sürdürebilirler.

İşte tüm bu nedenlerle, yeni 12 eylül'lere karşı demokratik devrimci savaşım, başta bu bağlaşmaya karşı yükselmek zorundadır ve yükselecektir.

Bu bağlaşmaya bir de, şimdilik çok küçük ama egemenler ihtiyaç duyduğunda aktifçe değerlendirecekleri Türkeş'in liderliğindeki MÇP'yi katmak gerekir. 12 Eylül öncesi, faşist katliamlarla binlerce ilerici ve halk evladını katleden bu hareket, sürekli 12 Eylül çağrıları yapıp durdu. 12 Eylül'le, işlevi geçici olarak kalkan, bu hareket, o dönemde fikirlerinin iktidarda olduğunu söyleyerek bir gerçeği de ifade ediyordu.

Bugün ise, Türkeş ve MÇP, bir yandan MHP hareketini toparlarken, diğer yandan sanki aynı tekellerin temsilcileri değillermiş gibi, ANAP'ın zaman kasırgasına karşı sahte "vurguna hayır" kampanyalarıyla yığınları etkilemeye ve tabanını genişletmeye çalışıyorlar. İşte bu MÇP, yeni 12 Eylül uyarısının yerinde olduğunu söyleyerek alkış tuttu. Bu doğal, İşbirlikçi tekellerin militan saldırgan temsilcisi ve ABD'nin en işbirlikçi bu partisi, onların çıkarlırına en uygun politik baskı sisteminin ayakta kalması için canla başla çalışacaktır, çalışıyor.

Yeni 12 Eylül'ler uyarısı, başka şeyler yanında, 12 Eylül'ün başlıca olarak "*demokrasiyi rayına oturtmak amacını taşıdığı*" şeklindeki sözlerinin demogoji olduğunu bir kez daha kanıtlamıştır. ★

BİR BOŞLUK DOLDURULMAYA ÇALIŞILIRKEN

Erken Genel Seçimin üzerinden fazla bir zaman geçmeden ANAP hızlı bir yıpranış sürecine girdi. DYP ve SHP, meydanlara çıkma taktiğini izlemeye başladılar.

ANAP'ın genel seçimlerin üzerinden fazla bir zaman geçmeden hızlı bir düşüş göstermesi neyle izah edilmeli? Bunun nedenlerini, derinleşen ekonomik krizde, bu krizin yükünün proletarya ve yığınların sırtına dizgisizce yıkılmasında, yığınların yoksulluk ve sefaletinin yoğunlaşmasında aramak gerekir. Getirilen yeni vergiler, dinmek bilmeyen zam fırtınası, yaşamı, kitleler için çekilmez noktaya getirmiştir.

ANAP'ın yıpranmasında azgın siyasal baskı ve saldırı ortamının da önemli bir yeri olmasına karşın, belirleyici bir neden değildir. Çünkü, dikkat edilirse genellikle ANAP'a oy veren kitleler gerici-faşist ideolojinin etkisinde olan kitlelerdir. Ve ANAP, asıl olarak bu kesimler içindeki desteğini kaybetmektedir. Kuşkusuz ki, ANAP'tan desteğini çekenler içerisinde, yüzer-gezer oylar olarak adlandırılan oyların sahipleri, geçmişte CHP'ye giden sonra da ANAP'a kayan bazı kesimlerde bulunmaktadır.

ANAP'ın % 36'lık oy oranının yüzde yirmilere düşmesi, birinci parti iken, üçüncü parti konumuna yuvarlanması neyi göstermektedir. Kitlelerin sefaletinin arttığını, öfke ve hoşnutsuzluğunun yoğunlaştığını, ANAP'ın kendilerine bir şey veremeyeceğini hissettiklerini, gördüklerini göstermektedir.

Meydanlara Çıkma Taktiği

ANAP'ın hızlı bir yıpranış içerisine girmesi, DYP ve SHP'yi cesaretlendirdi, meydanlara çıkma taktiğini izlemelerini getirdi.

DYP'nin ve SHP'nin meydanlara çıkışları iki nedenle bağlıdır:

Birincisi; ANAP'ın yıpranışını kendi parti çıkarları ve politik hesapları doğrultusunda kullanmak, kitlesel güçlerini arttırmak.

İkincisi; kitlelerin ANAP şahsında düzene karşı gelişen hoşnutsuzluğu, genelde de yığınların büyüyen öfke ve hoşnutsuzluğunu, artan eylem arzusunu, demokrasi ve ekmek demogojileriyle kendi bentlerine akıtarak, kurulu düzene yönelmesini engellemek için.

Bu partilerin alanlara koşmasına yol açan, kitlelerdir, kitlelerin patlamaya doğru giden ve büyüyen kin ve öfkesidir. Toplumsal muhalefet büyüyor. Ekmek ve özgürlük istemi artıyor. Kitlesel eylemlilik ilerliyor. Bu toplumsal muhalefet ve eylemlilik devrimci yükselişe doğru akıyor, birikiyor. Burjuva partiler yeni bir toplumsal patlama tehlikesine dikkat çekiyor. Bu patlamayı engellemek, gelişen kitle mücadelesini yolundan saptırmak için gerici ve faşist partiler ekmek kavgasının, demokrasi kavgasının savunuculuğuna soyunuyorlar. Sınırsız bir demogojiyle kitleleri aldatmaya, gelişen toplumsal muhalefeti denetlemeye çalışıyorlar.

Bu yarışta Demirel'in DYP'sinin, SHP'den daha atak, daha atılgan olduğunu söyleyebiliriz. Bundan dolayıdır ki, geniş geri kitleler denenmiş olmasına karşın Demirel'i umut görebilmekte, *"kurtar bizi baba"* diye haykırmaktadır.

SHP, İstanbul mitinginin sonra, mitinglere bir dönem ara verdi. Kamuoyu yoklamaları ANAP'ın hızlı yıpranmasını yansıtınca, Demirel'in giderek daha fazla puan topladığını görünce, tabanı bastırınca, SHP'nin kurmayları yeniden mitingler düzenlemeye başladılar.

SHP, emekçi yığınların bir kısmı güncel taleplerini formüle etmede, ileri sürmede DYP'den ileri, ama DYP, ciddiye alınabilecek talepler formüle etmemesine rağmen, demokrasi ve ekmek demegojisinde SHP'den daha etkileyici olabilmektedir.

DYP'nin halka vereceği birşey yoktur. Demirelin 1. ve 2. MC hükümetleri ve azınlık hükümetleri deneyleri bunu yeterince kanıtlamaktadır. '80 öncesi, *"bana sağcılar suç işliyor dedirtemezsiniz"* diyen ve MHP'li faşist katil sürülerini halkın ve ilericilerin üzerine saldırtarak kan döken Demirel'dir. DYP de ANAP'ın ululadığı ekonomi-politikayı savunmaktadır. Ki, Özal'ın bugün uyguladığı ekonomi-politikayı ilk kez uygulamaya sokan Demirel'in AP'siydi. Yanı sıra, 12 Eylülcü generallerin şekillendirdiği '82 Anayasası da, '80 öncesi hep Demirel'in rüyalarını süslemişti. DYP'nin demokratlığı sahtedir.

ANAP'ın programıyla DYP'nin programı çakışmaktadır. Demirel'in 1980'deki hükümetinden bu yana geçen süreçte, proletarya ve yığınları doludizgin sömürü ve baskı cenderesinde tutan, ekonomik ve siyasi programın savunucuları arasında Demirel ve partisi de vardır. Gerçekler böyle olduğu halde, aynı Demirel, askeri darbeden bu yana bugün tam iki yüzlülükle demokrasi kahramanı kesilebiliyor. Kitlelere kendini kurtarıcı olarak lanse edebiliyor.

SHP'ye gelince. SHP, kurulu düzenin emniyet sigortası-yedek lastiğidir. Başlıca görevi, devrimi, devrimci mücadeleyi reformist politik seçeneğiyle kurulu düzen içinde tutmak ve boğmaktır.

SHP, bir yandan, büyük bir özenle egemenlere güven verme, öte yandan, kitlelerin tabandan bağımsız devrimci girişkenliğini engelleme çizgisini izliyor. Kitlelerin anti-faşist mücadelesini uzlaşıcı çizgisi aracılığıyla devrimci bir rotada ve önderlikte gelişmesini engellemeye çalışıyor.

CHP'nin devamı SHP'nin bugün yaptığı, hükümet olduğunda yapacağının da aynasıdır. Ne yapıyor SHP? Kitlelerin özgürlük ve ekmek kavgasını boğmaya çalışıyor. Aman 12 Eylül temsilcileri, holdingler, uluslararası emperyalist mali ve siyasi odaklar bizi yanlış anlamasınlar diyor, attığı her adımda faşizme ve holdinglere güven vermeye çalışıyor, vb. Yarın hükümet olduğunda aynı politikasını, kitlelere yönelik devlet baskısını da ekleyerek devam ettirecek. CHP Hükümetleri deneyleri hala unutulmuş değil

Egemen sınıfların, emperyalist devletlerin, Amerikan emperyalizminin önünde şimdilik iki seçenek ve bu seçeneklerden çıkabilecekler duruyor: a) SHP Hükümeti; b) DYP Hükümeti. Bugün için bu iki seçeneği el altında tutuyorlar. Gelişmelere göre bu seçeneklerden biri kullanılacaktır...

Proletarya ve yığınların gelişen mücadelesi, dağınık, örgütsüz ve devrimci bir önderlikten yoksundur. Devrimci hareket henüz etkin bir toparlanma dönemine görebilmiş değil. Devrimci hareketin bu zayıflığı, etkisizliği, geriden gelişi, burjuva partilere büyük avantajlar sağlıyor. Devrimci hareketin dolduramadığı boşluğu burjuva partiler, revizyonizm ve reformizmi ve hatta egemen sınıf gericiliğinin bazı tonları dolduruyor. Kuşkusuz ki, bu da mücadeleye ağır darbeler indiriyor, kitlesel mücadeleleri burjuva parti ve politika-

ların, bazı egemen sınıf partilerinin yedeğine kanalize ediyor. Kitlelerin öfke ve hoşnutsuzluğu artıyor; bir çıkış yolu arıyor. Ama kendisini hissettirecek bir devrimci seçenek göremiyor. Burjuva partiler çıkış diye kendilerini sunuyor. Geri kitleler çıkış yolu nedir sorusunu SHP ya da DYP diye yanıtlıyor, vb.

Muhalefetteyken Söylenenler Hükümet olunca Unutulur

Dünyanın neresinde olursa olsun, tüm burjuva partiler muhalefetteyken halka bol bol vaadde bulunurlar. Yapamayacakları şeylerin sözünü bolca verirler. Amaç, kitleleri aldatmak, desteğini almaktır. Burjuva politikası ve partiler için önemli olan, verilen sözde durmak değildir. Onlar için önemli olan, amaca varmaktır. Ve yine onlara göre, amaca varmak için her yol mübahtır. Bu ülkemiz burjuva partileri için de geçerlidir.

DP'nin, AP'nin, CHP'nin muhalefetken yığınları vaad ettikleri sınırsızdı. Ama ne zamanki hükümet oldular, iktidar ortaklığına yükseldiler o zaman verdikleri tüm sözleri, vaadleri unuttular. Her gelen gideni arattı.

Bu gün de aynı iki yüzlü taktik gündemde. SHP ve DYP, meydanlarda, meclis kürsülerinde ANAP'a verip veriştiriyorlar. Olmadık vaadlerle kitleleri etkilemeye, politik etkilerini yaymaya, vb. çalışıyorlar.

Bugün meydanlarda demokrasi diyen, ekmek diyen, liberal burjuva SHP ve egemen sınıf partisi DYP yarın hükümet olduklarında kitlelere sopa ve sefaletten başka birşey vermeyecekleri açıktır. Ama onların bol vaadlerle kitleleri aldatmaya ihtiyaçları olduğundan, demogojiden vazgeçemeyecekleri de bir o kadar açıktır.

Burjuva Politika İkiyüzlüdür

Muhalefetken sınırsız vaadlerle kitleleri aldatmak iktidara ve hükümete gelince bunları unutmak politikası, burjuva politikanın ikiyüzlülüğünün bir yansımasıdır.

Burjuva politika çürümedir, yozlaşmadır. Bu politikanın ruhunda halkı aldatmak, yalan söylemek, her alanda soysuzca bir demogoji yatar. Burjuva politika, burjuva politikanın en gerici, en saldırgan biçimi olan faşist politika sınırsız bir siyasal sahtekarlığa, dizginsiz bir toplumsal demagojiyle dayanır. Çünkü burjuva politikası, tarihsel gelişmeye ters düşen ve yıkılmaya mahkum sömürü düzeninin savunuculuğunu yapar.bir avuç azınlığın çıkarlarını *"milli çıkarlar"* adı altında tüm sınıf ve tabakaların çıkarları olarak sunar. Çünkü, burjuva politikası, burjuva pratileri, burjuva politikacılar,halkı, işçi sınıfını aldatmadan kapitalist düzeni, burjuvazinin çıkarlarını tüm halkın çıkarları olduğuna işçi ve emekçileri inandırmadan ayakta kalamaz, kaçınılmaz sonunu uzatamaz...

Burjuva politikanın amansız düşmanı olan proleter politika, açıklığa, gerçeğe, bilime dayanır. Burjuva politika, burjuvazinin sınıf çıkarlarını dile getirdiğini ikiyüzlüce saklarken, proleter politika açıklıkla hangi sınıfı temsil ettiğini belirtir. Proletaryanın politikacılarının yalana-dolana, siyasal sahtekarlığa demogojiye ihtiyaçları yoktur. Yoktur; çünkü, proleter devrimci politika, sınıfsal konumunu ortaya koyar, tarihsel golişimi kapitalizmın sınıfsız topluma doğru dönen çarkıyla uyumludur, bu ilerleyişi, dönüşümü gidişi temsil eder...

Günün yakıcı görevi,

Günün yakıcı görevi, her olanaktan yararlanarak kitlesel mücadeleleri geliştirmektir. Örgütsüz, dağınık ve kendilendenci temelde gelişen kitlesel mücadele yi bilinçli bir yönelişe oturtmak, örgütlemek, proletar devrimci önderlik altında bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm mücadelesi doğrultusunda yönetmektir. ☆

İŞKENCEYE YASAL KILIF

Dövmek işkence değilmiş! Yargıtay Ceza Kurulu kararında aynen böyle deniyor. Okuyalım:

"-İşkence: Bir kimseye maddi ve manevi mahiyette eza verici hareketler.

"-İnsani olmayan muameleler: İnsanşiliğini ve duygusunu önemli derecede incitici fiiller.

"-Zalimane muameleler: Mağdura yapılan maddi ve manevi ızdırap verici her türlü muameleler.

"-Haysiyet kırıcı hakaretler: Bir kimsenin namus, şöhret ve haysiyetine saldırı niteliğinde olan fiiller."

Ayrıca Yargıtay'ın bu kararında, *"herhangi kötü muamelenin bunlardan hangisinin kapsamına gireceğinin yargıcın taktirine bırakıldığı"* da belirtiliyor. Yine bu kararda; *"Sanığın bir hafta iş ve gücüne engel olacak şekilde dövülmesinin işken-ce kapsamına girmediği açıklandı."*

Yargıtayın kararı açıkça işkenceyi, işkenceciyi koruyor. İşkenceyi, işkencecileri kışkırtıyor. İşkencecilere işkenceye devam mesajını veriyor. İşkencecilere, işkence yapın, ama ençok "bir haftalık iş ve gücüne engel olacak tarzda" yapın veya sanığı mahkemeye çıkardığınızda böyle bir rapor aldıracak şekilde yapın demiş oluyor. Evet, bunun bir başka anlamı yok. Yargıtay düpedüz, işkencecilere verilecek cezaları hafifletmenin yasal kılıfını yaratıyor. Bu karar, hukuk devletinden, insan haklarından, insanın yüce kişiliğinden, demokrasiden bahseden, işkenceye karşı olduğunu ileri süren egemenlerin ikiyüzlülüğünü bir kez daha kanıtlıyor.

Bir ülkede Yargıtay bu kararı alacak cesareti gösterebiliyorsa, bu demektir ki, o ülkede, yoğun, yaygın, sistemli işkence vardır. Hem de öyle sistemli ki, sözde anayasa'sı yasaklamasına rağmen, işkence hukuki kılıflarla bir noktaya kadar yasallaştırılabiliyor. Eğer en yetkili ve de yetkililerin güvencesi olmazsa bu karar alınabilirmiydi? Hayır! Eğer yığın mücadelesi bir atılım döneminde olsaydı, bu karar kolay kolay alınabilirmiydi? Yine hayır!

Yargıtayın *"sanıkları itirafa zorlamak amacına yönelik kötü muameleleri"* dört kategoriye ayırması yapaydır, sahtedir, işkenceyi işkence olmaktan çıkarmaya yöneliktir. Açıktır ki, söz konusu dört kategoride yer alan uygulamalar *"sanıkları itirafa zorlamak amacı"*yla kişi ve kişilere rağmen yapılan pisikolojik ve fiziksel işkencenin ta kendisidir.

Evet, işkencenin yapılabilmesi, böylece de yasal güvenceye kavuşturulmuştur. Düşünün bir: Türkiye, aynı zamanda BM ve Avrupanın kötü muameleler ve işkenceyi önleme yasalarının altına imza atabiliyor. Bir yandan da Yargıtay böylesine kararlar alabiliyor.

Bu karar iptal edilmelidir. 300'e yakın devrimci, ilerici ve emekçiyi işkence tezgahlarında katleden, binlercesini sakat bırakan, yüzbinlerce insanı işkence tezgahlarından geçiren işkencecilerden; işkence direktifini verenlerden, işkenceyi, işkenceciyi koruyan, kolluyanlardan hesap sorulmalıdır.☆

DİSK'İN REFORMCU AĞALARI NE YAPIYOR?

DİSK'in, 12 Eylül öncesi son yönetimi, CHP'nin çizgisindeki reformcu bir yönetimdi. Genel başkanı Abdullah BAŞTÜRK, genel sekreteri Fehmi IŞIKLAR olan bu yönetimin, Ali Rıza GÜVEN, Rıdvan BUDAK, İ.Hakkı ÖNAL gibi daha pek çok reformcu mensubu vardı. Ayrıca sendika başkanları olarak da çok sayıda CHP'li vardı.

Bu reformcu yöneticiler, DİSK yöneticileri içinde, başında Kemal TÜRKLER'in bulunduğu modern revizyonist kanatla birlikte, başlıca iki gruptan birini, CHP reformcularını oluşturuyorlardı. '80'e gelirken de, son birkaç yıldır modern revizyonsit grubun DİSK yönetimini ele geçirmişlerdi.

12 Eylül, bu reformcu yöneticilere de alabildiğine saldırınca ve işçi sınıfına saldırısının önemli bir bölümünü bunların şahsında yansıtınca, ilerici işçi yığınları, ilerici gençlik ve aydınlar arasında, A.BAŞTÜRK ve arkadaşları, gerçekte haketmedikleri düzeyde bir sempati topladılar, salgınlık kazandılar. Ama 12 Eylül zindanlarından çıktıktan sonra ki yaklaşık 3 yıllık süreçteki pratikleri, gerçekte kendilerinin ne denli sermaye ve egemenlerle uzlaşma çizgisi izlediklerinin kanıtı oldu. Yanı sıra, ilerici işçi yığınlarının onlara bel bağlamalarının da ne denli hatalı bir öngörü olduğunu da gösterdi. Onlar faşizm ve sermayeye karşı, bırakalım işçi sınıfının politik çizgisini izlemeyi, ilerici bir çıkış bile yapmadılar. Onların bugün sergiledikleri çizgi, gerçekte ta başından, DİSK yönetimindeyken izledikleri, 12 Eylül cezaevleri ve mahkemelerinde izledikleri çizgidir.

12 Eylül'e Karşı Teslimiyetçilik

A.BAŞTÜRK ve arkadaşları; 12 Eylül'e karşı, işçi sınıfının çıkarları doğrultusunda, DİSK yönetimi olarak, kitle eylemi koyma kararı almadılar, alamadılar. Sessiz kalmayı, 12 Eylül'ün DİSK yönetici ve temsilcilerini gözaltına alma ve tutuklama kararına boyun eğmeyi seçtiler. 2000 DİSK yöneticisi ve temsilcisinin Selimiye önünde kuyruğa girmesi teslimiyetçiliğinin, MESS'e karşı devam eden onbinlerce işçinin yürüttüğü grevlerin 12 Eylül tarafından direnişsiz kaldırılmasının, 12 Eylül'e karşı işçi yığınlarının eyleme geçmemesinin başta gelen sorumlusu, bu reformcu DİSK ağaları, onların teslimiyetçi çizgisiydi. Nitekim, 12 Eylül, ilk önce fabrikalarda ama başta DİSK'in yetkili olduğu fabrikalarda önlem alarak başarı kazanmaya çalıştı. Kendisinin de beklemediği kolaylıkla işçi hareketini bastırmasında DİSK'in bu reformcu yöneticilerinin, uzlaşması ve teslimiyetçi tutumunun özel bir yeri oldu.

12 Eylül Zindanları ve Mahkemelerinde Uzlaşmacı Tutum Takındılar

A.BAŞTÜRK ve arkadaşlarının yaklaşık 5 yıl 12 Eylül zindanlarında yatmış olmaları ve DİSK yönetimine karşı, 12 Eylül'ün 146/1 den idam istemiyleağır bir dava açmış olmasından hareketle, ilerici işçiler ve aydınlar da, bu reformcuların zindan ve mahkemelerde *"mücadeleci"* davrandıkları yanılgısı yaygındır.

Ama gerçekler, bunun bir yanılgı olduğunu gösteriyor. DİSK'in reformcu ağaları, gerek Davutpaşa Askeri Cezaevi'nde, gerekse Metris Askeri Cezaevi'nde yatarlarken, 12 Eylül'ün ağır ideolojik ve politik baskılarına karşı yürütülen hemen hiçbir açlık grevi eylemine ve diğer eylemlere katılmadılar. Oysa o dönemde cezaevleri 12 Eylül'e karşı politik direniş odaklarının başında geliyordu ve İstanbul cezaevleri bu mücadelenin en önündeydiler. Bu koşullarda DİSK ağaları, teslimiyetçiliklerini sergileyerek gerçekte düzen içi bir politik akımın temsilcileri olduklarını, işçi sınıfı hareketinin devrimci temsilcileri olmadıklarını ve olamıyacaklarını gösterdiler. Ama aynı zamanda faşizme karşı devrimci demokrasi saflarında da olmadıklarını kanıtlamışlardır. Cezaevlerindeki tek ilerici tutumu, A.BAŞTÜRK'ün, yabancı basın mensuplarına, hücre cezası alma pahasına, kendilerine işkence yapıldığını söyleyebilme cesaretini göstermiş olmasıdır. Ama bu tavır, uzlaşıcılığı ve teslimiyetçiliği kurtarmaya yetmiyecek denli önemsiz bir tavırdır.

Mahkemelerde de, DİSK'in reformcu ağalarının tutumu farklı olmadı. BAŞTÜRK, F.IŞIKLAR ve diğerleri, mahkemelerde, *"DİSK'in politik mücadele yürütmediğini" "işçi sınıfı iktidarını kurmak için mücadele etmediğini", "devlete karşı olmadığını"* söyleyip durdular. DİSK'in işçi sınıfının ekonomik hakları için mücadele etmekle yetindiğini, batı Avrupa tipi parlementer bir demokrasi için mücadele ettiğini, kendilerinin de böyle bir mücadele amacında olduklarını, *"demokratik sosyalist"* olduklarını ispatlamak için çırpınıp durdular.

Oya, işçi sınıfının gerçek temsilcisi devrimci sosyalistler, sendikaları ekonomik mücadelenin başlıca, politik mücadelenin ise yardımcı araçları olarak görürler. Politik hedeflerinin sosyalist iktidar olduğunu açıklarlar. Bu görüşlerini 12 Eylül mahkemelerinde de, tavizsizce savunurlar. Kaldı ki, DİSK, burjuva bilinçle de olsa politik mücadele yürütmüştür. 12 Eylül öncesi son dönemi alsak bile, DGM'lere karşı mücadele, 1 Mayıs mitingleri, 16 Mart katliamını protesto uyarısı, vs. vb, politik mücadelenin örnekleridir. Yine reformist ve revizyonist ağalar karşı da çıkmış olsalar, '80 Tariş Direnişi, DİSK'li işçilerce yürütülmüştür. BAŞTÜRK ve diğer reformcu ağalar 12 Eylül mahkemelerinde bu mücadeleleri savunma cesaretini bile gösteremediler.

BAŞTÜRK, IŞIKLAR ve diğer reformcu ağaların, bu teslimiyetçi tutumları, raslantısal değildi, onların sosyal demokrat reformcu çizgisinin kaçınılmaz bir sonucu, faşizm ve sermaye ile işbirlikçi çizgilerinin doğrudan bir ifadesiydi.

SHP'lilik Düzenin Yamağı Rolünü Oynatır

Reformcu sendika ağaları, cezaevlerinden çıkar çıkmaz, soluğu SODEP (daha sonra SHP) saflarında aldılar. Zaten A.BAŞTÜRK eskiden beri CHP'liydi ve CHP milletvekiliydi. F.IŞIKLAR ise eski CHP işçi bürosu üyesiydi. Yeni koşullar-

da, geriliyen işçi sınıfı hareketi, reformcu SHP'nin daha fazla etkisine girmişti, devrimci hareketin yorgun düşen çok sayıda taraftan da SHP'nin içinde ve etkisindeydi.

Bo koşullarda, bu reformcu sendika bürokratları, yalnızca SHP tabanında değil, SHP içnide ve dışındaki ilerici yığınları içinde de, 12 Eylül'e karşı mücadelenin *"kahramanları"* olarak karşılandılar. Bunun etkisiyle içlerinden A.BAŞTÜRK, F.IŞIKLAR, İ.Hakkı ÖNAL, SHP'den milletvekili seçilince, ilerici işçi yığınları, bu reformcu sendika bürokratlarından "çok şey" bekledi. Sermaye ve faşizmin saldırılarına karşı, bunların, parlamentoda ve parlamenterliklerinin yardımıyla parlamento dışında "etkin" mücadeleler ve kampanyalar bekliyor ya da en azından umuyorlardı.

Reformcu sendika ağaları, tam da reformcu burjuva niteliklerine yaraşır tarzda, geçen 5 aylık dönem boyunca parlamenter alanda da, sermaye ve gericiliğin saldırılarına karşı, işçi ve yığınların devrimci ve ilerici mücadelesine katdıka bubulunmadılar, bulunmayacaklarını sergilediler.

İşçi sınıfının sendikal özgürlüklerinin elde edilmesi için, DİSK'in açılması için yığın mücüdeleleri geliştirmediler. Yalnızca, SHP-DYP'nin yığınları bir kenarda tutarak, sendikal yasalardaki değişiklik tasarısı hazırlanmasına katılmakla yetindiler, 12 Eylül dönemi işkencecileri ve sorumlulurından yaptıklarının hesabının sorulması için yığınların eylemini geliştirmekten uzak durdular. Hatta işçi grevlerini aktif destekleme tutumu bile göstermediler. Eylemliliğin geliştiği yeni koşullarda, A.BAŞTÜRK ve İ.H.ÖNAL, önceki tutumlarından farklı olarak, diğer bir kısım SHP milletvekiliyle birlikte 1 Mayıs gösterisine katıldılar. Katılmaları, elbette, sermaye ve faşizmin saldırılarına karşı devrimci sosyalistlerin olumlu karşıladıkları bir tutumdur. Ama, reformcu sendikacılar, engellemelere karşı kitleyle birlikte direnme tutumu takınmaya bile girişemediler. Onlar böylece bir kez daha yığınların hareketini ileri doğru götürlecek nitelikte olmadıklarını gösterdiler.

BAŞTÜRK ve diğer eski DİSK yöneticisi reformcu SHP milletvekilleri, şimdi, DİSK'in kuruluş yıldönümlerinde demeç vermekten öte DİSK'e özgürlük mücadelesini yürütmekten uzak duruyor, zaman zaman demeç vermekten öte, işçi sınıfının sermaye ve faşizme karşı mücadelesinin kenarına bile ilişmiyor, milletvekilliğinin verdiği burjuva rahatlık olanakları içinde *"sınıf barışı"* için çalışıyorlar.

Bugün vardıkları bu nokta sosyaldemokrat burjuva sendikal çizginin, reformcu sendikal çizginin, kaçınılmaz sonucudur. İşçi sınıfı ile burjuvaziyi, halk ile egemenleri ve emperyalistleri uzlaştırma çizgisi izleyen sosyaldemokrasi, yığınların hareketliliğine ve devrimci eylemliliğine değil, pasifliğine ve burjuvaziye yamak rolü oynamasına umut bağlar ve dayanır. Bu nedenle yığınların devrimci eylemini geliştirmekten yana değildir. DİSK'in yöneticileri reformcu ağalar da, geçmişte, işçi sınıfı hareketini devrimci çizgiden reformcu çizgiye saptırabilmek için bir adım onunla yürüyüp iki adım geriletme taktiği izliyorlardı, ama bugün onu da izleyemiyorlar. Reformcu çizgide tutmak için bir adım birlikte yürüme taktiğini bile izlemekten aciz hale geldiler.

Parlamento, reformculara sunulan uzlaşma köprüsü

Anaalaşılan 12 Eylül'ün ağır baskı ve tehditi altında, reformcu ağaların yürekleri daha fazla korkuya kapılmış. Ama yalnızca bu değil. Parlementer olanak, işbirlikçi tekelci burjuvazinin, orta burjuvaziye ve temsilcileri reformculara sunduğu uzlaşma köprüsüdür. Yanısıra orta burjuvazi ve reformcuların, devlet içinde güç kazanmalarının, devlet politikasını kendi lehine etkileme olanaklarının başlıca araçlardan biridir. Bu olanağı elde eden sosyal-demokrat ve reformcular, yığınların devrimci çıkarlarını daha fazla cephe alma tutumuna rahatlıkla girerler.

Yine reformcu kadrolar, milletvekili olanakları içinde, yığınların devrimci çıkarlarının yalnızca oy avcılığı için ağzına alır, ama onun mücadelesini, kişisel çıkarcılık nedeniyle de bir kenara iterler. Çizgilerinin gereği olduğu gibi, burjuva parlamenterliğinin verdiği lüks yaşam ve zenginleşme olanakları için de, işçi sınıfı ve emekçilerin devrimci çıkarlarını tamamen bir kenara iterler. Hatta devrimci bir parlamenter olmanın olası zorluklarını düşünerek öyle olmadıklarına bin defa şükrederler. A.BAŞTÜRK ve diğer DİSK yöneticisi sendika ağası SHP milletvekillerinin de yaptığı budur.

Reformcu Sendikacılık Değil, Devrimci Sınıf Sendikacılığı; Reformcu Parlamentoculuk değil, Devrimci Parlementer Mücadele Taktiği

DİSK'in reformcu ağalarının yaptıkları da gösteriyor ku, işçi sınfının başlıca mücadele alanlarından biri olan sendikal alanda, gerici sendika ağalarına olduğu gibi her türden reformcu sendika ağalarına da karşı çıkılmalı, devrimci sendikal muhalefet çizgisi etrafında toplanılmalı, devrimci sosyalist sendikal önderler yetiştirilmelidir.

Diğer yandan, devrimci sosyalistler, parlamenter alanda da devrimci bir mücadele yürütmekten yanadırlar. Bugün özellikle geniş işçi ve emekçi yığınlarının hala burjuva parlamentodan beklentilerinin ve ilgilerinin olduğu koşullar da, parlamento ve seçimlerde devrimci mücadele yürütmek, parlamento, dışı mücadele yanında tali de olsa önemlidir. Ama devrimci sosyalistler mücadele, seçimler döneminde olduğu gibi, parlamentoda da işçi sınıfı ve emekçilerin bağımsız devrimci mücadelesinin geliştirilmesine tabi tarzda yürütülür. Ve bu, mücadelenin geliştirilmesi çizgi-sinden, yığınlann devrimci çıkarlarından hiçbir taviz vermeden yürütülür. Karşılı-ğında, ister dokunulmazlığın kaldırılması ister ağır saldırıları gelse de, yığınların devrimci çıkarlarından taviz vermeden yürütülür.

DİSK'in reformcu ağalannın, egemenler ve burjuvaziyle işbirliği çizgisindeki parlamenter deneyleri de gösteriyor ki, yalnızca sendikal alanda değil, seçimler ve parlamenter mücadele alanında da reformcu çizgi ve SHP içinde yeralınarak yığınların devrimci mücadelesi ileriyle asla götürülemez. Tersine, bu yol yığınların devrimci mücadelesini geriletmenin yoludur.

İşçi sınıfı ve emekçiler, BAŞTÜRK'lere, reformcu sendika ağalarına, SHP'li parlamenterlere değil, bağımsız devrimci mücadelesine, devrimci sosyalist ve devrimci demokratik temsilcilerine güvenmelidir!

☆

ANAP BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ ADINA, BASIN ÖZGÜRLÜĞÜNÜ TÜMDEN YOKETMEK İSTİYOR

Amerikancı ANAP Hükümeti, özellikle referandum kampanyasından bu yana geçen süreçte, basın üzerindeki devlet ve hükümet denetimini güçlendirmeye yönelik politik hesaplar içerisindeydi. Geçen süreçte basınla Özal Hükümeti arasındaki ilişkiler gerginleşti. ANAP'ın hızlı bir şekilde yıpranması, bu ilişkileri daha bir gerginleştirdi. ANAP'ın basına yönelik kısıtlama önerileri geniş tepki yarattı. Sonuçta ANAP, geriye adım atmak, basınla bozulan ilişkilerini düzeltme yolunu tutmak zorunda kaldı.

ANAP, getirmek istediği düzenlemelerle, üstüste yaptığı kağıt zamlarıyla basını ekonomik ve siyasi baskılarla teslim almak, cezalandırmak, ANAP'a yönelik politik tutumlarını değiştirmeye zorlamak istedi.

Özal, bir yadan basını suçlarken, öte yandan da basın sektörünü köşeye sıkıştıran, karlılığını düşüren kağıt zamlarını peşpeşe yapıyordu. Son 16 ayda % 226 oranın kağıda yapılan zam bunun kanıtı ki, bu zamların % 141'i son beş buçuk aylık sürede yapılmıştır.

Özal'ın basına getirmek istediği kısıtlamaların iki hedefi var. Birincincisi, ANAP'ın politik rakipleri konumundaki partilerin yandaşı olan ya da ANAP'a muhalefet eden basını cezalandırmaya, az-çok susturmaya yöneliktir. İkinci yanı ise, devrimci ve ilerici basını yoketmeye yöneliktir.

ANAP giderek daha fazla yıpranıyor. Parlementodaki başlıca politik rakipleri olan SHP ve DYP giderek güçleniyor. ANAP'ın yıpranmasında, söz konusu partilerin güçlenmesinde ANAP'a muhalif olan gerici, faşist gazete ve dergilerin önemli bir rolü olmuştur, olacaktır. ANAP onun farkında. Bundan dolayıdır ki, ANAP, politik ve ekonomik baskılarla sözkonus gazete ve dergileri köşeye sıkıştırmaya, sindirmeye, safına çekme politi.. taktiği izlemektedir.

ANAP'ın taktiği eski bir taktiktir. Muhalefetteyken demogojik bir şekilde basın özgürlüğünden, fikir özgürlüğünden bahseden partiler, politik iktidar ortağı olduklarında, politik iktidara geldiklerinde, hükümet olduklarında muhalefeteyken söylediklerini unuturlar. Basını tümden denetim altına alarak yönlerdirmeye çalışırlar. Hele bir de yıpranma başladılar mı daha da saldırganlaşırlar. ANAP açısından da bu. ANAP hızla yapranıyor. Basının daha geniş kesimleri giderek daha fazla ANAP'a karşı politik tutum alıyor. ANAP'ın zikzaklarını, başarısızlıklarını, teşhir ediyorlar. ANAP'ın sözkonusu yıpranması da saldırganlaşmasının başta gelen nedenidir.

ANAP'la gerici, faşist Basın-yayın organları arasındaki çelişki ve çatışmalar, karşı-devrimin kendi iç çelişki ve çatışmalarıdır. Bu çatışmanın derinleşmesi ve keskinleşmesi devrimin lehinedir. Bu çelişkiler kesikinleştiği oranda karşı-devrimci klikler birbirinin kirli çamaşırlarını daha fazla ortaya dökerler ve böylece kitlelerin eğitiminde yararlı bir hizmet verirler. Ancak bu çelişkilerin devrim lehine, kitlelerin ve işçi sınıfının eğitimi için etkince kullanılabilmesi proleter sosyalist öncünün bu çelişkilerden yararlanma yeteneğine ve ustalığına bağlıdır.

ANAP'ın basına yönelik politik ve ekonomik baskılarının ikinci hedefini ki, asıl hedefini, devrimci ve ilerici basın oluşturmaktadır. ANAP ekonomik baskı yoluyla, zaten ekonomik gücü zayıf olan devrimci basını iyice zayıflatmak, tümden tasfiye etmek istiyor. Politik baskıları yoğunlaştırarak, zaten azgın siyasi baskı ve saldırıları göğüsleyerek yaşamını sürdüren devrimci yayın organlarını tamamen susturmak istiyor.

Bunun nedeni açıktır; Devrimci Basın kurulu düzeni hedeflemekte ve hedef göstermektedir. Gerçekleri yığınlara götürmekte, devrimci bilinçle kitleleri eğitmekte, mücadele mevzilerine çekmektedir. Evren-Özal yönetiminin ekonomik, siyasi ve ideolojik baskı ve saldırılarına radikal bir şekilde karşı çıkmaktadır...

Özellikle vurgulanmalıdır. Devrimci basın, egemenler için büyük bir tehlike oluşturmaktadır. Faşizm ve sermayeye karşı proletarya ve halkların çıkarları için mücadele eden devrimci basın cephesinin safları da sürekli büyüyor, güçleniyor. Önümüzdeki süreçte bu saflar daha da genişleyecektir. Devrimci basın, işçi sınıfı ve halkların seselerini duyurabildikleri ülke çapındaki bir kürsüdür. Bu kürsüden, yığınlar, işçi sınıfı mücadeleye teşvik ediliyor. Anti-faşist, anti-emperyalist ve sosyalist bilinç taşınıyor. Anti-faşist toplumsal muhalefetin güçlenmesinde devrimci basın önemli ve aktif bir rol oynuyor. Bundan dolayıdır ki faşizm ve sermayenin politik sözcüleri, temsilcileri sistemli bir şekilde devrimci basını baskı altında tutuyor, hedef gösteriyor, gelişmesini engellemeye çalışıyorlar. 75-80 devrimci yükseliş döneminde yasal devrimci basının oynadığı rolün deneylerini gözönünde tutan egemen sınıflar, Basın Yasas'ında yaptıkları ve yapacakları değişikliklerle özellike devrimci basını daha yoğun ve daha yaygın olarak susturmaya yönelik değişiklikleri özenle yapıyorlar, yapacaklar. Bu nokta asla unutulmamalıdır.

ANAP'ın yaptığı, yapmak istediği değişiklikler büyük burjuva ve liberal basın tarafından sanki yalnızca kendilerine yönelikmiş gibi gösteriliyor. Proletarya ve yığınların dikkati de buraya çekiliyor. Oysa gerçekler yukarda işaret ettiğimiz gibidir.

SHP ve DYP parti çıkarlarına, politik hesaplarına aykırı düştüğünden, gelişmelerini olumsuz yönde etkileyeceğini, düşündüklerinden dolayı, büyük burjuva ve liberal basın üzerindeki kısıtlamalara karşı çıkıyorlar. Yoksa bu partiler, asla işçi sınıfının ve Türkiye halkının seslerinin özgürce çıkmasından yana değildirler. Öreğin devrimci bir derginin kapatılması

durumunda bu partilerin gıkı çıkmaz. Gıkı çıkmaz, çünkü işlerine gelmez; Çünkü devrimci bir sesin yokedilmesi cnlarında çıkarlarınadır. Aynı şey, tekelci ve liberal basın için de geçerlidir. Tekelci basın, ANAP'ın ekonomik ve politik baskıları sonucu karları düştüğü veya düşeceği için, ama aynı zamanda bir kısım politik hesaplarına da uygun olarak basın özgürlüğü üzerine çığırtkanlık yapıyor.

Basın özgürlüğü, politik özgürlüklerin temel bileşenlerindendir. Ve bundan anlaşılması gereken de halkın özgürlüğüdür. ANAP'ın, faşizmin basına yönelik saldırılarının halkın sesi olan devrimci basını tasfiye etmeye yönelik olduğunu açıkseçik ortaya koyarak, toplumsal muhalefeti devrimci politik hedefler doğrultusunda yönlendirmek gerekiyor. Antifaşist toplumsal muhalefetin gücüyle, kitlesel mücadele yoluyla basın alanında da fiili ve yasal özgürlükler yaratarak, devrimci basın-yayın çalışmasına daha bir elverişli koşullar yaratmak gerekiyor. Bu mücadele, genel politik özgürlükleri kazanma politik hadefinin bir bileşeni, bir tamamlayanıdır.

ANAP'ın devlete, hükümete daha bir bağımlı basın yaratma politikası 12 Eylül'cü politik rejimin yapısına uygundur, 12 Eylül'cü politik rejimin tahkimine yöneliktir.

12 Eylül'cü politik rejimin temel karakteristik özelliği, proletarya ve halkların elini kolunu bağlaması, politik temsilcilerini, devrimci ve sosyalist fikirleri en ağır cezalarla ödüllendirmesidir. Bu durum Anayasa katına çıkarılmıştır.

Devrimci basına, hayat hakkı tanımama amacı, 12 Eylül'cü politik rejimin ruhundadır. Bugün eğer yasal devrimci yayınlar çıkabiliyorsa, bu toplumsal muhalefetin derinleşmesi, proletarya hareketinin ve genel demokratik halk hareketinin gelişmesi ve devrimci kararlılık ve direngenliğin sonucudur.

Devrimci ve ilerici basına yönelik politik saldırılar her adımda ve anında teşhir edilmelidir. Devrimci basın faşizmin saldırılarına karşı ortaklaşa davranma, sorunu kamuoyuna maletme politikası izlemeleridir. Her saldırıya somut olarak karşı çıkılmalıdır. Gerek ülkedeki gerekse uluslararası platformda yeralan demakratik kitle örgütlerinin, ilerici ve devrimci çevrelerin desteğini örgüt-leme, harekete geçirmede olabildiğince etkin davranılmalıdır.☆

GERÇEK Mİ? DURUM NEYSE AÇIKLANMALIDIR!

"MİT Raporu" olarak anılan raporu kamuoyuna sızdırdıkları gerekçesi ile haklarında dava açılan '2000'e DOĞRU' dergisi yazı işleri müdürü Fatma YAZICI ve İstihbarat şefi İrfan TAŞTEMUR yargı önüne çıkarıldı.

Teştemur, kendini savunurken önemli bir açıklama yapıyordu. Birlikte okuyalım:

"Bu rapor bana MİT tarafından sızdırılmıştır. Ben başka bir konuda, altın kaçakçılığı konusunda araştırma yapıyordum. Bu olaya Özal'ında adı karışmıştır. Sayın Başbakan'ımızı 1981-1982 veya 1983 yıllarında örgütlü altın kaçakçılığı işine karışmıştır. Mersin Emniyet Müdürlüğü'nde altın kaçakçılığı olayı ile ilgili olarak yakalanan sanıkların ifadelerinde Turgut ÖZAL'ında adı geçmektedir. Bizzat bu işi organize ettiği söylenmektedir. Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın, Özal Hükümeti'nin müsteşarı olan Ekrem PAKDEMİRLİ'nin imzasını taşıyan raporlarında da bu suçlamalar yer almaktadır."

Eğer bu iddialara inanılacak olunursa, ülkemizin Başbakanı Özal, sözkonusu tarihlerde altın kaçakçılığı mafyasını örgütleyen, yöneten kişidir.

Gerçek nedir? Böyle bir iddia nasıl olmuş da ortaya çıkmıştır? Mersin Emniyet Müdürlüğü'nde ifade veren sanıklar neye dayanarak Özal'ı altın kaçakçısı olarak suçlayabilmişlerdir. Ekrem Pakdemirli'nin sözkonusu raporunda hangi kanıtlara dayanılarak Özal altın kaçakçılığı ile suçlanıyor? Tüm bu soruların yanıtlanması gerekmez mi? Sözkonusu raporun ve sanıkların suçlamaları suç duyurusu kabul edilipte, devletin polisi, savcıları, mahkemeleri neden harekete geçmemiştir? Ekmek diyen, özgürlük diyen, sosyalizm diyen, işkence ve katliamlara karşı çıkan her ses karşısında anında harekete geçen devletin savcıları, diğer kurumları neden bu denli önemli bir olayı görmezlikten gelmişlerdir. Yoksa şu yasalarımız, etkili ve yetkili odaklar ülkenin başbakanı için geçerli değil mi? Yoksa bu yasalar sadece halk için midir? Hani herkes yasalar önünde eşitti?

Evet, kamuoyu yanıt bekliyor?...

☆

ORTADOĞU, ABD SALDIRGANLIĞI VE "LİDERLİK" ROLÜ

Haşim KILINÇ

Ortadoğu bölgesi, emperyalistler için, bu yüzyılın başından beri önemli bir alan olagelmiştir. Kuşkusuz bunun başta gelen nedeni, sanayinin kanı olan petrol rezervlerinin büyük bölümünün bu bölgede yeralıyor olmasıdır. Batılı emperyalist ülkeler ve onlara bağımlı kapitalist ülkeler, bugün tüketikleri 50 milyon varil petrolün 20 milyonunu bu bölgeden sağlıyorlar. 1980 verilerine göre, Batı Avrupa kapitalist ülkeleri petrol gereksinimlerinin % 60'ını, Japonya % 75'ini ABD % 15'ini Orta-Doğudan sağlıyor. Bu nedenle, Orta-Doğu, Batılı emperyalist ülkeler, emperyalist tekeller ve işbirlikçileri gericiler için yaşamsal öneme sahiptir, "Yaşam alanı"dır.

İşte bu yaşamsal çıkarları nedeniyle ABD, Batılı emperyalist devletler ve tekeller, Orta-Doğu'nun kendilerine bağımlı gerici monarşik iktidarlarının korunması için, gerek halk hareketleri ve ulusal kurtuluş hareketlerine karşı, gereksede rakipleri Sovyet sosyal-emperyalistlerine karşı saldırgan bir strateji gütmektedir.

Diğer yandan, Orta-Doğu, Arap ulusundan ülkelerin yeraldığı ve bir çoğunda çağı çoktan geçmiş feodal krallıkların hala sürdüğü, Arap-İsrail anlaşmazlıklarının, Filistin ve Kürt ulusal sorunlarının, din ve mezhep anlaşmazlıklarının hala süregeldiği bir bölgedir. Ve bu yapısıyla, sınıfsal çatışmalar ile ulusal ve mezhepsel çatışmaların yüksek bir potansiyonelini taşımakta ve emperyalist, sosyal-emperyalist sistemin körüklediği gerici çatışmaları da yaşamaktadır.

Ülkemiz işçi sınıfı, bir çok ortak kültürel niteliklere sahip bölgemiz halklarının yaşamakta oluduğu olaylara kayıtsız kalamaz, kalmamalıdır. Çünkü sömürüsüz düzen için savaşım, ancak kardeş bölge halklarının ilerici ve devrimci savaşımıyla omuz omuza ilerlediği ölçüde zaferden zafere ilerleyebilir. Çünkü, eğer her halk ve her ulus üzerindeki baskıya karşı haklı savaşıma omuz verebildiği ölçüde kendi haklı savaşımı da güçlü atılımlar kazanabilir. Çünkü, eğer kendisinin de ortak düşmanı olan dünya ve bölge gericiliğinin, çok yakınında çevirdiği oyunları kavrıyabilirse, kendi gericiliğinin oyunlarını da daha rahat bozabilir. Bu gerçeği, çıplak elle tanklara karşı akaylanan çilekeş Filistin halkının acılı deneyleri de kanıtladıkça kanıtlıyor. Eğer bölge ve dünya halkalarının savaşımı daha yüksek düzeyde desteklese, Filistinlilerin şanlı ayaklanması daha kokay zafere ulaşacağı halde, bu enternasyonalist desteğin zayıflığı, Filistinlilere ağır bir bedel yüklüyor, yüzlerce şehit verdikleri halde zaferi elde etmeyi çok daha zorlu ve uzunca bir sürece bırakıtıyor.

ABD EMPERYALİSTLERİ SALDIRDIKÇA SALDIRIYOR

Pakistan'dan Sudan'a, Mısır'dan Türkiye'ye, İsrail'den Suudi Krallığı'na, bölge ülkülerinin ezici çoğunluğunda egemen sınıflar, ABD emperyalist burju.azisine, mali, ekonomik, politik ve askeri açıdan bağımlıdırlar. 2. Dünya savaşından güçlenerek çıkan BAD emperyalist burjuvazisi, çoğunlukla İngiliz ve Fransız emperyalistlerinin eski sömürgeleri olan bu ülkelere, kendi bağımlılığı altına alarak yarı sömürgeler haline getirdi, petrol hammadde deposu olan bölgede talancı hegamonyasını kurdu.

Bugünkü koşullarda, bölgedeki hegamonyasını pekiştirmek, halklara karşı krallıkları ve 'gercileri korumak, rakibi sosyal emperyalistlere karşı egemenliğini güvenceye almak ve etki alanı olmayan yerleri ele geçirmek, etkisinin zayıf olduğu ülkelerde güçlenmek içni, yalnızca stratejik planda değil, taktik planda da saldırdıkça saldırıyor.

İran Şanlığı yıkılıncıya degin, Şahlık ve İsrail Siyonizmi, ABD emperyalistlerinin Orta-Doğu'daki talancı egemenliğinin ve bölge gericiliğinin Jandarmaları ve vurucu güçleriydi. İsrail, '60'lardan '80'lere degin yürüttüğü işgal ve savaşlarla, Filistin ulusal devrimini ezen saldırganlığıyla tam bir savaş makinası olup çıktı ve bu rolüne bugün de devam ediyor. Şahlık rejimi Dofar devrimine saldırılarıyla, ABD jandarmalığı rolünü oynadı.

Şahlığın devrilmesiyle ve sovyetlerin Afganistan işgaliyle, ABD emperyalistlerinin bu rolü Türk egemen sınıflarına verme politikası aynı zamana denk düştü. ABD, İsrail ve Mısır'la birlikte Türk egemen sınıflarına, Batı emperyalist çıkarlarının ve kendi egemenliğinin jandarmalık görevini yükleme politikası geliştirdi.

J.Carter yönetiminin son yılından başlayarak, Z.Brizezinski'nin geliştirdiği starateji doğrultusunda ABD emperyalistleri, Orta-Doğu'ya yönelik 200.000 kişilik Çevik Saldırı Gücü oluşturdular.

12 Eylül'ün başlıca politik nedenlerinden biri olan, Türk egemenlerine ABD jandarmalığı rolü ile, Çevik Saldırı Gücü politikaları aynı ABD'ci stratejinin birer öğeleridir.

R.Reagan yönetimiyle bu saldırgan politika daha da boyutlandı. ABD Savaş bakanlığı yardımcısı Fredikle ile A. Wohlstetter'in başkanlığındaki komisyonca önümüzdeki 20 yıl için strateji oluşturmayı öngören raporla, ABD emperyalist saldırganlığının bölgedeki planları daha belirginleştirildi ve geliştirildi.

Buna göre, eski Cento politikası yeniden canlındırılarak, bölgenin Kuzey İslam Ülkeleri Hattı (Koruyucu İslam Kuşağı) oluşturulmalı; İsrail-Mısır, Türkiye saçayağına oturan sağlam bir ABD'ci bölge koruması ve jandarmalığı oluşturulmalı; bölgesel çatışmaların dünya çapında sa-

vaşa yolaçacağı düşüncesi bir yana bırakılarak, bölgesel çapta çatışma ve işgaller göze alınmalı, "alçak yoğunluklu" ve "yüksek yoğunluklu" olaylara ve alanlara askeri müdahalede bulunulmalıdır.

ABD emperyalistleri, savaş makinası ve ileri karakolu İsrail siyonizmine verdiği savaşçı jandarmalık rolü yanında, müslüman olan bölgede İsrail'in oynayamayacağı bölümünü Mısır ve Türk egemen sınıflarına vermektedir. İran-Irak savaşının son yıllarında Mısır'ın Körfez Arap ülkelerine önerdiği yeni ve daha büyük Arap Kalkan kuvveti önerisi, Mısır egemen sınıflarının ABD'ci jandarmalık rolünün bir ifadesidir.

Yine körfezdeki emirlikler ile Suudi Arabistan arasında kurulan ekonomik-politik-askeri işbirliğini öngören körfez işbirliği konseyi de, ABD emperyalistlerinin bölgedeki egemenliğini ve feodal gerici rejimleri korumayı hedefleyen aynı stratejinin diğer bir ögesidir.

ABD emperyalistleri, Kuzey müslüman ülkeleri Hattı taktiğiyle, Türk ve Pakistan egemen sınıfları ittifakı yoluyla rakibi sosyal emperyalistleri güneyden çevirerek, bölgedeki olası bir sıcak savaşta askeri saldırıları için stratejik bir üstünlük elde etmeyi hedeflemektediler. Ayrıca, İran gericiliğini de böylesi bir ittifaka çekmeyi, Sovyetler Birliği'ndeki müslüman ve Türk halkları kışkırtmayı da hedeflemektedirler. '80'den başlayarak Ziya Ül Hak ile Türk yöneticiler arasında hediyeli sıkı dostluğun, 86 ortak deniz tatbikatının oturduğu gerçek temel bu ABD'ci ittifaktır.

İsrail savaş makinası aracılığıyla, ABD'ci güçleri tehdit eden her tehlike, savaşla ezilmeli, ABD'ye ve siyonizme karşı olan ulusalcı örgütler yokedilmeliydi. ABD stratejisinin başta gelen bu taktiği, '82 Lübnan ve Beyrut işgaliyle acımasızca uygulandı. Acımasız ve katliamcı bir savaşla Lübnan'da ulusalcı güçlerin gelişen etkinliği ezildi. FKÖ ağır ve moral bozucu bir yenilgiye uğratıldı. Faşist Falanjist hareket Beşir Camayel önderliğinde iktidara getirildi. Filistin ulusal kurtuluş hareketinin kalan örgütsel gücü ise '83'te Doğu Akdeniz'de üslenen ABD savaş gemileri ve savaş uçaklarının bombalarıyla, Bekaa Vadisi ve diğer yerlerde yokedilmeye çalışıldı. Hatta İsrail savaş uçakları bununla da yetinmeyip, FKÖ Tunus Karargahı'nı toptan imha için bombaladılar. Bu yolla Filistin direnişi ve devriminin tamamen yokedilmesi küstahça hedeflendi. '83-84'lerdeki Lübnan ulusal direnişi ve bugünkü Filistin ayaklanmasıyla planları bozulan bu vahşi saldırı taktiği, yine Filistinli katliamı, Güney Lübnan işgal seferleri, vb. saldırılarla devam ettirilmektedir.

Ancak Arap ve müslüman halklarının İsrail'e karşı tepkileri nedeniyle Enver Sedat yönetimindeki Mısır; ve '80 lerden başlayarak Türk egemen sınıflarına, ABD'nin bölge jandarmalığı rolü verildi. Özellikle Körfez olmak üzere, ABD'nin Orta-Doğu için Çevik Saldırı Gücüne "Doğu'da üs, depolama ve havalimanları kolaylıkları verilmesi, dahası Suudi Arabistan, Kuveyt ordusunun eğitimi alanında işbirliği görevinin verilmesi, uzayan İran-Irak savaşının olası sonuçlarına göre işgale kışkırtılması vs. vb. ABD'nin Türk egemenlerine biçtiği jandarmalık rolü ve taktiğinin öğeleridirler. Bu, Mısır ordusunun ana gövdesini oluşturacağı Arap Çevik Kuvveti projesiyle birleşmekte, Mısır -Türkiye arasında ortak tatbikatlardan, silah sanayiinde işbirliğine dek varmaktadır.

ABD emperyalistleri, savaş makinası ve ileri karakolu İsrail siyonizmine verdiği savaşçı jandarmalık rolü yanında, müslüman olan bölgede İsrail'in oyanayamayacağı bölümünü Mısır ve Türk egemen sınıflarına vermektedir.

Böylece ABD'nin Orta-Doğu'daki saldırı stratejisinde İsrail-Mısır-Türkiye sacayağından oluşan jandarmalık rolü kotarılıp yeri geldikçe gerçekleştirilmektedir. ABD emperyalistlerinden en çok yardım alanların İsrail ve Mısır olması, Türk egemenleri ile ABD arasındaki Savunma İşbirliği Anlaşması, Savunma Grup Anlaşması vb. rastlantısal değil, bu aynı stratejinin bir yansımasıdır.

TÜRKİYE'YE BİÇİLEN ROL

ABD'nin bölgedeki egemenliğini koruma emperyalist stratejisi başlıca iki şık üzerine oturmuştur; ulusalcı ve demokratik halk ayaklanmalarına karşı bölge ülkelerinin gerici iktidarlarını korumak için saldırmak, rakibi Sovyet sosyal-emperyalistlerinin etki alanı ele geçirmesine yolaçacak bir "tehlike"de saldırmak.

İran Şahlığının yıkılmasından sonraki boşluğu, ABD emperyalizmi aynı rolü Türk egemenlerine vererek doldurmaya çalıştı. 12 Eylül'e yolaçan nedenlerden de biri olan bu politika, ülkemiz devrimci hareketinin engelleyememesi sonucu başarı da kazandı.

Eylül '80 tarihinden itibaren yaşanan bir çok gelişme, Türk egemen sınıflarının, ABD nin bölgedeki jandarması rolünü üstlendiklerini kanıtlayıcı oldu.

Türk egemen sınıfları, ABD'nin Çevik Saldırı Gücü'ne üs, depolama, lojistik destek kolaylıkları ve Muş ve Batman'da savaş uçakları için iki yeni hava üssü vermeyi kabul ettiler. 1981 Aralık tarihinde ABD Savaş bakanı Weinberger'in, yine aynı ay içinde ABD dişişleri bakanı, emekli NATO Başkomutanı Alexander Haig'in ziyareti, bu ziyaret sonucu ortak bildiriyle kuruluşu açıklanan Yükek Savunma Konseyi ortaklığı anlaşması, Savunma İşbirliği Anlaşması gibi, ziyaret ve anlaşmalarla, ABD ve Türk egemenleri arasında bu rol onaylandı.

Bu gerçek; o dönemde gerek Türk yönetimi, gerekse ABD yönetiminde yeralan bir çok yetkili tarafından verilen demeçlerle de itiraf edildi.

ABD savaş bakanı Weinberger'in 3 Aralık 1981 Türkiye ziyaretinde, karşılıklı konuşmalarda, zamanın "üst düzey yetkilileri" tarafından "savunmamız ne kadar güçlü olursa bölge istikrarındaki rolümüz de o nispette etkili olur" (Bakınız Çevik Kuvvet Gölgesinde, U.Gültekin) görüşü dile getirildi. Bu sözler, ABD ve NATO'ca askeri bakımdan güçlendirilmiş Türk egemen sınıflarının, bölgedeki mevcut ABD egemenliği ve ABD'ci iktidarların istikrarlılığı ve "tehlikelere" karşı korunması bakımından güvence olduğu anlamına geliyordu.

Yine aynı yıl ve ay içinde o zamanın dişişleri bakanı eski general A.Haig'in ziyareti sırasında aynı "üst düzey yetkililer", "bölgede güçlü bir Türkiye bizim menfaatimize olduğu kadar sizin (yani ABD'nin) ve

bölgenin (bölgedeki ABD'ci iktidarların) de menfaatinedir" diyerek, '80'den itibaren benimsenen Orta-Doğu'daki aktif ABD çıkarlarını korumacı rol üstlenen politikayı ifade ediyordu.

Bu rol kapsamında, dönemin başbakanı B.Ulusu, Haig'in '81 tarihli bu ziyaretinden daha 2 ay öncesinden bir grup Alman gazeteciye verdiği demeçle "Türkiye'nin menfaatineyse ABD'ye üs veririz" diyordu. Yine o yıllarda bir diğer üst düzey yetkilinin, "duruma göre, şartlara göre 24-48 saat için geçiş kolaylığı verebiliriz" sözleri "NATO'nun çıkarlarını gözetecek tek yanlı müdahale" de (Körfez bölgesine), ABD emperyalist hükümetince Çevik Kuvvet'in bölgeye geçiş kolaylığı ve konumlandırılması işinin halledildiği şeklinde yorumlanıyordu.

Ayrıca, Türk-ABD Yüksek Savunma Konseyi'ndeki görüşmelerde oluşturulan ve '82 yılında imzalanan, Zincirleme Harekat Üsleri (COB) anlaşması, bir kriz anında, ABD'nin Orta-Doğu'ya Çevik Saldırı Gücü'ne, geçiş, depolama, üs kolaylıkları vermeyi taahhüt ediyordu.

Anlaşmalar, sıklaşan görüşmeler, karşılıklı verilen demeçlerden de anlaşılacağı gibi, ABD 1979'dan başlayarak Orta-Doğu için geliştirdiği saldırgan stratejisinde Türkiye'ye, önemli bir rol, ABD ve batılı emperyalizmin petrol kaynağı Körfez bölgesinde, bekçiliği rolünü veriyor. Ünlü emperyalist stratejist Prof.A.Wohlstetter, ABD'nin Orta-Doğu'daki stratejisinde Türkiye'yi kilit bir yere oturtuyor.

Bu role bağlı olarak ABD emperyalistleri, önce Türkiye'de "istikrarsızlıktan", "devrimci hareketten" önü temizlenmiş güçlü bir iktidarın kurulmasına çalıştılar. '80 12 Eylül'ü bunu sağladı. Ardından Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasıyla (SEIA), Savunma Yüksek Konseyi kurarak, Zincirleme Harekat Üsleri anlaşması yaparak, NATO'nun güneydoğu kanadını -Yunanistan'ın dönmesini sağlayarak- istikrara kavuşturarak, ABD Çevik Saldırı Gücü için üs ve diğer kolaylıklar sağlanarak bu strateji adım adım gerçekleştirilmektedir.

Bu demektir ki; Körfez bölgesinde veya Orta-Doğu'nun diğer bir yerinde, ABD'ci iktidarlara yönelik herhangi bir ulusalcı ya da demokratik ayaklanma tehlikesi ya da Sovyetler Birliği yanlısı bir askeri darbe gerçekleşti, ya da İran Irak'a karşı galip gelerek Körfez emirliklerini tehdit eder hale geldi, bu taktirde; ABD Çevik Saldırı Gücü, Türkiye'deki üs ve depolarından, İncirlik üssünden, Muş ve Batman'da inşa edilmekte olan havaalanlarından yararlanarak saldırıya geçecek, silahlı savaş yoluyla ABD'ci iktidarı işbaşında tutacaktır. Tür-kiye ise, yaptıkları anlaşmalar sonucu "NATO çıkarları tehlikeye girdiği için", "duruma göre 24-48 saat" vs. vb. bu saldırıya öngörülen desteği verecektir.

ABD emperyalistlerinin Çevik Saldırısı Gücü'nü Avrupa Müttefik Kara Kuvvetleri Komutanlığına bağlamasıyla, bu destek diplomatik demagojiye uygun olarak daha rahat yapılabilir hale de getirilmiştir.

Kuşkusuz egemenlerin Orta-Doğu'daki bekçilik rolü Çevik Saldırı Gücü' ne destekle sınırlı değildir.

ABD'ci krallıkları ve gerici iktidarları "koruma" rolü diğer bazı biçimlerde de öngörülmüş ve yaşama geçirilmektedir.

Suudi Arabistan Krallığı ve Körfez Emirliklerince kurulan "Arap Kalkan Kuvveti"ni, Türkiye ve Pakistan eğitmektedir. Böylesi bir askeri bağ, kuşkusuz kriz anında Arap Kalkan Kuvveti'nin yanında, yeralmaya, onu korumak için başka askeri desteklere kaçınılmaz olarak götürür. Örneğin Umman Sultanlığı ile aynı askeri bağa sahip olan İran Şahlığı 1969'larda Dofar'daki ayaklanmayı bastırmak için askeri güç göndermekten kaçınmamıştır.

'80 den başlayarak Körfez emirlikleri, Suudi Arabistan ve Ürdün ile Türkiye arasında gelişen sıkı ilişkilerin nedeni, Türk egemenlerine verilen bu roldür. Yine '80'den bu yana "bölge ülkeleri Türkiye'yi lider görmek istiyor", "bölgenin liderliyiz" sözleri, egemenlere verilen bölge jandarmalığı rolünü anlatmaktadır.

Egemenlerin, Mısır gericiliğiyle ortak silah sanayi projeleri öngörmeleri, NATO ve ABD'nin bir kısım silah ve mühimmat imalatı için Türk egemenleriyle ortak sanayi öngörmesi, vs. vb. bu rolün diğer bir yanını göstermektedir.

Bölge jandarmalığı rolünün üstlenilmesinin nedeni kuşkusuz yalnızca, egemenlerin ABD'ye bağlılığı değildir. Yanısıra, egemen sınıfların kendi çıkarları da, bu rolü benimseten diğer başlıca nedendir.

Egemenlerin Irak Kürdistanı ve Kerkük-Musul'a ilişkin hevesleri, artık burjuva basında bile sıkça sözkonusu edilen gerçeklerdir. Sömürücülerin, ulusal anlaşmazlık ve çatışmaları körükleyerek ve kendi çapında yeni "toprak", "alan" vb. sahibi olma hevesleri vardır. Hatta lafta sosyalist olduğunu söyleyen ama gerçekte kapitalist evrimleşme içinde olan Vietnam ve Çin bürokrat burjuva iktidarlarının bile aynı şoven çatışma ve yayılma özellikleri taşıdıkları bir gerçektir. Yalnızca sosyalizm, ulusları, şoven anlaş-mazlık, çatışma ve yayılmacılık maceralarından kurtarabilir. İşte egemenlerin özellikle Kerkük-Musul hevesleri ve Kuzey Irak politikası, bölgede Amerikancı rol üstlenmeyi koşullandıran temel bir etken olmaktadır. '82'den bugüne birden çok kez Kuzey Irak'a operasyon düzen-lenmesi raslantısal değil, bu politikayla ve amerikancı rol ile bağlı, adeta bu rolün tatbikatlarıdır.

İRAN-İRAK SAVAŞI "LİDERLİK" ROLÜNE KOŞULLARI ELVERİŞLİ KILIYOR

Uzayan ve her iki iktidarı da güçten düşüren İran-Irak savaşı, sona doğru yaklaştıkça, İran'ın üstün gelmesi olasılığı ve Irak'ın Saddam rejiminin savaş mağlubu olarak çökmesi olasılığı güçlenmektedir. Bu olasılık gerçekleşirse, Türk egemenleri "Irak haritası değişirken bizsiz olamaz" diyerek, Kerkük-Musul heveslerini ve Kuzey Irak'ta Talabani-Barzani önderliğinde yeni bir devletsel oluşuma tahammülsüzlük göstereceklerini, artık öyle pek kapalı olmaksızın şimdiden açığa vuruyorlar. Büyük burjuva basındaki sözcüleri Coşkun Kırca, Metin Toker, Aydın Yalçın vb., yazarlar, emekli generaller, yazılarıyla olası bu koşullarda Kerkük, Musul ve Kuzey Irak işgalini açıkça ve cüretkarca savunmaktadırlar. ANAP Hükümeti elbetteki bu maceracı politikayı henüz açıkça savunmuyor, ama lafta "olmadığı"nı söylese de, "Türkiye'nin çıkarlarına

göre hareket edilecektir" diyerek, üstü kapalı da olsa heveslerini açığa vurmaktadır. DYP, "maceraya karşı" olduklarını belirtmesine karşın, "kayıtsız da kalınamaz" diyerek biraz daha kararsızca ve üstü örtülü aynı politikayı savunmuş oluyor.

İran-İrak savaşı yalnızca, Kuzey Irak, Kerkük-Musul politikasını harekete geçirmekle kalmıyor. Amerikancı Körfez Emirlikleri, Suudi ve Ürdün Krallıklarının da tehdit altına düşmelerine ve dolayısıyla korunmaları için Amerikancı egemen sınıflara "liderlik" rolünü oynamalarını da harekete geçirici oluyor.

Diğer yandan, savaş İran'ın kesin bir üstünlüğü ile sonuçlanmasa bile, her iki tarafı da tüketerek, bu ülkelerdeki ulusal hareketlerin kendi devletlerini kurmalarına ve iktidar değişiklerine elverişli ortam yaratmakta; egemenler, politikalarını uygulatıcı ve "liderlik" rolünü oynayıcı yönde harekete geçirici olmaktadır.

Sonuç olarak iki halde de, mevcut statükonun değişmesi gündeme gelmekte, ABD ve Sovyetler Birliği'nin, emperyalist amaçları için kararsız yeni duruma kendi lehlerine müdahale etmelerini gündeme getirmekte gerici egemen sınıfların Kuzey Irak- Kerkük Musul politikası ile amerikancı jandarmalık rolünü, "liderlik" rolünü oynamasının koşullarını elverişli kılmaktadır.

Son haftalarda, İran ve Kürt ulusal kuvvetlerinin stratejik Derbendigen Gölü'ne yaklaşmaları ve Özal'ın Irak ziyareti sırasında 5.000 komandonun sınıra yığdırılması vb. olgular, Saddam'dan "davet" beklentisi söylentileri vb., egemenlerin sözkonusu heves ve politikasının ne denli gerçek olduğunu gösterir özelliktedir.

Ayrıca bu yılki Filistin ayaklanmasının, devrimci ulusal Filistin devletini gündeme getirmesi de, Orta-Doğu'da Amerikancı krallıklara karşı demokratik hareketleri ve bölgedeki ilerici ulusalcı hareketleri şevklendirici rol oynamakta; bu durum, egemenleri Amerikancı rollerini oynamaya sözkonusu politikasını pratiğe dökmeye zorlayıcı olan diğer bir etken olmaktadır.

YAYILMACI VE AMERİKANCI POLİTİKA ANCAK YENİ YENİ YIKIMLAR GETİRİR

Orta-Doğu'da ABD emperyalist haydutlarının saldırganlığı, bölge işçi sınıfı ve halkların çıkarlarına karşıt, onlar üzerinde, empeyalist tekellerin tahkkümünü sağlayan, ABD emperyalizminin poltik ve askeri boyunduruğunu pekiştirici, bölge krallıkları, gericilik ve ırkçı, faşist yönetimlerin tahakkümünü sürdüren emperyalist bir politikadır. Ama yalnızca bölge için değil, dünya çapında batılı ve ABD emperyalist gericiliğini ayakta tutmaya önemli katkısı olan bir saldırganlıktır.

Ayrıca, Orta-Doğu ve güneybatı Asya, ABD emperyalistleri ile Sovyet sosyal emperyalistleri arasındaki rekabetin yoğunlaştığı odak noktalarından birini oluşturmaktadır. İNF anlaşmasından sonra, olası askeri çatışma alanı Avrupa'dan Orta-Doğu'ya daha fazla kaymıştır. Bölgenin önemi yanında, NATO ve Varşova, emperyalist paktlarının çatışma alanları, NATO'nun merkez almış olduğu Avrupa'dan kanat ülkelere (Türkiye ve Norveç) kaymış, ABD ve NATO çatışma stratejileri bu yeni taktiğe uygun olarak şekillendirilmeye başlanmıştır. Kanat ülkelerden Türkiye'nin yeraldığı Orta-Doğu bu bakımdan da önem kazanmıştır.

Bu nedenle ABD'nin Orta-Doğu saldırganlık stratejisine devrimci yönden vurulacak her darbe, dünya emperyalist sisteminin bu temel direğinin geriletilmesi anlamında büyük devrimci öneme sahiptir.

Bu nedenle ABD'nin Orta-Doğu saldırganlık stratejisine devrimci yönden vurulacak her darbe, dünya emperyalist sisteminin bu temel direğinin geriletilmesi anlamında büyük devrimci öneme sahiptir. Aynı şekilde ABD saldırgan stratejisinin her bir öğesine darbe vurulması da aynı öneme sahip olacaktır.

Bölgede, Filistin devrimi, son ayaklanmayla yeniden devrimci savaşımın önüne geçti. Filistin ayaklanmasının zaferi, ABD saldırganlığında başlarda yer uttan İsrail savaş makinasının önemli ölçüde işlemez hale getirilmesi anlamına gelecektir.

Ülkemiz işçi sınıfı ve tüm ilericiler, Filistin ayaklanmasının zaferi için dayanışmayı yükseltmelidirler.

Filistin devriminin hemen arka sırasında Irak Kürtlerinin ulusal savaşımı yer alıyor ve bu geliştikçe genel Kürt ulusal hareketine ivme kazandıracaktır.

Saddam diktatörlüğüne karşı Irak Kürdistanı ulusal hareketinin zaferi ve devrimci yönde gelişmesi için dayanışmayı, ülkemiz işçi sınıfı ve ilericileri yükseltmelidirler.

Vahşi Humeyni gericiliği ve gerici savaşla boğazlanan İran devriminin yeniden canlandırılması, ülkemizde canlanan devrimci hareketin yeni bir yükselişe sokulması, Lübnan'da burjuva ulusalcılıkla devrimci yörüngesinden saptırılan anti-emperyalist hareketin devrimci çizgide geliştirilmesi vs. vb., bölge devrimci savaşımının, başta ABD emperyalist saldırganlığı ve Amerikancı gerici iktidarları olmak üzere, dünya gericiliğine vurulan önemli bir devrimci darbe olacaktır. Yanı sıra, devrimci gelişmelerin pek az olduğu bölge ülkelerindeki demokratik savaşımı da canlandırıp ilerletici rol oynayacaktır.

Devrimci proletarya anti-emperyalist savaşımın da en önünde olmalıdır. Egemenlerin Orta-Doğu'da ABD jandarmalığı rolüne en başta karşı durmalı, Kerkük-Musul heveslerini ve Kuzey Irak politikasını, en başta yürüyerek elinin tersiyle itmeli, SEİA, Yüksek Savunma Gurup anlaşmalarına, Çevik Saldırı Gücü'ne destek sağlanmasına, Suudi Krallığı ve Arap Çevik Kuvveti'ne askeri eğitime, Pakistan, Mısır ve İsrail'le işbirliğine, tüm Amerikancı politikalara en önde karşı koymalıdır.

☆

Rus Sosyal Emperyalistleri Afganistan'dan Çekilirken

SOSYAL EMPERYALİST İŞGALCİLİĞİN DE İFLASI

İbrahim HONCA

Aralık '79'da 80.000 kişilik Rus Sosyal emperyalit askeri gücü, Afganistan'ı işgale başlarken, *"bizi Afganistan Hükümeti yardıma çağırıyor"* sözde gerekçesine dayanmaya çalışıyordu. *"Yardıma çağıran"* hükümetin başbakanı Hafız Amin ise işgalin hemen ertesi günü vurularak öldürülüyor ve diğer sosyal emperyalist işbirlikçisi, Babrak KARMAL başbakanlığa getiriliyordu. Dönemin sosyal emperyalist lideri L.BREJNEV, *"güvenliğimizi ilgilendirdiği için işgal ettik"* diyerek yarım ağızla emperyalist ilgalciliği itiraf etse de, tüm modern revizyonistler Afgan işgalinin, *"ABD'ci gericiliğe karşı"*, *"feodal Afgan gericiliğine karşı"* ilerici ve domakratik bir hareket olduğunu vaazedip durdular. Modern revizyonist koroya, ülkemizdeki devrimci yoğunluklardan bile katılan oldu.

Devrim Değil Sosyal-Emperyalist İşbirlikçisi Burjuva İktidar

Oysa, sonraki sayısız olayın da kanıtladığı gibi, 27 Nisan '78 askeri darbesiyle Afganistan Halk Partisi'nin, Muhammed TERAKKİ'nin, işbaşına gelmesi bir devrim değildi. Yalnızca revizyonist burjuva bir partinin askeri darbe yoluyla iktidara gelmesiydi.

Gerçek böyle olduğu için, yeni iktidar geniş emekçi yığınlar üzerinde etkili olamıyor, geniş köylü ve hatta kentli emekçi yığınları, silahlı direnişe geçen Amerikancı feodal-işbirlikçi burjuva gerici gruplar ve islamcı burjuva-gericilerine ittikçe itiyordu. Görece hızlı bir başarısızlığa doğru gidiyordu. Oysa devrim yığınların eseridir. Tüm yığınları kucaklamayabilir elbette. Hatta, bir yanda devrimci yığınlar, diğer yanda gericiliğin arkasında yığınsal gücün varolduğu bir iç savaş şeklinde de gelişir çoğu zaman. Ama gelişimi içinde, yığınları gericilikten kendi yanına çeke çeke ilerler. Oysa Afganistan'da askeri darbeyle, Davut Han iktidarını devirip iktidara gelen Muhammed TERAKKİ, gittikçe yığın desteğini kaybediyor, bu durum karşısında, modern revizyonistlerin efendileri sosyal emperyalistler, emperyalist yöntemlerden biri olan "at değiştirme'ye başvuruyor, TERAKKİ yerine yine aynı partiden Hafız AMİN'i işbaşına getiriyorlardı. "at *değiştirme"* zorunluluğu Halk partisi içinde *"bayrak"* ve *"halk"* fraksiyonlarının çatışmasıyla birleşince, değişiklik kanlı biçime büründü. 16 Eylül '79'da, Hafız AMİN hükümet içi bir darbeyle ve TERAKKİ'yi öldürerek işbaşına geçti.

Hafız AMİN'in yönetimi köylü ve kentli emekçileri yanına çekmeyi gösteremiyor, islamcı burjuva gruplara ve amerikancı gerici gruplar, emekçi yığınların artan desteğini önleyemiyordu.

Bu durum, sosyal-emperyalist işbirlikçisi iktidarın Afgan emekçilerinin çıkarlarını savunmayan niteliğinin yarattığı bir sonuçtu. Yoksa, amerikancı ve burjuva islamcı güçlerin emekçilerin çıkarlarını savunuyor olmasının bir sonucu değildi.

Yığın desteği almada Hafız AMİN de başarısız kalınca, Sovyetler Birliği yine emperyalist *"at değiştirme"* taktiğine başvurmak zorunda kaldı. Sosyal emperyalistler '79 Aralık ayında Afganistan'a girdiler. İşgallerde yeni olmanın verdiği acemilikle Çekoslovakya'da büyükelçi olan Babrak KARMAL'ı henüz Afganistan'a getirip başa geçirmeden işgali başlattılar. Hafız AMİN'i öldürerek iktida dan indirdikten bir gün sonra apartopar B.KARMAL'ı Afganistan'a getirerek başbakan yaptılar.

B.KARMAL yaklaşık 7 yıl işbaşında kaldı. Ama bu kez, önce 80.000 olan daha sonraları 115.000'e çıkarılan Rus işgal ordusunun desteğiyle işbaşında kalabildi.

7 yıllık süreçte B.KARMAL yönetimi ve Rus sosyal-emperyalistlerinin işgali başarılı olmadı. Kırsal kesim emekçilerinin büyük çoğunluğunu karşısına aldığı gibi kent emekçileri arasında da tecrit olmaya doğru gitti. Modern revizyonist iktidarın en güçlü olduğu Kabil'de bile bir çok kez üniversite öğrencileri geniş yığınlar halinde protesto eylemlerinde bulundular.

'86 baharında yeni bir *"at değişikliği"* gerçekleşti. Bu kez ilk defa kansız oldu. Babrak KARMAL dış göreve atanarak, başbakanlıktan indirildi, polis şefi NECİBULLAH işbaşına getirildi.

NECİBULLAH'ın, *"demokratik halk cumhuriyeti"* adını değiştirmesi, tek yanlı ateşkes ilanı, islamı resmi din ilan etme girişimleri vs. de, islamcı örgütleri uzlaşmaya çekemediği gibi, Afgan halkının işgalcilere ve işbirlikçilerine tepkisini kurmaya da yetmedi.

Sosyal emperyalistler, ABD emperyalistleriyle Cenevre'de pazarlığa oturarak, Afganistan batağından sıyrılmak zorunda kaldıklarını ilan etmiş oldular.

İşgale, ABD emperyalistleriyle anlaşma biçiminde son verseler de, başladığından '87 Nisan'ında sona erişine değin uzun süreçte birçok şey kanıtlanmış oldu.

Birincisi, TERAKKİ'yle başlayan NECİBULLAH'la devam eden iktidar, bir devrim ürünü olmadığı gibi devrimci de değildi. Çünkü, devrimci bir iktidar, kır ve kentin emekçi yığınlarının gericiliğe ve emekirancılığa geniş kitleler halinde itmez. Revizyonistler, amerikancı ve islamcı gruplara, batılı emperyalistlerin askeri desteğini, başarısızlıklarının nedeni göstermezler. Çünkü kendileri 115.000 kişilik SB'nin işgalci gücünün desteğinde iktidarı sürdürdüler, sürdürüyorlardı. İslamcı ulusal burjuva ve amerikancı güçler ise, batılı emperyalistler ile İran ve Pakistan'dan yalnızca silah yardımı, politik ve lojistik destek görüyorlardı. Bu yardımla kıyaslandığında, revizyonistlerinki kıyas kabul etmez nicelikteydi.

Revizyonist darbeciler, Afgan toplumundaki, islamcı ve feodal düşüncelerin etkinliğini de başarısızlıklarına bahane olarak gösteremezler. Çünkü, eğer yığınlar, bir devrimi başaracak denli gericiliğe karşı devrimci bir hareket geliştirmiş değillerse, zaten devrim yapmaya kalkışılamaz. Revizyonistler de, *"erken bir devrimcilik"* nedeniyle değil, Rus sosyal emperyalistlerine bağımlı devlet kapitalizmine dayanan bir burjuva iktidar kurmak için darbe yapmışlardı. Onların yaptığı *"erken bir devrimcilik"* değildi. Diğer önemli

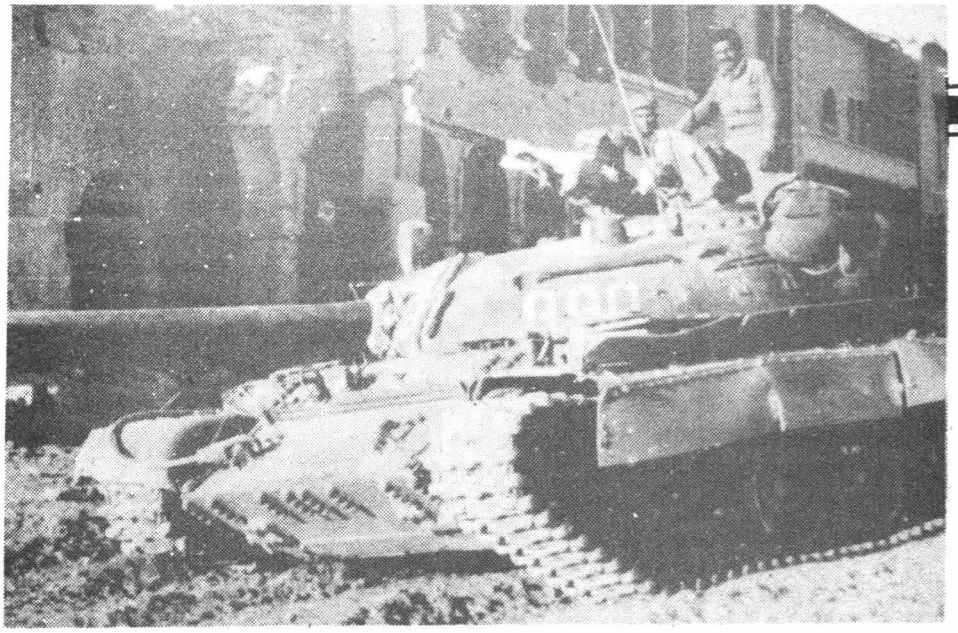

bir nedenle de gericiliğin etkisini bahane olarak gösteremezler. Çünkü, kendileri iktidar olanağını kullanıyorlardı. Eğer emekçi yığınların çıkarına bir çizgileri olsaydı, iktidar olanağıyla birleşince, yığınları her geçen gün daha fazla kazanma olanağı tamamen ellerindeydi. 9 yıllık süreçte eğer sürekli yığınları kaybetmişlerse bunun asıl nedeni, *"gericiliğin etkisi"* değil, kendilerinin halk düşmanı ve sosyal-emperyalist işbirlikçisi niteliğidir.

Bu süreçte iktidarın devrimci olmadığını kanıtlayan diğer bir özellik darbecilikti. Rus sosyal-emperyalist işbirlikçisi revizyonist iktidar, Afgan emekçi yığınlarının ilerici bir hareketine dayanarak değil, Davut Han yönetimi altında SB'de eğitim gören subaylar ve bürokrasi içindeki yandaşlarının darbesi yoluyla iktidara gelmişti. (Davut Han da, Kral Zahir Şah iktidarını darbe yoluyla alaşağı etmiş, iktidara yükselmişti). Askeri darbecilik, 2. emperyalist paylaşım savaşından sonra ABD emperyalistleri tarafından, yayılmacı emperyalist saldırganlığın yoğunlaştırılmış bir yöntemiydi. Sosyal-emperyalistler de bu yönteme başvurmaktan geri durumdadırlar. Darbe yoluyla her başa getirdiklerini önce *"devrimci"* ilan ettiler, yıpranınca ABD emperyalistleri gibi *"at değiştirerek" "karşı-devrimci"* ilan edip yine askeri darbelerle indirdiler. ABD emperyalistleri de sadık ve eli kanlı uşağı Diem'in yıpranması üzerine, Güney Vietnam'da Van Tiyo'ye darbe yaptırıp, Diem'i alaşağı etmekten, *"at değiştirmekten"* geri durmamıştı. Darbeci niteliğin kendisi bile Afganistan'daki revizyonist iktidarın devrimci olmadığını kanıtlayan diğer başlıca özelliktir.

Emperyalist Politikanın Başlıca Yöntemlerinden Biri: İşgalcilik

Afgan işgalini başlatırken Brejnev ve modern revizyonistler, bu işgalin emperyalist karekterli olmadığını, *"gericiliğe karşı Afgan devrimcilerini desteklemek"* amacıyla girişilmiş *"ilerici"* bir hareket olduğunu yayıp durdular. Ülkemizde modern revizyonistler bu propagandayı yayarken, DİSK'e *"destekleme"* kararları aldırtarak daha geniş kesimin bilincini bulandırıyor, az sayıda devrimci yoğunluklarda *"ilerici-demokratik"* bir çaba olarak övüyor, ülkemiz devrimci hareketinin bilincini bu yönde bulandırıyorlardı. İşgalı doğrudan destekleyip göklere çıkaranlar, bugün Alınteri ve Gün dergisiyle aynı görüşte olan modern revizyonist yoğunluklardı. Bugün politik çizgisi açısından Yeni Öncü'yle aynı anlayışta olanlar, geçmişte *"ilerici demokrat"* bir hareket olarak Afgan işgalini desteklemişlerdi. Yeni Çözüm dergisi anlayışı ise *"revizyonizmin bir yanlışı"* olarak olayı basitçe geçiştirmişti.

Oysa işgalcilik, çağımızda başlıca olarak emperyalizmin *"nüfuz ve sömürü"* alanları elde etmede kullandığı bir gericilik yöntemiydi. Yine küçük yerel işgallere başvuranlar da sırtını emperyalistlere dayayan, ondan güç ve izin alabilen işbirlikçi gerici burjuva güçlerdi. Emperyalizm, işgalciliği, ilhak ve sömürgeciliği, dünya çapında genel bir olay haline getiren bir sistemdi. İşgalcilik, ilhak ve sömürgecilik, emperyalizm çağında tipik bir özellik haline gelmişti. Bu olgu rastlantısal değildi ve temelini, emperyalist sistemin, tüm ulusaları bir zincirin halkası gibi kendi sömürücü sistemine bağlamış olan, tefeci ve tekelci ekonomik sömürüsünden alıyordu.

Sovyetyer Birliği'nin Afganistan'ı işgalinin nedeni de boydu. Sosyal-emperyalistlerin Afganistan'da milyarlarca Rubleyi bulan ekonomik yatırımları vardı. Bu yatırımların bir bölümü Davut Han döneminden beri vardı. Afganistan'ın Zahir Şah döneminden beri dışborçlarının büyük çoğunluğu Sovyetler Birliği'neydi. Yani Afganistan mali ve ekonomik bakımdan Rus sosyal-emperyalistlerine bağımlıydı. Ayrıca Afganistan doğal gaz, altın, gümüş, demir vb. gibi önemli yeraltı zenginliklerine sahiptir. Yine Davut Han döneminden beri, giderek artan bir şekilde silahlanma alanında da, sosyal-emperyalistlere bağımlılık içindeydi.

İşte Rus sosyal-emperyalistleri bu mali ve ekonomik çıkarlarını, politik bakımdan da bağımlılıkla tamamlamak, böylece sürekli bir güvenceye almak için, TERAKKİ'nin askeri darbesini aktifçe desteklediler. TERAKKİ iktidarı tehlikeye girince de, Afgan halklarının kendi yazgısını belirleme özgürlüğünü ayaklar altına alarak '79 Aralık tarihinde işgale giriştiler. Politik bağımlılık ve ilhak, mali ve ekonomik sömürüyü daha bir kolaylaştırır ve güvenceye alır. Gerçek ve esaslı neden buydu. Böyle olduğu için de, *"emekçi yığınlar", "emekçi yığınların devrimci bilinci ve devrimci çıkarı", "ulusların kendi yazgısını belirleme özgürlüğü", "devrimin ihraç edilemeyeceği"* gibi, devrimci, haklı ve ilerici görüşlerin hiçbir önemi yoktu ve işgale engel olmamalıydı.

Demek ki, *"feodal gericiliğe karşı demokratik iktidarı destekleme", "amerikancı gericiliğe karşı"* vb. gibi sözler, yalnızca sosyal-emperyalist amacın kılıflarıdır. Demek ki, devrimci saflardan, *"ilerici iktidara destek"* diye emperyalist işgale destek olmak, yalnızca sosyal-emperyalist gericiliği güçlendirmeye, yığınlar nezdinde devrimci hareket geriletmeye yarar. Demek ki, Afgan işgali, "revizyonizmin bir yanılgısı" gibi basitçe izah edilecek bir olay değil, esaslı mali, ekonomik ve politik nedenleri olan bir olaydır.

9 yıllık Afganistan işgali, modern revizyonistlerin iktidarda olduğu Sovyetler Birliği'nin, sosyalist değil lafta sosyalist gerçekte emperyalist bir devlet olduğunu da kanıtlamış oldu. Sosyal emperyalistlerin işbirlikçiliğini yapan burjuva revizyonist yoğunlukların görüşlerini bir yana bıra-kalım. İşgali *"ilerici"* gören görüşlere sahip Yeni Öncü, ya da *"basit bir yanılgı"* gibi görüşlere sahip Yeni Çözüm çizgilerine, sosyalizmle işgalciliği, sosyalizmle ulusların yazgılarını belirleme özgürlüğünü çiğnemeyi nasıl bağdaştırdıklarını, kendilerine bu 9 yıllık sürecin sonuçları açısından yeniden sormak gerekir. Yine sormak gerekir ki, 1 milyon insanın yitirildiği, Afganistan tarihinin bir dönemini belirleyecek denli iz bırakan bir işgal hareketi, basit "bir yanılgı" politikası olabilir mi? Köklü mali, ekonomik ve politik temelleri olmadan bu denli büyük bir askeri eyleme girişilebilir mi? İlerici bir hareket olmadığı, sosyalizm ve devrimci demokra-

siyle bağdaşmadığı, basit bir yanılgı olmadığı açık. Modern revizyonist politik iktidarın, tekelci devletçi kapitalist çıkarlarının, Afganistan'daki sömürücü çıkarlarının koşullandırdığı bir emperyalist işgal. Bir iktidarın dış politikası, o iktidarın ekonomik, toplumsal ve iç politik yapısıyla bağlıdır. Modern revizyonist iktidarın, dış politikadaki bu işgalciliği, emperyalist bir ekonomik, toplumsal ve politik yapıda olduğunu kanıtlayıcı bir özelliği, bir örneğidir.

Emperyalist İşgalcilik İflas Etmeye Mahkumdur

Bu doğru, 20.yüzyılın başlarında günümüze, onlarca kez doğrulandı, doğrulanmaya devam ediyor. Çağımızın başlangıcı, emperyalist sömürgeciliğin de dünya çapında yayılmış olmasının ifadesiydi. Geçen 90 yıllık sürede, sömürge ülke ve uluslar, özellikle 2.emperyalist paylaşım savaşından sonra daha da yoğunlaşmak üzere, sömürgeciliğe karşı ulusal kurtuluş savaşımlarıyla, sömürgeciliğe büyük ölçüde son verdiler. Ama, emperyalist devletler, politik ve askeri koşullarını yakaladıkları koşullarda, emperyalist paylaşım savaşlarında, yeniden işgallere girişmekten geri durmadılar.

En kötü ünlü ve acılı tarihi örnek olarak Vietnam işgali verilebilir. Fransız sömürgeciliği güçten düşüp, Vietnam ulusal kurtuluş savaşı karşısında tutunmayınca, '60 'lara doğru ABD emperyalistleri, Vietnam işgaline girişmekten, Japonya'ya attığı atom bombasının onlarca misli miktarda kimyasal bombalar yağdırmaktan geri durmadılar. Hitler faşizmi yönetiminde Alman emperyalistleri, Avrupa'dan, Kuzey Afrika ve Rusya'ya dek uzanan sayısı onu bulan ülkeleri işgale girişmekten geri durmadılar. Japon emperyalistleri, '30'larda Çin'i, daha sonra Filipinleri işgal etmekten geri durmadılar. '50'lerde ABD emperyalistleri Kore'yi işgal etmekten geri durmadılar, vs. vb...

Günümüzde yine ABD emperyalistleri, petrol bölgesi Orta-Doğu'da, İsrail savaş makinasını işgalden işgale seferber edip duruyorlar. Anti-amerikancı iktidar işbaşına geldi diye Karaipler'in küçük ülkesi Grenada'yı işgal etmekten geri durmadılar. Yine ABD emparyalist saldırganları, Devrimci iktidara karşı Nikaragua'yı sürekli bir işgal tehditi altında tuttular, tutmaya devam ediyorlar.

Ancak emperyalistlerin en büyük güçlerle giriştiği işgaller bile, ebediyen sürmedi, süremezdi de. Devasa askeri gücünü ve ekonomik olanaklarına karşın, gerici, sömürücü karekterdeki bu işgallere karşı, ulusal kurtuluşçu direnişler, kıyaslanmayacak ölçüde zayıf ve ekonomik olanaklarına karşın gelişip zafere ulaşabildiler. Emperyalist işgalcileri ağır yenilgilere uğratabildiler. Çin halkının '45'lere dek süren ulusal kurtuluş devrimi, Japon emperyalist işgalcilerini ağır bir yenilgiye uğrattı. Kahraman Vietnam halkı, Fransız sömürgecilerinden sonra devasa askeri aygıta ve dev ekonomik güce sahip dünya jandarması ABD emperyalist işgalcilerini ağır bir yenilgiye uğratabildi. ABD desteğindeki İsrail savaş makinasının tüm askeri teknik gücünü karşın, Filistin halkının ayaklanması İsrail siyonist işgalcilerini sarsıyor, sarsmaya devam edecek.

Bu ve benzeri onlarca örnekle yaşanan süreç, emperyalist işgallerin ve işgalcilerin iflasını gösterdi. Ama kuşkusuz, milyonlarca ölü, yıkım, acı pahasına!..

Sosyal emperyalistlerin yıllık Afganistan işgali de, iflas etmekten, aynı sona düşmekten kurtulmazdı, kurtulamadı. Devasa askeri aygıtına, modern silahlarına ve devasa ekonomik olanaklarına karşın, Rus sosyal-emperyalistleri yenildiler, yenilgiden kurtulamadılar. Bu, emperyalist sömürücü karakterdeki, haksız ve ulusların yazgılarını belirleme özgürlüğünü tanklar altında ezen niteliğin, haklı bir ulusal dava karşısındaki kaçınılmaz sonuydu.

Evet, tüm emperyalist işgalciler gibi, Rus sosyal-emparyalistlerinin işgali de iflas etmişti. Geride 1 milyon dolayında insanın katliamını, birçok yıkımı ve 4,5 milyon sürgünü bırakarak!..

Evet, tüm emperyalist işgalciler gibi, Rus sosyal-emparyalistlerinin işgali de iflas etmişti. Geride 1 milyon dolayında insanın katliamını, birçok yıkımı ve 4,5 milyon sürgünü bırakarak!.. Emperyalist işgaller, söylenenlerin tersine ulusların toplumsal gelişmelerini önlemişti. Sosyal-emperyalist işgal de!..

Sosyal-emperyalistler, Afgan halkının büyük çoğunluğunun işgalciliğe karşı çıkması karşısında yenilgiye uğramaları nedeniyle, işgale son vermek zorunda kaldılar. Yanısıra, Gorbaçov'la birlikte, dış politikada taktik bir değişikliğe, daha ince ve dolaylı yöntemlerle yayılma ve nüfuz alanı ele geçirme tektiğine geçtiler. Bu taktik de, işgalin daha uzun süre sürmemesinde rol oynamıştır.

Sosyal-Emperyalistler, işgale son vermek zorunda kalırken, bunu sözde *"barışçılıklarının"* kanıtı göstermektende geri durmuyorlar. Ama sona erdirirken üzerine barış vaazları verdikleri aynı işgali yapanlar yine kendileri değilmiydi? Bu demogojileri, iflaslarını gizleyemeyeceği gibi, onların *"sona erdirme"* işini ABD emperyalistleri, faşist Ziya-Ül-Hak ile Cenevre görüşmelerinde kotarmaları da işgalin gerici niteliğini sergiliyor. Bu olayın kendisi bile, SB'nin işgalinin, nüfuz alanları, hammadde kaynakları ve sermaye ihracı alanları üzerine ABD ile varolan emperyalist paylaşım kavgasının bir sonucu ve parçası olduğunu gösterir.

Rus sosyal-emperyalistleri ve ABD emperyalistleri, 15 Nisan'da Cenevre'de vardıkları anlaşmayla, Afganistan işgali 15 Mayıs'tan başlayarak 9 ay içinde, yıl sonunda tamamen sona erecek, Ancak işgalin kalktığı koşullarda her iki emperyalist devlet de, Afganlı işbirlikçilerine ekonomik ve silah *"yardım"* ına devam edecekler.

Bu durum, işgal sonrası, büyük olasılıkla, yeni bir savaşı, iç savaşı gündeme getirecektir. Gerçi iş savaşın olmaması için revizyonist NECİBULLAH, *"amerikancı", "feodal", "islamcı", "ulusal"* bütün örgütlerin katılcağı ortak bir koalisyon hükümeti önermektedir. Amerikancılarla, rusçuların ortak gerici bir hükümeti tamamen olasılık dışı değilse de zayıf bir olasılık. Ancak patlayacak iç savaş, büyük ölçüde gerici bir savaş olacak, Afgan emekçilerinin çıkarını her iki taraf da temsil etmeyecektir. Çünkü NECİBULLAH'ın sosyal emperyalist işbirlikçi gericiliğine karşın, bugün ulusal direniş içinde yeralan örgütlerin bir bölümü amerikancı gerici feodal örgütlerdir, bir bölümü ise, islami burjuva ulusal reformcu örgütlerdir. Bu ikiricilerde işgalciliğe karşı kısmi ilerici bir yan taşısalar da ulusal burjuva reformcuları olarak emekçi halkın çıkarlarına karşıttırlar, burjuvazinin çıkarlarını savunmakta, emekçilere demokrasi tanımayan gerici bir karekter taşımaktadırlar. İşgale karşı az sayıdaki devrimci örgüt hem ABD, hem SB'nin emperyalist politikalarına karşı çıkmakta ve emekçi halkın devrimci demokratik iktidarı için mücadele etmekteydi. Ama bu örgütlerin gücü ve etkinliği zayıftır. Dolayısıyla, iktidar savaşında da, iç savaşta da fazla bir rolü olmayacaktır. Ama böyle de olsa, devrimci sosyalistler ve tutarlı devrimciler, Afgan emekçilerinin bu devrimci temsilcilerindenyanadır. ★

30 Temmuza kadar abone olun
33.000 lira kârınız olsun
30 Temmuza kadar abone olun
33.000 lira kârınız olsun
30 Temmuza kadar abone olun
33.000 lira kârınız olsun
30 Temmuza kadar abone olun
33.000 lira kârınız olsun
30 Temmuza kadar abone olun
33.000 lira kârınız olsun

Türkiye'nin en etkili haber dergisine hemen abone olun,

- ☐ % 42 kazançlı çıkın
- ☐ Zamlardan etkilenmeyin
- ☐ Eksik sayınız kalmasın

Ayrıca
Her bir yıllık abonemize 5000 liralık hediye kitap

2000'e Doğru
ABONE KUPONU

Adı Soyadı.....
Adres.....
.....
.....Tarih.....

Yurt içi:

☐ 25.000 TL. 6 aylık (26 sayı) abone yapın
☐ 45.000 TL. 1 yıllık (52 sayı) abone yapın
☐ Banka: İş Bankası, Cağaloğlu Şubesi, 0122 25 77 No'lu hesaba yatırdım.
☐ Posta çeki: Kamil Arslantürkoğlu 149322 No'lu hesaba yatırdım. (Lütfen makbuz kopyanızı iliştirmeyi unutmayınız)

Yurtdışı:

Avrupa ve Ortadoğu	Amerika ve Uzakdoğu
☐ 70 DM 6 aylık	☐ 55 $ 6 aylık
☐ 130 DM 1 yıllık	☐ 100 $ 1 yıllık

☐ Yurt dışı aboneleri için hesap no:
Işık Soner, Postgirokonto 6082 79-205 Postgiroamt Hamburg
☐ Yurt dışı yazışma:
Işık Soner, Flerrentwiete 49a 2000 Hamburg 13 Federal Almanya Tel: (040) 81927

☐ **2000'e Doğru Abone Servisi**
Başmuhasip Sk. Talas Han No: 16/4 Cağaloğlu-İSTANBUL
Tel: 513 83 52 - 53

GORBAÇOV'U YALANLARCASINA...

Mihail Gorbaçov, Ekim Devrimi'nin 70. yoldönümünde yaptığı "Yolumuz Ekim Yolu, Öncülerin Yoludur" başlıklı konuşmada şöyde diyordu:

"Yoldaşlar, ülkemizde ulusal sorunun çözülmüş olduğunu söylemek için her hakkımız vardır...

"Ekim Devrimi'nin en büyük kazanımlarından bir Sovyet halklarının dostluğudur. Bu, gerçekten, dünya tarihinde eşsiz bir şeydir...

"Bugün, leninist milliyetler politikasının çarpıcı başarılarına saygı duyan ülkemiz halkları...

"Öyleyse, yoldaşlar, büyük ortak varlığımızı, SSCB halklarının dostluğunu el üstünde tutalım."

Şanlı büyük Ekim Devriminin en göz kamaştırıcı başarılarından biri de, bir uluslar hahiphanesi olan Çarlık Rusya'sında ulusal sorunu çözmüş oluşuydu. Ekim Devrimi, insanın insan, bir sınıfının diğer sınıf üzerindeki sömürüsüne son vererek, aynı zamanda Rus ulusunun diğer uluslar üzerindeki egemenliğine de son verdi. Halklar, uluslar arasında kardeşlik, yardımlaşma ve işbirliği ilişkileri güçlendi, yerleşti.

Lenin'in ve Stalin'in ulusal sorundaki tahlilleri, SSCB'deki deneylerle doğrulandı. Ki, Kapitalizm ulusal sorunu çözme yeteneğinde değildir; ulusal sorunu çözecek tek sistem sosyalizmdir.

Revizyonist burjuvazinin yeni temsilcisi Gorbaçov, doğru olarak Ekim Devrimi'nin en büyük başarılarından biri, ulusal sorunu çözmüş olmasıdır diyor Ama, 1956'daki Kruşçevci modern revizyonist ihanetten sonra ortaya çıkan yeni durumu gizliyor. Lenin ve Stalin'in SSCB'si ile Kruşçevlerin, Brejnevlerin, Grobaçovların SSCB'si arasındaki nitelik farkını örtüyor. Lenin'in ve Stalin'in şanlı sosyalist döneminin ulusal sorundaki başarılarını çirkine sömürüyor. Ama, mızrak çuvala sığmıyor. Bakın yukardaki sözlerin söylenmesinin üzerinden fazla bir zaman geçmeden SSCB'de güçlü ulusalcı kitlesel hareketler baş gösterdi; adeta Gorbaçov'u yalanlarcasına.

Gorbaçov'a bakacak olursak, SSCB'de halklar arasında bir sorun yok, ulusal sorun çözülmüş ve diğer Rus ulusunu büyük bir sadakat duygusuyla bağlı.

Kuvvetle vurgulamak gerekir ki, SSCB'de 1956 yılında ortaya çıkan modern revizyonist karşı-devrimle birlikte, süreç içinde sosyalizm ve proletarya diktatörlüğü tasfiye edilerek, yerine kapitalizm ve burjuva diktatörlüğü kuruldu. Kapitalizmin yeniden restorasyonuna bağlı olarak, çok uluslu bir devlet olan SB'de ulusal sorun da yeniden doğdu. Böylece SSCB'de Rus ulusu, egemen ve ayrıcalıklı bir ulus konumuna yükseldi. Ekonomik ve politik güç, özellikle Rus bürokrat tekelci burjuvazisinin elinde toplandı. Uluslar halklar, bölgeler arası dengesizlik giderek büyüdü. Ulusalcı ve şöven fikirler, eski ulusal önyargılar yeniden hortladı. Son olarak Kazakistan'da, Kırım'da Azerbeycan'da, Ermenistan'da başgösteren ve yüzbinleri hatta milyonları kapsayap, yüzlerce kişinin ölümüne yol açan ulusalcı eylemler bu gerçeği doğrulamaktadır. Öyle ki, Azerbaycan ve Ermenistan burjuvazisi aralarında toprak üzerine çekişmeleri açıkça dile getirebilmektedir.

Şanlı büyük Ekim Devrimi'nin en göz kamaştırıcı başarılarından bir de, bir uluslar hapishanesi olan Çarlık Rusya'sında ulusal sorunu çözmüş oluşuydu.

Sormak lazım, milyonlara varan, kitleleri arkasına alan ve harekete geçiren burjuva ulusalcı fikirlerin kaynağı sosyalizm mi? Eğer sosyalizm değilse, bu fikirler nasıl oluyor da, devam ettiği iddia edilen halkların, ulusların sözde sıcak dostluğuna, sade enternasyonalist bilincine dayanan bu birliği sarsmaya başlıyor? Bu nasıl sosyalizm ve enternasyonalizmdir ki, milyonları böylesine burjuva ulusalcı fikirleri girdabına itebiliyor?..

İtebiliyor; çünkü, SSCB'de restore edilen kapitalizm, sosyalizm maskeli kapitalist dünya görüşü, burjuva ahlak ve kültürü toplumun en küçük hücresine dek yayılmış ve damgasını vurmuştur. Durum bu olunca, ezilen bağımlı uluslarda burjuva ulusalcı fikirlerin, eski ulusal önyargıların yeniden hortlaması, kökleşmesi, dal budak salarak yüzbinleri, milyonları harekete geçirmesi kaçınılmazdır, doğaldır.

Revizyonist-emperyalist Rus burjuvasinin ağır baskısı yakın döneme dek bu tip ulusal hareketlerin patlak vermesini engellemiştir. Ama bugün stratejik ve taktik nedenlerle gündemleştirilmiş olan perestroyka, glasnost politikası sonucu, Gorbaçov kliği dizginleri azçok gevşetince içten içe biriken ulusalcı tepkiler patlayarak gün ışığına çıkmıştır. Önümüzdeki süreç bu tip hareketlerin yaygınlaşmasına gebedir.

Şu sözde sosyalist Yugoslavya'ya bakın! Şu sözde sosyalist Bulgaristan'da Türk ulusal azınlığına uygulanan ırkçı, şöven, militarist, asimlasyoncu ulusal zulme bakın! Şu sözde SSCB'deki ulusalcı hareketlere bakın! Bu revizyonist blokun sözde ulusal sorun diye bir sorunu yok. Ama bir de yaşama bakın! Yaşam modern revizyonist hainleri yalanlıyor, demogojilerin pençesini bir bir yırtıyor..

Gerçek şudur ki, revizyonist sistem, ulusal sorunu çözme yeteneğinde değildir. Revzıyonist sistem, kapitalist karekteri gereği ulusal sorunu da üretir, bir yaraya çevirir. Sosyalist devrim yoluyla revziyonist sistem tasfiye edilmeden, bürokrat tekelci burjuvazinin diktatörlüğü parçalanmadan, gerçek sosyalizm kurulmadan, revizyonist sistemin diğer toplumsal kötülükleri gibi, ulusal sorun yarası da yok edilemez düzeltilemez.

Ulusal sorun, üç tarihsel evreden geçer. Ve ulusal sorunun üçüncü evresi sosyalizm dönemine tekabül eder.

Sosyalizmde ulusal sorun, tarihten gelen ve ekonomik, toplumsal ve kültürel alanlarda süren fiili farklılıkları giderme; ileri ulusun karşılıksız yardımıyla geri ulusların kalkınması, ilerlemesi sorunu haline gelir. Sosyalizmde, bir ulusun diğer ulus üzerindeki baskı ve sömürüsü, ulusal ayrıcalıklarına yer yoktur. Çünkü, sosyalizm, bir sınıfın diğer sınıf ya da sınıflar üzerindeki sömürüsüne son verir. Sınıf sorununun çözümüne bağlı olarak ulusal sorunu da çözer. ☆

ÇALIŞMA BAKANI İ.AYKUT'UN ZİYARETİ VE GÖÇMENLERİN SORUNLARI ÜZERİNE

M.SOLMAZ

Ülkemiz işbirlikçi tekelci burjuvazisi ve büyük toprak sahiplerinin hükümetleri, hemen her işbaşına gelişlerinde, Türkiye'deki işçi ve emekçilere olduğu gibi, yurt dışında bulunan göçmen işçilere bol bol vaadlerde bulunurlar. Süslü, parlak lafların ardı arkası kesilmez. Ve bu oyun "...ceğiz"lerle, "...cağız"larla sürer gider. Fakat gelin görün ki, her iki tarafta da bulunan işçilerin, emekçilerin sorunları çözülmek bir yana, gitgide ağırlaşır. Ve yine her iki tarafta da politik açmazlar, krizler, it dalaşları hep işçilere yüklenir, hep onlar suçlu olur, horlanır, işkence ve eziyet çeker... aç kalırlar.

İşte bunun bir örneğini, 16 Mart 1988'de F.Almanya ya, sözüm ona "yurt dışındaki işçilerin sorunlarına çözüm bulmak" amacıyla gelen, II. Özal Hükümeti'nin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut'ta gördük. Bundan öncekiler gibi, İ.Aykut'ta "müjde"yle geldi. Hem de *"ek zam"* konusunda, Türkiye'deki işçilere verdiği cinsten bir müjdeyle. Hatırlanacağı gibi, Türkiye'de seçimlerden sonra, korkunç boyutlarda zamlar yapılmış, tepkilerin artması üzerine, Bakan Aykut işçilere müjde vereceğini söylemiş ve ardından işverenlerle anlaşarak aylık 10 DM civarında bir "ek zam müjdesi"ni *"işverenler isterse bunuda vermeyebilir yasal bir zorunlulukları yok"* diyerek vermişti. Sağolsun Bakan(ımız(!)), yurt dışında göçmen erkek işçilerin yanısıra kadınları da düşünerek (!!) onlar hakkında da bir "müjde" verdi. Hem de tam bir burjuva küstahlığıyla.

Peki nedir? bu gurbetçiyi "kurtarma planı". Nedir "müjde"? Şöyle biraz yakından bakıldığında bu müjdenin de, kurtarma diye yutturulan planın da, aslında Alman tekellerine daha kolay ve kalifiye işgücü sunmayı amaçlayan pratik bir uygulamadan öte bir şey olmadığını görüyoruz. Planın bir diğer amacı da emperyalistleri ve Türkiye'deki düzeni korumayı amaçlıyor, güvence altına almaya çalışıyor. Ve bunu çekinmeden söylüyor. *"...geriye dönüş durumunda bir sosyal bunalım kaynağı (işsiz göçmen gençleri kastediyor - bn) oldukları açıkça görülebilir."* (*Hürriyet* 26 Mart 1988) Böylelikle Bakan, bir yandan işsiz göçmen gençlerin geriye dönüşlerini engellemeye çalışıyor, dolayısıyla "bunalım"ın "kaynağı"nın Türkiye'ye girmesini engellemeyi hedefliyor; öte yandan emperyalist tekellere daha kalifiye işgücü sunmayı isteyerek, "üretken köle"nin bir an önce yaratılmasını istiyor.

"Projenin amacı vasıfsız işçilere bir beceri kazandırmak, eğitimsiz işçi çocuklarına eğitim vermek...", *"Bu üç yıl içinde işçilerimize gerekli eğitimi verebilirsek, onlar (işten -bn) atılanlar arasında yeralmayacaklar, hatta yeni işe almalarda ön plana geçeceklerdir."* (Hürriyet, 26 Mart 1988)

Ve böylelikle gurbetçi gençlerimiz pek sayın(!) Bakan sayesinde kurtulmuş olacaklar. Eğer kurtuluş buysa Alman emperyalistleri bizim pek sayın bakanımızdan çok daha akıllı veya uyanıktırlar herhalde. Çünkü emperyalistler ve onların sözcüleri, bu "plan"ları yıllardır tekrarlayıp duruyorlar. Keza basını birazcık olsun takip eden hemen herkes, bu cins "kurtarma planları" nın son derece bol olduğunu rahatlıkla görebilir. Hal böyleyken bu yeni(!) kurtarıcı meleği pozuna bürünmüş şeytanın yalanları niye? Buna birazdan döneceğiz, üzerinde durmadan geçemeyeceğimiz bir nokta var. Bu husus gerici Türk Hükümeti'nin göçmenlere nasıl baktığını göstermesi bakımından önemlidir. Bakan bir kısmı MİT ve diğer kısmı buradaki faşist ve gericilerle finanse ve organize edilen ve Köln'de bulunan "Türk-İslam Birliği" binasında yaptığı konuşmada şöyle diyordu:

"Almanya'daki Türk kadınlarına acıyorum. Hepsinin de fiziki ve ruhsal bozuklukları var." (Hürriyet, 21 Mart 1988)

Aslında bu sözler bunların gerçek yüzlerini ortaya sermesi, yukarıda ifade ettiğimiz gibi göçmenlere nasıl baktıklarını göstermesi bakımından ilginçtir. Benzeri bir örnek aynı tarihlerde F. Almanya'yı ziyaret eden İçişleri Bakanı Mustafa Kalemli tarafından verildi. Kalemli'nin Blüm'le yaptığı görüşmede ele alınan konular ve açıklanan basın bildirisi bir bütün olarak Türk hükümetinin göçmenlere olduğu kadar yurtdışında faaliyet yürüten devrimcilere, demokratlara, sosyalistlere nasıl yaklaştıklarını açıkça gösterdi. Vurgulayarak belirtmeliyiz ki, Türk Hükümeti'nin devrimci-demokratlar ve sosyalistlerle göçmenlere yaklaşımları arasında bir fark yoktur. Kimden olursa olsun "sivri uç"ların temizlenmesini, her gelişlerinde talep edip durmaktadırlar. Bu ister bir göçmen, isterse sıradan bir devrimci olsun, kendilerine zararlı kim varsa "işlerinin bitirilmesi"ni boşuna talep etmiyorlar. Alman tekelci burjuvazisinin ve onun hükümetinin tavrı ise, Türk Hükümeti'yle biçimsel farklılıklar göstermesine rağmen aynıdır.

Şimdi Bakan'ın sözlerine ve projesine dönebiliriz.

Göçmenlerin yurtdışındaki sorunları nelerdir? Sayın Bakan bu küstah burjuva, buradaki 3-5 işçiye varsayalım ki, bir beceri kazandırdı. Ne olur ki, ne değiştirir ki bu. Meslek okullarından hatta üniversitelerden mezun olan bir çok göçmenin, sırf "yabancı" oldukları için işe alınmadıklarını bu Bakan bilmiyor mu sanki? Biliyor, hem de bal gibi biliyor bilmesine de, onun derdi hiç bir zaman göçmenlerin sorunlarına çözüm olmadı, olamaz da. Bu eşyanın tabiatına aykırıdır. Her şey bir yana, bunların şimdiye kadar yaptıkları, bundan sonra yapacaklarının aynasıdır. Zaten bu kurtarıcı diye sunulan plan Alman tekellerine kalifiye işgücü sunmayı amaçlamaktan öte bir anlam ifade etmiyor.

Pek sayın Bakan(ımız); siz şöyle bir dönüp kendinize bakın. Siz Türkiye'deki işçi ve emekçilerin dertlerine bir çare oldunuzmu ki, şimdi de buraya soyundunuz. Ayrıca yurtdışındaki bu "acı"dığınız göçmenlere yaklaşımınızın, onları "fiziki ve ruhsal dengeleri bozuk" deliler olarak görmekten öte ne özelliği var. Bizzat mensubu olduğunuz, partinin başkanı Başbakan Özal değilmiydi geçenlerde "aman Türkiye'ye dönmeyin" diyen. Her şey bir yana siz geldiniz ve aradan bu kadar zaman geçti, hani ne değişti... Değişen ne?.. Koskocaman bir hiç. Göçmenlerin sorunu, sorunları beceri kazandırmaktan mı ibarettir. Bununlamı göçmenler ve çocukları kurtarılacaktır? Hayır.. Hayır, bu burjuvada diğerleri gibi yalan söylüyor. Hem de bilinçli bir biçimde.

Göçmenler acaba neden kendi öz ülkelerinden kopup buralara geldiler. Neden bu ülkelerde en ağır işlerde, en sağlıksız koşullarda, en ucuz ücretle ve bazen hemen hiç olmayan sosyal haklarla çalışıyorlar. Bunların nedenleri konusunda

ne düşünüyorsunuz acaba Bakan Hazretleri. "Acımayı"mı. Burada göçmen kadınların "fiziki ve ruhsal dengeleri bozuk" deliler olduklarını mı yoksa? Bunlar bir yana Bakan Hazretleri, bunların nedenlerini elbette açıklayacağız. Açıklayacağız, açıklamasına da, merak ettiğimiz bir şey var. Acaba yukardaki sözleri kanlarını bir sülük gibi emdiğiniz göçmenlere söylerken, hiç yüzünüz kızarmadı mı? Utanmadınız mı hiç... Hayır, hiç sanmıyoruz. Çünkü, yalan, üçkağıtçılık, adam kayırma, kandırma, vb. vb. birbütün olarak kötülüklerin imana, imanlığa yabancı ne varsa tümünün kaynağı sömürücü sistemdir. Burda tekelci kapitalizm, Türkiye'de işbirlikçi tekelci kapitalizm ve feodalizmdir. Sadece göçmenlerin sorunlarının değil, tüm kötülüklerin, pisliklerin kökünden kazınması için işte bu kaynağı kurutmak gerekir ki, onların sorunları kökten çözülsün. Sorunları kökten çözmenin bir başka yolu yoktur.

Fakat bu yol çetin, uzun, inişli-çıkışlı bir yoldur. Zordur ve o ölçüde şereflidir.

Bugünkü koşullarda bu temel noktaya tüm yapılacak işlerin kaynağı olarak ele alıp bu noktaya varabilmek için ilk elden yapılması gereken şeyler nelerdir?

Hiç kuşkusuz ki ilk elden yapılması gereken şey, göçmeniyle yerlisiyle **Almanya işçi sınıfının** tek bir parti etrafında toparlanıp örgütlenmesidir. Fakat yazımızın konusu bundan ziyade de, daha çok, öncelikle gerçekleştirilmesi gereken demokratik muhtevalı reformlar olduğundan, bunlar üzerinde duracak ve görüşlerimizi açacağız.

Marks, "her sorun kendi çözümüyle birlikte var olur" diyordu. O halde bugün göçmenlerin (fakat sadece göçmenlerin değil, çünkü ancak ve ancak Alman işçi sınıfıyla yürüdüğü, diğer bir deyişle sorunlara Alman işçi sınıfı da sahip çıktığı ve çözümü için yerli-göçmen birlikte yürüdüğü sürece bu sorunlar çözülebilir.) sorunları ve bunların çözümleri nelerdir? Hemen belirtelim ki; göçmenlerin buradaki sorunları "salt beceri kazanmak" değildir, kesinlikle değildir. Sorunları böyle darlaştırmak, hedef şaşırtmak, Bakan ve emperyalistlerin bilinçli bir şekilde göçmenleri kandırmaya çalışmasından başka bir şey değildir.

Göçmenleri kendi ülkelerinden koparark, tepe tepe kullanabilecekleri "ucuz ve sağlam köle"ler olarak getiren emperyalist tekeller ve hükümetleri, göçmenlerin bulundukları ülkelerdeki yaşam tarzını belirleyen yasalar oluşturuolar. Fakat bu yasalar öyle bir şekilde oluşturuldu ki; tekelleri en ufak bir riske sokmuyor ve yeri geldiğinde göçmenleri önsıradan bahanelerle gerisin geriye, herhangi bir hak iddia etmeden gönderebiliyordu. Sözüm onu bu "uygarlığın ve demokrasinin beşiği" ve aslında "uygarlığın mezarlığı" olan Avrupa'nın, emperyalist tekelleri, yüzyıllardır yağmaladıkları, soyup soğana çevirdikleri, kan ve zulmü başlarından eksik etmedikleri sömürge ve yarı-sömürge ülkelerdeki haydutluklarından, gereken dersi çıkarmışlardı. Böylelikle, göçmenlerin bir bütün olarak yaşam tarzını, emperyalist tekellerin devleriyle ilişkisini belirleyen onun sınırlarını çizen ve temel özelliği gericilik olan "Yabancılar Yasası" oluşturuldu.

Bu gerici yasa açısından göçmenler 3. sınıf insan durumundadırlar. Ne politik, ne ekonomik ve ne de diğer alanlarda, görünüşte de olsa, biçimsel de olsa, bir eşitlikten söz edilemez. Tam tersine bu yasayla adeta bu uygarlık beşiğinin uygarlık mezarlığı olduğu kanıtlanırcasına göçmen işçi ve emekçiler, emperyalist tekellerin keyfiliğine bağlanmıştır. Tekellerin ihtiyacı olursa burada kalmakta, olmazsa kovulmaktadırlar. Aradaki diğer gerici faşist uygulamaları sözkonusu etmiyoruz. Çünkü göçmen burada kalsa bile yine 3. sınıf köle olan durumunu korumaktadır.

Öte yandan bu yasa, aynı zamanda göçmen işçilerle yerli işçilerin arasına kalın bir sınır çekmekte, ayrılığı bilinçli bir şekilde körüklemekte, böylesi bir uygulama ise yerli ve göçmen işçilerin ortak mücadelesini engellemektedir.

Yine bu yasa, göçmenleri teorik ve pratik olarak politik yaşamın dışına itmeyi bilinçli bir biçimde güvenceye almaktadır. Örneğin; seçme ve seçilme hakkının önüne her seferinde Anayasa'yı çıkaran gerici Bonn Hükümeti, sıra göçmenlerin hakkını gaspetmeye geldiğinde Anayasa, manayasa tanımamaktadır.

Ve gün geçtikçe, göçmenlere ekonomik ve politik sığınmacılara yönelik saldırılar artmakta bu ve benzeri yasalar daha bir gericileştirilmektedir. Fransa ve İsveç'te çıkan yeni mülteci yasaları, Hollanda'da sığınmacılarla bilinçsiz halkı karşı karşıya getirmeyi hedefleyen "kampta toplama" uygulaması, F. Almanya'da hazırlıkları süren yeni Yabancılar ve Mülteci yasaları bunun örnekleri değil midir?

Evet, bugünkü koşullarda okun sivri ucunun yöneltilmesi gereken hedefi, gerici "Yabancılar Yasası" dır. Öncelikle değişmesi, değiştirilmesi gereken şey budur. Çünkü *bu yasa tümüyle yırtılıp atılmadan, F. Almanya'nın bir "göçmenler ülkesi" olduğu, sadece lafta değil, fiiliyatta da kabul edilmeden göçmenlerin durumlarında azçok bir iyileşme bile sağlamak mümkün değildir.*

Yurtdışındaki göçmenleri "fiziki ve ruhsal dengeleri bozuk" deliler olarak gö-ren bizim bakan hazretleri, hazırlanmakta olan yeni 'Yabancılar Yasası'nda, kendi meslektaşı olan CDU'Lu Blum'a rica(!) buyurmuşlar. Ve bu yasa da göçmenler aleyhine herhangi bir madde bulunmaması sözü (!!) almışlar. Aslında Bakan hazretleri boşuna ağızlarını yormuşlar. Bu delilere her şey hak değil mi sizce. Zaten yurtdışındaki bölücüleri hep bu deliler korumuyor mu? Aslında Bakan "Türkiye'de canınıza okuduk, hele gelin Türkiye'de böyle konuşun bakalım, gününüzü görür-sünüz" demek istiyor da... Bu kadar cesareti yok.

Bu saydıklarımızı Bakan hazretleri bilmiyor mu? Elbette biliyor. Ama o emperyalistlerin temsilcisidir. Tüm bunları onaylıyor ve Alman gericileriyle beraber "bölücü"lerin kökünü kazımanın yollarını arıyorlar. İçişleri Bakanı M.Kalemli'nin Blum'u tebrik etmesinin, Türkiye'ye davet etmesinin nedeni tamamen bu.

Bir tüm olarak burjuvazi göçmenlerin sorunlarını çözemezler. Onları ilgilendiren şey göçmenlerin sorunları değildir. Onların sorunları başlıca iki maddeden oluşmaktadır. Birincisi, kendilerine yönelik, ülkedeki işkenceleri, baskıyı, kıyımı vb. gerici uygulamaları teşhir edenlere yönelik saldırı ve tedbirler, ikincisi ise dövizlerdir. Göçmenler döviz yollasınlar da nasıl olursa olsun, Hangi şartlar altında çalışıyor, baskı görüyor, dışlanıyor, kovuluyor... Tüm bunlar onları hiç mi hiç ilgilendirmiyor.

Yukarıda dedik ki; ilk elden değiştirilmesi gereken şey, gerici **Yabancılar Yasası"**dır. Bu gerici yasanın yırtılıp atılması, göçmenler lehine değiştirilmesi açıkki doğrudan *mücadeleyle, yerli ve göçmen işçilerin ortak-militan mücadelesiyle olanaklıdır.* Bunun içinse ortak mücadele için gerekli girişimler, örgütlenmeler yaratılmalı, var olanlar harekete geçirilmeli, baskı örgütü işlevini görecek diğer örgütler bu mücadeleye çekilmelidir.

Bu mücadele içinde öne sürülecek diğer talepler şunlar olmalıdır.

1- Çifte vatandaşlığın kabulü ve her düzeyde seçme-seçilme hakkının alınması: F. Almanya veya bir başka Avrupa ülkesinde 6 aydan fazla kalan herhangi bir göçmen, kendi ülke vatandaşlığını kaybetmeden ve kendi rızasıyla o ülke vatandaşlığına otomatikmen kabul edilmelidir. Göçmen, bulunduğu ülke vatandaşlarıyla tam bir yasal eşitliğe

sahip olmalıdır. Çifte vatandaşlık dolayısıyla devletler arasında doğacak sorunlar ikili anlaşmalarla göçmen emekçilerin yararına düzenlenmelidir.

Böyle bir demokratik mevzinin elde edilmesi, göçmenlerin bulundukları ülke vatandaşlarıyla aynı haklara sahip olması, bir dizi sorunu çözecektir. Örneğin, F. Almanya'da çalışma izni göçmenler açısından belli bölgeler ve belli ekonomik dallarla sınırlandırılmıştır. Keza açık işyerlerini öncelikle Almanlara vermekle yükümlü olan İş ve İşçi Bulma Kurumu (Arbeitsamt) İş Teşvik Yasası'nın 19. maddesine bağlı hareket etmekle yüküm-lüdür. Bu hakkın kazanılması bu yasayı işlemez hale getirecektir.

Böyle bir demokratik mevzinin kazanılması yerli ve göçmen emekçiler birbirine yakınlaştıracak, ortak mücadelenin zeminini sağlamlaştıracaktır.

İşyerlerinde, okullarda, ev bulmada, vb. vb. varolan gerici uygulamaları kaldırma yolunda önemli bir adım olacaktır.

F. Almanya'da göçmenlerin politik faaliyetlerinin önemli bir öğesi olan seçme ve seçilme hakkı Federal Anayasa'ya aykırı olmamasına rağmen bilinçli bir biçimde uygulanmamaktadır. Göçmenler politik faaliyete katılamadıklarından dolayı bir çok zaman elleri kolları bağlı kendileri hakkında alınan kararlara uymaktan başka bir şey yapamamaktadırlar.

Seçme ve seçilme hakkının elde edilmesi göçmenleri politik yaşam ve faaliyete çekecek, politik bilinçleri artacak, yasama yürütmede seslerini duyurabileceklerdir. Bu hakkın elde edilmesi göçmenler açısından son derece önemlidir.

2- Özgürce politik faaliyet hakkının alınması: Tekelci kapitalistler, yerli işçilerden daha geri düzeyde çalışma ve yaşam düzeyine sahip göçmenlerin, kendilerine zararlı bir faaliyet sürdürmelerini kökünden kesmek ve önlemek amacıyla, yabancılar yasayı'yla göçmenlerin "zararlı faaliyette bulunmaları" durumunda istenildiği an sınırdışı edilebilmeleri garanti altına alınmaktadır. Bu "zararlı faaliyet" kimi zaman bir greve veya politik bir gösteriye katılmadır, kimi zaman hak istemek, kimi zamanda devrimci veya sosyalist örgütlere yardımdır.

Oysa göçmenler doğrudan politik faaliyete katılmaksızın kendilerine yönelik haksızlıklara, varolan eşitsizliklere karşı politik mücadele vermeksizin, en başta yabancılar yasası olmak üzere tüm antidemokratik yasaların kaldırılmasını talep (ki bu talep doğrudan politik niteliktedir.) bunlara karşı birleşip örgütlenmeksizin, durumlarında kesinlikle bir düzelme sağlayamazlar.

F. Almanya'da özellikle ilerici devrimci aileler, devrimci-demokratlar, sosyalistler genellikle takibat altındadır. Çeşitli ülke istihbarat örgütleri birlikte çalışmakta, bunlar değerlendirilmekte, bu faaliyetlerde bulunanlar kolaylıkla sınırdışı edilebilmektedirler.

Göçmenler için toplantı ve gösteri, fikir açıklama, derneksel ve sendikal faaliyet vb. vb. hep engellerle doludur. Özel polis iznine bağlıdır. Keyfilik, son derece yaygındır. Örneğin, burjuva partilerinde faaliyet yürütme bile binbir koşula bağlıdır vb. vb.

O halde her düzeyde ve tüm engellerden arındırılmış politik faaliyet için yürümeliyiz.

3- Yerli emekçilerle aynı düzeyde eşit sosyal haklar: F. Almanya'da göçmenlerin en eşitsiz bir tarzda yaşadıkları alanlardan birisidir bu. Oysa ki, en ağır işlerde, en düşük ücretle göçmenler çalışıyor olmasına ve tüm kesintileri, vergileri vb. yani bir Alman vatandaşının ödediği tüm sosyal kesintileri ödüyor olmalarına rağmen, sosyal haklarda en geri düzeyde yararlandırılanlar yine onlardır.

Örneğin İş ve İşçi Bulma Kurumları işçi tercihinde önceliği Almanlara tanımak zorundadır. Keza bir göçmenin sosyal yardım müracatı bile bazen sınırdışı edilme gerekçesidir. Berlin'de Mayıs '88'de yürürlüğe girecek olan yeni 'Yabancılar Yasası'nda böyle bir madde vardır.

Dil ve meslek öğrenimi alanında göçmenler genellikle ciddiye bile alınmamakta, bu politika bizim pek sayın Bakan(ımız) ın inadına bilinçli bir biçimde devam ettirilmektedir. Çünkü Avrupa'nın tekellerine "çalışmak'tan başka bir şey düşünmeyen ve mümkün olduğunca hak aramayan (dil öğrendiğinde durum daha farklı olacaktır.) köleler lazımdır.

Bu alanda üzerinde durulması gereken sorunlardan birisi de **oturma iznidir.** Gitgide zorlaştırılan oturma izninin verilip verilmemesinde ölçüt ise emperyalist tekellerin işgücü ihtiyacının durumudur.

Öte yandan oturma izni, belli bölgelerde ve belli dallarla sınırlandırılmıştır. Bu bile göstermektedir ki; emperyalistler göçmenleri ihtiyaçları olduğu yerde ve alanda kullanmakta, ama onu ötesine bilinçli bir biçimde gitmemektedirler. Gerek yabancılar polisinin, gerekse diğer Alman makamlarının oturma izni vermek için akla hayale gelmedik uygulamaları, yasa kural tanımamaları, keyfiliğin ve eşitsizliğin bir diğer örneğidir. Bir gecede sayısı önemli oranlara varan aile veya birey, bir yere haber vermelerine imkan bile verilmeden sınırdışı edilmiştir. 1980 sonrasına doğru konulan vize uygulaması aile birleşimi konusundaki insanlıkla bağdaşmayan bekleme vb. süre uygulaması, çocukların Almanya'ya getirilmelerini engelleyen gerici yasa ve uygulamalar, emeklilik hakkı konusundaki göz çıkaran ayrımcı uygulamalar (emeklilik kazanıldıktan sonra knedi ülkesinde iki yılı bekleme ve herhangi bir işte çalışmama zorunluluğu, Almanya'ya bir daha çalışmak için gelmeme koşulu vb.), emeklilerin paralarının tekellere sunulması vs. vb. verilebilecek diğer önemli haksızlık uygulamaları örneklerinden bir kaçıdır.

AET ülkeleri emekçileriyle, AET dışındaki ülkelerden gelen göçmenler arasında yapılan ayrım ikincilere, birincilere oranla tanınan öncelik diğer bir örnek.

Gitgide kırpılan ve kuşa çevrilen işsizlik parası ise göçmenlerin bir çok zaman sınırdışı edilmelerinin diğer nedenlerinden birisidir. Oturma izninin istenildiği an iptali bu demokrasi mezarlığının övünülecek (!) bir diğer yanı olsa gerek. Bunun ise özellikle devrimci faaliyete katılanları kapsadığını belirtmeye bile gerek yok.

Bu kadar sanıyorsanız yanılıyorsunuz. Engellerle dolu bir alana benzeyen oturma iznini alsanız bile yetmiyor. Bunun yanısıra "çalışma izni" almanızda gerekiyor. Yoksa her an, şimdiye kadar köle gibi çalıştığınız Alman tekellerince "işsizlik, sosyal yardım alıyorsunuz" gibi bir gerekçeyle sınırdışı edilebilirsiniz. Ve bu korkuyla "aman iş olsun da ne olursa olsun" diyerek en düşük ücretle, en sağlıksız işlerde çalışmaya razısınız. Zaten bu "Uygarlık kasapları"nın da istediği bu. Keza çocuk parasında durum yine eşitsiz. Göçmenler anayurtlarındaki çocukları için daha az bir çocuk parası alırlarken, yerliler için bu özendirilmekte ve parasal olarak daha fazla yardım almaktadırlar. **Evet, Alman emperyalist tekelleri şu Hitler'i doğuran tekeller ayakta.** Ve tüm ezilenlere ama özellikle göçmenlere kan kusturmaya devam ediyor.

O halde, her düzeyde eşit sosyal haklar için yürümek zorundayız.

4- Konut, sağlık ve eğitim alanlarındaki eşitsizliklerin kaldırılması: Tüm burjuva kapitalist ülkelerde olduğu gibi, F.Almanya'da işçiler, emekçiler konut alanında zenginlerden daha kötü yerlerde oturmaktadırlar. Fakat göçmenlerin durumu bunlardan da kötüdür. Fahiş konut fiyatları göçmenin normal bir konut-

ta oturmasını zaten engellemektedir. Ancak öte yandan emperyalistler bilinçli bir biçimde göçmenleri sağlık açısından bazan oturulmayacak düzeyde bulunan konutlara göndermekte ve adeta bir tür "getto" oluşturmaktadırlar. Böyle bir uygulama göçmenlerle yerli işçileri birbirinden ayırıp onların tecritini kolaylaştırırken öte yandan Alman polisi buraları daha kolay denetleyip baskı yapabilmektedir.

Göçmenlerin normal bir ev bulması ender bir istisnadır. Ev ararken "yabancıya ev yok" sözleriyle sık sık karşılaşırlar.

Keza sosyal evlerin verilmesinde bir çok zaman ayrımcı davranılmakta ve bu bile bir baskı unsuru (sınırdışı etmenin) olarak kullanılmaktadır.

Aynı eşitsizlikler, özellikle gençler olmak kaydıyla diğer göçmenler için eğitim alanında fazlasıyla geçerlidir. Ve bu sorun hem göçmenleri, hem de "genç ve iyi üretim yapan köle" arayan Alman tekellerini fazlasıyla ilgilendirmektedir.

Göçmen gençlerin % 75'ini aşan bölümü temel okul olan *Hauptschule*'yi bile bitirmeden ayrılmaktadır. Göçmen çocukların büyük bir bölümü ise bilinçli bir biçimde geri zekalılar okulu denen *Sonderschule*'ye gönderilmektedir Çok az bir kısmı orta okula (*Realschule*) veya Lise'ye (*Gymrasinim*) gidebiliyor.

Gerek Türkiye'den gelen, gerekse üniversiteye gidebilen çok sınırlı sayıdaki göçmen genç ise hem çok okuyabilmekte, hem mezun olsa bile çoğu işçi olarak çalışmaktadır.

Alman okullarında "uyum" adı altında, göçmenler asimilasyona tabi tutulmakta, burjuvazinin yoz kültürü altında kozmopolit bir kişilik yapısı ortaya çıkmaktadır. İçki, kumar, uyuşturucu kullanma, evden kaçma vb.'nin göçmenler arasında yaygın oluşu buradaki eğitimin bir göstergesidir.

Öğrenciler ne kendi dilini, ne Almanca'yı tam olarak bilmemekte, bu durum emperyalistlerce bilinçli bir biçimde devam ettirilmektedir.

Göçmenler çoğunlukla (% 90'ı aşan bölümü) dil bilmediğinden hak arayamamakta, emperyalistler onlara dil vb. öğretim konusunda bilinçli biçimde kaçınmaktadırlar.

Eşitsizliğin son derece belirgin olduğu temel alanlardan birisi de sağlık alanıdır.

Yazımızın çeşitli bölümlerinde göçmenlerin en ağır sağlıksız işlerde çalıştırıldıklarını, gerek çalışma koşullarının kötülüğü, gerekse göçmenlerin dil bilmemesi, kendi hakları, genel sağlık bilgisi vb. konularında yeterince bilgi sahibi olmaları nedeniyle hemen her bakımdan yerli emekçilerden daha geri düzeyde sağlık imkanlarından yararlandırılmaktadırlar.

Hemen tüm işyerlerinde, bir göçmen, hasta olduğundan dolayı doktora çıkıp istirahat alması hem engellenmekte, hem işten atılma nedeni olmaktadır. İtirahata çıkan bir göçmen takip edilmekte, istirahati bozulmakta, hasta olmasına rağmen işe gönderilebilmektedir. İş kazalarında ise % 100'e yakın ölçüde işveren haklı olmaktadır.

Almanya'daki sömürü çarkı öylesine acımasız işlemektedir ki; göçmen işçiler kısa sürede çökmektedirler.

Öyleyse; konut, sağlık ve eğitim alanlarında yerli emekçilerle her bakımdan eşit haklara sahip olmak için yürümek zorundayız.

5- Tüm uluslardan göçmen-yerli emekçilerin kardeşçe yaşamaları için yasal tedbirlerin alınması: Bu konuda öncelikle belirtilmesi gereken nokta tüm uluslardan emekçilerin kadeşçe yaşamaları, eğer gerçek anlamda bir *"kardeşçe"* yaşamdan bahsedecek olursak ancak ve ancak sosyalizmle olanaklıdır. Yani sorunun kesin çözümü tamamıyla bir toplumsal, siyasal devrim sorunudur. Bu günkü koşullarda her ne kadar bu temel husus çıkış noktası olarak ele alınsada bununla bağlı olarak; Alman tekelci burjuvazisinin *böl-yönet* politikasına karşı proletarya enternasyonalizmini, Almanya da tüm uluslardan işçilerden tek bir parti çatısı altında ve militan savaşımı şiarını öne çıkarmaktadır.

Bununla birlikte yapılması gereken diğer işler şunlardır. Alman tekelci burjuvazisinin ihtiyaçlarına göre düzenlenmiş olan "Yabancılar Yasası" ve bağlı yasaları, İş Teşvik Yasası'nın göçmenlere ilişkin bölümlerini göçmenler lehine değiştirmek.

Alman tekelci burjuvazisinin "uyum" dediği şey "zorla Almanlaştırma"dan başka bir şey değildir. Dahası göçmenler aleyhine bunca yasa varken, bundan bahsetmek bir sahtekarlıktır. O halde göçmenlere ilişkin tüm yasalar göçmenler lehine değiştirilmeden *"uyum"*un *"u"* sundan bile bahsedilemez. Aslında bunun yığınları aldatmaya yönelik bir propaganda olduğu şuradan belli ki; emperyalizm koşullarında "uyum"un tek bir anlamı vardır. O da **"asimilasyon"**. Ötesi eşyanın tabiatına aykırıdır. Çünkü emperyalistler şövenizmi, uluslararası düşmanlığı, emekçiler arasında din, ulus vb. ayrımlarıyla birbirine kırdırmaya zaten meslek edinmişlerdir.

Gün geçtikçe artan göçmen düşmanlığı Faşist parti (Almanya'da FAP ve NDP) ve kuruluşların hem sayılarının, hem propağandalarının artıyor oluşu, bunların tekelci kapitalistlerce beslenip büyütülmeleri, korunmaları, "uyum" sözcüğünün bir politik sahtekarlık olduğunu gösteriyor. Bırakınız uyumu; yerli ve göçmenlerin bir arada yaşamaları, mücadele etmeleri zaten yukardaki yasalarca engellenmektedir.

O halde emperyalistlerin tüm bu sahtekarlıklarını tüm uluslardan emekçilere göstermek, kardeşçe bir arada yaşamanın koşullarını oluşturmak için yürümek zorundayız.

6- Sığınma hakkı: Hitler faşizmi döneminin tecrübelerinin olduğu kadar, Alman komünistleri ve halkının da baskısıyla II. Dünya Savaşı Sonrasında "Sığınma Hakkı" Alman anayasası'na alınmıştır. Fakat özellikle son gerici Bonn Hükümeti'nin işbaşına gelmesinden sonraki uygulamalar sığınma hakkını ulaşılmaz bir yere koymuştur. Öyle görünüyor ki, Gerici Bon Hükümeti ve onun İçişleri Bakanı Zimmermann, mülteciler yasasını tümüyle işlemez hale getirecektir.

Burada sözüm ona "Varşova Paktı" ülkelerinden gelen mültecilere yapılan ayrı ulgulamaları sözkonusu bile etmiyoruz.

Ekonomik mülteci adı altında mültecilere yönelik baskılar gün be gün artmakta, giden geleni aratmaktadır. Mültecilere verilen aylık Hitler'in toplama kamplarına benzeyen yerlerde (Heim) toplanmaları, keyfilik, aşağılama, sürekli hedef gösterilme, artan faşist saldırılar, takibat vb. vb. mültecilerin adeta bir tür "ikinci ceza" çekmelerinden başka bir şey değildir.

Arkadaşlar; yerli ve göçmen işçiler;

Tarihsel deneyler binlerce kez doğrulamıştır ki; sermayeye ve faşizme karşı sürekli ve sistemli bir savaşım verilmeden haklar alınmamıştır, alınamaz.

Vurgulayarak belirtmeliyiz ki; yukarda saydıklarımıza **Alman İşçi sınıfı ve sosyalistleri, devrimci-demokratları, anti-faşistler sahip çıkmadan** göçmenlerle tek bir sınıf örgütünde birleşerek militanca mücadele edilmeden sahip olamayız, olamayacağız.

Ve hiç bir zaman unutmamalıyız ki; Hitler'i doğuran tekeller ayaktadır. Koşullar daima yeni Hitler'ler doğurmaya elverişlidir.

O halde; yerlisiyle göçmeniyle tek bir sınıf örgütünde birleşerek haklarımızı **zorla** almak için **İLERİ!**

★

SEVGİLİM FİLİSTİN

Süzülür iki damla yaş,
düşer uzaklarda tuzlu-kumlu topraklara
o topraklar da ülkemdir benim;
iki damla yaş süzülür,
iki damla yaş-acıdır
iki damla yaş-umuttur
Kavgadır, ekmektir, gelecektir
iki damla yaş-güldür;
Bombalar düşünce topraklara
bomlalardan görünmeyince toprak
başını alıp gitti uzaklara
güller soldu
yeniden erişinceye dek bahar
acılar doldu
umutlar dağıldı-ekmekler gibi
kavga yayıldı-rüzgarlar gibi
nerede sevdiklerimin kara saçları
nerede mat siyahi derileri
nerede dünyaya uzanan elleri?
Tohumlar atıldı önce
on yıllar oluyor,
ne istedi dünya alem senden?
bir karış toprak mı?
neden?
ve gelip yerleştiler bir bir
evet, evet önce onlar geldiler
şimdi siz gidiyorsunuz bir bir
evet, şimdi siz gidiyorsunuz
yüreğimi orta yerde bırakıp
bombaların ve tankların ortasında;
gidin, gidin size mendil sallamıyacağım
siz gitseniz de ben kalacağım
gidin ve unutmayın ki
her gidişin bir dönüşü vardır!
ve her yokuşun bir inişi!
Bütün düşmanlar alır seni ortasına
el uzatırlar
elini versen kurtaramazsın kolunu
nasıl dost olur eski düşmanlar
şaşarım senin dününe, bugününe
anla artık dostluk karşılıksızdır
ve unutma kara günde tanınır;
haydi göreyim seni
işte gidiyorsun
hani dostların?
Mısır'da seni karşılayan kim?
Enver Sedat'ın mermer büstü mü?
kavga edenler sana küstü mü?
Dünyanın orta yerinde
gidersin döne döne,
döne döne Mevlevi olunur;
bilirim kan tutar artık seni
uzun yıllar olalı beri;
durma buralarda
çünkü biz kanı tutacağız
bunun için kanımızı akıtacağız
tuzlu ve kumlu topraklarımıza
durma buralarda ihtiyar kan akmadan, seni tutmadan
git artık; gidiş o gidiş;
Bize kalan toprak artık t prak değil
kan, kurşun, kovan, kemik ve mayın yığını
gidenler gitti;
"burası Yemen'dir
çayır çimendir
giden gelmiyor
acep nedendir?"
gidenler gitti;
Burası Tunus'tur
yolları pustur
giden gelmiyor
acep ne iştir?
gidenler gitti:
sen kaldın yüreğim, gitmeyeceksin
bulacaksın tuzlu-kumlu topraklarda kendini
sen kaldın, direleceksin,
ela gözlü, kara saçlı sevgilim
mat siyahi derilim;
utanıyorum karşısında tarihin
senden başka kimse görmemiştir bu ihaneti
Sevgilim Filistin...

Asi YAR

SİYONİSTLERİN GÜNEY LÜBNAN'A SALDIRISI

Yayılmacı ve saldırgan İsrail siyonistleri Güney Lübnan'da yeni bir saldırıya girişti. Yoğun topçu askeri tank ve helikopter birliklerinin desteğinde 2500 saldırgan siyonistin saldırısı üç gün sürdü. Saldırılarının gerekçesi "Filistinli gerilla aramak" olduğu söylendi.

Siyonist saldırganlar, Güney Lübnandaki saldırı, arama ve taramalarında, Güney Lübnan'daki bağlaşıkları faşist Falanjistleri de yanlarına alarak, tamamen onların desteğinde günlerce süren saldırılarda bulundular. Pek çok yerleşim yerini yakıp yıktılar, onlarca kişiyi katlettiler. Siyonistler, "operasyonlarının" amacının "Filistinli gerilla aramak" olduğunu söylüyorlarsa da, bu da yalandır. Saldırıya giriştikleri alanda Filistinlilerle karşılaşmamaları da bunu gösteriyor. Kaldı ki, böyle bir durum olsaydı bile bu yine de siyonist saldırıyı hiç bir şekilde haklı çıkaramaz. Savaş arabası İsrail, Hitler vari yollarla ve tamamen ABD emperyalistlerinin desteğinde olarak yayılmak, çevreye korku salmak, durumunu sağlamlaştırmak, vs. istiyor.

Siyonistler işgalciler, bu saldırısıyla, Filistinlilere göz dağı vermeyi, dikkatleri içerideki Filistin ayaklanmasından uzaklaştırmayı ve Filistin ayaklanmasına dışarıdan gelebilecek desteği önlemeyi ve FKÖ'yle yeniden ittifaka giren Suriye'ye gözdağı vermeyi amaçlıyor. Aynı zamanda, Güney Lübnan'daki İran yanlısı Şiilerin Hizbullah örgütü ve Suriye Emel Örgütünün gücünü zayıflatmayı, kendilerine "Güney Lübnan Ordusu" diyen faşist Falanjistlerin konumların güçlendirmeyi de hedefliyorlar.

Savaş arabası İsrail'in bu saldırısı da daha önceki saldırılarının bir devamı bir tekrarıdır. Ve diğer tüm saldırıları gibi, bunun arkasında da ABD emperyalistleri var. Artık herkesçe biliniyorki, siyonist İsrail, ABD emperyalistlerinin bölgedeki ileri bir karakolu, bir jandarmasıdır.

ABD'ci haydutlar çetesi İsrail'in, Filistin halkına ve Arap halklarına karşı saldırılarına, katliamlarına seyirci kalınmamalı, protesto edilmemelidir. Siyonist işgalcileri bir kere daha protesto ediyoruz.

"... Ve bundan dolayı biz unuttuk artık bağışlamayı!"

MUHTAR Mehmet KINIK'ın Ölümüne Sıkıyönetim İşkenceleri Yolaçtı

Karanlık 12 Eylül dönemindeki bir ölüm olayının üzerindeki perdeyi daha kaldırıyoruz. Adı Mehmet KINIK. Mesleği Balast işçisi ve Kahramanmaraş Türkoğlu ilçesi MİNEHÖYÜK köyü muhtarı. Aralıklarla değişik zamanlarda gördüğü işkenceler sonucu, en son '81 sonbaharındaki ağır işkenceden hemen sonra ciğerleri ezilmiş olduğu için öldü. O'na işkenceler, K.Maraş Sıkıyönetim Sorumlusu Tuggeneral Yusuf HAZNEDAROĞLU'na bağlı olarak Türkoğlu İlçe Jandarma Bölük Komutanlığı'nda yapıldı.

Olayı, mülteci olarak kalmakta olduğu İsveç'ten dergimize yazan, aynı köylü Yusuf ŞEKERSÖZ'ün mektubundan yazım hatalarını düzelterek veriyoruz.

Yazının başlığı tarafımızdan kondu.

"12 Eylül'le birlikte Sıkıyönetim ve İlçe Jandarma komutanlığının dikkatleri köyün üzerinde toplandı. Bir yandan hergün köyümüz basılıp aranıyordu. Diğer yandan, devrimci görüşlere sahip Muhtarımız Mehmet KINIK sık sık, ortalama haftada birgün ilçe Jandarma Karakolu ve Sıkıyönetime götürülüyordu. Devrimcilerle olan ilişkisini kabul etmesi ve devrimcilerin adlarını vermesi için kendisine işkence yapılıyordu. Köydeki ihbarcılar muhtar Mehmet KINIK'ın devrimcilerle ilişkisini sürekli ihbar ediyorlardı. Bu, M.KİNİK'a daha ağır işkenceler yapılmasına yolaçtı.

Muhtar Mehmet KINIK, kendisine yapılan ağır işkenceler karşısında emekçi köylülerin temsilcisi olma onurunu korudu. İşkencecilere yalvarmadı, kimsenin adını vermedi, hakkındaki ihbarların hiçbirini kabul etmedi.

1981'in kış aylarında, Sıkıyönetimce aranan köylümüz Devriş Kalkandelen adlı devrimci, akrabaları içindeki gericiler tarafından yakalandı. Ve karakola götürülmesi için Muhtar ve Köy İhtiyar Heyeti'ne teslim edildi. Arkadaşları Derviş KALKANDELEN'i baskın düzenleyerek kaçırdılar. Gericiler olayı Sıkıyönetim'e ve ilçe Jandarma Karakolu'na ihbar edince, Muhtar Mehmet KINIK bir çok ilerici köylüyle birlikte yeniden işkenceye aldılar.

Bu kez Mehmet KİNİK'a yapılan işkenceler çok ağır oldu. Falaka'dan, elektriğe ve kum torbalarıyla dövmeye kadar çok sayıda işkence çeşidini uyguladılar.

Muhtar ağır işkencelere dayandı, onurunu korudu, iddiaların hiçbirini kabul etmedi. Arkasından cevaevine atıldı ve 9 ay sonra tahliye oldu.

Cezaevinden çıktığı koşullarda, düşünceleri ve inançlarına bağlı kaldı. Sıkıyönetim ve işkenceciler O'nu rahat bırakmadılar. Yine sık sık karakola götürerek işkenceler yaptılar. Muhtar çok güzel saz çalar ve güzel sesiyle türkü söylerdi. 12 Eylül öncesi devrimci içerikli ve halk türkülerini okuduğu bir kaset doldurmuştu. Sıkıyönetim ve Jandarma Bölük görevlileri, bir ihbardan elde ettikleri bu kaseti bahane ederek Muhtarı yeniden işkenceye aldılar. Kaseti kendisine dinleterek işkence altında kendisine ait olduğunu kabul ettirip cezaevine atmak istiyorlardı. O direndi ve kabul etmedi. 20 gün işkencede kaldıktan sonra serbest bıraktıklarında bir deri bir kemik kalmıştı. Sağlam bir bünyeye sahip Muhtar, son işkenceden çıktığında iyice çökmüş ve hastalanmıştı. İşkenceden çıkar çıkmaz yatağa düştü kalkamadı. Yapılan ağır işkenceler sonucu ciğerleri ezilmişti. Kısa bir süre sonra da öldü.

O ölmedi, yapılan işkencelerle öldürüldü. Ölümünden sorumlu olanlar, K.Maraş'ta binlerce Elbistanlı, Pazarcıklı, Türkoğlu ve diğer yerlerden ilerici köylü ve gence işkence yapan ve yaptıran, bir çoğunun ölümüne yolaçan, benim bildiklerimden Ali Ekber YÜREK ve Mehmet KOCAMAZ'ı da öldüren Sıkıyönetim sorumlusu general Yusuf HAZNEDAROĞLU ve diğer işkencecilerdir."

"YATAKTA ÖLMEYE RAZI DEĞİLİM"

"Muhtar Mehmet KINIK balast işçisiydi ve köyümüzün en yoksullarındandı. Hasta yatarken kendisini ziyaret ettim. Çocukları ve eşiyle, ekonomik olarak çok sıkıntı içerisindeydi. Buna rağmen yakınmadı.

Yatağı etrafında köylüler toplanmış, son günlerinde onu yalnız bırakmak istemiyorlardı. Duvarda sazı asılı duruyordu. Radyoyu ise yastığının üzerine koymuştu.

Kendisine moral vermek amacıyla "yatakta yatman ayıp değilmi, hani sen böyle şeylere (işkenceyi kastetmiştim) aldırmazdın!" diyerek şakalaştım. Bana yanıtı da, düşüncelerine olan inancının onurunu taşıyordu: "Öleceğim kesin!.. Ben fazla yaşayamam. Ölümü değil, yatakta ölmeyi hazmedemiyorum". Bu sözlerden kısa bir süre sonra öldü. Devrimci Muhtarımızın ölümü de yiğitçeydi."

MEHMET KINIK: BALAST İŞÇİSİ, DEVRİMCİ MUHTAR

Mehmet KINIK, 1947 yılında yoksul bir köylü ailesinin çocuğu olarak Malatya'nın Doğanşehir ilçesininbir köyünde dünyaya geldi.

Orta okulu bitirinceye kadar eğitim gördü. Gençliğine henüz girerken Doğanşehir'li yoksul emekçilerin çoğun-

lukla yaptığı gibi Balast işçisi oldu. Devlet Demir Yollarında taş kırarak ekmeğini kazandı.

1961 yılında ailesiyle birlikte, Kahramanmaraş'a bağlı Türkoğlu ilçesi Gavurgölü'nun kurutulmasıyla oluşan topraklarda, diğer yoksul köylülerle birlikte toprak işgaline katıldı. Çevredeki zengin köylülerle çatıştılar. Silahıyla birlikte, çatıştıkları tarafça rehin alındı. Daha sonra serbest kaldığında devrimci fikirlerle yüzyüze geldi. "Eğer devrimci önderlik olmazsa kendiliğinden işgaller başarısız kalıyor" sonucuna vardı ve devrimci görüşleri benimsedi.

Çalışkan bir işçi ve dürüst bir yoksul köylüydü.

1977 Muhtarlık seçimlerinde, köyümüzün demokrat, ilerici ve devrimcileri, gericilerin karşısına devrimci bir aday koymak istediler. Kişiliği ve özellikleriyle en çok sevilenlerden biri olan Mehmet KINIK üzerinde birleştiler. Bir heyet gidip Mehmet KINIK'ı çalıştığı yerden alarak getirdi ve devrimci muhtar adayı gösterdi.

Gericiler, ihbarcılığı, namussuzluğu ve kumarcılığı gibi özellikleriyle ünlü Derviş TAPKIRANLI'yı aday gösterdiler. Vargüçleri ve yalanlarla propagandayı yoğunlaştırdılar.

Köyde nüfus olarak en çok Elbistan Topkıran köyü kökenliler vardı. Ancak bu kökenli devrimcilerle, diğer ilçe ve köyler kökenli devrimciler birleşerek Mehmet KINIK'ı devrimci aday gösterdiler ve açık bir üstünlükle seçimi kazandılar.

Muhtar Mehmet KINIK görevi süresince, köylülerin katıldığı toplantılarda alınan kararlara uyarak, katılımcılığı geliştirerek Muhtarlık yaptı. Zenginleşmek isteyen gericilerin değil yoksul Minehöyük köylü emekçilerinin çıkarını esas alan bir çalışma yaptı.

Gericiler ve 12 Eylülcüler elele devrimci sosyalist muhtar Mehmet KINIK'tan, önce işkencelerle sonra ölümüne yolaçarak intikam aldılar.

Başta Sıkıyönetim yöneticisi ünlü "paşa" Yusuf HAZNEDAROĞLU olmak üzere, Mehmet KINIK'a yapılan işkencelerin tüm sorumluları hakkında dava açılmalı, yaptıklarının cezasını çekmelidirler. ☆

Yusuf ŞEKERSÖZ
İsveç

ÖLÜM ORUCU ŞEHİTLERİ KAVGAMIZDA YAŞAYACAKTIR

Haziran ayı, devrimci kavganın, onurlu direnişin bayraklaştığı aylardan biridir. Şehitlerin kanıyla süsenen Haziran ayı, acılarla dolu ve acıların kavgaya dönüştüğü bir direniş ayıdır.

1984 Haziran ayında 4 yiğit devrim savaşçısı daha toprağa düşdü. Faşist baskıları ve siyasi basknın bir aracı olan Tek Tip Elbise "TTE" saldırısına karşı ölüm orucu eyleminde şehit düşen devrim savaşçılarından Abdullah MERAL 14 Haziran (63. gün), Haydar BAŞBAĞ 17 Haziran (66. gün), M.Fatih ÖKTÜLMÜŞ 17 Haziran (66. gün) ve Hasan TELCİ 24 Haziran (73. gün) günü kavganın gür sesleri arasında devrim bayrağını yoldaşlarına devrederek toprağa bir tohum gibi düştüler, onlar devrimci mücadelede göz kırpmadan ölümü kucaklayarak halkımızın kalbine gömüldüler. Korku ve yılgınığın, teslimiyet ve dönekliğin kol gezdiği bir ortamda faşizmin koyduğu barikatlara aldırmadan, inançları uğruna iradi olarak yaşamlarına son verdiler.

12 Eylül, tutsak aldığı devrimcileri, demokratları ve devrimci sosyalistleri düzenin "uysal köleleri" haline getirmek için yoğun baskı ve saldırılara girişti. bu saldırı ve baskılara karşı cezaevleri mücadelenin bir odağı haline geldiler. Korkunun, yılgınlığın, azmin ve cesaretin yanyana yürüdüğü cezaevlerine yaşam pahasına direniş örnekleri yaşandı. İstanbul cezaevleri bu direnişin başında yer aldı. Düşmanın her saldırısı devrimci barikatlarla karşılaş-tı.

1983'e gelindiğinde 12 Eylülcü-ler ideolojik teslim alma saldırısında başarılı olmayınca, siyasi baskının bir aracı olarak TTE saldırısını gündeme getirdiler. Bu çok yönlü saldırıya karşı '83 yılındaki AG yenilgiyle sonuçlandı. Bu yenilgi oportünizmin umudunu yitirmesini beraberinde getirdi. Saldırıyı, uzun erimli bir mücadeleyle alt edilmesini kavrayamayan oportünizm TTE'ye karşı güçlü bir kitlesel direnişin yaşanmasının önünde bir engel olarak dikildi. Bu durum, beraberinde umutsuzluğu, karamsarlığı ve TTE'ye karşı direnişçi güçleri adım adım güç zayıflamasına getirirken, diğer yandan düşmanı daha da pervasız kılıyor ve saldırıların her geçen gün arttırılmasına neden oluyordu. Devrimci güçler kan kaybediyordu, artık güçlü birleşik ve uzun süreli bir AG kaçınılmazdı. Koşullar bir AG yönünde giderek olgunlaşmasına rağmen subjektif etkenlerin yetersizliği AG önünde temel bir engeldi. Oportünizm adeta yemin etmiş bir AG den öcüden korkar gibi kaçıyordu, artık takatları kalmamış ve tek çıkar yol olarak TTE'yi giymeyi görüyorlardı. Tam da bu aşamada, faşist baskılara ve TTE saldırısına karşı azınlık tarafından başlatılan AG giderek seçilmiş kadrolarla ölüm orucuna dönüştü, ÖO nun yenilgiyle bitmesini fırsat bilen oportünizm kolları sıvadı ve TTE'yi sırtına geçirdi.

ÖO koşullara denk düşmeyen maceracı bir eylem çizgisiydi, bu anlamda başarı şansı yok denecek kadardı, Bu başından da biliniyordu. En başta; düşman, oportünizmin TTE giyeceğini biliyor ve bu durumu kullanıyordu, yanısıra direnişin azınlıkta oluşu yenilgiyi zaten kendi içinde çalışıyordu işte tamda böyle bir dönemde çoğunluğa rağmen ÖO'nu zaferle taçlandırmak somut durumu kavrayamamanın dar görüşlülüğü olarak görülmelidir. Bu dönem izlenecek çizgi, fiili direnişin sürdürülmesi ve fiili direniş sürecinde tüm siyasi yoğunlukları geniş ve örgütlü tartışma ortamına çekerek, AG için yetersiz olan subjektif koşulların AG lehinde olgunlaştırılması olmalıydı. Ancak yanlış bir eylem çizgisi devrimci güçleri bir araya toplamanın önemini kavrayamama hatası ve grupçuluk hastalığı güçlü bir direnişin yaratılması başarısını gölgeledi.

Bütün bu gerçeklere rağmen ÖO şehitleri inançları ölümü seve seve kucaklayarak ölüme meydan okudular. Onların kararlı ve başeğmez direnişleri, ve inançları uğruna hergün, her saat ve her saniye ölüme kucak açmaları halka ve devrime olan bağlılıklarının bir ifadesidir.

Devrimci mücadelede şehit düşen haziran ÖO şehitlerini bağrımıza basıyor ve şehitlerimiz olarak ö-lümlerinin 4. yılında onların anıları önünde saygıyla eğiliyor ve diyoruz ki; siz, dostlarımız rahat uyuyun, kavganın gür sesleri bugün dalga dalga yayılıyor ve sizin başeğmez direnişiniz azim ve kararlılığınız bu kavgaya güç katıyor ve katmaya devam edecek.

HAZİRAN öo ŞEHİTLERİ
ŞEHİTLERİMİZDİR.

SİYASİ TUTUKLULARLA DAYANIŞMA KOMİTESİ

Sayın yazı kurulu, Batı-Berlin'de bulunan siyasi mahkumlarla dayanışma komitesi "dışardan içeriye sevgilerle" isimli bir sergi açmıştır. Komitemiz Cezaevlerinden gönderilecek şiir ve desenleri 1988 yazında kitaplaştırmak istiyor.

Cezaevindeki diğer arkadaşların eserlerini de bekliyoruz.

Karikatürleri başka bir kitapta ayrıca değerlendireceğiz.

Bu duyurumuzu Gazetenizde-Derginizde yayınlayarak bize yardımcı olmanızı rica ediyoruz.

Postlagerkarte 063281C
Anna Schmidt 1000 Berlin 36

NAZIM HİKMET

Sonuna Kadar Kavga

Burjuvazı
katletti içimizden ikimizi
bu iki ölü ölmeyen iki ölümüzdür
Burjuvazi,
kavgaya davet etti bizi
davetleri kabülümüzdür!
Biz nasıl bilirsek hep bir ağızdan gülmesini,
Biliriz öylece yaşamasını ölmesini
hepimiz-birimiz için!

Sacco ile Vanzetti'den (1927-Moskova)

3 Haziran 1963'te "**sonuna kadar kavga**' diyen bir yürek sustu. Yüreği durana dek , bir kavga adamı olmayı bilen, bu militan aydına ve sosyalist sanatçıya karşı devrimci sosyalistler olarak, gerekli özeni gösteremedik. Şiirlerini haykırdık meydanlarda: *Akın var/ akın/ Güneşe akın/ Güneşi zaptedeceğiz/ güneşin zaptı yakın.* O'na sahip çıkmaksa sözde marksistlere, revizyonistlere bırakıldı. Haziran 1988 Nazım'ın 25. ölüm yıldönümü, Sanat köşemizi bu kez, ülkemiz ve dünya şiirinin bu büyük ustasına, sanatıyla devrimci aydın tavrını birleştirmesini bilen '**mavi gözlü dev**'e ayırdık.

Sözü şiirleriyle ve sanat anlayışıyla Nazım usta'ya bırakırken sizi de tartışmaya çağırıyoruz. Gelin, Nazım'ı yeniden öğrenelim!

Işık KUTLU

YAŞAMI ÜSTÜNE BİRKAÇ SÖZ

1902'de Selanik'te doğdu. Nazım. Şöyle der 1961'de yazdığı otobiyografik şiirinde: *1902'de doğdum/ doğduğum şehre dönmedim bir daha/ geriye dönmeyi sevmem/ üç yaşımda Halep'te paşa torunluğu ettim/ ondokuzumda Moskova komünist üniversite öğrenciliği/ kırkdokuzunda yine Moskova'da Tseka-Parti konokluğu/ ve oondördünden beri şairlik ederim/ kimi insan otların kimi insan balıkların çeşidini bilir/ ben ayrılıkların/ kimi insan ezbere sayar yıldızların adını/ ben hasretlerin.*

Nazım ilk şiirlerini 1918-20 arasında yayınladı. Ulusal savaş yıllarıydı. 1921 Ocak'ında arkadaşı Va-la Nurettin'le Anadolu'ya geçti. Bolu'da öğretmen olarak çalışmaya başladı ve orada Spartaküstlerle tanıştı. 1921 Eylül'ünde Moskova Doğu Berlin Üniversitesinde ekonomi ve toplum bilimi öğrenimine başladı. Sovyetler Birliğinde iç savaş yaşanıyordu ve açlık kol geziyordu. 1922'de serbest vezinle yazdığı ilk şiirinde bunu anlatır. **Açların gözbebekleri.**

Sovyetler Birliği'ndeki yaşamını otobiyografik romanı '**Yaşamak Güzel Şey Be Kardeşim**'de izlemek olasıdır. Ordadır sosyalizm idealini benimsemesi. "*Lenin'i görmedim/ nöbet tuttum tabutunun başında 924'te/ 961'de ziyaret ettiğim anıt kabri kitaplarıdır*" yazar otobiyografik şiirinde.

Mustafa Suphi'lerin TKP'sine girer. Bundan sonraki yaşamı tutuklanmalar, salıverilmeler ve yurtdışına -Sovyetler Birliği'ne gidip gemelerle geçer. Ulusal savaşın sonlarına doğru yazdığı '**Yalnayak**' şiiri toprak devrimi talebinin en özlü ifadesidir. *Tatlı masal dinlemekten gayri usandık/ Artık/ hepimizin kafasına/ şu/ daaaaank/ desin/ Köylünün toprağa hasreti var/ Toprağın hasreti/ makinalar!* Yıl 1922'dir.

Hep devrim özlemi ve inancıdır şiirlerinde dinlenen: "*Çok uzaklardan geliyoruz.../ çok uzaklardan/ ve artık/ saçlarımızı tutuşturarak/ gecenin evinde yangın çıkaracağız;/ çocuklarımızın başlarıyla kıracağız/ karanlık canların!.../ Ve bizden sonra gelenler/ demir parmaklıklardan değil/ asma bahçelerinden seyredecek/ bahar sabahlarını, yaz akşamlarını...*

1950 Nisan'ında yurt dışında çıkıp, Sovyetler Birliği'ne gidene dek, on üç yılı aralıksız olmak üzere toplam onyedi yıl mapus yatmıştır. Mapusluk zor bir zanaattır onun için. Karısına yazdığı bir şiirinde: *Bizi esir ettiler,/ bizi hapse attılar;/ beni duvarların içinde/ seni duvarların dışında/ Ufak iş bizimkisi/ Asıl en kötüsü,/ bilerek, bilmeyerek/ hapishaneyi insanın kendi içinde taşıması* diyerek anlatır gerçek mapusluğu. Ve şöyle [illegible] Laz İsmail'e: (İ.Bilen) *İşte böyle [illegible] meşele esir düşmemekte değil/ [illegible] olmamak bütün mesele.*

1950 yılından ölümüne dek Sovyetler Birliği'nde yaşar, inancını yitirmeden ve bir

barış savaşçısı olarak... Sovyetler Birliği'nde sosyalizmin aksayan yönleri ve bürokrasinin önlenemeyen yükselişi son yıllarında çok meşgul eder kendisini. 'İvan İvanoviç Yaşadı mı' adlı tiyatro oyunu bu kaygıların bir meyvesidir. İvan İvanoviç, yerel bir parti sekreteridir. Partili ama kitlelere yabancılaşmış. Aksaklıkları gördüğünde Lenin'in yolgösterici liğine başvurur. 'Komünistlere bir Çift Söz' şiirinde şu çağrıyı yapar komünistlere: *Komünistler bir çift sözüm var size/ İster devlet başında olun ister zindanda/ ister sıra neferi, ister parti katibi/ Lenin görebilmeli her zaman, her mekanda/ işinize, evinize, bütün ömrünüze/ kendi işi, öz evi, kendi ömrüymüş gibi.*

Zindan, sürgün, ihanet ve gurbetlik... Ardından yürek enfarktı, karaciğer hastalığı ve memleket özlemi *Şairi cennete koymuşlar/ ah memleketim demiş.* Çınarlarında kolan vurduğu, mapushanelerinde yattığı memlekete özlem... Yine de bitmeyen tükenmeyen inanç: *Şiirler yazarım/ basılmaz/ Basılacak ama Bir mektup beklerim müjdeli/ belki de öldüğüm gün gelir/ mutlaka gelir ama Ne devlet ne para olsun/ insanın emrinde dünya/ belki yüzyıl sonra/ mutlaka bu böyle olacak ama. Ve günbegün yaklaşan ölüm. '959'da şöyle yazacaktır sevdiğine: gülüm, iki gözümün bebeği,/ ölmekten korkmuyorum/ ölmek ağırıma gidiyor,/ onuruma yediremiyorum ölmeyi.* 1963 Nisan'ıdır, *Bizim avludan mı kalkacak cenazem/ Nasıl indirceksiniz beni üçüncü kattan/ Asansöre sığmaz tabut,/ merdivenlerse daracık* dediğinde.

VASİYET
Yoldaşlar, nasip olmazsa görmek o günü,
ölürsem kurtuluştan önce yani
alıp götürün
Anadolu'da bir köy mezarlığına gömün beni.
Hasan beyin vurdurduğu
Irgat Osman yatsın bir yanımda
Ve çavdarın dibinde toprağa çocuklayıp
kırkı çıkmadan ölen şehit Ayşe öbür yanımda
Traktörler, türküler geçsin alt başından mezarlığın
Seher aydınlığında taze insan, yanık benzin kokusu,
tarlalar orta malı kanallarda su,
Biz kuraklık, ne candarma korkusu,
Biz bu türküleri elbette işitecek değiliz,
toprağın altında yatar upuzun
çürür kara dallar gibi ölüler,
toprağın altında sağır, kör, dilsiz,
Ama bu türküleri söylemişim ben,
daha onlar düzülmeden
duymuşum yanık benzin kokusunu
traktörlerin resmi bile çizilmeden
Komşulara gelince,
şehit Ayşe'yle Irgat Osman,
Çektiler büyük hasreti sağlıklarında
belki farkında bile olmadan
Yoldaşlar, ölürsem o günden önce yani
öyle gibi de görünüyor
Anadolu'da bir köy mezarlığına gömün beni
Ve de uyarına gelirse
tepemde bir de çınar olsun
taş maş da istemez hani

Nazım; yazıları -kendi deyimiyle- otuz kırk dilde basılan, ama yaşadığı sürece Türkiye'de yasak olan; *bakmayın mavi gözlü olduğuma ben Asya'lıyım/ bakmayın sarı saçlı olduğuma ben Afrikalıyım* diye haykıran bu evrensel inanç adamı, Haziran 1963'te öldü Moskova'da.

Berlin'de kaderden geberbekteyken 'insanca yaşadım' diyebildi. Yıllar sonra kendiyle hesaplaşıp: *'elimde olsa bu yolculuğa/ başlayıp başlamamak/ başlardım yine'* ve *'yeniden mihenge vurdum inandığım şeyleri/ çoğu katıksız çıktı şükür'* dedi fütursuzca. İnanç adamı olarak yaşadı ve öyle öldü. Hem aydın, hem devrimci, hem sanatçı olmayı bilen bu koca yürekli ozana, yalnızca sevgi sunmak geliyor elimizden yaşamından birkaç ana başlıkla söz ederken. Dileriz gün olur 'vasiyet'inde söylediği gibi, Anadolu'da bir köy mezarlığına gömeriz onu. Memleketimden İnsan Manzaralarını, Benerci Destanı'nı, Taranta-Babu'ya Mektuplar'ı, Bedrettin'i yazan yüreğe, bu olsun ç o k m u ?

ŞİİRİ VE SANATI ÜSTÜNE

Bütün büyük sanatçılar gibi ulusal olanın içinde evrenseli yakalamış bir ozandır Nazım Hikmet "Şiirinin kökü yudumun topraklarındadır. Ama dallarıyla bütün topraklara, Doğu'da, Batı'da, Güney'de, Kuzey'de, uçsuz bucaksız yayılan bütün topraklara, o topraklar üzerinde kurulmuş medeniyetlere, bütün dünyamıza uzanmak istedim. İnsanoğlu, nerde, ne zaman ve hangi dilde olursa olsun, yüreğime ve kafama uygun bir şiir söylemişse; onun söyleyişindeki ustalığı incelemeğe, ondan bir şaylar öğrenmeye çalıştım. Yalnız kendi edebiyatımınkileri değil, Doğu ve Batı edebiyatının bütün ustalarını usta bildim" diye anlatır şiirde yakaladığı ustalığın gizini.

Nazım, Ekim'in ozanlarından biridir, devrimci yükseliş ve alt-üst oluş döneminin ürünüdür. Tıpkı Sovyet ozan Mayakovski, Bulgar ozan Vaptsarov gibi... Onun çok yönlülüğü, toplumsal mücadele içinde safını belirlemiş olmasından ve bu saflarda mücadele etmesinden gelir. Dünya'yı inancı ışığında kavrar ve gerçekliği sanatının gücüyle yeniden kurar. Nazım 'yanlı' bir sanatçıdır ve bunu açıkça söyler. "Ben herşeyden önce bir yazarım, fakat aynı zamanda toplumcuyum. Bence XX. yüzyılda yüceliğinin doruğuna ulaşan sosyalist öğretiyi bilmeden hiç bir şey olamayız; yalnız şair değil, genellikle düşünen insanda olamayız" Ardından Çorum Cezaevi'nden yolladığı bir mektupta şöyle yazar. "Söz yok, ilerici şair olmak iyi şey, güzel yeş. Ama daha güzeli sosyalist şair olmak. Ben sosyalist şairim."

Kendini 'Realist-diyalektik-materyalist iyimser bir insan' olarak tanımlayan Nazım'ın, şiirimizde henüz aşılamamış bir doruk olması, sadece yeni biçimlsel

arayışlardan, söylemek biçiminden değil, sanatında diyalektik materyalist dünya görüşünü yaratıcı bir biçimde uygulamasından ötürüdür. Sanatsal yaratıya diyalektik materyalist bilimsel dünya görüşünün uygulanması, yanlız Türkiye için değil, dünya için de yenidir. Nazım'ın döneminde bu işi başarmayı bilmiş az sayıda sanatçı tanımaktadır dünya; Mayakovski Meyerhold ve Brecht gibi... Dünyanın sanatsal yönden dünüşümü yolunda kararlılıkla mücadele eden ve sanatçıya, 'yeni'nin yaratılmasında 'yaşamı örgütlendiren' kişi olarak gören Nazım'ın, sanat konusundaki kimi görüşlerini kendi kaleminden aktaralım. Kısıtlı yerimizde sözü daha fazla uzatmadan.

☆

İŞÇİ EDEBİYATI

İşçi edebiyatı, herşeyden önce devrimci bir edebiyattır. O kapitalist rejimin yanında için için oluşan ve bugün Sovyetler Birliği'nde çalışan yeni topluma uyarak, onu aydınlatan, tasvir eden edebiyattır. Bu geniş çerçeveleri saptamaya ve yoruma kalkınca büyük bir güçlük karşısında kalırız.

Gerçekten edebi eylem bir yapıt ürünüyle kendini tanıtır. Oysa bir biz bu alanda öncü yapıtlarla karşılaşıyoruz. Maddi değişmeler henüz tek-tük ve gençtir.

Bu yeni estetik hareketinin doğal gelişimi ve tüm genişliğini ancak estetiğin geliştiği yeni topluma tümüyle yerleşmesinden ve hatta yerleşmesini uzun bir süre izledikten sonra saptamak mümkün olacaktır. Böyle olmakla birlikte onun ilkeleri ve olumlu bir başlangıcı vardır...

Devrim yen ibir insan yaratmıştır. Bu adam ister fabrika işçisi, ister toprak işçisi olsun, bu adam akımlara karşı gelecek, eskiden kalanları yok edecek, planı ile gereçleri hazır olan bir kurumu yapacak olan bir dögüşçüdür. Devrim onları kendi içdünyasına, kendi özelliğine göre yaratmıştır.

İşçi edebiyatı bir dövüşen işçinin malıdır. Bu edebiyat bu işçinin eylemlerini çalışmalarını, duygularını, eğilimlerini dile getirmelidir. O, uluslararası bir bütünün hücresidir. Onun en karakteristik yanı kişilik çerçevesinden fırlayışı ve toplumsal şeklidir. Bu durum, kişiliğin feda edilmesini gerektirmez, aksine devrim içindeki vatanda, sosyalist vatanda o yeni kişilik yükselecektir.

KÜLTÜR-SANAT VE DEVRİM

Maddi ve manevi kültüren yükselmesi, daimi değişmelerin oluşma ifadesi olan kesintisiz bir gelişme ister. Yani kültürün yükselmesi onun durmadan değişmesi ve daha yüksek gelişme aşamalarına ulaşması demektir. Fakat bu değişmeler devrimsel değişmelerin uzantısı değilde nedir? Ve devrim, toplumsal organizmin değişme sürecinin hızlanması ve kopması demek değilmidir? İşte bunun için, mahut bayların tutarsız iddialarına rağmen devrim kültürün en yüksek, en yakıcı noktasıdır; çünkü tarihsel gelişme sürecinin derinleşmesi ve hızlanmasını ifade eder.

Bizce hareket karşıtlıkların mücadelesinden doğar. daha yüksek şamalara geçiş ise sıçramalarla, yani devrimlerle olur. Devrimler prensibi bütün doğada, bütün yaşamda yürürlüktedir. devrim tarihte, bir tip kültürden, daha yüksek tipte diğer bir külütre geçiş biçimidir. Bu nedenle her devrim, kültür değerleri yaratmanın ifadesidir. Bir devrim nekadar derin ve büyükse, kültür bakımından o kadar daha büyük önem taşır. Çünkü her devrim çarpışan karşıtlıkların bir çözümüdür. ve dolayısıyla yeni biçimler yaratılması anlamına gelir. Öyle ki bu suretle insanlar daha yüksek bir kültürel gelişme aşamasına ulaşırlar. Devrimin her zaferi kültürün zaferi anlamındadır.

SANATTA SEKTERLİK

Sanat bahsinde sekterlik en büyük düşmanımızdır. Sekterlik nihilistliğin bir çeşididir. Sekter, kendi zevkinden başka her şeyi, bütün görüşleri inkar eder. Hele şekil meselesinde sekterliğin kötülükleri sayılamayacak kadar çoktur. Kafiyeli, vezinli şiir yazılmaz diyenlerde, kafiyesiz, vensiz şiir yazılmaz diyenler kadar dar kafalıdır. Şiir öylede yazılır, böyle de. Edebiyat dili, hele şiir dili hayallerle, teşbihlerle falanla ortaya çıkar, ancak böyle bir dil şiir dilidir demek ne kadar yanlışsa, tersini kabut etmekte o kadar yanlıştır. Gençliğimde ben de az sekter değildim. Klasik halk vezinleri ve kafiyelerle şiir yazdıktan sonra, şekilde yenilikler aramaya başladım. Kendine göre bir çeşit serbest vezinle yazmaya başladım.. Bunun temelinde yine de halk şiirinin ölçüleri, hatta bazan aruz vardı, kafiye ve dil bahsinde de öyle, ama şiirin yalnız böyle yazılacağını, bunun biricik şekil olduğunu iddiaya kalkıştım. Uzun zaman sevda şiiri yazmadım. Hatta şiirlerimde "yürek" kelimesini kullanmadım, yürek şuurun değil, duygunun sembolüdür diye. Zaman oldu en renkli, en ahenkli şiirlerin peşinde koştum; halka söylemek istediklerimi bu şekillerle söylersem daha hoşa gider, daha kola dinlenir, daha dokunaklı olur diye düşündüm. Zaman oldu, büsbütün tersine, en sade en gözc görünmez şekillerle halka türkümü dinletmek istedim. Ne zaman yanıldım? Bence öylesi de lazım, böylesi de, daha nice nicesi de. Sanatkar, halka türküsünü dinletmek için en uygun şekilleri durup dinlemeden ömrünün sonuna kadar aramak zorundadır. Bazan bu araştırmalar aylarca süren bir başağrısından, sinir bozukluğundan başka sonuç vermez. Olsun. Bazan yanılır, yanılsın. Başı aylarca ağrımayan, sinirleri bozulmayan, yanılmayan sanatkar, olduğu yerde sayandır.

SANATIN VE SANATÇININ İKİ DÜŞMANI: DOĞMATİZİM VE REVİZYONİZM

Bence sosyalist gerçekçi sanatın iki düşmanı vardır: Revizyonizm ve sekter doğmatizm.

Politikada revizyonism bugün daha ciddi bir tehlikedir. Santta da aynı şey. Çünkü revizyonistler, aslında,

sanatı halka hizmet görevinden koparmaya çanak tutmaktadırlar. Oysa sanatta başta gelen bir şeydir bu. Çoğu kez olduğu gibi, aşırılıklar burda da benzeşiyor. Sanat alanında revizyonizm de doğmatizm de somut gerçekliği parlak bir laf kalabalığına boğarak bizi geriye çekiyorlar. Her iki anlayış da "yöntem" ve "üslup" kavramlarını özdeşleştirerek sosyalist gerçekçilik kavramını hakiki içeriğinden yoksun kılıyorlar. Revizyonistler, sosyalist gerçekçilik yöntemini, dünyanın bilinçli toplumcu ilkeler temelinde bu sanatsal kavranışını karalamak için, onun tüm sanata sözüm ona bir sanatsal üniforma "direktifi verdiği" urdurmasyonuna sarılıyorlar. Sekterler ve doğmatiklerde, toplumcu ilkelere -benim için herşeyden daha değerli olan bu ilkeler- sahte sadakatlerini sosyalist gerçekçilik maskesi altında gizleyerek, revizyonistlerin sosyalist gerçekçiliğe iftiralarına yardım ediyorlar. Onlara kesinlikle karşıyım. Toplumcu sanat ilkelerimizi onun açık düşmanları olan revizyonistlere karşı nasıl savunuyorsak, sosyalist gerçekçiliğin bu türlü 'koruyucularına' karşı da aynı tutkuyla savunmalıyız. Sekterlik; üslup ve betimleme tekniğiyle mutlak bir gerçekliğin elde edilebileceği inancı demektir. Taklit, zevksizlik ve durgunlukta sekterliğin belirtileridir.

Daha önce de söylediğim gibi, her sanatçı, özellikle de sosyalist gerçekçi sanatçı, yaşamının sonuna kadar arayış içinde olacaktır. Bu arayış sürecinde o, her somut içeriğe en uygun biçimi bulmaya; bireyselliğini koruyarak başkalarını taklit ve tekrar etmemeye çaba gösterecektir. Tek bir yasanın, gerçekliği toplumcunun kafası ve gözüyle yansıtma yasasının dışında, mutlak ve değişmez hiç bir sanat kuralı ve ölçü tanımayacaktır. Daha önce uygulamada direnmiş sanat kurallarından yararlanacaktır kuşkusuz. Kendi halkının ve diğer halkların sanat geleneklerinden deyararlanacaktır. Fakat sadece bir tramplen gibi yararlanacak, ayakta bir pranga gibi taşımayacaktır onları.

SANAT VE DİYALEKTİK MATERYALİZM

Diyalektik materyalizmi sanat sahasında tatbik etmek isteyen sanatkarlar için -bu işin sosyoloji ve felsefe cephesiyle uğraşanlar için de elbet tabii ilimlerin hatta en son keşiflerinden haberdar olmamak tarihi materyalizm ile alakadar olmamağa yakın bir eksiklik. Tabii ilimlere vakıf olmadan diyalektif materyalist felsefeye tam vukuf, derin ve esaslı vukuf kabil değildir. Diyalektik materyalist felsefeyi anlamadan ise modern manada realist sanatkar olmak kabil değil.

(NAZIM HİKMET: Bilim ve Edebiyat Üstüne- adlı yapıttan yararlanarak.)

BEN İÇERİ DÜŞTÜĞÜMDEN BERİ

Ben içeri düştüğümden beri
güneşin etrafında on-kere döndü dünya.
Ona sorarsanız
"Lafı bile edilmez,
mikroskobik bir zaman"
Bana sorarsanız:
"On senesi ömrümün"
Bir kurşun kalemin vardı
ben içeri düştüğüm sene
bir haftada yaza yaza tükeniverdi
Ona sorarsanız
"Bütün bir hayat"
Bana sorarsanız
"Adam sen de, bir hafta"
Katillikten yatan Osman,
ben içeri düştüğümden beri yedi buçuğu doldurup çıktı,
dolaştı dışarda birvakit,
sonra kaçakçılıktan tekrar düştü içeri,
altı ayı doldurup çıktı tekrar,
dün mektup geldi evlenmiş
bir çocuğu doğacakmış baharda.
Şimdi on yaşına bastı
ben içeri düştüğüm sene
ana rahmine düşen çocuklar,
Ve o yılın titrek uzun bacaklı tayları
rahat, geniş sağrılı birer kısrak oldu çoktan
Fakat zeytin fidanları hala fidan, hala çocuktur.
Yeni meydanlar açılmış uzaktaki şehrimde
ben içeri düştüğümden beri
Ve bizim hane halkı
bilmediğim bir sokakta
görmediğim bir evde oturuyor.
Pamuk gibiydi benbeyazdı ekmek
ben içeri düştüğüm sene
Sonra vesikaya bindi:
Bizim burda içerde, birbirini vurdu millet
yumruk kadar simsiyah bir tayin için
şimdi serbesledi yine,
Fakat esmer ve tatsız,
Ben içeri düştüğüm sene,
ikincisi başlamamıştı henüz.
Davaş kampında fırınlar yakılmış,
atom bombası atılmamıştı Hiroşima'ya
Boğazlanan birçoğunun kanı gibi aktı zaman.
Sonra kapandı resmen o fasıl
Şimdasla tekrar ediyorum yine
bin içeri düştüğüm sene
Onlar için yazdığımı:
"Onlar ki, toprakta karınca
su da balık havada kuş kadar
çoktular.
Korkak , cesur
cahil, hakim
ve çocukturlar
ve kahreden
yaratan ki onlardır,
şarkılarımızda yalnız onların maceraları vardır"
Ve gayrisi
mesela, benim on sene yatmam,
laf-ı güzaf...

OKUYUCUDAN OKUYUCUYA

EMEĞİN BAYRAĞI YERE DÜŞMEYECEK!

Dostlar, devrimci sosyalistlerin sesi Emeğin Bayrağı yayın hayatına başlar başlamaz üst üste iki sayısı toplatıldı. Genel devrimci demokrat basına karşı sürdürülen bu anti demokratik uygulamalardan dergimizde nasibini aldı.

Tüm bu anti-demokratik uygulamaları protesto ettiğimizi bildirirken bir kez daha haykırıyoruz; DÜŞMANA İNAT BAYRAĞIMIZI EMEĞİMİZLE YAŞATACAĞIZ. Bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın, olmamalıda. Bundan dolayı başlattığınız bağış kampanyasına 2350 HLF katıldığımızı bildirir, yayın hayatınızda kalıcı başarılar dileriz.

Hollanda-Den Haag'dan
Bir grup Emeğin Bayrağı okuru.

★

DERGİNİZ EMEĞİN BAYRAĞI,

'Çıkarken' yazısıyla yayın politikasını, hedef ve amaçlarını dosta ve düşmana çok açık ve net bir biçimde ilan etmiştir. Faşizme ve sermayeye karşı işçi sınıfının ve emeğin yanında yer aldığı, onların davasına sahip çıkarak kurtuluş yolunu aydınlattığı için 1. ve 2. sayıları toplatıldı. Hakim sınıflar, her defasında toplumsal muhalefetin sesi olmaya çalışan devrimci demokrat basını, çeşitli baskılarla sindirmek, gözdağı vererek susturmak istemiştir.

Tüm baskı ve saldırılara rağmen Emeğin Bayrağı yaşayacaktır. Çünkü o, gücünü ve enerjisini işçi sınıfından ve onun biliminden almaktadır. Çünkü o geleceği aydınlığı temsil etmektedir.

E.Bayrağının asil görevi olan işçi sınıfına bilimsel sosyalist dünya görüşünü taşımak, politik öncüsü partisini örgütlemesine yardımcı olmak, işçi sınıfını kendisi için bir sınıf olmasını sağlamaya çalışmaktır. Faşizme ve sermayeye karşı savaşımını soylulaştırmaktır.

Sınıfa karşı sorumluluğun belirtisi olarak işçi sınıfının ve tüm emekçilerin kurtuluş yolunu bir projektör gibi aydınlatmaya çalışan E.Bayrağını düşmana inat yaşatacağız.

İlericilerin, devrimci ve demokratların katkısıyla biriktirdiğimiz 150.000 TL parayı derginize göndererek 'Emeğin Bayrağını Yaşatacağız' kampanyasına katılıyoruz.

Devrimci Sosyalist Basın Susturulamaz!

Gaziantep Özel Tip
Cezaevinden bir grup
Devrimci Tutsak.

★

EMEĞİN BAYRAĞI ÇALIŞANLARINA

Yıllardır özlemini duyduğumuz düşüncelerin kararlıca savunulmasını omuzlayan, devrimci sosyalist bir derginin gün ışığına çıkması, bizleri büyük bir sevince boğdu. Zulmün, baskının, ihanetin, korkunun ve her türlü soysuzluğun yaşandığı, tozun dumana karıştığı, sirk cambazlarının, vurgun yemiş iblislerin her şeye yeniden başlama teranelerin alıp başını yürüdüğü bir dönemde, korkusuzca bilimsel sosyalizmin bayrağını açan Emeğin Bayrağı, daha yayın hayatına başlar başlamaz çok yönlü saldırılara maruz kaldı. İki sayı toplatıldı. Zaten, maddi olanaksızlıklar içinde kıvranan devrimci yayın organları, keyfi toplatma kararlarıyla daha da zor duruma düştüler. Ama baskıya, zulme, iş-kenceye karşı durarak, bilimsel sosyalizmin kararlı savunuculuğunu yapan Emeğin Bayrağı, okuyucularının desteğiyle düşmana inat yaşıyacaktır. Onların tekelleri, holdingleri, fabrikaları varsa, Emeğin Bayrağı'nın da devrimci sosyalist okurları vardır.

Biz İsviçre'de çalışan bir grup işçi, Emeğin Bayrağı'na yönelik saldırıları, protesto ediyor ve açmış olduğu bağış kampanyasına ilk elde 5000 İsviçre Frangı göndererek katılıyoruz. Tüm ilerici, devrimci, sosyalist, demokrat dostları bir günlük yevmiyelerini, bir aylık sigara paralarını, Emeğin Bayrağı'na bağış yapmaya çağırıyoruz.

Lozan'dan Emeğin Bayrağı okuyucusu.

★

DEĞERLİ EMEĞİN BAYRAĞI EMEKÇİLERİNE,

Bu zorlu dönemde yayın hayatınıza girdiğiniz Emeğin Bayrağı'yla proletaryanın ve onun en büyük gücü desteği gençliğin sorunlarına getirdiğiniz tahlillerinizi devrimin yolunu aydınlatıyor. Güven verici yazılarınızla, tahlil ve yaklaşımlarınızla inanıyorum ki tüm demokrat ve devrimcilerin katılımını sağlayarak emin adımlarla geleceğe kavuşacaktır.

Sizlerden öğrenmek istediğimiz bir konu var. 3. sayınızda İbrahim SOLMAZ'ın -SINIFA KARŞI SORUMLULUK- başlıklı yazısı yayınlanmıştır. Bu arkadaşımızın görüşleri Emeğin Bayrağı'nı bağlıyor mu? Eğer bağlıyorsa şu noktalara dikkat çekmemiz gerek.

Emeğin Bayrağı 2. sayısından alıntı yaparak yazıya giriyor ve bu tanlilin yetersizliğinden bahsediyor. Sosyal-faşizm teriminin kullanılmamasını savunuyor. Bunu da derken Devrimci sosyalistlerin "baş çelişki" ve "baş düşman" anlayışları Maocu revizyonizm tarafından biçimlenmişti. Rus sosyal emperyalistlerinin ülkemizdeki uzantıları oldukları baş düşmanlar içerisinde görmeleri hatalıydı. Bu odakların, Rus sosyal emperyalizminin işbirlikçisi egemen sınıfların en gerici, en şoven, bağımlı kesimlerinin politik temsilcileri olarak değerlendirmeleri de yanlıştı. Bunlar nesnel olarak hedef şaşırtıcı, bilinç bulandırıcı bir rol oynadı. Buna biz tümüyle katılamıyoruz. Sosyal-faşizm terimini kullanmak sovyet yanlısı grubu baş düşman görmek anlamına gelmez. Böyle bir yaklaşım idealist bir yaklaşımdır. Size TOPLUMSAL KURTULUŞ dergisi 6. sayısında YASAL KOMÜNİST PARTİ TARTIŞMALARI ÜZERİNE başlıklı Bora YILDIRIM'ın yazısından kısa bir alıntı (sayfa 17) yapıyorum.

"Anti-sovyetizm kampanyalarına karşı durmak TBKP'nin ideolojik, politik, örgütsel yönelişlerinin sosyalist sistemden ve SBKP'den kaynaklanamayacağını kitlelere en açık biçimde açıklamak, bilinç bulanıklıklarına meydan vermemek temel görevlerden biri oluyor.

Bu demektir ki, yazar bey Sovyetler Birliği'nin sosyalist olduğunu ve şu görüşleriyle Gorbaçov kliğinin en iyi savunucularından ve temsilcilerinden ve SBKP'nin politik uzantılarından biridir. (Bu da size kalmış en gerici, en şovenist, en gerici egemen sınıfların temsilvisi olduğu) Biz sovyetlerin emperyalist, Gorbaçov'un da emperyalist hayalleri gerçekleştirmek için rol alan bir aktör gibi görüyorsak, bunu; ülke-mizdeki yandaşlarını SBKP'nin politik uzantısı ve sosyal faşist olarak değerlendirmezsek, nasıl ve hangi temel ve ilkelere dayanarak açıklamamız gerek. Buna göre Sosyal-emperyalizm teorisini de reddetmemiz gerek herhalde. Bu yazımızı temennimiz HAZİRAN ayında cevaplamanız-dır. Herşeye rağmen sizlerin devrimci kararlılığınızı yürekten selamlar, faşist diktatörlüğün baskı ve terörüne yiğitçe karşılık vererek düşmana inat yaşamanızı bir devrimci olarak ve arkadaşlar adına temenni eder başarılar dilerim. Tüm EMEĞİN BAYRAĞI emekçilerine selamlarımla.

ANKARA'dan
İbrahim DAĞDELEN ve
devrimci arkadaşları.

★

MERHABA SAYIN YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ;

EMEĞİN BAYRAĞI'nın yayın hayatına girmesiyle birlikte ilk iki sayısının bazı hata ve eksik yanlarının olmasına rağmen, diğer yönleriyle oldukça olumlu buldum. Ama 3. sayı için aynı şeyleri söylemek mümkün değil.

Ben burada özellikle ilk etapta göze çarpan belirgin yanları hakkındaki eleştiri ve düşüncelerimi belirtmek istiyorum.

Bunları kısa başlıklar altında özetliyeyim:

Birincisi, başta dış kapaktaki resim güzel, gel gelelim rengine. O işi kötü ediyor. Hiç mi başka renk bulamadınız da alıp o açık rengi koydunuz. İnsan ilk ele alışta canlı ve iç açıcı olmalıdır. Mesela arka kapaktaki renk daha iyi, ön kapağada aynı renkte konulsaydı daha iyi olurdu.

İkincisi; bu sayımızda diye başlayan başlıklı yazı, bence buna hiç gerek yok. Zaten dergiyi okuşan kişi ilk başta şöyle bir dergiyi karıştırır. Ve hangi yazıların olduğu, hangi yazının hangi imzayla çıktığını görecektir. Bu yazı hem gereksiz ve hem de yer ayrılması gereksizdir. Onunyerine başka bir haber konurdu.

Üçüncüsü; özellikle 1 Mayıs'ın önemi işçi sınıfı ve bizler için önemi büyük bir sorun olmasına rağmen bu konuda çok az bir yer ayrılmıştır. Bazı konulara sayfalarca yer ayrılmasına rağmen bir 1 Mayıs'la ilgili bir sayfacık ayrılmıştır. Bunu olumsuz bir hata olarak görüyor ve eleştiriyorum. Örneğin 1 Mayısla ilgili özel sayı çıkarılabilirdi.

Dördüncüsü; aynı şekilde al sana bir Tariş olayı. Tam tamına 10-11 sayfa yer ayrılmış. Gerçekten de Tariş olayına bu kadar yer ayrılması hiç hoş bir şey olarak görünüyor ve yazı işleri müdürünü bu konuda da eleştiriyorum. Burda Tariş olayı hiç işlenmemeliydi demiyorum, evet işlenmelidir. Ama bu kadar uzunbir yazı yerine, kısa ve öz bir şekilde yer verilmeliydi. Ve doğru olanda budur. Okuyucu kitlesinden EMEĞİN BAYRAĞI'na bu konuda çok eleştiri geleceğinden eminim.

Beşincisi; diğer bir şeyde "Devrimci Kamuoyuna Zorunlu Bir Açıklama" başlıklı yazı. Buna ... 6 sayfa yer verilmiştir. Ve ... bugünkü koşullarımızda özellikle der ginin yeni çıkışını da gözönünde bulundurursak ve ilk iki sayısınında toplatılmasını dikkate alarak sözü geçen yazının yerine değişik haber yazı konabilirdi. İşçi haberi, öğrenci haberi vb. işlenebilirdi.

Alıncısı; kendi açısından oldukça önemli bulduğum ve sanırım ... dikkatinizi çekmiştir. EMEĞİN BAYRAĞI'nın 3. sayısında ufak bir işçi haberinin olmamasını büyük bir eksiklik olarak görüyorum. Bundan böyle konular seçilirken özellikle buna ama özellikle dikkat edilmesi gerekir.

Bir çok işyerinde grevler sürüyor, işçilerle alabildiğine bir hoşnutsuzluk, bir kıpırdanışlık var. Gönder muhabirini gitsin. İşçilerle röportaj yapsın, bu tür konulara özellikle ve sık sık yer verilmelidir. Ve daha yararlı olacaktır. Okuyucu da bu şekliyle daha iyi karşılayacak ve her sayısını sabırsızlıkla bekleyecektir. Yani kısacası, ... istediğim şu: Siyasi güncel ... sıcağı sıcağına işlenirse daha verimli ve güçlü bir dergi olma sıfatını koruyacaktır. Okuyucu kitlesine de daha yararlı ve geniş kitle bağına sahip olacaktır.

Yedincisisi; Evet yazı işleri müdürü, diğer bir şey ise; son bir iki hafta içinde bir çok öğrenci eylemleri oldu. Oldukça çok sayı da öğrenci göz altına alındı. Ve giderek bir çok yerde de eylemler yayılmakta, yayıldı da. Ama dergi de çok kısada olsa haber bulamıyoruz. Yazı işleri müdürü, bunada zamanı geldiğinde alır işleriz demeyin.

Diğer bir şey ise; Arka kapaktaki resim bayağı güzel. Ama bir 18 Mayıs'la ilgili hiç yazı yok.

Aynı şey ilk sayıda da böyle olmuştu. Öğrenci gösterisinin resmi var. Resimle ilgili yazı veya herhangi bir açıklama yoktu.

Sonuç olarak eksik gördüğüm yanlar bunlar.

Başta bu olumsuzluklara rağmen yazı işleri müdürüne ve tüm çalışanlarına başarılar dilerim

Alev YAKAR

★

SELAM EMEĞİN BAYRAĞI'NA

E.BAYRAĞI'nın başarılı olabilmesinin birinci verisi, sahip olduğu sosyalist bakış açısı ışığında, devrimci güç ve imkanları ölçüsünde olguları objektif olarak değerlendirmesinden geçecektir. Bu noktada bakışımızda gerek bakış açısında gerekse tek tek

OKUYUCUDAN OKUYUCUYA

olayları değerlendirmede geçmişin olumsuz etkilerini önemli ölçüde üzerinde taşıyor. Bunları bilmek, kavratmak, hataları aşma mücadelesinde doğru bir yaklaşam ve yerinde ihtiyatlılık için avantajlı bir zemin sağlar. E.-BAYRAĞI bu durumun bilinciyle dahada az hatayla yayın yaşımını başarıyla sürdürebilir.

Gördüğümüz en önemli eksiklik sunduğu bütün yazılarda tahlilci ve sonutlama özelliğinin zayıf olmasıdır, konular ve sonuçlar üzerinde genel doğru teorilerle yorumlar da bulunmak sorunları sonuçlarına götürmeye yetmiyor. Bazan somut durum geçici farklılıklar gösterebiliyor özellikle güncel siyasal ve pratik sorunlarla bütünüyle somut olmak zorundayız. Bazan genel teorileri yenilemek gereksiz olabilir. Öyleki gerçekleri ortaya koyalım yığınlar adını (biz söylemeden) koyabilirsin.

Örneğin; Nikaragua yazısı; uzlaşma ayrı işbirliği politikası ayrıdır. Nikaragua koşullarında "uzlaşma" ve bir geri adım soluklama için gerileme olabilir. Bunu bir yana bırakalım; Sandinistlerin Kontrolarla işbirliği yapmak istediklerine dair elimizde ciddi veriler varmı? Yoksa şimdiden işbirliği yapıyorlar, aldadılması abartılı oluyor.

Yine Afganistan'la ilgili yazıda işgal altındaki bir halkın yiğitliğinden bahsederken bu "yiğit'liği bayrağı çok yönlü olarak açılmalıydı. Direnişin bu denli uzun ve geniş boyutlu sürmesinde anti-komünist öğenin işlenmesinin çok önemli bir etkisi var dolayısıyla direniş hareketinin bu özelliği mutlaka vurgulanmalıydı. Basit görülebilir ana kitleleri verilen mesaj yanlış tanıtmaya hizmet etmemesi açısından gereklidir.

8 Mart'la ilgili yazıda da benzer eksiklikler var. Kadın sorununda herkesin üzerinde birleşeceği genel doğruları sı-ralamak yetmiyor. Genel doğrular ışığında özel kadın örgütlenmeleri ve bu örgütlenmenin hangi temeller üzerinde şekilleneceği neyi hedefleyeceğini açığa çıkarmak gerekiyor. Bu elbette o yazının sınırlarını aşıyor ana yaklaşım kısada olsa tanımlayabilir.

tez yazı başında en ciddi eksikliği "TBKP program eleştirisinde buluyoruz. Yazının istenen düzeyde olmaması eleştirinin düşünülen beklenen olumlu sonuçlarını direk etkilemesinin yanında başlıkla okuyucuya verdiği mesajı, çektiği dikkatleri azaltır. ve eleştirinin zayıflamasına neden olabilir.

"TBKP program tasarısı eleştirisi, hala devam ettiği için bütünü için birşey demiyoruz. Ancak yazıldığı kadarıyla TBKP'nin gerçek yüzünü istenen ve bilinen düzeyde teşhir etmekten yoksun. E.BAYRAĞI'nın yerinde bir göreve elatması olması elbette olumluluğu tartışılmaz. Eleştiri modern revizyonist tezleri proğramda somutlaştırırken daha çok yorumlar yapılıyor. Bunların gereğinden fazla yerli yerinde olmaması eleştirinin içeriğinide zayıflatıcı rol oynuyor. Öncelikle genel ilkeleri ve program düzeyinde çarpıcı alıntılar sunmak yorumunu sonra yapmalıydı.

Şimdilik diyeceklerimiz bunlar. En sıcak duygularımızla yayın yaşamınızda başarılar dileriz.

ÇANAKALE CEZAEVİNDEN
BİR GURUP
EMEĞİN BAYRAĞI
OKUYUCULARI
POLİTİK TUTSAKLAR.

★

SELAMLAR

Tüm demokratik ve özellikle devrimci basın üzerindeki çağdığı baskıları kınadığımı bildirirken derginize yönelen bu tür baskılara karşı yükselttiğiniz onurlu mücadelenizde bir okuyucu olarak sorumluluğumuu uygun davrandım ve öylece sizlerin yanında olduğumu belirteyim.

Elbette güzel, gelecekteki yüce şeylerin muştulayıcısı (kitap, dergi, gazete vb. olabilir) şu tozdumanı ile karanlığı kovan birer ışın demetiyseler; ışığın düşmanı yarasaları rahatsız edeceği mutlaktır. Ve bu nedenledirki, değil bir ışın demetine tek bir ışına karşı bile tahammül gösteremezler. ama çabaları boşunadır. Çünkü güneşin ışınlarını hangi güç yeryüzüne gelmesini engelleyebildi ki...?

Derginizin her iki sayısını da eleştirel bir gözle inceledim. Bu gün çıkan devrimci dergilerden en olumlusu olmanız sizlere şu bir kaç paragraflık eleştirimide yönelnmeni yadsımadı. Tam tersine bir okuyucu olarak bu eleştirimi zorunlu kıldı. Çünkü eleştirilmeyen hiçbir şey kendisini yenileyemez, ilerletemez. Temennim odurki "Emeğin Bayrağı" dergisinin yüklendiği sorumluluğuna uygun biz okuyucuların kafasındaki bir dizi sorunu araştırma, inceleme, tartışma yönteniyle çözme konusunda bir itici etki görevi görsün. Fakat: derginizin iki sayısını tümüyle incelediğimde sonuç olarak daha şimdiden şu kanıya vardım. Bu itici etki göreviniz konusunda ciddi bir çaba içinde olmadığınızı bilmelisiniz.

Her şeyden önce devrimimizin bir dizi sorununda hangisinin temel sorun olduğu, hangisinin acil çözülmesi için önümüzde durduğu net ve açık bir şekilde devrimci bir dergi olarak ortaya konmuyor. Örneğin: Proletarya biliminin temel ilkelerinin her türlü çarpıtmaya karşı kararlılıkla açıktan propagandayı esas alarak savunulması acil görev olduğu şu koşullarda ülkemizde ve dünyada devrimci mücadelenin günlük haberlerini ajitasyona ağırlık vererek aktarıyorsunuz. İkinci sayı birinciye göre daha olumsuz. Halbuki bizim beklentimiz "Emeğin Bayrağı" gibibir derginin teorik sorunlara daha ağırlık vererek çıkmasıdır.

Hem 12 Eylül yenilgisinin nedenlerinden birinin işçi sınıfına egemen olan ideolojilerden reviyonizm ve özellikle reformizm olduğunu ve bunlara karşı yeterli mücadele verilmediğini kabullenceksin diğer yandan proleter kitlelere ML bilimini taşımada yöntemin propaganda olması gerektiği halde kuru ajitasyon ağırlıklı olsun.

Hem devrimci önderlerin geçmişte politik bilinç düzeyinin geriliğinden bahsedeceksin hem bu gün bunu altetmek mücadelesinde geçmişlekilerden farklı bir çaba göstermeyeceksin. Bu size yakışmıyor dostlar!

Yine siz ikinci sayınızda 12 Eylül yenilgisine kısa bir bakış adlı makalenizde yenilginin nedenlerini sıralarken hepsinin yenilgiyi eşit derecede hazırladığını göstermişsiniz. Sizde biliyorsunuz ki her olgunun birden fazla nedenleri içinde bir asıl (belirleyici) birde yardımcı (etkileyici) olan nedenleri vardır.

Türkiye'de verilen devrim mücadelesinde çok önemli dersler alınması gereken çok ciddi bir yenilginin temel (asıl) ve tali (yardımcı) nedenlerini görüp onları en açık ve yalın şekliyle ortaya koymamak bence iki nedeni vardır.

Birisi bir olgunun nedenleri açıklanırken hangilerinin temel hangilerinin tali olduğu ayrımı yoksa diyalektik materyalist bakış açısına sahip olmamayı açığa vurur. diğeride: kendi varlık nedenleri olan, açık olmayı, muğlak düşüncelerle inşaa işinde kapıyı her açık bırakmak gibi anti-ML küçük-burjuva tutarsızlığıdır.

Diyorumki Türkiyede 12 Eylül yenilgisinin asıl nedeni genelde emekçi halka özelde işçi sınıfın önderliğini kabul ettirmiş ML bir proletarya partisinin olmayışı idi. Bu gerçekten hareketle devrimimizin temel sonuçlarından acil çözülmesi gereken hangisidir? Yani acil temel sorun hangisidir? Bu sorunu çözümünde ne kadar yol kat edilmiştir? Henüz yolun başındamıyız?

İşte tüm bu sorulara verilecek cevaplar (kim ve ne olursa olsun) onun rengini yani beyazı mı kırmızı mı göstermektedir.

Sözlerin bu konuda ne düşündüğünüzü tam olarak bilmiyorum. Bildiğim bir şey varsa oda derginizde ilk sayıdaki "çıkarken" adlı makalenin son paragrafında proletarya partisi hakkında inşaa görevinin önemli bir görev edindiğinizi bu uğurda çaba göstereceğinizi belirtmişsiniz. Fakat bunda samimi olarak davranmadığınızı, işi kendiliğindenciliğe terk ettiğinizi ciddiyetinizden anlaşılıyor.

Kanımca böyle bir tavır devrimin temel alınması gereken acil sorunun proletarya biliminin, ışığında değil onun dışındaki gelmiş, geçmiş geleneksel yanlış bakış açısına sahip olmanızdan kaynaklanıyor.

Bu günde dün gibi varolan gerçek; proletaryanın ve genelde emekçi halkın önderliğinde aday ve bugün den bu adaylığın yüklediği sorunları layıkıyla yerine getirme çabasının yönetimi bile kimlerin ne derece bu işin yakınında olduğunu açıkça gösteriyor.

Ülkemizde olsun başka ülkelerde olsun dünyada devrim yapmış ülkelerin proletaryasının partileşme deneyimleri bu gün bize yol göstericiliğinde hiç bir şey kaybetmemişlerdir. Onların deneyimi bize "bir ülkede proletaryanın gerçek partisi iki aşamadan geçer; Birinci aşama, "kendisini yaratma aşaması kendisi için varolan dönemi, ikinci aşama: devrim için yığınların kazanma aşaması? Yani devrim için varolan dönemidir." açık bilimsel tezi vurguluyor.

Proletaryanın gerçek partisinin durumu açısından ülkemiz sözkonusu olduğunda; bizim henüz işin başında yani hünüz proletarya partisinin inşaasının birinci aşamasının ilk adımlarını atmanın başında bulunduğumuza inanıyorum. Bu aşamada kendisini proletarya partisinin inşaasında görevli adeden bir derginin de, genelde emekçi halkın özelde de proletaryanın içindeki en kararlı, en devrimci en yiğit ve fedakar öncü unsurlarını kazanma yöntemi olan açık ideolojik, siyasi mücadeleyle propaganda yapmalıdır. Ajitasyon görevini de parti çekirdeğinin oluşmasının yöntemi olan propagandanın hizmetine sokarak yapmalıdır.

Kimileri ülkemizde proletarya partisinin inşaa sürecinde halyi ilerlediğini, neredeysee 1. aşamanın sonuna gelindiğini pratikleriyle açıkça göstermektedirler! Onlara somak gerekir: 12 Eylül öncesi devrimin objektif koşullarının oluganlaşması sonucu devrimci dalga yükselmişti. Yani devrimci durum vardı. Neden bu koşullardan devrim için yararlanamadılar. Bırakın yararlanmayı da neden kimse kimseden farklı yenilgi almadı?

Sizlerin onlardan birazcık olsun beride olmanız dileğiyle mücadelenizde başarılar. Selamlar.

25 Nisan 1988
İstanbul (Kağıthane) dan bir
okuyucunuz.

★

SAYIN YALÇIN ATEŞ

Derginizin yayın hayatına başlamasını sevinçle selamladık. Bir can dostun daha kucaklamadan saldırılara mağruz kalmasında bir o kadar üzüldük.

12 Eylül mirasçısı Özal hükümeti devrimci, ilerici muhalefete en ufak bir tahammülü göstermemektedir. Halka ve devrimcilere yönelik, saldırılardan, sosyalist devrimci yayın organları da fazlasıyla nasibini almaktadır. Bu yayın organları toplatılmakta, yöneticileri kovuşturmaya uğramakta, muhabirleri ve çalışanları baskı ve işkenceler mağruz kalmaktadır. Kısacası sosyalist devrimci yayın organlarını susturmak için karşı devrim elinden geleni ardına koymamaktadır. P.T.T gönderileri polis ve MİT tarafından kontrol edilmekte yayınla abonelerenine ulaşmadan el konulmaktadır. Hatta bazen toplatılmayan sayılar polisçe toptan alınıp yokedilmektedir. Sosyalist devrimci yayın orğanlarının yaşaması için gereken yardımların yapılması tüm demokrat devrimci ve sosyalistlerin önemli görevlerinden olmalıdır.

E. BAYRAĞI'nı YAŞATACAĞIZ kampanyasına yürekten katılıyor, ilk elden 25.000 TL yı hesabınıza yatırıyoruz. Derginizin toplatılmış sayılarını. P.T.T alıkondular. Dergniz şahsında tüm devrimci basına yönelik saldırıları şiddetle protesto ediyoruz..

Çanakkale Cezaevinden TKP/ML-H
Davasından Politik Tutsaklar.

★

18. YILINDA 15-16 HAZİRAN İŞÇİ DİRENİŞİNİ SELAMLIYORUZ

15-16 Haziran Büyük işçi Direnişi'nin üzerinden 18 yıl geçti. 15-16 Haziran 1970'te İstanbul ve İzmit proletaryası, AP hükümetinin, toplu iş sözleşmesi grev ve sendika yasalarında yapmayı düşündüğü (ki bu değişiklikler için oluşturulan kamuoyunda Türk-İş ağası Şevket Yılmaz'da vardı) işçi alehtarı değişikliklerin önüne geçmek için büyük bir gösteri düzenledi.

15-16 Haziran, İstanbul-İzmit proletaryasının, Türkiye işçi sınıfına kazandırdığı, Türkiye İşçi sınıfının mücadele tarihinde unutulmayacak zengin deneylerle dolu önemli bir mücadele günüdür, bir bölgesel politik grevdir. Bu eylem, Demirel hükümetinin 274 ve 275 sayılı yasaların şahsında işçi sınıfına saldırısına verilen yanıttır.

Demirel Hükümeti, toplu iş sözleşme, grev ve sendikalar yasalarında öngürdüğü ve gerçekleştirdiği değişiklikleri 11 Haziran 1970'te parlamentonun onayına sundu ve kabul edildi. Bu bardağı taşıran son damla oldu.

15-16 Haziran'da onbinlerce işçi İstanbul ve İzmit'te şartelleri indirdi. Sokaklara döküldü. Yasadışı politik grev hareketi, yürüyüşlerle, sokak gösterileriyle birleşti. Öğrenci gençlik de DEV-GENÇ tarafından da aktif bir şekilde desteklenen bölgesel politik grevin ilk gününde sert çatışmalar olmadı. 15 Haziran'da eylemin sert bir şekilde kırılması için tüm hazırlıklar yapılmıştı; polis ve jandarma barikatları grevci işçileri bekliyordu. İşçiler, ikinci gününde polis ve jandarma barikatlarını yararak eylemlerini sürdürdüler. Özellikle 16 Haziran'da ortak sınıf çıkarları için DİSK'li ve Türk-İş'li işçiler omuz omuza dövüştüler. Her renkten sendika ağalarını tepeleyip, ortak eyleme koştular. İşçi sınıfının dişe diş mücadelesi sonucunda, hükümet geriledi. 275 sayılı yasada değşiklik öneren tasarıyı meclisten geri çekti. 274 sayılı yasada değişiklikler ise, daha sonradan Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edildi.

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, Türkiye işçi sınıfının o zamana kadar ki en görkenli yığınsal eylemiydi. Fakat kendiliğinden bir eylemin doruk noktasını aşamadı. Acımasızca bastırılan bu eylemde, işçi sınıfı üç yiğit evladını, Mehmet Gedik, Yaşar Yıldırım ve Mustafa Bayram'ı şehit verdi. İşçi sınıfı bu şehitlerini unutmadı ve unutmayacak. Yüzlercesi yaralanan ve bir o kadarı da tutuklanan işçiler, bu eylemiyle unutulmayacak izler bıraktılar. Eylem, zorla bastırıldı; ama hükümetin geri adım atmasıda sağlandı. Bu açıdan işçiler amaçlarına ulaşmışlardır. İşçi sınıfının bu büyük direnişinin bastırılmasında, DİSK ağalarının özel bir rolü oldu. DİSK ağalarından Kemal Türkler, radyodan yaptığı konuşmadan "eylemden vazgeçil" mesi çağrısında bulundu.

Büyük İşçi Direnişi, zengin derslerle dolu olduğu gibi, bu dersler hala canlılığını koruyor.

Her şeyden önce direniş, sınıfın mücadelesinin başarısı için, devrimci sosyalist bir önderliğin şart olduğunu açığa çıkardı. Böyle bir önderliğin olmaması, sözkonusu eylemin bastırılmasının en önemli nedenlerinden biridir. İşçi sınıfının kitle eylemi, ancak devrimci sosyalist bir önderlik altında olduğu takdirde, kalıcı başarılar elde edebilir. Yoksa, işçi sınıfının kitle hareketi tutarlı ve kararlı bir biçimde gelişmez, ya da yenilgiye uğrar.

15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi yanlızca İstanbul ve İzmit işçileri ile sınırlı kaldı. Diğer şehirlerdeki işçiler destek vermedi, dayanışmaya girmedi. İstanbul-İzmit şehir emekçileri ve öğrenci gençlik önemli bir destek verdiyse de bu yeterli olmadı. Eylem, işçi sınıfını saflarında en sıkı birlik ve dayanışmanın yaratılmasının şart olduğunu da gösterdi.

Şanlı 15-16 Haziran eylemi gösterdi ki işçi sınıfı mücadeleye atıldığında en başta karşısında gerici egemen sınıfları bulur. Onların imdadına da gerici sendika ağaları yetişir. Demirel Hükümeti 274-275 sayılı yasalarda değişiklik yaparken, Türk-İş'in hain sendika ağalarını yanlarına almıştı. Bu değişiklikler, DİSK'i de hedefliyordu. Gerek bunun, gerekse de işçilerin mücadelesinin dayatmasıyla DİSK ağaları sözkonusu değişikliklere tutum almak durumunda kalmışlardı. Fakat mücadele keskinleştikçe, DİSK ağalarının ihaneti gecikmedi, onlar bizzat direniş içerisinde işçileri arkadan hançerlediler. Bunlarda, her renkten burjuva sendikacılığına karşı, Devrimci Sınıf Sendikacılığının geliştirilmesinin yaşamsal önemini açığa çıkardı.

15-16 Haziran İşçi direnişi, işçi sınıfının devrimin gerçek önderi ve itici gücü olduğunu da gözler önüne serdi. Dolayısıyla sınıfı kazanmanın sınıf içindeki çalışmayı temel almanın, sınıfın eylemliliğini derinleştirip, geliştirmenin nedenli büyük bir önem taşıdığını da daha o zamandan göstermiştir.

İşçi sınıfının burjuvaziye ve gericiliğe karşı dövüşerek, haklarını koruyabileceğinin, gasp edilen haklarını geri alabileceğinin ilanı olan 15-16 Haziran işçi sınıfına bugünden mücadeleye atılma ve mücadeleyi geliştirme çağrısıdır.

İşçi sınıfının kan ve can pahasına kazandığı hakları, 12 Eylül'le gasp edildi. Bu süreçten sonra, yasal ve anayasal değişiklikler ve düzenlemelerle, yasaklar ve fiili baskılarla işçi sınıfı adeta cendereye sıkıştırıldı. İşçi sınıfı, açlığın ve sefaletin dipsiz çukurunda ölüme terk edildi ve bütün bunlar bugünde sürüyor. Faşizm ve sermaye intikam almaya devam ediyor. 15-16 Haziran İşçi Direnişi' de gösteriyorki, bunlara dur demenin yolu mücadeleden geçiyor. İstanbul-İzmit prolataryasının 15-16 Haziran'da yarattığı mücadele gününün devrimci geleneğini yükseltmek gerekiyor.

18. Yılında Şanlı 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişini Selamlıyor, Şehitlerini Anıyoruz.

DERNEKLEŞME HAKKININ GASPEDİLMESİNE HAYIR

'87Nisan direnişiyle, püskürtülen "tek tip dernek" saldırılarından sonra, egemenler, yeni bir saldırıyla yüksek öğrenim gençliğinin dernekleşme savaşımını ezmeye çalışıyorlar.

Belirtildiğine göre, Mayıs ayının ilk haftasında toplanan Milli Güvenlik Kurulu'nun isteği doğrultusunda, MEGSB, YÖK, temsilcileri ve üç büyük il'in valileri toplantısında önemli sonuçlara varıldı.

Bakan Hasan Celal GÜZEL, 9 Mayıs'ta bizzat kendisi açıklama yaparak, öğrenci derneklerinin büyük çoğunluğunun kapatılacağını, TV'den ilan etti.

Bakan GÜZEL, açıklamasında, öğrenci derneklerinin çoğunlukla "örgütler" tarafından yönlerdirildiğini, olayların yasadışı örgütlerce düzenlediği ve öğrencilerin ancak % 03'ünün olaylara karıştığını iddia etmekten de geri durmadı.

Yapılan toplantıda varılan önemli sonuçlardan biri de, üniversiteye yönelik polis baskısının "caydırıcı" olduğuydu. Bu, polis baskısının devam ettirileceğinin itirafı anlamına geliyor.

Hükümet yetkilileri öğrenci derneklerini kapatma yöntemini de, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün önerisine uygun olarak, geniş öğrenci kitlesi ve halk kitlelerini aldatmaya yönelik saptadılar; öğrenci kitlesinin yarısından bir fazlasını ilk genel kurulunda üye yapamayan dernekler kapatılacak!

Evet ANAP Hükümeti'nin yüksek öğrenim gençliğinin akademik-demokratik ve devrimci savaşımına karşı yeni saldırı taktiği de bu.

Bu yeni gerici saldırıya sessiz mi kalınmalı? Yüksek öğrenim gençliğinin derneklerinin kapatılmasına izin verilmeli mi? Hayır! Sessiz kalmak ve boyun eğmek yanlızca işbirlikçi tekelci sermaye ve büyük toprak sahipleri egemenliğinin daha da saldırganlaşmasına, öğrenci gençliğin daha koyu bir gericiliğin ve yozlaşmanın batağına batmasına yarayacaktır. "Tek tip dernek" koyu gerici saldırısı ancak gözü pek bir savaşım yoluyla boşa çıkakarılabildi. Dernekleri kapatarak "tek tip öğrenci" yaratma saldırısı da, cesur, kararlı ve direngen bir savaşımla boşa çıkarılmalıdır.

ANAP Hükümeti'nin bakanı demogoji yapıyor.

Dernekler, şu ya da bu örgütlerin değil, öğrencilerin kendi akademik ve demokratik hakları için kurdukları öz örgütleridir. Bu derneklerde, akademik-demokratik öğrenci haklarından yana her öğrenci -ideolojik görüşü ister burjuva demokrat ister komünist isterse anarşist olsun- yer alacaktır. Polis baskısını devam ettirme kararından da görüleceği gibi, iktidar, öğrencilerin dernekleşme hakkını yoketmek istiyor, şu ya da bu öğrencinin üyeliğini yalnızca bahane olarak kullanıyor.

Evet öğrenci olayları, öğrencilerin gerçek sorunlarından, özerk ve demokratik üniversite yerine, iktidara bağımlı, YÖK yönetiminde gerici üniversite politikasından, gericiliğe boyuneğen tek tip apolitik öğrenci yetiştirme politikasından kaynaklanıyor. Bu gerici politikalara karşı savaşıma katılanlar, onu yaygınlaştırmaya çalışanlar, öğrencilerdir. Ve bu, işçi sınıfı, emekçi halk ve geniş öğrenci yığınları lehine ilerici bir savaşımdır. Gericilik, gerici üniversite politikası, polis baskısı varolduğu sürece de bu savaşım sürecektir, sürmelidir. Olayları "örgütler yaratıyor" demek, gerici iktidarın, daha sert saldırıları için bahane aradığını gösteriyor.

Aşırı gerici ve 12 Eylülcü ANAP bakanı, öğrencilerin binde üçünün derneklere üye olduğunu belirterek, öğrencilerin yarıdan fazlasını örgütlememiş derneklerin kapatılması gerektiğine sözde "haklı" bir sebep bulmaya boşuna çalışmasın. 4 yıllık 12 Eylül balyozu ve ardından 5 yıla yaklaşan ANAP saldırılarından sonra, dernekler, elbette geniş öğrenci kitlesini ancak uzun bir süreçte üye yapabilecekler. Üstelik çarpıtıldığı gibi değil, dernekler, ait oldukları fakütleter öğrencilerin % 2-5'ini üye yapabilmiş durumdadırlar. Ve şimdi de bu katılımın artmasını asıl engelleyen, polisin dernek üyelerine yönelik baskısıdır. Ama, ne olursa olsun az üyelik öğrencilerin dernek hakkının gaspedilmesinin nedeni olamaz, olmamalıdır. İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin yerinde deyişiyle, "öğrenci derneklerini, öğrencilerin çoğunluğunu üye yapamamışlar diye kapatmayı düşünen bakan, % 36'lık oyla seçmen çoğunluğunun -bırakalım üye yapmayı- oyunu bile alamamış ANAP'ı kapatmayı niye düşünmüyor?"

İstanbul Üniversitesi öğrencilerinin, ANAP'ın yeni saldırısına karşı, derneklerini korumak için yaptıkları forumdan sonra, bakan H.Güzel, söylediklerini savunamayarak, görüşlerinin çarpıtıldığını demogojisine başvurdu. O, manevra yaparak, ANAP saldırısına karşı öğrenci direnişlerinin doğup gelişmesini bu kısa sürede önleyip, yaz tatilinde dernekleri kapatacak gerici yasaları rahatça çıkarmayı hedefliyor. Bakan'ın bu manevrasına kanmamalı, ANAP'ın "öğrenci derneklerini kapatma saldırısına son" çalışmasına enerjik ve direngen bir tarzda devam edilmelidir.

Yüksek öğrenim gençliğinin demokratik hareketi, bugün görece az bir yığını kapsıyorsa ve seferber ediyor olsa da, buradan hareketle demokrat ve devrimci sosyalist gençlik, dernekleşme hakkının önemini küçümseyen bir tutuma girmemeli ve iktidarın -varolduğu kadarıyla- bu hakkı yoketmesine asla kayıtsız kalmamalıdır. Kısmi demokratik hakların varolduğu ya da fiilen kullanıldığı 12 Eylül öncesi koşullarda, bu, yığınların devrimci savaşımının gelişmesinde çok büyük bir rol oynuyordu. Ve yine tersine yokluğu durumu ise, 12 Eylül sonrası görüldüğü gibi, bu kez de yığınların savaşımının geriliğinde çok önemli bir rol oynadı. Bundan sonraki süreçte de öğrencilerin demokratik hareketinin yığınsallaşması ve yükselişinde çok büyük rol oynamaya devam edecektir.

Öğrenciler!

ANAP Hükümeti'nin öğrenci derneklerine gerici saldırısına karşı, en geniş katılımlı çalışmalarla direnelim!

Tüm ilerici işçiler, emekçiler ve aydınlar, öğrenci gençliği demokratik mevzilerini koruma haklı savaşımında yalnız bırakmayalım! Unutmayalım "Bana dokunmayan yılan bin yaşasın" diyene de saldırıya uğrama sırası gelecektir. Öğrencilerin demokratik mevzileri koruma savaşımı, tüm halkın demokratik hakları için savaşımını ilerletecektir.